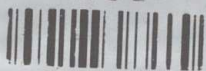

032:3N15:11 J1 GOLKONDA NIRODHAM MENON.

MUL

165373

Madras University Library.

Call Number

Accession Number

Available for loan from

This book should be returned on or before
the date last marked below.

16 NOV 1988

Golkonda Naradhana
ഗോൽക്കോണ്ട നിരോധം

ഗ്രന്ഥകർതാവു :

മാണിക്കുത്ത് ശേഖരമേനോൻ.

Manikkut Sakhara Menon

Manikkut Sakhara Menon

Publishers :

The Educational Supplies Depot,

PALGHAT.

1951

Rights Reserved.]

[Price Rupee One.

165373
38301

032:3 N15:11

J1

ഗോൽക്കൊണ്ടനിരോധം

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

നേരം നല്ലവണ്ണം പുലർന്നിട്ടില്ല. ആശാമുഖങ്ങളിൽ അഭി
നന്ദനീയമാവണ്ണം വെൺകളിച്ചാത്തും വിളഞ്ഞിട്ടില്ല.
എങ്കിലും, പ്രകൃതിയെ ഏതാണ്ടു ദൃഷ്ടിഗോചരമാക്കുന്ന ഒരു
നേരിയ പ്രഭാപടലം അവനിതൊട്ടാകാശം വരെ നിറഞ്ഞു
നില്ക്കുന്നുണ്ട്. പോരാട്ടം കഴിഞ്ഞ ഒരു പോക്കുളം കണക്കെ
അലങ്കോലപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണ് നഭഃ സ്ഥലം കിടക്കുന്നത്.
തണുപ്പും കാരവും കുറച്ചൊന്നുമല്ല. ക്ഷോഭിച്ചുവശായ വായു
മണ്ഡലത്തിൽ വിലയം കൊള്ളുന്ന ഏകാന്തത മനുഷ്യലോക
ത്തിന്റെ മനോഭിത്തിയെ ഇടിച്ചുതകർന്ന പൈശാചികക്ക
ളിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ജനങ്ങളിൽ അധികം
പേരും ഉറക്കം തന്നെ. ഒർല്ലഭം ചിലർ ഉണർന്നിട്ടുണ്ട്.
എങ്കിലും, മുക്കിമുളിപ്പുതച്ചുകിടക്കുകയല്ലാതെ അവർ പുറത്തി
റങ്ങുന്നില്ല.

ഉണ്ട്; ഒരു ഗംഭീരപരുഷൻ പുറത്തിറങ്ങി നില്ക്കു
ന്നുണ്ട്.

അതാ—ഒറ്റാംഗബാദിലുള്ള മുഗൾ രാജധാനിയിലെ ഉയ
ന്നൊരു വെൺമാടത്തിന്റെ വക്കത്തു അദ്ദേഹം—ഷാജഹാൻ
ചക്രവർത്തിയുടെ തൃതീയ പുത്രൻ, ഒറ്റാംഗസീബ്—നില്ക്കുന്നു.
ഉന്മൂലനാത്മം ഭയങ്കരവേഷം ധരിച്ചു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട വിരല്ല
ങ്ങളെ തുണവൽ ഗണിച്ചുകൊണ്ടു വിജയിക്കുന്ന ആ മുഗൾ
രാജകുമാരന്റെ അത്യാഗ്രഹം മുത്തികരിച്ചു നില്ക്കുകയാണെന്നു
തോന്നും കണ്ടാൽ. കലുക്കം കൂടാത്ത ആ നില്പിന്നു ചൊടിയും

പുണയും അത്രയ്ക്കുമാത്രമുണ്ട്. വാർപ്പിടിയിൽ വലംകൈയും വാളായിൽ ഇടം കൈയും വിശ്രമിക്കുന്നു. ആരുംതന്നെ അടുത്തെങ്ങുമില്ല എന്നുവെച്ച്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേത്രങ്ങൾ അനുചരന്മാരെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ട് അടുമിങ്ങും അലഞ്ഞു തിരിയുന്നുണ്ടോ? അതൊട്ടില്ലതാനും. എന്നുമാത്രമല്ല, ശരീരത്തിന്നു പറയത്തക്ക ചലനമൊന്നും കാണുന്നതുമില്ല. ഏതു സമുദ്രീനേയും ദുരാഗ്രഹിയാക്കിത്തീർത്തുകൊണ്ട് അതിദൂരെ കിടന്നു ജ്വലിക്കുന്ന ഒരു രാജ്യത്തു സ്വപ്നം വിഹരിക്കുവാൻ ചെന്നിരിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണും കരളും. അതാ, നോക്ക! അതിലോലമായ ഒരു പുമ്പട്ട മുടുപടം കൊണ്ടു മുഖം മറച്ച് പൂമറഞ്ഞു പൂവിട്ടുകുളിക്കുന്ന പുലർകാല ശ്രീയെ ആ പുരുഷസിംഹൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നില്ല. മംഗല്യമാല്യമണിയിച്ച മനോരമന്റെ കരത്തിൽ കരം കടുങ്ങിയ കാമിനിയെപ്പോലെ പുളകീതഗാത്രിയായി സീൽക്കാരസമേതം വന്നുണഞ്ഞു പുലരിപ്പുമക അദ്ദേഹത്തെ നോക്കി നാണം കുണങ്ങിക്കൊണ്ട് ചന്ദ്രപ്രദീപത്തിന്റെ തിരിതാഴ്ത്തിയ കഥയും ആ ചിന്താമഗ്നൻ അറിയുന്നില്ല. അരുണൻ മന്ദം മന്ദം സ്വപ്നവാതിൽ തുറന്നുവന്ന് ദിനം ഗനയുടെ പാണ്ഡരകപോലങ്ങളെ രാഗശ്രീമയമാക്കിയ മനോഹരകാഴ്ചയും ആ കർമ്മശൂരൻ കാണുന്നില്ല. അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ വിചാരസാഗരത്തിൽ തുടിച്ചടിച്ചുകുളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

“ഗോൽക്കൊണ്ട ! ഒന്നുകണ്ടുകഴിച്ച്. കാണകമാത്രം പോരാ. സർവ്വസ്വത്സമൃദ്ധമായ ആ രാജ്യത്തു് ഈ ഒരു ഗന്ധിബിന്റെ വിജയപാതക എന്നൊന്നും പാറിപ്പറന്നു കളിക്കുകതന്നെ വേണം. എന്നാൽ മാത്രമേ നമ്മുടെ ജീവിതോദ്ദേശ്യം സഫലമായെന്നു കരുതി നാം കൃതാർത്ഥനായുള്ളു. ഗോൽക്കൊണ്ടമണാളനാകുവാൻ അത്രകണ്ട് അത്യാഗ്രഹം നമുക്കുണ്ട്. ഈ രത്നഗർഭയെ അനപത്നനാശിയാക്കിത്തീർക്കുന്ന ഗോൽക്കൊണ്ട കൈവശപ്പെടുത്തുവാൻ ഏതു സാമ്രാജ്യ പതിതനെ കാംക്ഷിക്കുകയില്ലാ?

.....എത്രയോ അകലെയാണ് ആ രാജ്യം കിടക്കുന്നത്. ഒരു കണ്ണ കാണുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽക്കൂടെ അവിടെ കണ്ണെത്തുന്ന കാര്യം തീരെ അസംഭാവ്യം. എന്നിട്ടുകൂടെ, അങ്ങോട്ടു പാഞ്ഞു ചെല്ലുന്ന കണ്ണുകളെ പിടിച്ചുനിർത്തുവാൻ നാം നന്നെക്കഴിഞ്ഞുവെന്ന്. അതിൽ അതുതപ്പെടുത്താതില്ല. ഈ മുഗൾ സാമ്രാജ്യം മുഴുവനും തിരഞ്ഞാൽക്കൂടെ ഗോൽക്കൊണ്ടയെപ്പോലെ മുതലെടുപ്പുള്ള ഒരു രാജ്യം കാണുകയില്ല. മേൽജംലയെപ്പോലെ ധനാഡംഘ്രനായ ഒരു പ്രജയെ കിട്ടുകയുമില്ല. എത്ര സാമസംതന്നെ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടിവന്നാലും വേണ്ടില്ല: ജീവകാലം മുഴുവനും അതിനായി പ്രയത്നിക്കേണ്ടിവന്നാലും വേണ്ടില്ല: നാം ഗോൽക്കൊണ്ട പിടിച്ചടക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

.....പടയോട്ടുകൂടെച്ചെന്നു ആ സുൽത്താൻ അടുത്തുള്ളയെപ്പിടിച്ചു തടവിലിട്ട് ഗോൽക്കൊണ്ട കൈവശപ്പെടുത്തിയാലെന്താ? ആരുണ്ടു നമ്മെത്തടയ്ക്കുവാൻ? ആരുണ്ടു നമ്മോടെതിർക്കുവാൻ?

.....അതു പാടില്ല. കാരണം കൂടാതെ ചെന്നു ആ രാജ്യം പിടിച്ചടക്കിയാൽ വൈഷമ്യങ്ങൾ പലതും വന്നു ചേരുന്നതാണ്. നാം ഒരു അക്രമിയാണെന്നു പ്രജകൾ പറഞ്ഞു നടക്കും. അവരുടെ അപ്രീതി ഈ ഘട്ടത്തിൽ സമ്പാദിച്ചുകൂടാ.

.....എന്നാലെന്താ? പ്രജകളെ ഭയപ്പെട്ട് അടങ്ങിയിരുന്നാൽ ഇരുന്നു എന്നേ വരുള്ളു. ആഗ്രഹം സഫലമായെന്നു വരില്ല. അതിന്നു ആരേയും ഗൗനിക്കാതെ മുന്നോട്ടു കടന്ന് പ്രവർത്തിക്കുകതന്നെ ചേണം. സൈന്യസമേതം ചെന്നു ഗോൽക്കൊണ്ട പിടിച്ചടക്കുകതന്നെ.

.....പാടില്ല. ആ ജഹാനറയും ദാരയും നമ്മുടെ പരമശത്രുക്കളാണ്. നമ്മുടെ അഭ്യുദയത്തിൽ അസുയാലുള്ളവരാണ്. നാം

കാരണം കൂടാതെ ചെന്ന ഗോൽക്കൊണ്ട കൈവശപ്പെടുത്തിയാൽ അവർ അതിന്നു പല കാരണങ്ങളും കണ്ടുപിടിക്കും. പൊടിപ്പും തൊങ്ങലും വെച്ചു അതെല്ലാം ചക്രവർത്തിയോടു പറഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു നമുക്കു പ്രതികൂലമായി പലതും പ്രവർത്തിപ്പിക്കും. അവർക്കു അതിന്നു സൗകര്യവുമുണ്ടു്. ചക്രവർത്തിയുടെ ഒന്നിച്ചാണല്ലോ അവർ പാർക്കുന്നത്.....

.....നമ്മുടെ ദുഷ്ടി ഏതൊരു അമൂല്യവസ്തുവിലാണു് പതിഞ്ഞിരിക്കുന്നതെന്നും അതു കരസ്ഥമാക്കുവാൻ നാം ഗുരുമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്തെല്ലാമാണെന്നും ആ ദാരയും ജഹാനറയും ഏതാണ്ടു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും, ദുഷ്ടാന്തസഫിതം കണ്ടറിയുവാനും എടുത്തു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു പറഞ്ഞു് ചക്രവർത്തിയേയും പ്രജകളേയും നമ്മുടെ നേർക്കു ഇളക്കിവിടുവാനും ഇതുവരെ അവർക്കു് സന്ദർഭം കിട്ടിയിട്ടില്ല. നാം ഗോൽക്കൊണ്ടു പിടിച്ചടക്കിയാൽ അവർക്കു് അതിന്നു അവസരം കിട്ടുന്നതാണു്.....

.....ദാറ ഒരു കാഹ്വറാണു്. അവനെ സമ്രാട്ടാക്കേണമെന്നാണു് ചക്രവർത്തിയുടെ ആഗ്രഹം. ആ മതഭേദിയുടെ തലയിൽ നിന്നു് മയൂരസിംഹാസനം തട്ടിപ്പറിക്കുവാൻ വേണ്ടി നാം ഗുരുമായി യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങുന്നുണ്ടെന്നും അതിന്നു വേണ്ടുന്ന ധനം നേടുവാനാണു് നാം ഗോൽക്കൊണ്ടു പിടിച്ചടക്കിയതെന്നും ആ കാഹ്വർശ്ശുനകൻ മടികൂടാതെ ചക്രവർത്തിയെ അറിയിക്കും. അദ്ദേഹം ആ സംഗതി അറിഞ്ഞുപശംയാൽ-നമ്മുടെ മററുള്ള സഹോദരന്മാർ അറിഞ്ഞുവശാന്താൽ-അതോടുകൂടെ-നമ്മുടെ ആഗ്രഹം സഫലമാക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളൊക്കെയും അടഞ്ഞു പോകുന്നതാണു്. അതിന്നിടവരുത്തിക്കൂടാ, മെല്ലെത്തിന്നാൽ മുളളും തിന്നാം.....

സൈന്യങ്ങളെ വിളിച്ചുണർത്തുന്ന കണ്ണാനഭകരമായ കാഹ്വർശ്ശുനകൻ ആ തൃതീയ മുഗൾ രാജകുമാരനെ വിചാരഗർഭത്തിൽനിന്നു് വിമുക്തനാക്കി.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

ഗോൽക്കൊണ്ട?

ജാഹർഖാൻ—അലാവുദീൻ ഹസ്സൻ ഗംഗ ഭാമൻഷാ—
ക്രിസ്തുപൂർവ്വം 1347ൽ സ്ഥാപിച്ച ഭാമിനിരാജ്യം, ഏതാണ്ടു
പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിൽ അന്തഃമുദ്ര
ത്തിന്നു പാത്രമായിത്തീർന്നു. എന്നിരിക്കിലും, ഭരണനിപുണനും
പരാക്രമശാലിയുമായിരുന്ന പ്രധാനമന്ത്രി—മുഹമ്മദ് ഗവാൻ
—പറയത്തക്ക അനീഷ്ടസംഭവങ്ങളൊന്നും കൂടാതെ രാജ്യകാര്യ
ങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചുവന്നിരുന്നു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ, 1481ൽ
ശത്രുക്കൾ ആ വീരപുരുഷനെ ചതിച്ചുകൊന്നു. അതോടുകൂടെ
അന്ത്യശ്വാസം വലിച്ച ഭാമിനിരാജാക്കന്മാരുടെ വിരൂഢീയം.
പിന്നീട്, ബലശാലികളായ ആ രാജ്യത്തിലെ സംസ്ഥാനഭരണാ
ധികാരികൾ മേൽക്കോയ്മയുടെ അധികാരത്തിൻ കീഴിൽ അടങ്ങി
നിന്നുകൊണ്ടു് ഭരണം നടത്തുവാൻ തുനിയുകയുണ്ടായില്ല.
അവർ ഓരോരുത്തരും സ്വേച്ഛാധിപത്യം രാജ്യഭരിച്ചുതുടങ്ങി.
ഭാമിനിരാജ്യം ക്രമേണ അഞ്ചു ചെറിയ സ്വതന്ത്രരാജ്യങ്ങളായി
പ്പിരിഞ്ഞു. അവയിൽ ഒന്നുകൊണ്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്ത
ഒന്നാണു് ഗോൽക്കൊണ്ട.

സുൽത്താൻ കൂലികുത്തബ്ദ് ഷാ എന്ന ഒരു പാരസിക
വീരനാണു് ഗോൽക്കൊണ്ടരാജ്യം സ്ഥാപിച്ചതു്. ഉപജീവ
നാർത്ഥം പേർസ്ത്രിയിൽനിന്നു് അക്കാലത്തെ ഭാമിനി രാജാവായ
മുഹമ്മദ് ഷാവിന്റെ രാജധാനിയിൽ വന്നു ചേർന്നവനാണു്
ആ പാർസിപ്രമാണി. അദ്ദേഹം അധികം താമസിക്കാതെ
രാജസേവകന്മാരിൽ ഒരു പ്രധാനനായിത്തീർന്നു. ഭരണനൈപ
ണ്യം കണക്കിലേറേയുള്ള ഒരു വിശ്വപണ്ഡിതനാണു് കുത്ത
ബ്ദ് ഷാ എന്നു കണ്ടപ്പോൾ മുഹമ്മദ് ഷാ ആപാർസിപ്രമുഖ
നെ ഭാമിനിരാജ്യത്തിലെ ഒരു സംസ്ഥാനമായിരുന്ന തെലിക്കാ
നയിലെ ഗവർണരായി നിയമിച്ചു. കുത്തബ്ദ് ഷാ ഗോൽ
ക്കൊണ്ടയെ തന്റെ തലസ്ഥാനനഗരമാക്കി. മറയൂർ രാജ്യം
ഭരിക്കുവാനും തുടങ്ങി.

1543ൽ സുൽത്താൻ കൂലികത്തബ് ഷാ മരിച്ചു. എങ്കിലും, 1687 വരെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വംശക്കാർ താനയാണ് ഗോൽക്കൊണ്ടരാജ്യം ഭരിച്ചുവന്നിരുന്നത്. ജാംഷീദ് കൂലികത്തബ് ഷാ 1543—1550 സോബാൻ കൂലികത്തബ് ഷാ 1550 ഇബ്രാഹിം കത്തബ് ഷാ 1550—1580 മുഹമ്മദ് കൂലികത്തബ് ഷാ 1580—1612 മുഹമ്മദ് കത്തബ് ഷാ 1612—1626 അബ്ദുള്ളകത്തബ് ഷാ 1626—1672 അബ്ദുൾ ഹസ്സൻ താനാഷാ 1672—1687 എന്ന ഏഴുപേരും സുൽത്താൻ കൂലികത്തബ് ഷാവും അടക്കം ഒട്ടാകെ എട്ടു ഗോൽക്കൊണ്ട രാജാക്കന്മാർ ആ വംശത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഒട്ടവിലത്തെ രാജാവായ അബ്ദുൾ ഹസ്സൻ താനാഷാ സന്താനവിഹീനനായിരുന്നതുകൊണ്ടോ പിന്തുടർച്ചയ്ക്കു പ്രാപ്തനായ ഓയാദന്മാർ അദ്ദേഹത്തിന്നു ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടോ അല്ലാ ഗോൽക്കൊണ്ട ആ കത്തബ് ഷാ വംശക്കാരുടെ ആധിപത്യത്തിൽനിന്നു പൊയ്ക്കയത്ത്. ഹതഭാഗ്യനായ ആ ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപൻ രാജ്യശ്രീലാളിത്തനായി ലാലസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ ചതിച്ചു പിടിച്ചു തടവിലിട്ടു ദുരാഗ്രഹിയായ ഒരു രാജാധിരാജൻ ഗോൽക്കൊണ്ടയെ ബലാൽ അപഹരിച്ചതു കൊണ്ടാണ്.

ഗോൽക്കൊണ്ട നഗരം ഇപ്പോൾ അത്യന്തം ശോചനീയമാവണ്ണം നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, സുമാർ ഇരുനൂറ്റാണ്ടുവുമുണ്ടായ വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ആ നഗരം ഐശ്വര്യമഹാറാണിയുടെ മഹനീയ കേളിഗൃഹം തന്നെ ആയിരുന്നു. രമണീയങ്ങളായ രാജധാനികളും പലതരം ഉത്തുംഗമണിമന്ദിരങ്ങളും കൊണ്ട് തെരുവീഥികൾ നിറഞ്ഞിരുന്നു. രാജമാറ്റങ്ങളിൽ നിന്ന് ആറ്റോടെ ഭരിതരായ ജനങ്ങൾ രാത്രികാലങ്ങളിൽപ്പോലും ഒഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. പ്രജാസമൃദ്ധം ക്ഷാമാകൊണ്ടു ലേശംപോലും വലയാതിരിക്കുവാൻ ക്ഷാമാമണുളനും ക്ഷാമാഭേദിയും ഒരുപോലെ തൊരാരുമില്ലാത്ത നിരന്തരം പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ കൊട്ടാരത്തിലെമ്പോലെ കടിലിലും എപ്പോഴും മഹോത്സവംതന്നെ ആയിരുന്നു. സ്വദേശ

ശീയരും വിദേശീയരുമായ മഹാകവികളുടെ വണ്ണനാവിഷയം അക്കാലത്ത് ഗോൽക്കൊണ്ട മാധാത്മ്യമല്ലാതെ മറെറാന്നും തന്നെ ആയിരുന്നില്ല.

ഗോൽക്കൊണ്ട നഗരം 1362ൽ ഭാമിനി രാജാവായ മുഹമ്മദ് ഷാ കൈവശപ്പെടുത്തുന്നതിന്നു മുമ്പ് കാകാതീയചം ശക്കാരായ വാരങ്കൽ രാജാക്കന്മാരുടെ ആധിപത്യത്തിലായിരുന്നു. അക്കാലത്ത് ഒരു മൺകോട്ടമാത്രമെ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. സുൽത്താൻ കൂലികത്തബ് ഷാ ഒരു സ്വതന്ത്ര രാജാവായിത്തീർന്നതിന്നുശേഷമാണ് ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ട ഒരു മഹാകുറ്റമായിത്തീർന്നുവാൻ തുടങ്ങിയത്. മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന മൺകോട്ടയെ അദ്ദേഹം നാലു നാഴിക ചുറ്റളവുള്ള വലിയൊരു ശിലാകുറ്റമാക്കിത്തീർത്തു. അലവുത്താകൃതിയിലുള്ള എൺപത്തേഴുകൊത്തളങ്ങളും കൂർത്തുകൂർത്ത കുന്തങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ കവാടങ്ങളോടുകൂടിയ എട്ടു വമ്പിച്ച പ്രവേശന ദ്വാരങ്ങളും ആ കോട്ടയ്ക്കു ഉണ്ടായിരുന്നു. കൂലികത്തബ് ഷാ മരിച്ചതിന്റേപ്പിന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വംശക്കാരിൽ നാലാമനായ ഇബ്രാഹിം കത്തബ് ഷാവും കോട്ടയെ ബലവത്തമാക്കിത്തീർത്തു. എന്നുതന്നെയല്ല, അതിന്റെ ശിഖരത്തിലേയ്ക്കു ചെല്ലുപാനുള്ള സോപാനമയമായ മാറ്റുത്തിന്നു മദ്ധ്യേ ഒരു പള്ളി പണി തീർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്നുശേഷം കോട്ടയ്ക്കു പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയത്തക്ക യോഗ്യതകൾ പിന്നെയും വരുത്തിത്തീർത്തത് സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയാണ്. അങ്ങമിങ്ങും അല്ലാലും കേടുതട്ടിക്കിടന്നിരുന്ന കോട്ടയുടെ ജീണ്ണാലാരണം നടത്തിയതിന്നു പുറമെ ആ മഹാശയൻ പുതുതായൊന്നു പണിതീർപ്പിക്കുകയും ആ രണ്ടും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് കമനീയമായ ഒന്നാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. ഗോൽക്കൊണ്ട നഗരം നശിച്ചുപോയിട്ടുംകൂടെ കോട്ട പറയത്തക്ക കേടുകൾ ഉണ്ടെന്നും കൂടാതെ ഇപ്പോഴും നിലനിന്നുപരവാൻ കാരണം ആ രണ്ടു രാജാക്കന്മാരുടേയും ധ്വാംപനീയങ്ങളായ ആ പ്രവൃത്തികളാണ്.

കുത്തബ്ബ് ഷാ വംശത്തിൽപ്പെട്ട ഒടുവിലത്തെ രണ്ടു സുൽത്താമാർ രാജ്യം ഭരിച്ചുവന്നിരുന്നകാലം നടന്ന പ്രധാന സംഭവങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കോട്ടയിൽ പലേടങ്ങളിലും കാണുന്നുണ്ട്. ആ ദുർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രാകാരത്തിന്നു ഭംഗിയും ബലവും നൽകിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന കൊത്തളങ്ങളിൽ ഒന്നിനെ 'മസ്ബർജ്' എന്നാണ് വിളിച്ചുവരുന്നത്. ഗോൽക്കൊണ്ട നിരോധത്തെ വിവരിക്കുന്ന ശിലാരേഖകളെക്കൊണ്ടലംകൃതമായ ആ കൊത്തളം ചരിത്രകാരന്മാരുടെ പ്രത്യേക ബഹുമാനത്തിന്നു പാത്രമായിക്കൊണ്ടാണു് ഇപ്പോഴും പരിപഠിക്കുന്നതു്. കോട്ടയുടെ ശിഖരത്തിലേയ്ക്കു കയറിച്ചെല്ലുവാൻ ഉള്ള സോപാനങ്ങളിൽക്കൂടെ അല്പം ദൂരം ചെന്നാൽ ഫനമാൻ, ഗണപതി, ഗരുഡൻ, നന്ദി മുതലായ മൂർത്തികളുടെ ശിലാപ്രതിമകൾ കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ഒരു ഗുഹകാണാം. കുത്തബ്ബ് ഷാ വംശത്തിൽപ്പെട്ട ഒടുവിലത്തെ സുൽത്താൻ—അബുറഹ്മാൻ താനാഷാ—അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിലുണ്ടായിരുന്ന ഭദ്രാചലം തഹസിൽ ദ്വാരെ—രാമദാസനെ—ഗവൺമെണ്ടു പണമെടുത്തു് രാജകല്പന കൂടാതെ ഒരു ശ്രീരാമക്ഷേത്രം പണി തീർപ്പിച്ചു കുറ്റത്തിന്നു തടവിലിട്ടതു് ആ ഗുഹയിലാണെന്നാണു് ഐതിഹ്യം. ഒരു ഉത്തമ ഭക്തശിരോമണിയായിരുന്ന രാമദാസന്റെ സ്തോരകമായി കൊല്ലത്തോറും അവിടെ ഒരു മഹോത്സവം കൊണ്ടാടിവരുന്നതുണ്ടു്.

രാമദാസനെ തടവിലിട്ട ഗുഹയ്ക്കു സമീപം ഗംഭീരവും മനോഹരവുമായ വലിയൊരു ശിലാമണ്ഡലം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ടു്. അതിന്നടുത്തും കോട്ടയുടെ പ്രാകാരത്തിനകത്തും ഹിന്ദുക്ഷേത്രങ്ങൾക്കു സ്ഥാനം ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ ക്ഷേത്രങ്ങൾ ശിലാ നിർമ്മിതങ്ങളും അക്കാലത്തെ ശില്പകലാവൈഭവത്തെ നമുക്കു കാണിച്ചു തന്നുവരുമാണു്. കുത്തബ്ബ് ഷാ വംശക്കാരായ മുഹമ്മദീയരാജാക്കന്മാർ ഹിന്ദുക്കളെ ദ്രോഹിക്കാതെ അവരോടു 'ദയാപൂർവ്വം' വർത്തിച്ചുവന്നിരുന്നതിന്നു ഉത്തമലക്ഷ്യങ്ങളായ ആ ദേവാലയങ്ങളും ശിലാവിഗ്രഹങ്ങളും ഇലോം മനോഹരങ്ങൾ തന്നെയാണു്.

കോട്ടയ്ക്കു നന്നെസ്സമീപം ശവകുടീരങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രദേശമുണ്ട്. കുത്തഞ്ചു് ഷാവംശത്തിൽ ജനിച്ച രാജാക്കന്മാർ, രാജന്മാർ, പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ, പ്രഭുക്കന്മാർ മുതലായവരെ അടക്കം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു് അവിടെയാണു്. അത്യാധികം രമണീയങ്ങളായ അവരുടെ ശവകുടീരങ്ങളിൽ വെച്ചു് ഏറ്റവും പ്രാഥമ്യം വഹിച്ചു നില്ക്കുന്നതു് മുഹമ്മദ് കൂലികത്തഞ്ചു് ഷാവിനെ അടക്കം ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണു്. വലിപ്പം കൊണ്ടും ശില്പകലാവൈഭവം കൊണ്ടും കാണികളെ ആശ്ചര്യ ഭരിതരാക്കിക്കൊണ്ടു ലാലസിക്കുന്നുണ്ടു് ആ പ്രേതാലയം.

ശവചൈതന്യങ്ങളെക്കാൾ വൈശിഷ്ട്യം കൂടുന്നതു് ഗോൽക്കൊണ്ടയിലെ പള്ളികൾക്കാണ്. അവയിൽ വെച്ചു് സകല വിധയോഗ്യതകളും തികഞ്ഞു വിളങ്ങുന്നതു് തലസ്ഥാനനഗരത്തിലുള്ള 'മക്ക:മസ്'ജിഡ്' എന്ന പള്ളിയാണു്. 1617ൽ ആരംഭിച്ച അതിന്റെ നിർമ്മാണം 1697ൽ മാത്രമെ അപസാനിക്കുകയുണ്ടായുള്ളു. ഒന്നിച്ചുതന്നെ സമയത്തു പതിനാലാം പേക്കു കടന്നു നില്ക്കുന്നതെല്ലാം സ്ഥലപ്പെരുപ്പമുള്ള അതിന്നു 225 അടി നീളവും 180 അടി വീതിയും 77 അടി ഉയരവു മുണ്ടു്. ഗോൽക്കൊണ്ട രാജ്യത്തിലെ പള്ളികളിൽ വെച്ചു് അതാണു് ഏറ്റവും കീർത്തിപ്പെട്ടതു്.

കുത്തഞ്ചു് ഷാ രാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണകാലത്തു് ഗോൽക്കൊണ്ടരാജ്യം അസാധാരണമാവണു് ഐശ്വര്യസമ്പന്നമായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്നു വിദേശീയ സഞ്ചാരികൾ നിർമ്മിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ള രേഖാപ്രധാനങ്ങളായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ടു്. ലോകത്തിലുള്ള സകലരാജ്യക്കാരുടേയും വ്യാപാര കേന്ദ്രമായിരുന്നു അക്കാലത്തു് ഗോൽക്കൊണ്ടരാജ്യം. ആ സുവർണ്ണകാലത്തു് 'ദാദ്'മഹൽ', 'ചന്ദനമഹൽ', 'സജാൻമഹൽ' മുതലായ മനോഹര മന്ദിരങ്ങൾ തലസ്ഥാന നഗരത്തിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. എങ്കിലും, അവയെല്ലാം കാലം നടത്തിയ ആക്രമണം മൂലം തീരെ നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ആ കാലത്തു നിർമ്മിച്ച 'ചാർമൈൻ' എന്ന നാൽക്കൂട്ടസ്തൂഭ

ഓളം 'ചാർകമാൻ' എന്നനാൽക്കൂട്ട കമാനങ്ങളും ഗോൽ
 കൊണ്ടയുടെ പുരാതന മാഹാത്മ്യം നമുക്കു കാണിച്ചുതരുവാൻ
 ഇപ്പോഴും അവിടെ നശിക്കാതെ നില്ക്കുന്നുണ്ട്. ഗോൽക്കൊണ്ട
 രാജാക്കന്മാർ ആ കമാനങ്ങൾക്കടുത്തുവെച്ച് എല്ലാദിവസവും
 രണ്ടുനേരം അന്നസ്സത്രങ്ങൾ നടത്തി അനേകായിരം ജനങ്ങ
 ളുടെ വിശപ്പടക്കി വന്നിരുന്നു. ഗോൽക്കൊണ്ടയ്ക്കു അത്രയ്ക്കു
 മാത്രം സമ്പത്സമൃദ്ധിയുണ്ടായിരുന്നു അക്കാലം. ഗോൽക്കൊ
 ണ്ഡ രാജാക്കന്മാർ അത്രയ്ക്കു മാത്രം പ്രജാക്ഷേമനല്ലന്മാരുമായി
 രുന്നു. അവരിൽ വെച്ചു ഏറ്റവും പ്രഖ്യാതനും അനന്തസ
 വത് സമേതനുമായിരുന്നത് മുഹമ്മദ് കൂലികത്തബ് ഷാ
 എന്ന പുരുഷകേസരിയാണ്. എലിസബത്ത് രാജ്ഞിയുടെ
 കാലത്തെ ഇംഗ്ലണ്ടിനോടും അക്ബർ ചക്രവർത്തിയുടെ ദില്ലി
 യോടും സമുപകാരണയും സാമ്യം നേടിയിരുന്നു മുഹമ്മദ്
 കൂലികത്തബ് ഷാവിന്റെ കാലത്തെ ഗോൽക്കൊണ്ട. 1591ൽ
 ആ വിശ്വവിശ്രുതൻ എല്ലാംകൊണ്ടാ രാജാധിരാജയോഗ്യമായ
 പുതിയൊരു നഗരം പണിതീർപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ പരമാ
 നന്ദാബ്ദിയിൽ ആപാദമൂഢം ആരാദിച്ചിരുന്ന സ്രീ ജനങ്ങളി
 ൽ വെച്ച് ഏറ്റവും ലാവണ്യവതിയായ 'ഭാഗ്യമതിയുടെ
 സ്തോരകമായി ആ നഗരത്തിന്നു 'ഭാഗ്യനഗരം' എന്നു പേര്
 കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ആ നവീനനഗരത്തെ ഗോൽക്കൊണ്ട
 രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനവുമാക്കി. അതോടുകൂടെ, ഐശ്വ
 ര്യശ്രീ പഴയ ഗോൽക്കൊണ്ട നഗരം ഉപേക്ഷിച്ച് ഭാഗ്യനഗര
 ൽ സ്ഥിരമായിക്കളിച്ചുല്ലസിക്കുവാനും തുടങ്ങി. ആ ഭാഗ്യ
 നഗരമാണ് ഇപ്പോഴത്തെ ഫൈദാബാദ് പട്ടണം.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം

ഒരംഗസീബ്:— ആയ്, കുട്ടസ്ഖാനോ? നല്ലത്. ഗോൽ
കൊണ്ടയിൽനിന്നു തിരിച്ചു വരുന്ന വരവാനോ?

കുട്ടസ്ഖാൻ:— അതെ, തിരുമേനി.

ഒരംഗസീബ്:— എന്താ, മാഗ്ഗും വല്ലതും ഉണ്ടോ?

കുട്ടസ്ഖാൻ:— ഉണ്ടു്, തിരുമേനി.

ഒരംഗസീബ്:— ഭേഷ്, വളരെ നല്ലത്. സന്തോഷമായി.
ഖാന്റെ മൂന്നു മാസത്തെ പ്രയത്നം വെറുതെയായില്ലല്ലോ!
സന്തോഷമായി. മാഗ്ഗ്മെന്തെന്നു ആദ്യം പറയു. പിന്നീ
ടാവാം മറുത്തതൊക്കെ.

കുട്ടസ്ഖാൻ:— കല്പനപോലെ. ഗോൽകൊണ്ട രാജാവായ
സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന
സൈന്യാധിപന്മാരിൽ ഒരുവനായ മേർജുലയും ആപ്ത
മിത്രങ്ങളായിരുന്നുവല്ലോ!

ഒരംഗസീബ്:— ആയിരുന്നു. എന്താ, ഇപ്പോൾ ശത്രുക്കളാ
യിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടോ?

കുട്ടസ്ഖാൻ:— ഉണ്ടു്, ബലശത്രുക്കളായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്.

ഒരംഗസീബ്:— വളരെ നല്ലത്.

കുട്ടസ്ഖാൻ:— എങ്കിലും, അവർ രണ്ടുപേരും ശത്രുതയെ
ഉള്ളിൽ ഒതുക്കിവെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയല്ലാതെ പുറത്തു
കാണിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടില്ല. കാണിക്കുവാൻ അവസരം
നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണു്. ഇപ്പോൾ അന്യായം
പിടികിട്ടിയാൽ കടിച്ചുതിന്നും. അത്രയ്ക്കുമാത്രം വളിച്ചി
ട്ടുണ്ടു് ശത്രുത. സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയുടെ മാതാവും
മേർജുലയും തമ്മിലുള്ള അനാശാസ്വമായ പരിചയ
മാണു് വൈരത്തിന്നു കാരണം.

ഒരംഗസീബ്:— ഭേഷ്! എന്നാൽ ഇനി ഒരു കാലത്തും
അവർ തമ്മിൽ യോജിക്കയില്ല. യോജിച്ചേക്കുമോ
എന്നു നാം സംശയിച്ചു. ഇല്ല, യോജിക്കയില്ല. തീർച്ച
തന്നെ. ഖാൻ എന്തു പറയുന്നു?

കുട്ടസ്വാൻ:—ഇല്ല, തിരുമേനി. യോജിക്കയില്ല. ഇപ്പോൾ സ്വന്തം സൈന്യത്തോടൊന്നിച്ചു കണ്ണാടകപ്രദേശത്തു് കൊള്ള നടത്തി ധനം നേടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണു് മേർജ്ജം. ആ സൈന്യാധിപൻ ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ തിരിച്ചെത്തിയാൽ അക്ഷണം തന്നെ അദ്ദേഹത്തെ കുടുംബത്തോടുകൂടെ പിടിച്ചു തടവിലിടുവാൻ സുൽത്താൻ തയ്യാറായിരിക്കുന്നുണ്ടു്. ആ സംഗതി മേർജ്ജം അറിഞ്ഞുവശായിട്ടുണ്ടു്. അറിയിച്ചതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബങ്ങൾ തന്നെയാണു്. അവർ അബ്ദുള്ളയുടെ അമ്മനയിലാണു് പാർത്തുവരുന്നതു്.

ഔറംഗസീബ്:—അവരോ? അവരിങ്ങതു്?

കുട്ടസ്വാൻ:—സുൽത്താന്റെ മാതാവുമായി അതിരുകടന്ന പരിചയമുണ്ടെന്നു മേർജ്ജം പലരും കേൾക്കുവാൻ അഭിമാനിക്കുകയുണ്ടായത്രെ. ആ വിവരം എങ്ങിനെയോ സുൽത്താൻ അറിവുകിട്ടി. മുൻകോപിയായ അദ്ദേഹം കോപാധിനായിത്തീരുവാൻ കാരണം പിന്നെ മറുപല്ലു വേണോ? “മേർജ്ജം ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ തിരിച്ചെത്തിയാൽ അവനെപ്പിന്നെ കാരാഗൃഹത്തിന്റെ ബാലിശം ഞാൻ കാണിക്കില്ല.” എന്നു അരിശംകൊണ്ടു പലതും പുലമ്പുന്നതിനിടയിൽ സുൽത്താൻ പറയുകയുണ്ടായി. ആ വിവരം മേർജ്ജംയുടെ കുടുംബങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി. അവർ അദ്ദേഹത്തിന്നു അറിവും കൊടുത്തു.

ഔറംഗസീബ്:—എന്നാൽ ഇനി അവർ തമ്മിൽ ജീവാപസാനംവരെ ശത്രുക്കൾ തന്നെ. ആട്ടെ, ഇരിക്കട്ടെ. നമ്മുടെ ഉമ്മർഖാൻ ചെന്നു ഉപായത്തിൽ മേർജ്ജംയുടെ സേവകനായിക്കൂടെ. എന്നാൽ..... ഈ വക വിവരങ്ങൾ ഖാൻ എങ്ങിനെ ഗ്രഹിച്ചു? അതുകൂടെ കേൾക്കട്ടെ.

കുട്ടസ്വാൻ:—കല്പനപോലെ. തിരുമേനിയുടെ ആജ്ഞ പ്രകാരം അടിയൻ ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽച്ചെന്നു. സഹോദരംകൊണ്ടു ഉപജീവനം കഴിക്കുന്ന ഒരു സാധുവിന്റെ വേഷം ധരിച്ചാണു് ചെന്നതു്.

ഔറംഗസീബ്:—വഴിയിലും ഗോൽക്കൊണ്ടയിലും ശല്യങ്ങളൊന്നുമുണ്ടായില്ലല്ലോ?

കുട്ടസ്വാൻ:—ഇല്ല, തിരുമേനി.

ഒരംഗസീബ്:—ആ ജഹാനായേയും, ദാരയേയും അവരുടെ ആ നായാട്ടു പുലിയുണ്ടല്ലോ, ഫമീർസിംഹൻ, അവനേയും നാം തന്നെ സ്തംഭിക്കുന്നു. അവർ കടന്നു കൂട്ടുവാൻ കഴിയാത്ത സ്ഥലം ഭൂമിയിലെങ്ങുമില്ല. അവരുടെ ഒളിയമ്പേലുകളെ കഴിക്കണം നമ്മൾ. അതു കൊണ്ടു ചോദിച്ചു എന്നേയുള്ളൂ. ഉം. പറയൂ.

കുട്ടുസ്വാൻ:—ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽച്ചെന്നെത്തിയ അടിയൻ ആ നഗരത്തിലെ തെരുവീഥികളിൽക്കൂടെ പാട്ടുപാടി കൊണ്ടു നടക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ചില്ലറ നാണുങ്ങൾ എത്രയെന്ന് അടിയനു കിട്ടിയതെന്നു കണക്കില്ല. ചെലവിന്നു വേണ്ടുന്നതിലധികം പണം ഒരു ദിവസമെങ്കിലും കിട്ടാതിരുന്നിട്ടില്ല. അങ്ങിനെ ഏതാണ്ടു മൂന്നാഴ്ച നടന്നപ്പോഴേക്കും അടിയൻ നല്ലൊരു പാട്ടുകാരനാണെന്നു പേരുകിട്ടി. മേർജ്ജുലയുടെ പത്നികളിൽ ഒരു വൾക്ക് ചില്ലറജോലിചെയ്തുകൊടുത്ത് നാൾ കഴിച്ചുവരുന്ന വിധവയായ ഒരു വൃദ്ധയുടെ പരിചയവും ആ ദിവസങ്ങളുടെക്കിടയിൽ അടിയൻ നേടുകയുണ്ടായി. അതിന്നുശേഷം, അടിയന്റെ സ്ഥിരവാസം ആ വിധവയുടെ ഗൃഹത്തിലാക്കി. കാര്യസിലിക്കുവേണ്ടി അടിയൻ ആ വൃദ്ധയുടെ ഏകപുത്രിയെ പത്നിയായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം സന്ധ്യയെല്ലാം അടിയൻ ഗ്രഹിച്ചത് ആ വൃദ്ധയിൽനിന്നും അടിയന്റെ ആ തൽക്കാലപത്നീയിൽനിന്നുമാണ്.

ഒരംഗസീബ്:—ശരി. ഉമ്മർഖാനെ ഇങ്ങോട്ടു വരുവാൻ പറയൂ. നമ്മുടെ ഒരു അടിയന്തരക്കത്തു കൊണ്ടുചെന്നു റോശിനാറാബീഗത്തിന്നു കൊടുക്കണം. ഖാൻ തന്നെ അതുകൊണ്ടുചെന്നു കൊടുക്കുകയും വേണം. ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽനിന്നു തിരിച്ചെത്തിയിട്ടില്ലെ ഉള്ളൂ. ഭവനത്തിൽച്ചെന്ന് പത്നികളെയും മറ്റും കാണും ആഗ്രയ്യം പോകുവാൻ തയ്യാറായിക്കൊണ്ടു് മറ്റൊന്നാൾ പുലച്ചുവന്നാൽ മതി.

ജനംഗസിങ് നൽകിയ വിലപിടിച്ച സമ്മാനങ്ങൾ വാങ്ങിയശേഷം ആ തൃതീയ മുഗൾ രാജകുമാരനെ യഥോചിതം വന്ദിച്ചു കൂട്ടസ്വാൻ അവിടെനിന്നു പോയി.

രോഗിനാറാബീഗത്തിനുള്ള കത്തുംകൊണ്ട് കൂട്ടസ്വാൻ കൃത്യസമയത്തുതന്നെ ആഗ്രക്കു പുറപ്പെട്ടു.

നാലാം അദ്ധ്യായം.

ഇന്ത്യയിൽ മുഗൾ സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിച്ച യീരാഗ്രഗണ്യനായ ബേയ്ബറും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രൻ ഹുമയൂണും രാജ്യഭരിച്ചുവന്നിരുന്ന കാലം ദില്ലിയായിരുന്നു അവരുടെ തലസ്ഥാനം. എന്നാൽ, സുബലോലുപനും അലങ്കാരപ്രിയനും യശസ്സാർജ്ജിയുമായിരുന്ന അക്ബർ ചക്രവർത്തി പ്രേമപുരസ്സരം വളർത്തിവന്നിരുന്ന, പരിഷ്കാരമോഹിനിക്കു സരസം സൈപരവിഹാരം ചെയ്യുവാൻ മാത്രം യോഗ്യത ഒന്നുകൊണ്ടും ആ ദില്ലിക്കു ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തന്നിമിത്തം ആ രാജാധിരാജൻ തന്റെ പ്രതാപത്തിനും, പ്രഭാവത്തിനും യോജിക്കത്തക്കരീതിയിൽ ഒരു നവീനനഗരം പണിതീർപ്പിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. യമുനാനദീതീരത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു പഴയ നഗരം അങ്ങിനെതന്നെ തട്ടിത്തകർത്ത് അതിന്റെ സ്ഥാനത്ത് ഏററവും മനോഹരമായ പതിയൊരു പട്ടണം അദ്ദേഹം പണിതീർപ്പിച്ചു. സ്വന്തം സ്റ്റാലകമായി അതിന്നു അക്ബറാബാദ് എന്ന പേരും കൊടുത്തു. എന്നു മാത്രമല്ല, തന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം മൂലമുണ്ടാകുന്ന പേരും പെരുമയും ദില്ലിക്കും അക്ബറാബാദിനും ഒരു പോലെ നൽകിക്കൊണ്ട് രാജ്യം ഭരിക്കുവാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതോടുകൂടെ, രണ്ടുണ്ടായി മുഗൾ സാമ്രാജ്യത്തിന്നു തലസ്ഥാനനഗരങ്ങൾ. എങ്കിലും, ദില്ലിക്കു തന്നെയായിരുന്നു പ്രാധാന്യം. മുഗൾചക്രവർത്തിയുടെ നിലയ്ക്കു അവശ്യം നടത്തേണ്ടുന്ന രാജകീയ ചടങ്ങുകൾ ഒട്ടുമിക്കാലും

ആലോചിച്ചു വന്നിരുന്നതും ദില്ലിയിൽ വെച്ചുതന്നെ ആയിരുന്നു എന്നുവെച്ചു, അക്ബർചക്രവർത്തി അക്ബറാബാദിനെ അനുദിക്കുകയുണ്ടായെന്നു ആരും ശങ്കിച്ചുപോകരുത്. ആ മുഗൾ ചക്രവർത്തിയുടെ പ്രത്യേകമേൽനോട്ടത്തിൽ ആ നഗരം പ്രതിദിനം അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിരുന്നു. ആ കാരണത്താൽ, മുഗൾ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമാകത്തക്ക സകലവിധ യോഗ്യതകളും അതിന്നു തികയുവാൻ അല്പ കാലം മാത്രമേ വേണ്ടിവന്നുള്ളൂ.

മഹാനായ അക്ബറെപ്പോലെത്തന്നെ ശൃംഗാര രസികനായ ജഹാംഷീർ ചക്രവർത്തിയും അക്ബറാബാദിനെ അത്യാധികം ശ്രദ്ധയോടും വാത്സല്യത്തോടും കൂടെ താലോലിച്ചു വളർത്തി വലുതാക്കുകതന്നെയാണു് ചെയ്തതു്.

ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിയാകട്ടെ കാലപ്പഴക്കം കൊണ്ടു ജീർണ്ണിച്ചിരുന്ന പുരാതന ദില്ലിയെ അങ്ങിനെതന്നെ തൃജിച്ചു് അതിന്നടുത്തായി ഷാജഹാനബാദ് എന്ന പുതിയൊരു നഗരം പണിതീർപ്പിച്ചു. എന്നിരിക്കലും, ആ രാജാധിരാജനും അക്ബറാബാദിനെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധയോടുകൂടെത്തന്നെയാണു് നടത്തിക്കൊണ്ടു പോന്നതു്. ഷാജഹാനബാദ് സ്ഥാനം സ്ഥാപനമായി നിർമ്മിച്ച നഗരമാണെങ്കിലും ആ സാമ്രാജ്യപതി അതിനോടു മാത്രമായി യാതൊരു പ്രതിപത്തിയും പ്രത്യേകം കാണിക്കുകയുണ്ടായില്ല. ഭരണയന്ത്രം രണ്ടു തലസ്ഥാനനഗരങ്ങളിലും മാറി മാറി സ്ഥാപിച്ചു കൊണ്ടാണു് അദ്ദേഹം രാജ്യം ഭരിച്ചുവന്നതു്. അതിന്നും പുറമെ, തനിക്കു എത്രയും പ്രിയപ്പെട്ട ചക്രവർത്തിനി മന്താജ മഹാളുടെ പ്രേതത്തിന്നു നിത്യശാന്തിയോടെ വിശ്രമിക്കേണ്ടുന്നതിന്നു വേണ്ടി നിർമ്മിച്ച ജഗന്മനോഹരമായ ഒരു പ്രേതാലയം കൊണ്ടു അക്ബറാബാദിനെ ആ രാജാധിരാജൻ അലങ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. വെണ്ണക്കല്ലുകൾ കൊണ്ടു വിചിത്രതരമാം വണ്ണം പണിതീർപ്പിച്ച ആ ശവകുടീരമാണു് ലോകപ്രസിദ്ധമായ താജ് മഹൽ.

ഷാജഹാനബാദ് നവീനതപംകൊണ്ടു തുലാം ഹൃദയം കഷ്ടമാംമട്ടിൽ ലാലസിച്ചിരുന്നു എങ്കിലും തുടച്ചുയായി രണ്ടു മുഗൾ ചക്രവർത്തികളുടെ വിചാരകേന്ദ്രമാകത്തക്ക ഭാഗ്യം ഈ കഥ തുടങ്ങുന്ന കാലം ആ നഗരത്തിന്നു സിദ്ധിച്ചിരുന്നില്ല. അക്ബറാബാദിന്നു മാത്രമേ ആ യോഗം ലഭിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. സുഖാനുഭവങ്ങൾക്കുള്ള സൗകര്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും സ്ഥലപ്പെരുപ്പം കൊണ്ടും ഷാജഹാനബാദിനെക്കാൾ മുഗളരുടെ വാത്സല്യഭോജനമായി പ്രശോഭിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നത് അക്ബറാബാദാണു്. ഷാജഹാനബാദിൽ വീരരസവും അക്ബറാബാദിൽ ശൃംഗാരരസവും തുള്ളിത്തുളുമ്പിക്കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. . ഭൌതപ്രേമഭരിതയായ ഒരു സർപ്പംഗസുന്ദരീരത്നത്തോടു സർപ്പകാരണയും ഉപമിക്കത്തക്ക യോഗ്യതകൾ തികച്ചും തികഞ്ഞിരുന്ന ആ അക്ബറാബാദാണു് ഇപ്പോൾ നാം ആഗ്രാ എന്നു വിളിച്ചുവരുന്ന നഗരം.

മുഗൾ സാമ്രാജ്യപതികളുടെ അനിതരസാധാരണമായ ഐശ്വര്യമഹിമയെ ലോകമെങ്ങും പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തുകൊണ്ടു വിളങ്ങിയിരുന്ന ആ നഗരത്തിൽ, രാജധാനിയോടുതൊട്ടു്, രമണീയമായ ഒരു ആരാമവും ചക്രവർത്തികൾ നിർമ്മിച്ചിരുന്നു. ആ ഉദ്യാനമോഹിനിയാണു് അത്തർ എന്ന സൗരഭ്യലോകചക്രവർത്തിനിയുടെ ജനയിത്രി.

കുടുംബാൻ രോശിനാരാബിഗത്തിനുള്ള കത്തും കൊണ്ടു് ഔറംഗസീബിന്റെ സങ്കേതസ്ഥലം വിട്ടുപോയിട്ടു് ഇരുപതുദിവസം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പാതിരയ്ക്കപ്പറം ചെന്നിട്ടുണ്ടു് സമയം. സ്വാഹാജാർൻ താരകത്താരണിയംബരത്തിൽ ലാലസിച്ചുകൊണ്ടു് ആ ആരാമരംമയെ—അത്തറിന്റെ ജനയിത്രിയെ—ശൃംഗാരശീതളമായ പാലൊളിപ്പു നിലാവിൽ കുളിപ്പിച്ചു രസിപ്പിച്ചു കൊൾമയിർക്കൊള്ളിച്ചും കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആ ഉദ്യാനവനിതയാകട്ടെ, ഇളകിമറിഞ്ഞിരവിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വികാരസാഗരത്തിൽ തുടിയടിച്ചുകളിയും തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്.

അന്നേരം, മലരമ്പന്റെ മദവും മലമ്പവിന്റെ മണവും മലയജത്തിന്റെ കുളർമയും വഹിച്ചു വിജയിക്കുന്ന ആ

ഉദ്യാനത്തിൽ ആയുധപാണികളായ എട്ടു ഭടന്മാർ പ്രവേശിച്ചു. ആളെ തിരിച്ചറിയുവാൻ തരമില്ലാത്തതെക്കവണ്ണം ആപാദ ചൂഡം കവചം ധരിച്ചിരിക്കുന്ന അവർ എട്ടുപേരും അന്യോന്യം ഓക്ഷരംപോലും ശബ്ദിക്കാതെ ആ ആരാമത്തിലെങ്ങും നടന്നു. ആരെങ്കിലും അവിടെ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ആരുംതന്നെയില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെട്ടിട്ടും കൂടെ അവരിൽ നാലുപേർ തിരച്ചിൽ നിർത്തിയില്ല. അവർ മറ്റുള്ള പരിശോധന നടത്തിക്കൊണ്ടേയിരുന്നു. ബാക്കിയുള്ളവരാകട്ടെ, അന്യരാരും അവിടെ പതുങ്ങിയിരിക്കുന്നില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെട്ട ഉടനെ തിരച്ചൽ നിർത്തിവെച്ച് സമീപമുള്ള ഒരു ലീലാമണ്ഡപത്തിൽച്ചെന്നു പാറാവുനീലുകയും ചെയ്തു.

അല്പനേരം കഴിഞ്ഞു.

അതാ, ആ ലീലാമണ്ഡപത്തിൽ ഒരു സ്ത്രീരത്നം ഇരിക്കുന്നു. പുപ്പൊന്നും മുടാതെതന്നെ പൂമണം പൊഴിക്കുന്ന പൂമുടിച്ചമടാകെ ആ പൂവേണീമണി പുതിയൊരു പൂമ്പട്ടുമുട പടംകൊണ്ട് മനോഹരമാംവണ്ണം മറച്ചിരിക്കുന്നു. ഷാജ ഹാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ സീമന്തപുത്രിയായ ജഹാനഹറാബീഗമാണ് ആ കാമ്യംഗന. ആ സുന്ദരിയുടെ സമീപം ഇരിക്കുന്നുണ്ട് ഗംഭീരപുരുഷനായ ഒരു രജപുത്രയോദ്ധാവ്. “ജഹാനറയേയും ദാരയേയും അവരുടെ ആ നായാട്ടു പുലിയുണ്ടല്ലോ, ഫമീർസിംഹൻ, അവനേയും നാം തന്നെ സ്സംക്ഷിക്കണം” എന്നു കുറ്റുസ്ഖാനോടു ഔറംഗസീബ് പറഞ്ഞ വാചകത്തിലെ നായാട്ടു പുലിയാണ് ആ രജപുത്രവീരൻ. അദ്ദേഹവും ജഹാനറയും സംഭാഷണം തുടങ്ങുവാനുള്ള ഭാവമാണ്. അതിന്റെ ഒരു ഭാഗം നമുക്കു കേൾക്കുതന്നെ.

ജഹാനറ:—(രോശിനാറാബീഗത്തിന്നു കൊടുക്കുവാൻ ഔറംഗസീബ് കുറ്റുസ്ഖാനെ ഏല്പിച്ച കത്തുകൈയിൽ വെച്ചു കളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു) രാജൻ ഈ കത്തു നല്ലവണ്ണം വായിച്ചിട്ടില്ലേ?

ഫമീർസിംഹൻ:—വായിച്ചു.

ജമാനറ:—ശരി. നമ്മെ എല്ലാവരെയും ഈ മുഗൾസാമ്രാജ്യത്തോടുകൂടെ അണ്ണാക്കിൽ തട്ടാതെ വിഴുങ്ങുവാൻ ഔറംഗസീബിന്റെ ഹൃദയഗാഢപരത്തിൽ പതിയിരിക്കുന്ന ദരാഗ്രഹചൂഢപ്രഭുത്തെ രാജൻ നല്ലവണ്ണം കണ്ടില്ലെ?

ഹമീർസിംഹൻ:—കണ്ടു. നാം മുമ്പുകണ്ടിട്ടുള്ളതാണല്ലോ; ഈ കത്തുകൊണ്ട് ഒരിക്കൽക്കൂടെ ശരിയ്ക്കുകാണുവാൻ സൗകര്യംകിട്ടി.

ജമാനറ:—കാലതാമസം കൂടാതെ ഗോൽക്കൊണ്ടെ പിടിച്ചു ക്കുമെന്നും അടുത്തു് ഉണ്ടാകുന്ന യുദ്ധത്തിനാവശ്യമായ ധനം മുഴുവനും ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ നിന്നു കരസ്ഥമാക്കുമെന്നും ഔറംഗസീബ് രോശിനാരയ്ക്കു എഴുതിയിരിക്കുന്നതു കണ്ടില്ലെ? ആരു് ആരോടു എന്തിന്നു വേണ്ടി നടത്തുന്ന യുദ്ധമാണെന്നു ആ വഞ്ചകൻ കത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുമില്ല. എങ്കിലും, നമുക്കു അറിവുള്ളതാണല്ലോ അതെല്ലാം. എന്തൊരുധിക്കാരം! എന്തൊരു ദരാഗ്രഹം! എന്തൊരു നെഞ്ഞുറപ്പ്! ആ പൂച്ചസ്സമ്പ്രദായസിയുടെ പകുതിയടഞ്ഞ കണ്ണുകൾ കണ്ടു മേിച്ച് യാതൊന്നും ചെയ്യാതെ നമ്മൾ കൈയുകെട്ടി പാർക്കുകയാണെന്നാണോ അവൻ കരുതിയിരിക്കുന്നതു്? വിഡ്ഢി! പട്ടവിഡ്ഢി! ദാരയുടെ ശിരസ്സിൽനിന്നു മയൂരസിംഹാസനം തട്ടിയെടുത്തു് മുഗൾ സാമ്രാജ്യപതിയാകുവാൻ അവൻ യുദ്ധത്തിന്നു ഒരുങ്ങട്ടെ. രാജ, ആ വഞ്ചകന്റെ അന്തസ്സം ഇന്നതെന്നു ആ ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപനെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ അറിയിച്ചാലെന്താ? അബ്ദുള്ള മുൻ കൂട്ടിത്തന്നെ തയ്യാറായിരുന്നുകൊള്ളട്ടെ. രാജന്റെ അഭിപ്രായമെന്താണു്?

ഹമീർസിംഹൻ:—ചാടില്ല. അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ ഔറംഗസീബ് ഏതു താത്തിൽപ്പെട്ടവനാണെന്നു ചക്രവർത്തിയെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുവാൻ നമുക്കു അവസരം കിട്ടിയെന്നു വരില്ല. പിതൃവാത്സല്യം മുതുകിരിച്ച ഒരു നിഷ്ഠുരക പുത്രനായി

ദാണീ ചക്രവർത്തി ആ ഭൂമിനെ ഇപ്പോൾ കാണുന്നത്. ഔരംഗസീബിനെക്കുറിച്ചു നാം എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും അതൊന്നും ദേവിയുടെ പിതാവു് ഇപ്പോൾ വിശ്വസിക്കയില്ല. ആ സാമ്രാട്ടിന്റെ അനുമതികൂടാതെ ആ ധിക്കാരി ചെന്നു ഗോൽക്കൊണ്ട ആക്രമിക്കട്ടെ. പയോമുഖമായ ആ വിഷകുന്ദത്തിന്റെ തരവും നിറവും ചക്രവർത്തിയെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ അപ്പോൾ നമുക്കു അവസരം കിട്ടും. എന്നു മാത്രമല്ല, ഔരംഗസീബിന്നു ഇപ്പോൾ വല്ല ശക്തിയുമുണ്ടെങ്കിൽ അതിൽ ഒരു ഭാഗം ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ ചിലവാക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ. നാം മുനറിവുകൊടുത്തില്ലെങ്കിൽക്കൂടെ ഔരംഗസീബിനോടെ തിക്ഖവാൻ ശക്തി അബ്ബുളയ്യുണ്ടു്. അഥവാ ഇല്ലെന്നുവെങ്കിൽ: അങ്ങിനെ വരുന്ന പക്ഷം, ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപൻ ചക്രവർത്തിയോടു ഔരംഗസീബിന്റെ അഴിമതിയെക്കുറിച്ചു ആവലാതിപ്പെടും. മുറവിളികൂട്ടും. രാജധാനി മുഴുവനും വലിയബഹളമായിത്തീരും. അതിന്നെല്ലാം കാരണം നമ്മുടെ ഏഷ്വണിയാണെന്നു സകലരും അറിഞ്ഞുപശാകും. ഈ ഘട്ടത്തിൽ അങ്ങിനെയൊന്നും സംഭവിക്കാൻ പാടില്ല

ജഹാനറ—എന്നാൽ വേണ്ട. നമുക്കു നമ്മുടെ കാര്യം തികച്ചും നോക്കിയാൽ മതി. പിന്നെ, ഈ കത്തെങ്ങിനെകിട്ടി? അതുകൂടെ പറയൂ. രാജൻ നടത്തുന്ന ദാരുണപരാക്രമവും വണ്ണിച്ചുകേൾക്കുന്നതിൽപ്പരം. ആനന്ദകുമാരി ഈ ജഹാനറയ്ക്കു മറുപടിയെന്നു ഇല്ലെന്നു അറിഞ്ഞുകൂടെ?

ഫമീർസിംഹൻ—ദേവി, ഞാൻ ഇന്നലെ വൈകുന്നേരം നായാട്ടുകഴിഞ്ഞു് തിരികെപ്പോരുമ്പോൾ കൂട്ടാളരെക്കൂട്ടുകൊണ്ടു് വഴിവക്കത്തുള്ള ഒരു മരച്ചുവട്ടിൽ ഇരിക്കുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ എന്റെ ഒന്നിച്ചു ആരും തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മറുളള നായാട്ടുകാരും പരിവാരങ്ങളും വളരെപ്പിന്നിലായിരുന്നു. പലരോടൊന്നിച്ചു

സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ കൂട്ടംവിട്ടു മുന്നോട്ടുകയറിപ്പോകുന്നത് കൂട്ടുകാരെ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്റെ ഒരു പതിവാണ്ല്ലോ! അതുപോലെ ഇന്നലെയും ചെയ്യുകയുണ്ടായി. അങ്ങിനെ ഒരായുധം പലതും ചിന്തിച്ചുകൊണ്ട് മരച്ചവട്ടിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ആയുധപാണിയായ ഒരു അശ്വപാത്രം അതിവേഗം കതിരയെ ഓടിച്ചുകൊണ്ട് ആ വഴിയെ വരുന്നതുകണ്ടു. ആ പടയാളി എന്റെ അടുത്തെത്തിയ ക്ഷണം പെട്ടെന്നു കതിരയെ നിർത്തി നിലത്തിറങ്ങി. ദീപ്തിയിൽപെട്ടു നടന്ന ആയുധാഭ്യാസപരീക്ഷയിൽ എന്നോടെതിർത്ത് പരിമാസത്തിന്നു പാത്രമാകത്തക്കപണ്ണം പരാജിതനായിപ്പോയ കൂട്ടസ്വാമനായിരുന്നു ആ ആയുധപാണി.

ജമാനം—ആത്മ? ഒരംഗസീബിന്റെ ചാരപ്രമാണികളിൽ ഒരുവനായ ആ ഖാനോ?

ഫമീർസിംഹൻ—അതെ, ദേവി, എന്നോടുള്ള തീർത്താലും തീരാത്ത ശത്രുത അപ്പോഴും അവൻ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. മരച്ചവട്ടിൽ ഏകനായി ഇരിക്കുന്നത് ഞാനാണെന്നു മനസ്സിലായപ്പോൾ അവൻ വാളുരി. പൂർവ്വവൈരികൾ തമ്മിൽ ചീറിക്കൊണ്ടു ഏറ്റുമുട്ടി. അല്പനേരത്തിനുള്ളിൽ ഖാൻ ഉടലും തലയും രണ്ടും രണ്ടായി നിലത്തുവീണു. അപ്പന്റെ കള്ളക്കീഴയിൽക്കിടന്നിരുന്നു ഈ കള്ളൻ

ജമാനനും ഫമീർസിംഹനും തമ്മിൽ ഒരോന്നു സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് അല്പനേരംകൂടെ ആ ലീലാമണ്ഡപത്തിൽ ഇരുന്നു. പിന്നീട് അവിടം വിട്ടുപോകുകയും ചെയ്തു.

അധികംദിവസം കഴിയും മുമ്പെ, കൂട്ടസ്വാമന്റെ മരണവർത്തമാനം രോശിനാരാജീശവും ഒരംഗസീബും അറിഞ്ഞുവശായി.

അബ്ദാ അല്യായം.

ക്രിസ്തുവർഷം 1656 തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

പ്രതാപശാലിയായ ഒരു രാജാധിരാജന്റെ ഭൃതന് സാഗരം നൽകുവാൻ സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള ഭാഗ്യനഗരത്തെ ഐശ്വര്യസമ്പുഷ്ടമായ അലങ്കാരപ്പൂജകളുടെ കളിപ്പുകാവനമാക്കിച്ചമച്ചിരിക്കുന്നു. പദവികൊണ്ട് പാദം നിലത്തു വെയ്ക്കാത്ത രാജകന്യകമാർക്കുപാലാ പാദരക്ഷ കൂടാതെതന്നെ ആനന്ദമന്ദിരം ചെയ്യത്തക്ക സകലവിധ യോഗ്യതകളും രാജമാതൃക്കൾക്കു തികച്ചിട്ടുണ്ട്. സുഗന്ധവും ശോഭയും അന്യോന്യം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടു വിളങ്ങുന്ന അമൃലുപ്പുള്ളായ അലങ്കാരവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ട് തെരുവീഥികളുടെ ഇരുഭാഗങ്ങളും മനോഹരമാവണ്ണം വിതാനിച്ചിരിക്കുന്നു. കൊടിക്കുറകൾ അസാഖ്യം. തോരണം കലവാഴ മുതലായ പച്ചിലച്ചാത്തുകളെക്കൊണ്ട് മോടി പിടിപ്പിക്കാതെ ഒരു സ്ഥലമെങ്കിലും ഒഴിച്ചുവെച്ചിട്ടുമില്ല. ശങ്കുകൂടാതെ കല്യാണമണ്ഡപത്തിൽ പ്രോലം കയറിപ്പെരുത്തക്കു വേഷപ്പകിട്ടോടുകൂടിയ ജനങ്ങളും അനേകായിരം.

മുഗൾ സാമ്രാജ്യപതിയായ ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ ഒരു സന്ദേശവും കൊണ്ടു ഒരു ഭൃതൻ ഭാഗ്യനഗരത്തിൽ വരുന്ന ദിവസം അന്നാണ്. രാജധാനിയിൽനിന്നു അധികം ദൂരെയല്ലാതെ നയനാഭിരാമമായ ഒരു ആരാമവും അതിൽ ഒരു ലീലാഗൃഹവും ഉണ്ട്. മുഗൾ ചക്രവർത്തിയുടെ ആ ഭൃതനു എഴുന്നെള്ളിപ്പാർക്കുവാൻ ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപൻ പ്രത്യേകം നിയമിച്ചിട്ടുള്ള മന്ദിരം ആ കേളീഗൃഹമാണ്. ഭൃതനെ സ്വീകരിച്ച് ആതിഥ്യം നടത്തുവാനുള്ള സകല സാമഗ്രികകളും അതിലാണ് സംഭരിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ മാനുഷനെ ബഹുമാനപൂർവ്വം എന്തീരേററ് രാജയാഗ്രമായ സൽക്കാരംകൊണ്ടു സന്തുഷ്ടനാക്കുന്നതിലാണ് ഗോൽക്കൊണ്ടയുടെ സർവ്വത്രയസ്സും നില നില്ക്കുന്നതെന്നു തോന്നും ആ ഒരുക്കങ്ങളെല്ലാം കണ്ടാൽ.

ഭൂതനും ഇരുന്നരുളുവാൻ ഒരു സുവണ്ണസിംഹാസനത്തെ
 പൊടിച്ചു വൃത്തിയിലാക്കിക്കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. ലീലാഗൃഹ
 ത്തിലെ വിശാലമായ പുറത്തളത്തിലാണ് അതു വെച്ചിരിക്കു
 ന്നതു്. ഉദ്യാനത്തിന്റെ പ്രവേശനപാത മുതൽ സിംഹാ
 സനംവരെ നെടുനീളെ രത്നകംബളങ്ങൾ വിരിക്കുകയും ചെയ്തി
 രിക്കുന്നു. സിംഹാസനത്തിന്നു നന്നെ സമീപം വെച്ചിരിക്കുന്ന
 വലിയൊരു സ്വണ്ണത്തളികയിൽക്കാണ് വലിയൊരു പുതുപ്പൂ
 മാലയും. മുഗൾ ചക്രവർത്തിയേയും ഗോൾക്കൊണ്ടായിപനേയും
 തമ്മിൽ ആനന്ദകരമാംവണ്ണം ബന്ധിച്ച യോജിപ്പിക്കേണ്ട
 തിന്നു നിർമ്മിച്ച സൗഹാർദ്ദഹാരമാണെന്നാണ് ആ പൂമാല
 കണ്ടാൽ തോന്നുക. മുത്തും പവിഴവും കൂട്ടിക്കലർത്തിയ കുറെ
 സ്വണ്ണനാണുങ്ങൾ നല്ലൊരു പൊൻകിണ്ണത്തിലാക്കിവെച്ചു്
 ആ മാലയുടെ മദ്ധ്യത്തിലുള്ള വിടവും അടച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭൂതനെ
 ഹാരമണിയിച്ചശേഷം ആരാധിക്കുവാനുള്ളതാണ് ആ നാണു
 ങ്ങൾ. ഉപചാരത്തിന്നു സൗന്ദര്യവതികളായ സ്ത്രീരത്നങ്ങളെ
 തന്നെ നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു. കങ്കണങ്ങൾക്കു കമനീയത വർദ്ധി
 പ്പിക്കുന്ന കിസലയകരങ്ങളിൽ കനക പാത്രങ്ങളും പൊൻതാല
 വൃത്തങ്ങളും എടുത്തു് ആ പെൺമണികൾ ലീലാഗൃഹത്തിന്നു
 കത്തു നില്ക്കുന്നുണ്ട്. ചക്രവർത്തിക്കു ഭൂതനും വെച്ചേറെ അടി
 യറവെയ്ക്കുവാനുള്ള കാഴ്ചകളെല്ലാം നിരത്തിവെച്ചിരിക്കുന്നതു്
 ആ മോഹനാംഗികളുടെ മുഖിലാണ്. കേളീഗൃഹത്തിലെ
 പ്രനാന നടക്കട്ടിയുടെ ഇരുവശത്തും ഓരോ ദന്തപ്പല്ലക്കും
 ഉണ്ട്. നൂറോളം കുതിരകളെ ലീലാഗൃഹത്തിന്നു പിന്നിൽ
 നിർത്തിയിരിക്കുന്നു. ഉത്തമലക്ഷണങ്ങൾ തികച്ചും തികഞ്ഞി
 രിക്കുന്ന പയും പൊന്നാണിക്കോപ്പകൾകൊണ്ടു് പൂർവ്വാധികം
 ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവയുമാണു് ആ അശ്വങ്ങൾ. അഞ്ചു
 നശൈലങ്ങളാടുചമിക്കാവുന്ന അയ്യമ്പതു ഗജേന്ദ്രന്മാരേയും
 ആ കുതിരകൾക്കടുത്തു തളച്ചിട്ടുണ്ട്.

ആ കാഴ്ചസ്സാധനങ്ങളെല്ലാം ഒരിക്കൽക്കൂടെ പരിശോ
 ധിച്ചു തൃപ്തിപ്പെട്ടതിൽപ്പിന്നെ ഗോൽക്കൊണ്ടായിപൻ മന്ദം
 മന്ദം ഉദ്യാനത്തിന്റെ പ്രവേശനപാതത്തിന്നുനേരെ നടക്കു

വാൻ തുടങ്ങി. രാജ്യത്തിലെ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രമാണികളും കാഴ്ചക്കാരിൽ പലരും അതുകണ്ടപ്പോൾ സുൽത്താന്റെ നെരിച്ചു പുറപ്പെട്ടു. വന്നുകൂടിയ ജനക്കൂട്ടത്തെ വഴിപോലെ ഒരുക്കി നിർത്തുവാൻ രാജകീകരന്മാർ പ്രയോഗിക്കുന്ന നയവും സാമത്വവും കണ്ടു രസിച്ചുകൊണ്ട് സുൽത്താനും പരിവാരങ്ങളും ആരാമത്തിന്റെ പടിപ്പറത്തുചെന്ന് നഗരത്തിലേയ്ക്കു ഹോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. അങ്ങിനെ കുറച്ചു നേരം അവർ നില്ക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും, കാഴ്ചയ്ക്കു അതിയോഗ്യനായ ഒരു അശപാത്രവൻ അതിവേഗം വന്നു നിലത്തിറങ്ങി അബ്ബൂള്ളയെ വന്ദിച്ചുനിന്നു. ആ സുൽത്താന്റെ സ്വന്തം കാര്യദർശിയായ ഹസ്സു നാലിഖാനാണ് ആ ആഗതൻ. ആ ഉദ്യോഗസ്ഥനെക്കണ്ട് കാര്യം ബോധിപ്പിച്ചശേഷമല്ലാതെ സുൽത്താനെ നേരിട്ടുകാണുന്നതിന് ആർക്കും തന്നെ അനുവാദമില്ല. ആ കാര്യദർശിയെക്കണ്ട ഉടനെ അബ്ബൂള്ള അദ്ദേഹത്തോടു ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു.

അബ്ബൂള്ള:—കേട്ടതുവാസ്തവം തന്നെയല്ലേ?

ഹസ്സു...ഖാൻ:—അതെ, തിരുമേനി. മുഗൾ ചക്രവത്തിയുടെ പ്രതാപത്തിന്നും പ്രഭാവത്തിന്നും യോജിച്ച അകമ്പടി യോടു കൂടെത്തന്നെയാണ് ഭൂതൻ വരുന്നത്.

അബ്ബൂള്ള—ആട്ടെ, സമാധാനമായി. നാം വളരെയാക്കെ ഒരുക്കിയിട്ടുള്ള സ്ഥിതിക്കു അങ്ങിനെയല്ലാ ഭൂതൻ വരുന്നതെങ്കിൽ തീർച്ചയായും നമുക്കു ഇല്ലാഭംഗമുണ്ടാകും. അകമ്പടിക്കാരായി എത്രപേരുണ്ട്?

ഹസ്സു...ഖാൻ—അയ്യായിരത്തോളം അശപടന്മാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒന്നിച്ചുണ്ട്.

അബ്ബൂള്ള—അതുകൊണ്ടു യാതൊരു പരിഭ്രമവും നമുക്കില്ല. പതിനായിരം പേരോടുകൂടെ വന്നാലും സൽക്കരിക്കുവാൻ നാം തയ്യാറാണ്. ഭടന്മാർ എല്ലാവരും ആയുധപാണികളാണോ?

ഹസ്സ...ചാൻ—അതെ. മുഗളരുടെ കൂടെപ്പിറപ്പാണല്ലോ
ഖഡ്ഗങ്ങൾ.

അബ്ദുള്ള—അതെ, അതെ. അവർ അടുത്തെത്തി, ഇല്ലെ?

ഹസ്സ...ചാൻ—എത്തിയിരിക്കുന്നു. തിരുമേനി ഈ ഉദ്യാന
ത്തിൽവെച്ചാണ് അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിക്കുവാൻ തീർച്ച
പ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതെന്നും അതുകൊണ്ട് നേരിട്ട
ഇഷ്ടോടുവരേണമെന്നും അടിയൻ അവിടെ ഉണർത്തിച്ചി
ട്ടുണ്ട്. ഒരു നാഴികയ്ക്കുള്ളിൽ അദ്ദേഹം ഇവിടെ
എത്തും.

അബ്ദുള്ള—അധികം വൈകിക്കാതെ വന്നാൽ നന്നായിരുന്നു.
നഗരത്തിലുള്ള ആ വലിയ സത്രത്തിനു സമീപം അവർ
എത്തിയാൽ ബഹുമാനസൂചകമായ കൂട്ടവെടി പൊട്ടി
ക്കുവാൻ നാം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭടന്മാർ അവിടെ തയ്യാ
റായി നില്ക്കുന്നില്ലെ?... ..

അവർ അങ്ങിനെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് നില്ക്കുന്നതിനിട
യിൽ കൂട്ടവെടി പൊട്ടിത്തുടങ്ങി. ജനങ്ങളുടെ തിരക്കും തിരക്കും
വർദ്ധിച്ചു. ഭടന്മാർ ജാഗ്രതയോടെ പ്രവൃത്തി നടത്തുവാനും
ആരംഭിച്ചു. സുൽത്താനോ? അദ്ദേഹം വെടികേട്ട ഉടനെ
പരിവാരസമേതം വേഗം ഉദ്യാനത്തിൽക്കടന്നു: പെരുമ്പറ
മുഴക്കുവാൻ കിങ്കരന്മാർക്കു കല്പനകൊടുത്തു: ലീലാഗൃഹത്തിന്നു
കത്തു നോക്കിക്കൊണ്ട് ഒരിക്കൽ കൈരണ്ടും പൊന്തിച്ചു
താഴ്ന്നു: അനന്തരം, ദൂതന്റെ വരവും നോക്കിക്കൊണ്ട് നില്ക്കു
കയും ചെയ്തു. തൽക്ഷണം, ആ കേളീഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ
അല്പനേരം മിന്നൽക്കൊടികളുടെ മനോഹരമായ വിളയാട്ട
മുണ്ടായി. വലിയൊരു കാന്തിപടലം അവിടെ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു.
പരിമളക്കോളിൽ അനേകായിരം ജനങ്ങളെ മുക്കിമയക്കി
ക്കൊണ്ട് ആ ലാവണ്യപ്രവാഹിനി ലീലാഗൃഹത്തിന്റെ നട
യിറങ്ങി. സുൽത്താനു നേരെ പ്രവഹിക്കുവാനും തുടങ്ങി.
നൂറോളം പൊന്നണിപ്പുമങ്കകൾ കണ്ഠനക്കരങ്ങളിൽ കാഴ്ച

സാധനങ്ങൾ ഏടുത്ത് അന്നനടത്തം നടന്നുകൊണ്ട് ഗോൽ
 കൊണ്ടായിപന്റെ സമീപത്തെത്തി നിലയുറപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ
 പൊട്ടി പെരുമ്പറയുടെ കണ്ണും കയറും. അശുഭസംഭവങ്ങൾ
 ഉണ്ടായെന്ന സംഭവിക്കരുതാത്ത ആ സന്ദർഭത്തിൽ ആ ഒരു
 അമംഗളകാര്യം മാത്രമല്ല അവിടെ സംഭവിച്ചത്. സുൽ
 ത്താന്റെ കണ്ണിലുണിയായ ഒരു പഞ്ചവണ്ണക്കിളിയെ വലിച്ചു
 കൊണ്ട് ലീലാഗൃഹത്തിനകത്തു തുങ്ങുന്ന ഒരു കനകപഞ്ജരം
 ആരുടേയോ തലതട്ടുകയാൽ കൊടുത്തുവിട്ട് നിലത്തു വീണ്
 ചത്തത് പോകുകയുണ്ടായി. ചുവരിലുള്ള അലങ്കാര സാധ
 നങ്ങളിൽ ഒന്നായ വലിയൊരു ആനക്കൊമ്പ് അറേറുക
 മായി വീഴുകനിമിത്തം സ്പടികംകൊണ്ടുള്ള രണ്ടു അത്തർ
 ഭരണി പൊട്ടിത്തകന്നു. ആദിത്യരശ്മി തട്ടുമ്പോൾ അനല
 പ്രഭ ചൊരിയുന്ന അമ്പാരിയും ചുമന്ന ആടിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന
 ഒരു മത്തേഭവീരൻ പെട്ടെന്നു തളച്ചുങ്ങല പൊട്ടിച്ചു: അലറി
 കൊണ്ടു ജനക്കൂട്ടത്തിൽക്കടന്നു: അഞ്ചെട്ടുപേരെപ്പിടിച്ച്
 ചീന്തിപ്പൊളിച്ചിട്ടു: ആ വഴിയെ, അകലെയുള്ള ഒരു താമര
 പൊയ്ക്കയിൽച്ചെന്നിറങ്ങി. ജനങ്ങളെ കണക്കിലേറെ സംഭ്ര
 മിപ്പിക്കുന്ന ആ സംഭവങ്ങളെയാകട്ടെ, അവയെത്തുടന്നുകൊണ്ടു
 ണ്ടായ ബഹുജ്ഞതയാകട്ടെ സുൽത്താൻ ഗൗനിച്ചതേയില്ല.
 സൈന്യസമേതം ഉദ്യാനത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന ഭൂതനെ എതി
 രേല്ക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ആ തിരുമേനി ശ്രദ്ധ മുഴുവനും പതിച്ചു
 കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

ഭൂതൻ ഉദ്യാനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. എതിരേല്ക്കുവാൻ
 സന്നദ്ധകളായി നില്ക്കുന്ന സന്നതാംഗികൾ അദ്ദേഹത്തെ
 ബഹുമാനാദരപൂർവ്വം കേളീഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു ആനയിക്കുവാ
 നൊരുങ്ങി. എന്നാൽ, കനകക്കുന്നു കൈയ്യേറിക്കൈക്കലാ
 ക്കുവാൻ വന്ന ദരാഗ്രാമിയുണ്ടോ ലാവണ്യക്കുന്നു കണ്ടു ഭ്രമിച്ച്
 അതിന്നുനേരെച്ചല്ലന്നു? ആ അംഗനാമണികളെ അനുഗമിച്ചു
 കൊണ്ട് പത്തുചാരയിലധികം ഭൂരം ഭൂതൻ നടക്കുകയുണ്ടായില്ല.
 അപ്പോഴേയ്ക്കും, അദ്ദേഹം പെട്ടെന്നു നിന്നു. സമീപം കണ്ട

ഹസ്സനാലിഖാനോട് “സുൽത്താൻ എവിടെ” എന്ന ചോദിച്ചു കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം നിന്നത്. അതിശഭീരസ്വരത്തിൽ ആ മകിലപ്രമാണി ചോദിച്ച ആ ചോദ്യം കേട്ട സകലരുടേയും ദൃഷ്ടികൾ തൽക്ഷണം പല വഴിക്കു പാഞ്ഞു സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയെ തിരച്ചിൽ തുടങ്ങി.

ഗോൽക്കൊണ്ടായിപൻ ആ ഉദ്യാനത്തിലെങ്ങുംതന്നെ യില്ലെന്നുള്ള വസ്തുതയും, പോർക്കുളത്തിൽ വിഷവായു എന്ന പോലെ, അതിവേഗം ആ സ്ഥലം മുഴക്കെ പരന്നു. അല്പം മുമ്പുണ്ടായ അഞ്ചുപേരുടെ മരണം നിമിത്തം ഭ്രമിച്ചുനില്ക്കുന്ന ജനങ്ങൾ ആ വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ ഭയപ്പെട്ടു നടങ്ങി. എങ്കിലും, സുൽത്താനെ തിരയുന്ന കാര്യത്തിൽ അവരാരും തന്നെ ഉപേക്ഷവരുത്തിയില്ല. ചിലർ രാജധാനിയിലേയ്ക്കു പാഞ്ഞു. ചിലർ സത്രത്തിലും പള്ളിയിലും തിരയുവാൻ ഓടി. രസികന്മാരായ ചിലർ ലീലാഗൃഹത്തിന്റെ മുന്നാമ്പലയിലും കയറി. ലക്ഷ്യം വിനാ അങ്ങമിങ്ങും തിരയുവാൻ ഒരു കൂട്ടം ജനങ്ങളും പുറപ്പെട്ടു. ബാക്കിയുള്ളവരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും അന്യോന്യം നോക്കി അമ്പരന്നുകൊണ്ടു നില്ക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ, അവരുടെ ആ നിലവിട്ടു നില്പിന്നും തിരച്ചിലിന്നും അല്പനേരത്തിനുള്ളിൽ ഭംഗം വന്നു സംഭവിച്ചു. കല്യാണത്തെ രവിൽ കാലേകൂട്ടിച്ചെന്നു സ്ഥലം പിടിച്ചു നില്ക്കുന്ന വമ്പിച്ച ജനക്കൂട്ടത്തിൽ കൂട്ടായ്മക്കുവെച്ചാൽ കലിക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് കടന്നുചെന്ന് കവച്ച് നടത്തിത്തുടങ്ങിയാലുണ്ടാകുന്നതിനെക്കാൾ ശതസഹസ്രം മടങ്ങു അധികം ബാഹുല്യം പരക്കു പാച്ചിലും അവിടെ ഉണ്ടായി. ഭൂകമ്പം തകർന്ന ഭൂഭാഗത്തുള്ള ബുദ്ധിശൂന്യരെപ്പോലെ ജനസമൂഹം നാലുപാടും പാച്ചിൽ തുടങ്ങി. മൃത്യുവിന്റെ നഗ്നമായ ഭയങ്കരസ്വരൂപം സകലരുടേയും മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അതോടുകൂടെ, ഭൂതനെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തയ്ക്കുല്ലാതെ സുൽത്താനെപ്പറ്റിയുള്ള വിചാരത്തിന്നു ആരുടേയും ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥലമില്ലാതായി. ഭൂതന്റെ പേർ അടിക്കടി നിലവിളിച്ചു പറയാത്ത ഒരാളെ

കിലും ഓടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ നാട്ടുകാരിൽ അന്നേരം ഇല്ലാതായും ഭവിച്ചു.

രാജകാര്യസംബന്ധമായി സുൽത്താനെക്കാണുവാൻ വരുന്ന ഒരു ഭൂതനാണെന്നു നടിച്ചുകൊണ്ട് തടസ്സംകൂടാതെ സൈന്യസമേതം ആ തലസ്ഥാന നഗരത്തിൽ പ്രവേശിച്ച പരാക്രമി പെട്ടെന്നു തന്റെ പ്രകൃതം മാറി കൊള്ളയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടതാണ് ജനങ്ങളുടെ ആ ഭയത്തിന്നും പാച്ചിലിന്നും ഘേതു. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു വിശ്വാസപാതകം പ്രവർത്തിക്കത്തക്ക ഹൃദയശൂന്യനായ ആ സന്ദേശവാഹകൻ ആരാണ്? ഔറംഗസീബ്.

ആറാം അദ്ധ്യായം.

അബുൾ മുസാഫർ, മുഹ്‌യ്ദീൻ മുഹമ്മദ്, ഔറംഗസീബ്—ഔജമാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ തൃതീയ പുത്രൻ—ക്രിസ്തവബ്ദം 1618 നവമ്പ്ര 4-ാം തിയ്യതി രാത്രി ഭൂജാതനായി. ബറോഡയ്ക്കും, ഉജ്ജയിനിക്കും മദ്ധ്യത്തിലായും മാർവരാജ്യത്തിന്റെ അതിർത്തിയായും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ദസ്സ് എന്ന പ്രദേശത്താണ് ആ രാജകുമാരൻ ജനിച്ചത്. അക്കാലം ഔജമാൻ തിരുമേനിക്കു മുഗൾ സാമ്രാജ്യധിപത്വം ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. കുറാം എന്ന പേരോടുകൂടിയ ഒരു രാജകുമാരൻ മാത്രമേ ആയിരുന്നുള്ള അദ്ദേഹം. ജഹാംഗീർ ചക്രവർത്തി ആ പുത്രനെ ഡക്കാൻിലുണ്ടായിരുന്ന മുഗൾസംസ്ഥാനത്തിലെ ഗവണ്ണറായി നിയമിച്ചിരുന്നതിനാൽ ഔജമാൻ തിരുമേനി അറംഗസീബിന്റെ ജനനകാലത്തു് ആ പീഠഭൂമിയിൽത്തന്നെ യായിരുന്നു പാർത്തുവന്നിരുന്നതു്. എന്നിരിക്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്നു ആ തൃതീയകുമാരന്റെ ശൈശവലീല സമാധാനത്തോടെ കണ്ടു കൺകളിർപ്പിക്കുവാൻ രണ്ടു കൊല്ലം മാത്രമേ

സാലുമായുളളി. അപ്പോഴേക്കും ഷാജഹാൻ തിരുമേനി പിതാവായ ജഹാംഗീർ ചക്രവർത്തിയോടു കലഹിക്കുകയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു മൂന്നുമാലവഷം പ്രാണരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി യുദ്ധം ചെയ്തുകൊണ്ട് തെലികാന, ബങ്കാർ മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽ ചുറ്റിത്തിരിയേണ്ടതായി വന്നു. അതിന്നുശേഷം ആ രാജകുമാരൻ പിതാവിനെത്തന്നെ ശരണം പ്രാപിക്കുകയും മാപ്പിനായി അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ സാമ്രാജ്യപതിയാകട്ടെ, ശരണാഗതനായ പുത്രനു അഭയവും മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ഉദ്യോഗവും സന്തോഷത്തോടെ കൊടുത്തു. എങ്കിലും ആ കുമാരൻ മേലാൽ കലഹംകൂടാതെ വർത്തിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നു ജാമ്യമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രന്മാരായ ഭാര്യയും, ഔരംഗസീബിനേയും ആഗ്രയിൽ പാർപ്പിക്കേണമെന്നു കല്പിക്കുകയുണ്ടായി.

ഔരംഗസീബിന്നു പതിനേഴു വയസ്സു തികഞ്ഞപ്പോൾ ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തി ആ പുത്രനെ ഡക്കാൻ ഗവണ്ണറായി നിയമിച്ചു. അതിന്നിടയിൽ ആ രാജകുമാരന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം ഏതാണ്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എങ്കിലും, അത് ഒരു മുഗൾ രാജകുമാരനു ഒരു വിധത്തിലും യോജിച്ചതായിരുന്നില്ല. മുഹമ്മദീയ മതഗ്രന്ഥമായ കുറാനും, അറബി ഭാഷയും മാത്രമെ അക്കാലത്തു് ആ രാജകുമാരൻ പഠിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഒരു ചക്രവർത്തി അവശ്യം അറിയേണ്ടതിരിക്കേണ്ടുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ വിജ്ഞാനം ആ രാജകുമാരനുണ്ടായതു് പിന്നീടാണ്.

ഔരംഗസീബിന്നു നന്നെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ ഗവണ്ണർ ഉദ്യോഗം കിട്ടിയെങ്കിലും അക്കാലത്തു് രാജകാര്യങ്ങളിൽ ലേശംപോലും അദ്ദേഹം മനസ്സുവെച്ചിരുന്നില്ല. ബാല്യത്തിൽ ലഭിച്ച മതസംബന്ധമായ ജ്ഞാനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൃഷ്ടികളെ സർവ്വശക്തനായ അള്ളാവിന്നു നേരെ തിരിച്ചുവിട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അക്കാരണത്താൽ മുഗൾചക്രവർത്തികൾ ലാളിച്ചു വളർത്തിവരുന്ന ആഡംബരത്തിൽ ആ രാജകുമാരനു വെറുപ്പു ജനിച്ചു. ലൌകികസുഖാനുഭവങ്ങളിൽ വിരക്തിയും വന്നുകൂടി. തന്നിമിത്തം, ഇരുപത്തിനാലാമത്തെ വയസ്സിൽ

അദ്ദേഹം ഒരു ഫക്കീറായിത്തീരുകയും ദൈവഭജനം നടത്തേണ്ടതിന്നു വനാന്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഗുഹയിൽ ഏകാന്തവാസം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ആ പ്രവൃത്തി ജനങ്ങളിൽ പലരുടേയും നിന്ദയ്ക്കും പരിഹാസത്തിന്നും അദ്ദേഹത്തെ പാത്രമാക്കിത്തീർത്തു. മുഗൾസാമ്രാജ്യമെഴുറിയെ വിഴുങ്ങുവാൻ വായുപിളർന്നുകൊണ്ടു സ്വന്തം സ്വാന്തര്യപരത്തിൽ ഒളിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന ഭാഗ്യവശ്യാളം ആരുടേയും ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെടാതിരിക്കുവാൻവേണ്ടി ആ രാജകുമാരൻ ഒരു ഫക്കീറിന്റെ വേഷക്കോപ്പുകൾകൊണ്ട് ആ ഗുഹാമുഖം മറച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയാണെന്നുള്ള അപവാദവും അദ്ദേഹത്തിന്നുകിട്ടി. അതിൽ എത്രമാത്രം പരമാത്മമുണ്ടെന്നു നമുക്കു വഴിയെ കണ്ടറിയാം.

ശാക്കാനിലുള്ള മുഗൾസംസ്ഥാനം ഭരിക്കുവാനയച്ച പുത്രൻ ഫക്കീറായിച്ചമഞ്ഞു കാടുകയറിയ വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തി വല്ലാതെ കോപിച്ചു കലശൽ കൂട്ടി. അദ്ദേഹം ഉടനെ ഔറംഗസീബിനെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു പിരിച്ചു. എന്നുമാത്രമല്ല, ആ രാജകുമാരനു നൽകിയിരുന്ന സ്വത്തും ശമ്പളവും സ്ഥാനമാനങ്ങളും മടക്കിയെടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതു തിരികെ കിട്ടുവാനോ എന്തോ, കൊല്ലം ഒന്നു കഴിഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും, ഔറംഗസീബ് ഗുജറാത്തിലെ ഗവണ്ണറായി മുറയ്ക്ക ഭരണം നടത്തുവാൻ തുടങ്ങി.

ഗുജറാത്തിലെ ഭരണം ഉജ്ജ്വലമായി നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഔറംഗസീബിനെ ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തി 1647 ഫിബ്രുവരിയിൽ ഒരു പരിനയനാശിരപ്രഭുവാക്കിത്തീർത്തു. എന്നല്ല, ഫിന്റക്കുഷ് പദ്മതത്തിന്റെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറു കിടക്കുന്ന മലനാടുകൾ കീഴടക്കി ഭരിക്കുവാൻ കല്പിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. വലിയൊരു സൈന്യത്തോടൊന്നിച്ചാണ് ഔറംഗസീബ് അവിടെച്ചെന്നത്. എങ്കിലും, പിതാവായ ചക്രവർത്തിയുടെ ആജ്ഞ പ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു സാധ്യമായില്ല. സഞ്ചാര സൗകര്യം ലേശംപോലുമില്ലാത്ത ഭൂപ്രകൃതിയാ ആക്കംതന്നെ കീഴടങ്ങാത്ത ജനപ്രകൃതിയുണ്ടെന്നുകൊണ്ട് ശത്രുക്കളെ പരാ

ജിതരാഷ്ട്രി വിടുന്ന ഒരു ഭൂഭാഗമാണ് ആ മലമ്പ്രദേശമെന്നും ഔറംഗസീബ് ക്ഷണം മനസ്സിലാക്കി. എന്നുമാത്രമല്ല, ആസന്നമായ മഞ്ഞുകാലം അതിന്റെ ധർമ്മം നടത്തുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ ആ മലനാട്ടിൽനിന്നും നാട്ടുകാരിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതായിത്തീർക്കുമെന്നും ആ രാജകുമാരൻ മുൻകൂട്ടിക്കണ്ടിയുകയും ചെയ്തു. പിന്നീടുണ്ടോ അദ്ദേഹം ആ നാട്ടുകാരോടു കലഹിക്കുവാൻ തുനിയുന്നതു? അവരുടെ രാജാവുമായി സംഖ്യം ചെയ്ത് ഔറംഗസീബ് വേഗം കാബൂളിലേയ്ക്കു മടങ്ങി. എന്നിട്ടുംകൂടെ, അവിടെ തിരിച്ചെത്തുന്നതിലകത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്നു നേരിട്ട ക്ലേശനാശങ്ങൾ കുറച്ചൊന്നുമല്ലായിരുന്നു.

മുഗൾ ഉപായംകൊണ്ടു കൈവശപ്പെടുത്തിയ കാൻണ്ടഹാർ വിണ്ടെടുക്കുവാൻ പേർഷ്യയിലെ ഷാ 1648ന്റെ അവസാനത്തിൽ ആ നഗരം വളഞ്ഞു നിരോധം തുടങ്ങി. ആ വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തി, ആ ശത്രുവിനെ തീരിച്ചോടിച്ച് കാൻണ്ടഹാർ രക്ഷിക്കുവാൻ കല്പിച്ചയച്ചത് ഔറംഗസീബിനെയാണ്. അറുപതിനായിരം അശ്വപടന്മാരും പതിനായിരം കാലാളും അസംഖ്യം ചെറു പീരങ്കികളും അടങ്ങിയ ഒരു വൻപടയംകൊണ്ട് തൃതീയ മുഗൾരാജകുമാരൻ കാൻണ്ടഹാറിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. മുഗൾ സാമ്രാജ്യത്തിലെ മഹാ സേനാനികളായ രാജാ ജയസിംഹനും സാദുള്ളഖാനും ആ സന്ദർഭത്തിൽ ആ രാജകുമാരനെ സഹായിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒന്നിച്ചുണ്ടായിരുന്നു. ആ മഹാമാരുമായി യുദ്ധതന്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് പല പല വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടത്തി കാര്യവിവരം നേടിക്കൊണ്ട് ഔറംഗസീബ് കാൻണ്ടഹാറിൽ ചെന്നു. അതിനിടയിൽ ആ നഗരം ഷാ കൈവശപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ, നീണ്ടു നില്ക്കുന്ന ഒരു നിരോധം കൂടാതെ അതു വിണ്ടെടുക്കുവാൻ നിവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഔറംഗസീബാകട്ടെ, അതിന്നു ഒരുങ്ങിച്ചെന്നിരുന്നതുമില്ല. എങ്കിലും, ആ രാജകുമാരൻ ധൈര്യസമേതം നിരോധം തുടങ്ങുകതന്നെ ചെയ്തു. എന്നാൽ, അതുകൊണ്ടു കാൻണ്ടഹാർ

വിണ്ടെടുക്കുവാൻ ഔറംഗസീബിനു സാധ്യമായോ? ഇല്ല. 1649 മെയ് മുതൽ സപ്തംബർ വരെ അശ്രാന്തപരിശ്രമമായി രാപ്പകുലില്ലാതെ സാഹസപ്പെട്ട ചെങ്കു പ്രയത്നങ്ങളെല്ലാം നിഷ്പഫലങ്ങളായിത്തീർന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കും, മഞ്ഞുകാലത്തിന്റെ ആരംഭവുമായി. അതുകണ്ടപ്പോൾ, ആ രാജകുമാരൻ നിരോധം ഓർത്തിവെച്ച് തിരികെപ്പോരുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഉദ്യമം സഫലമാകാത്തതുകൊണ്ടുള്ള കോപഃത്താടകൂടെയാണ് അദ്ദേഹം തിരികെപ്പോന്നത്. അങ്ങിനെ ചെയ്യേണ്ടിവന്നതുകൊണ്ട് നിരാശനായി കൈയ്യുംകെട്ടി അങ്ങിയിരിക്കുവാൻ ഒരു ആരംഭത്തുറനായിരുന്നില്ല ഔറംഗസീബ്. 1652-ൽ അദ്ദേഹം ആ നഗരം കൈവശപ്പെടുത്തുവാൻ വീണ്ടും ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. അപ്പോഴും കാര്യം സഫലമാക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ തിരികെപ്പോരുവാൻ അദ്ദേഹം നിർബലനാകുകയാണ് ഉണ്ടായത്.

ഫിത്തുക്കുഷ് പട്ട് തത്തിനു വടക്കുപടിഞ്ഞാറുള്ള മലനാടുകളിലും അഫ്ഖാനിസ്താനിലും മുഗളർ നടത്തിയ ആ ഭയങ്കരപോരാട്ടങ്ങൾക്ക് ചരിത്രദൃഷ്ടി നോക്കുന്നതായാൽ യാതൊരു പ്രാധാന്യവും കാണുന്നതല്ല. ദൂരെപ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന ഒരു തലസ്ഥാനനഗരത്തിലിരുന്നുകൊണ്ട് മലനാട് കീഴടക്കി ഭരിപ്പുന്ന കാര്യം ആക്ഷേപത്തെ പ്രയാസമാണെന്നുള്ളതിന്നു ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം മാത്രമെ ആയിരുന്നുള്ളൂ ആ പടപ്പുറപ്പാടുകളും സമരങ്ങളും. എന്നിരിക്കിലും, ഔറംഗസീബിനെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അവയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന പ്രാധാന്യം സീമാതീതമായിരുന്നു എന്നുതന്നെ പറയണം. ആ പടപ്പുറപ്പാടുകൾ നിമിത്തം മുഗൾ സാമ്രാജ്യപതിയുടെ ആ വമ്പിച്ച സൈന്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഭടന്മാരും പടത്തലവന്മാരും ഔറംഗസീബും തമ്മിൽ അന്യോന്യം പരിചയക്കാരായിത്തീർന്നു. ഒന്നാമതായി പടയംകൊണ്ട് ആ മലനാടുകളിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഔറംഗസീബ് പേരിനുമാത്രമെ ഒരു പടനായകനായിരുന്നുള്ളൂ. ആ രാജകുമാരനു എത്രമാത്രം യുദ്ധസാമർത്ഥ്യമുണ്ടെന്ന് മറുക്കു

വർക്കു കാണിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു അതുവരെ യാതൊരു അവസരവും ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. അപ്പോഴാകട്ടെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒന്നിച്ചുണ്ടായിരുന്ന സേനാധിപതികൾ യുദ്ധം നിമിത്തം ക്ഷീണിച്ചിരുന്നതിനാൽ അവരിൽനിന്നു സൈന്യാധിപത്വം കരസ്ഥമാക്കുവാനും, സ്വേച്ഛാധിപത്യം പോർ നടത്തി, ആ വിഷയത്തിൽ തനിക്കുള്ള പാടവം ആ പടയോട്ടം പടനായകന്മാർക്കും കാണിച്ചുകൊടുക്കുവാനും ആ രാജകുമാരൻ സൗകര്യവും സന്ദർഭവും യഥേഷ്ടം കിട്ടി. ഒരു ദിവസം ചൈതന്യം, യുദ്ധം കലശലായി നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഔറംഗസീബ് കതിരപ്പറത്തുനിന്നിറങ്ങുകയും ശത്രുക്കളുടെ വെടിയുണ്ടകൾ ഉയർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന രണാംഗണത്തിൽ മുട്ടുകുത്തി ഇരുന്ന പ്രാർത്ഥന നടത്തുകയും ചെയ്തു. സൈന്യങ്ങളും സൈന്യാധിപന്മാരും ആ കഷ്ടകാരികൾക്കായിരിക്കാൻ കൊണ്ടു കണ്ടു. കൃത്യനിഷ്ഠ, സ്വന്തം, ധൈര്യം സഹനശക്തി മുതലായ ഗുണഗണങ്ങൾക്ക് പാത്രമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരു മഹാസേനാനിയാണ് ഔറംഗസീബ് എന്നു സകലരും ഒരുപോലെ തലകുലക്കിസ്സമ്മതിക്കുവാൻ പിന്നെ മറ്റൊരു വേണം? ആ ഒരേ ഒരു പ്രവൃത്തികാരണം ആ തൃതീയമുഗൾ രാജകുമാരന്റെ കീഴ്ത്തി മുഗൾ സാമ്രാജ്യമെങ്ങും വ്യാപിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. സൈന്യാധിപസ്ഥാനമലങ്കരിക്കുവാൻ മാത്രം ഉപകരിക്കുന്ന ഒരു മതഭ്രാന്തന്റെ നിലയിൽ മലനാടുകളിലേയ്ക്കു പടയോട്ടം പുറപ്പെട്ട ഔറംഗസീബ് പ്രശാന്തഗർഭിനായ ഒരു സൈന്യാധിപനായി തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ ഷാജാഹാൻ ചക്രവർത്തി ആ പുത്രനെ ഹാർദ്ദമായി അഭിനന്ദിക്കുകയും വീണ്ടും ഡക്കാണിലെ ഗവണ്ണറായി നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. ഔറംഗസീബ് അവിടെച്ചെന്ന് വിധിയാംവണ്ണം ഭരണവും തുടങ്ങി. അനിതരസാധാരണമാംവണ്ണം ഭരണനൈപുണ്യം നേടിയ ഒരു ഗർഭീപരാക്രമന്റെ ചെങ്കോലിന്നു മാത്രമേ ഡക്കാൻ ഭരിക്കുവാൻ അക്കാലം സാധിച്ചിരുന്നുള്ളൂ.

ഔറംഗസീബ് വീണ്ടും ഡക്കാണിലുള്ള മുഗൾസംസ്ഥാനത്തിലെ ഗവർണറായതോടുകൂടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൃഷ്ടികൾ

അത്യാഗ്രഹത്തോടെ ഫിമവൽസ്സേതുപര്യന്തം ഓട്ടംകൊള്ളുവാൻ തുടങ്ങി. ഒരു കാലം മുഹമ്മദ്ബീൻ തൊഗ്ഗുഷ് സ്ഥാപിച്ച മുഹമ്മദീയസാമ്രാജ്യം മുഴുവനും മുഗൾചക്രവർത്തിയുടെ ആധീപത്യത്തിലാക്കുവാൻ അന്തരം നോക്കുകയായിരുന്നു ആ ദുഷ്ടികൾ ചെയ്തിരുന്നത്. അങ്ങിനെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഗോൽക്കൊണ്ടായിപനായ സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന സൈന്യാധിപന്മാരിൽ ഒരുവനായ മേർജൂപയും തമ്മിൽ തീർത്താലും തീരാത്ത കലഹം ഉൽഭവിച്ചത്.

ഏഴാം അദ്ധ്യായം

ഒരംഗസിബ് സ്രീജനങ്ങളുടെ അകമ്പടിയോടുകൂടെ ലീലാഗ്രഹത്തിലേക്കു ചെല്ലാതെ പെട്ടെന്നു നിന്ന് സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയെ അന്വേഷിക്കയുണ്ടായല്ലോ: ഗോൽക്കൊണ്ടായിപൻ അവിടെ അടുത്തെത്തുംതന്നെയില്ലെന്നു ആ രാജകുമാരനു ക്ഷണം മനസ്സിലായി. അന്നേരം ഭൂതന്നു ആതിഥ്യം നൽകുവാൻ നിൽക്കാതെ അതുളതകരമാംവണ്ണം അവിടെനിന്നു അന്തർദ്ധാനം ചെയ്തു സുൽത്താന്റെ ആ മന്ത്രികളിൽ ആ തൃതീയ മുഗൾരാജകുമാരൻ അല്ലാപോലും വൈരസ്വം പ്രദർശിപ്പിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം പിന്നീട് ഗോൽക്കൊണ്ടായിപനെ അന്വേഷിക്കുകയും ഉണ്ടായില്ല. സമീപം നില്ക്കുന്ന മുഗൾസൈന്യാധിപനെ ഒരു നോക്കുകമാത്രം ആ രാജകുമാരൻ ചെയ്തു. ഭൂമിയിൽ സേപാലാപ്രഭുതപത്തിൽ നിന്നുണ്ടായ അധികാരപ്രമത്തതയും രാജോചിതമായ ഗൗരവവും തമ്മിൽ സമ്മേളിച്ചു കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കണ്ണുകളെക്കൊണ്ടു നോക്കിയ ആ നോട്ടത്തിന്റെ അർത്ഥം ആ മുഗൾ സേനാനി അക്ഷണംതന്നെ ഗ്രഹിച്ചു. അതോടുകൂടെ,

ജാജമാൻ ചക്രവർത്തിക്കും ഔരംഗസീബിനും വിജയാശംസകൾ വിളിച്ചു പറയുന്ന മുഗൾസൈന്യങ്ങളുടെ ശബ്ദംകൊണ്ട് ഭിക്ഷക്കൊക്കും മാറ്റൊലികൊള്ളുവാൻ തുടങ്ങി. കൊള്ളയും ആരംഭിച്ചു.

മുഗൾചക്രവർത്തിയുടെ ഒരു ഭൃതനാണെന്നു നടിച്ചു തടസ്സം കൂടാതെ സൈന്യസമേതം ഭാഗ്യനഗരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്നത് കൊള്ളയ്ക്കു വന്നിരിക്കുന്ന ഔരംഗസീബാണെന്നു മനസ്സിലാക്കപ്പോൾ ജനങ്ങൾ അത്ഭുതം ഭയപ്പെട്ടു പ്രാണരക്ഷാർത്ഥം നാലുപാടും ഓട്ടം തുടങ്ങി. അവരുടെ ആ ഭയനീയാവസ്ഥയിലുണ്ടോ ഔരംഗസീബിനും സൈന്യങ്ങൾക്കും അലിവു് തോന്നുന്നതു് ? ഓടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പുരവാസികളെ പിന്തുടർന്നുപെന്ന് പിടിച്ചുനിർത്തി, അവരുടെ സമുപവും മുഗൾസൈന്യങ്ങൾ തട്ടിപ്പറിച്ചെടുത്തു. ആ ഉദ്യാനത്തിലും ലീലാഗൃഹത്തിലും കണ്ട ഗജാശ്വങ്ങളുടേക്കുമുള്ള സകല സമ്പത്തും പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഗോൽക്കൊണ്ടായി പെൻറ സൈന്യങ്ങളിൽ ഒരുവനെങ്കിലും മുഗളരോടേതിൽക്കുവാൻ തുനിയുകയുണ്ടായില്ല. തന്നിമിത്തം, രക്തക്കളി കൂടാതെ തന്നെ മുഗളർ കാര്യം നിർവ്വഹിച്ചു. പിന്നീടു്, വിജയംകൊണ്ടു് ആഘോഷഭരിതരായിത്തീർന്ന അവർ ചെയ്തതു് ഗോൽക്കൊണ്ടായിപെൻറ രാജധാനിയിൽച്ചെന്നു കയറുകയാണു്. അഭിമാനരക്ഷാർത്ഥം കഴിയുന്നോടത്തോളം ഭടന്മാരെ വിളിച്ചുകൂട്ടി തങ്ങളോടേതുകുടവാൻ ഗോൽക്കൊണ്ടായിപൻ മാഗ്ഗമദ്ധ്യേ തയ്യാറായി നില്ക്കുന്നുണ്ടാകുമെന്ന് ഔരംഗസീബിന്റെ സൈന്യങ്ങളിൽ ചിലർ കരുതിയിരുന്നു. അതുപോലെ സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയെ വഴിയിലെമ്പന്നല്ല, രാജധാനിയിലുംകൂടെ അവർ കാണുകയുണ്ടായില്ല. ആ ഗോൽക്കൊണ്ടായിപൻ എവിടെ ?

തന്റെ പാശ്ചാത്യഗങ്ങൾ രണ്ടിലും നിരന്നു നില്ക്കുന്ന അംഗനമാരോടുകൂടെ ഭൃതനെ ബഹുമാനപൂർവ്വം അബ്ദുള്ള എതിരേറ്റു. ഉടൻതന്നെ, ആ മാനുസ ലീലാഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു് വഴി കാണിക്കുവാൻ സ്ത്രീജനങ്ങളോടാജ്ഞാപിച്ചുവെച്ചു് സുൽത്താൻ സിംഹാസനത്തിന്നു നേരെ മുൻകൂട്ടി നടക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

ഭൂതൻ ഉദ്യാനത്തിൽ കാലെടുത്തുവെച്ച മാത്രയിൽ, അല്പം ദൂരെ നില്ക്കുന്ന ഭീമകായന്മാരായ പത്തിരുപതു അടിമകൾ കൂട്ടം പിരിഞ്ഞു് ഓരോരുത്തരായി സുൽത്താനെ സമീപിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. അവർ ഏതാണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തെത്തി. അപ്പോഴേയ്ക്കും, ഗോൽക്കൊണ്ടായിപൻ കേളീഗ്രഹത്തിനകത്തു് കടക്കുന്നതു് അവർ കണ്ടു. എന്നിട്ടും, ആ ഭയങ്കരന്മാർ അവിടം വിട്ടുപോയില്ല. സുൽത്താൻ പുറത്തു വരുന്നതു കാത്തുകൊണ്ടു് ആ ശരന്മാർ എന്തിന്നോ സന്നാദ്ധരായി അല്പം അകലെ നിൽക്കുകതന്നെ ചെയ്തു.

സിംഹാസനത്തിന്നുനേരെ നടന്നുതുടങ്ങിയ സുൽത്താൻ ലീലാഗ്രഹത്തിന്റെ നടവരെ എത്തി. അപ്പോഴേയ്ക്കും, ഔരംഗസീബിനെ സേവിച്ചുപോരുന്ന ഒരു ഇടപ്രള സുൽത്താന്റെ കൈപിടിച്ചു നിൽക്കി: എന്നല്ല, “തിരുമേനി, മുഖത്തു കണ്ണില്ലെ? ഔരംഗസീബാബു വന്നിരിക്കുന്നതു്: ഗാളിയോർ കോട്ടയിലെ കാരാഗൃഹം കാണേണ്ടകിൽ വേഗം ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടുകൊള്ളു:” എന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചും കൊടുത്തു. നിഷ്കളങ്കനായ ഗോൽക്കൊണ്ടായി പന്റെപേരിൽ അലിവു തോന്നുകയാൽ ആ ഇടപ്രള സ്വന്തം രക്ഷനോക്കാതെ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ സുൽത്താൻ ഒന്നു നടുങ്ങി. എങ്കിലും, അദ്ദേഹം ധൈര്യമവലംബിച്ചു് തിരിഞ്ഞുനിന്നു് നാലുപുറവും ഒരിക്കൽ കണ്ണോടിച്ചു. അടിക്കുമേൽ അടിവെച്ചു് അർമതച്ചിപ്പാത്ത സ്ഥലത്തു കടക്കുന്ന ചില അടിമകളോട കണ്ണുകളിൽ ധിക്കാരം തുളുത്തുളുവി കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് കണ്ടു. ഉടനെ ആ രാജപുംഗവന്റെ അഭിമാനം നിശ്ശേഷം കരിഞ്ഞതരിഞ്ഞു ചാവലായി. അദ്ദേഹം ഔരംഗസീബിനെ അരക്കണ്ണുകാണുകയും ചെയ്തു. അതോടുകൂടെ, ആ ഇടപ്രള മന്ത്രിച്ചതു് വാസ്തവമാണെന്നുള്ള ബോധം അദ്ദേഹത്തിന്നുണ്ടായി. അക്ഷണം ആ ഗോൽക്കൊണ്ടമന്നൻ എന്തോ എടുക്കുവാനെന്ന നാട്യത്തിൽ ലീലാഗ്രഹത്തിനകത്തു കടന്നു് അതിന്റെ പിൻവശത്തുള്ള കട്ടിളപ്പുഴയിൽക്കൂടെ വേഗം പുറത്തുചാടി. കോപ്പുകളണിയിച്ചു

നിർത്തിയിട്ടുള്ള അശ്വങ്ങളെക്കുറിച്ചും അവരുന്നുകൊണ്ടു
പാഞ്ഞു. ഗാളിയോർക്കോട്ടയിലെ കാരാഗൃഹം കരത്തിരു
ണ്ടൊരു ഭയങ്കരരൂപം ധരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിക്കു
മുന്നിൽ അന്നേരം ആവിർഭവിച്ചു. ഉടനെ തോന്നി കണ്ണുകൾ
രണ്ടും ഇരുട്ടടയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു്. അദ്ദേഹം അതൊന്നും അത്ര വക
വെയ്ക്കാതെ ഒരിക്കൽ കൂടെ ചുറ്റോട്ടു ചുറ്റും നോക്കി. ആ
തിരുമേനിയെ നോക്കിനില്ക്കുന്നവരായി ആരേയും അദ്ദേഹം
കണ്ടില്ല. തന്നിമിത്തം അല്പം ആശ്വാസത്തോടെ ആ ഗോൽ
ക്കൊണ്ടമന്നൻ നല്ലൊരു കുതിരപ്പുറത്തു ചാടിക്കയറി: ഒരു
ശുദ്ധമാറ്റേണ അതിവേഗം അവിടെനിന്നു് പലായനവും
ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഒരു നാഴികയിലധികം ദൂരം ചെല്ലുമ്പോ
ഴേയും ഉദ്യമത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട ഇരമ്പം മനം കലങ്ങേ
കേട്ടു.

ഔറംഗസീബു് സൈന്യസമേതം രാജധാനിയിൽച്ചെന്നു
കയറുമ്പോഴേയും, സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള ഗോൽക്കൊണ്ട
ക്കോട്ടയ്ക്കു ചെന്നിരിക്കുന്ന വർത്തമാനം ആ മുഗൾരാജകുമാരന്നു
അറിവുകിട്ടി. തന്നിമിത്തം യാതൊരു ഭാവഭേദവും അദ്ദേഹ
ത്തിന്നു ഉണ്ടായില്ല. ആ തുതീയമുഗൾരാജകുമാരൻ രാജധാനിയി
ലെത്തിയ ഉടനെ അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന സുൽത്താന്റെ പത്നി
മാരെ എല്ലാവരെയും ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ടയ്ക്കു അകമ്പടിയോടു
കൂടെ അയച്ചു. അനന്തരം, കൊട്ടാരത്തിലും ഭണ്ഡാരത്തിലു
മുണ്ടായിരുന്ന സകലവിധ സമ്പത്തും അദ്ദേഹം കരസ്ഥമാക്കി.
പടയോട്ടുകൂടെ ഗോൽക്കൊണ്ട നിരോധത്തിന്നും പുറപ്പെട്ടു.

ഗോൽക്കൊണ്ടായിപന്റെ കാരുദശീയായ ഹസ്സുനാലി
പാന്നു വിലമതിക്കാത്ത ഒരു വജ്രഹാരവും ഒരു മുഗൾസേനാധി
പതിസ്ഥാനവും സമ്മാനിച്ചു് അദ്ദേഹത്തെ ഔറംഗസീബു്
സന്തുഷ്ടനാക്കി. സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയോടു ഓടിരക്ഷപ്പെട്ട
കൊള്ളുവാൻ മന്ത്രിച്ച ഇടപ്രഭുവിന്നോ? കഠിനമായ പാദ
പ്രഹാരവും അത്യന്തം ശല്യപ്രദമായ ശുഭാഗ്രസ്ഥാനവുമാണു്
തുതീയമുഗൾരാജകുമാരൻ നൽകിയതു്.

എട്ടാം അദ്ധ്യായം.

ജനനാൽ ഒരു പാർസിമുഹമ്മദീയനായിരുന്നു മേർജുംല. രത്നപ്രാപാരമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവൃത്തി. പ്രകൃത്യാ പ്രാപ്തനും അദ്ധ്വാനശീലനുമായിരുന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം അല്പകാലത്തിനുള്ളിൽ അനവധിധനം സമ്പാദിച്ചു പ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല, സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയുടെ പ്രീതിയും വിശ്വാസവും അനായാസേന കൈക്കലാക്കുകയും ചെയ്തു. ധനം വേണ്ടുന്നവിടെ ചെലവുചെയ്ത് വേണ്ടതുപോലെ കാര്യംനേടുവാൻ പ്രത്യേകം സാമർത്ഥ്യമുണ്ടായിരുന്ന ആ പാർസിപ്രമാണി പിന്നീട് ശ്രമംതുടങ്ങിയത് സുൽത്താന്റെ പ്രധാന ഉപദേശാവും ഒരു സൈന്യാധിപനുമായിത്തീർന്നുവാനാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ പരിശ്രമവും അധികം താമസിക്കാതെ ഫലിച്ചു. എന്നിട്ടും, ധനംസമ്പാദിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹം പിൻവാങ്ങുകയുണ്ടായില്ല. ഗോൽക്കൊണ്ടയിലുള്ള ഖനികളിൽ അജ്ഞാതനാമാവാതിന്നു് പ്രവർത്തിയെടുപ്പിച്ചുകഴിയുന്നോടത്തോളം രത്നങ്ങൾ അദ്ദേഹം പിന്നേയും കരസ്ഥമാക്കി. അതോടുകൂടെ, ചാക്കുചാക്കായി കെട്ടിക്കിടപ്പുള്ളരത്നങ്ങളുടെ ഒട്ടമസ്ഥനെന്നനിലയിൽ ആ ധനാഡംബ്രനെ ജനങ്ങൾ ഭയപ്പെടുവാനും ബഹുമാനിക്കുവാനും തുടങ്ങി:

മേർജുംല എത്രകണ്ടു വലിയൊരു ധനികനായിരുന്നുവോ അത്രകണ്ടു പ്രാപ്തനായ ഒരു സൈന്യാധിപനുംകൂടെ ആയിരുന്നു. ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപന്റെ സൈന്യങ്ങളെ വേണ്ടുവണ്ണം ഭരിച്ചു വന്നിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിനു യുദ്ധോപകരണങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു സേന സ്വന്തം വകയായും ഉണ്ടായിരുന്നു. സാതപിക്തൃണപ്രധാനനായ ഒരു സമാധാനതല്പരനാണെന്നു് ജനങ്ങളെ വിശ്വസിച്ചിട്ടു് വിധിയാവണ്ണം കാര്യംനോക്കി വരിക നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യത്തിനും ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ ലഭിക്കുവാൻ

അധികംകാലം കഴിയേണ്ടിവന്നില്ല. അതിനുവേണ്ടി കഠിനമായി അദ്ധ്വാനിക്കേണ്ടതായും വന്നില്ല. എന്നാൽ, മാസം പത്തുതികഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ അർക്കുണ്ടോ ഗർഭപാത്രംവിട്ടു പുറത്തുവരാതിരിക്കുന്നു? വേണ്ടുവണ്ണം വിഷസ്സഞ്ചി നിറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ കണ്ടെത്തുന്നവരെ കടിക്കാതിരിക്കുമോ കാട്ടു മുർഖൻ? തന്നിക്കും തന്റെ സൈന്യത്തിനും ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ സ്ഥിരമായ ഒരു സ്ഥാനം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു എന്നു കണ്ടപ്പോൾ മേർജ്ജുലക്ക് പരദ്രോഹം ചെയ്യാതെ അടങ്ങിപ്പാർക്കാൻ സാദ്ധ്യമല്ലാതായി. അങ്ങുമിങ്ങും റെറപ്പെടുത്ത പാർസിപ്രമാണികളെ ആ പാർസിപ്രമാണി റോമീഷ്കവാൻ തുടങ്ങി. അതുകാരണം കൈവശം വന്ന കൂടിയ ധനത്തിന് കണക്കില്ലെന്നു വന്നപ്പോൾ മേർജ്ജുലയ്ക്ക് ചെറിയൊരു ദിഗ്വിജയംതന്നെ നടത്തേണ്ടമെന്നു ആഗ്രഹമുണ്ടായി. അധികം താമസിക്കാതെ അദ്ദേഹം പടയോട്ടകൂടെ കണ്ണാടകപ്രദേശത്തു് കടന്നുചെന്ന് അവിടെക്കണ്ട ഹിന്ദുക്ഷേത്രങ്ങളെല്ലാം തകർത്തു കൊള്ളയിട്ടു് പിന്നെയും ധനം സമ്പാദിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോഴെയ്ക്കും, പ്രതിദിനം വെട്ടിച്ചു വെട്ടിച്ചു മുഖ്യാഭസയിലെത്തിയ മേർജ്ജുലയുടെ പ്രാബല്യം സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയെ ഭയവിഹ്വലനം അസൂയാപരവശനാക്കിത്തീർത്തു. വല്ലവിധവും ആ പാർസിപ്രമാണിന്റെ ശക്തി നിശ്ശേഷം നശിപ്പിക്കാഞ്ഞാൽ ഭാവിയിൽ തന്നെയും തന്റെ സ്ഥാനത്തു വാഴുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നുള്ള ഒരു തോന്നലും ഗോൽക്കൊണ്ടായിപന്നു ഉണ്ടായി. അതോടുകൂടെ, നിമിഷപ്രതി മുച്ഛിക്രൂടി വരുന്ന വിഷപ്പല്ലകളോടൊന്നിച്ചു വിഷസ്സഞ്ചിയും കൂടെ പഠിച്ചുകളഞ്ഞു് മേർജ്ജുലയെ കൂട്ടിലെ പ്ലാവ്യാക്കി വിട്ടുവാൻ അബ്ദുള്ള തീർച്ചപ്പെടുത്തി. എങ്കിലും, തത്സമയം കണ്ണാടകപ്രദേശത്തായിരുന്ന ആ പാർസിപ്രമാണി തിരിച്ചെത്തി രാജധാനിക്കുള്ളിൽക്കടക്കുന്നതുവരെ യാതൊന്നും തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സുൽത്താനു നിവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ തീരുമേനി തന്റെ അന്തർദ്ദൃതം ഇന്നതെന്നു ആരേയും അറിയിക്കാതെ ക്ഷമയോടെ മേർജ്ജുലയുടെ വരവും

കാത്തു് ദിവസങ്ങൾ കഴിച്ചുവന്നു. എന്നാൽ, വളരെനാൾ അങ്ങിനെ ക്ഷമിച്ചുടങ്ങിപ്പാക്കുവാൻ ഗോൽക്കൊണ്ടമണമുണ്ട് തരമായില്ല. ആ തീരുമേനിയുടെ സ്വന്തം മാതാവുമായി അനുശാസ്യമായ അതിരുകടന്ന പരിചയം ധാരാളമുണ്ടെന്നു നടിച്ചിരുന്ന മേർജുല ആ സംഗതി പലരുംകേൾക്കപ്പെറ്റത്തു് അഭിമാനിക്കയുണ്ടായെന്നു് സുൽത്താൻ ഗുഡമായി അറിവു കിട്ടി. തൽക്ഷണം അബ്ദുള്ളയുടെ ഹൃദയത്തിൽ അടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കോപാനലൻ പെട്ടെന്നു കത്തിക്കാളിജ്വലിച്ചു: എങ്ങും കരുത്തിരുണ്ട ധൂപപടലംകൊണ്ടു് നിറഞ്ഞു: സുൽത്താന്റെ വിവേകദൃഷ്ടി അമ്പെ അടഞ്ഞു: അദ്ദേഹം മേർജുലയെ ശപിക്കുവാനും അധിക്ഷേപിക്കുവാനും തുടങ്ങി. “മേർജുല ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ തിരിച്ചെത്തിയാൽ അപനെ പിന്നെ കാരാഗൃഹത്തിന്റെ ബഹിർഭാഗം ഞാൻ കാണിക്കില്ല.” എന്നു ശകാരിക്കുന്നതിന്നിടയിൽ സുൽത്താൻ പറയുകയും ചെയ്തു. രാജധാനിയിലുണ്ടായിരുന്ന മേർജുലയുടെ ഉററ ബന്ധുക്കൾ ആ വിവരം ആ പാർസിപ്രമുഖനെ അല്പംപോലും താമസിക്കാതെ അറിയിച്ചു. ആ വർത്തമാനംകേട്ടപ്പോൾ മേർജുല വല്ലാതെ ഭയപ്പെടുകയും സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയുമായുള്ള കൂട്ടുകെട്ടു് മേലാൽ വേണ്ടെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടുമാത്രം ശമിക്കുന്നതല്ലല്ലോ മേർജുലയുടെ അരിശും. താപവും കോപവും പ്രതികാരേച്ഛയുംകൊണ്ടു തരളഹൃദയനായിത്തീർന്ന ആ തന്ത്രജ്ഞൻ നിശ്ശങ്കം സുൽത്താന്റെ സർവ്വസ്വവും നശിപ്പിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ധർമ്മാനിലുള്ള മുഗൾ സംസ്ഥാനത്തിലെ ഗവർണറായ ഹെറാഗ സീബിനു ഒരു ദൂതൻവശം ആ പാർസിപ്രമുഖ ഒരു കത്തു കൊടുത്തതല്ല. ഉമ്മർഖാനായിരുന്നു ആ ദൂതൻ. ആ കത്തു ഏതാണ്ടിപ്രകാരമായിരുന്നു.

“പ്രഭോ! ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപനായ സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള അടിയന്റെ കുടുംബവും സ്വത്തും അടക്കി പെട്ടു് അടിയനെ നാമാവശേഷനാക്കുവാൻ ഒരുങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വളരെക്കാലമായി സുൽത്താനെ കൂറോടുകൂടെ

സേവിച്ചുപോയെന്ന അടിയനെ അകാരണമായി അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നത് പാപവും അനീതിയുമാണെന്നു ലോകം മുഴക്കെ സമ്മതിക്കുന്നതാണ്. ഒട്ടുംതന്നെ ഉപകാരസ്തരണയില്ലാത്ത ആ ഘാതകനിൽനിന്നും അടിയനെ രക്ഷിക്കുവാൻ മറ്റൊക്കുംതന്നെ ശക്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അടിയൻ ഇതാ തിരുമേനിയെ ശരണംപ്രാപിക്കുന്നു. ധർമ്മിയുന്മാരായ മുഗൾരാജകുമാരന്മാർ ശരണംഗതരെ ഉപേക്ഷിക്കുക പതിവില്ലല്ലോ !

തിരുവുള്ളമുണ്ടായി ഈ ആശ്രിതൻ എഴുന്നള്ളുന്ന ശ്രദ്ധയോടെ വഴിക്കുകയും അതുപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാൽ ഗോൽക്കൊണ്ടയേയും ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപനേയും അടിയൻ തിരുമേനിയുടെ ആധിപത്യത്തിലാക്കിത്തരുന്നതാണ്. തിരഞ്ഞെടുത്ത അയ്യായിരം അശ്വപടന്മാരോടൊന്നിച്ച് അവിടുന്ന് ഔരംഗബാദിൽനിന്നു പുറപ്പെടുകയും രാജ്യകാലസംബന്ധമായി സുൽത്താനെക്കാണ്ഡവാൻചെയ്യുന്ന ചക്രവർത്തിതിരുമനസ്സിലെ ഒരു ദൂതനാണെന്നു വഴിനിൽക്കു പരഞ്ഞുപരത്തിക്കൊണ്ടു ഭാഗ്യനഗരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്താൽ കാര്യം സഫലമായെന്നുതന്നെ കരുതാം. ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപന്റെ കാലശ്രീയായ ഫസ്സനാലിഖാനെ കണ്ടശേഷം മാത്രമെ തിരുമേനിക്കു സുൽത്താനെ നേരിടുകാണുവാൻ തരമാവുകയുള്ളൂ. ഫസ്സനാലിഖാൻ അടിയന്റെ ഉപ്പുതിന്നു ജീവിക്കുന്നവനും അടിയന്നു വേണ്ടി എന്തും ചെയ്യുവാൻ ഒരുക്കമുള്ളവനുമാണ്. ആ ഖാനെ വിശ്വസിക്കാം. സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള ഫസ്സനാലിഖാനോടൊന്നിച്ച് തിരുമേനിയെ എതിരേല്ക്കുവാൻ വരും. ആ സന്ദർഭത്തിൽ ഗോൽക്കൊണ്ടമന്നനെപ്പിടിച്ചു ബന്ധിക്കുവാൻ തിരുമേനിക്കു നിഷ്പ്രയാസം സാധിക്കുന്നതാണ്. അതിന്നു വേണ്ടി മുൻകൂട്ടി ചെയ്യേണ്ടുന്നതെല്ലാം ചെയ്യുവെച്ചു തയ്യാറായിരിക്കുവാൻ അടിയൻ ഫസ്സനാലിഖാനെ കല്പനകൊടുക്കുന്നുണ്ട്. സുൽത്താനെപ്പിടിച്ചു ബന്ധിച്ചശേഷം അദ്ദേ

ഹത്തിന്റെ രാജധാനിയേയും കടുംബത്തേയും കൂടെ തിരുമേനിക്കു പിടിച്ചുടക്കാം. എന്നുമാത്രമല്ല, ആ സുൽത്താനേയും കടുംബത്തേയും സംബന്ധിച്ചു തിരുവുള്ളത്തിൽ തോന്നുന്നതുപോലെ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യാം. അടിയന്റെ ഈ അപേക്ഷപ്രകാരം കാര്യം നടത്തുവാൻ തിരുമേനി സന്നദ്ധനാണെങ്കിൽ അതിന്നു വേണ്ടിവരുന്ന ചെലവെല്ലാം അടിയൻതന്നെ വഹിക്കുന്നതാണ്. ദിവസം ഒന്നിന്നു അയമ്പതിനായിരം ഉറപ്പികവീതം തിരുമേനിയുടെ പാദങ്ങളിൽ അഭിമുഖമായി വാൻ അടിയൻ ഇതാരുടെ അടുത്തടുത്തായിരിക്കുന്നു. അന്നുകൂലമായ മരവടി കിട്ടിയ ഉടനെ പണം അവിടെ എത്തിക്കുന്നതാണ്.”

ഗോൽക്കൊണ്ട ആക്രമിക്കുവാൻ കാരണത്തിന്നു കാത്തിരിക്കുന്ന ഹൈദറാബാദ് ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു കത്തു കിട്ടിയാൽ പിന്നെ അടുത്തായിരിക്കുന്നതാണോ? മേർജ്ജൂറിയുടെ രക്ഷാകർത്താവെന്ന നിലയിൽ സുൽത്താൻ ആബ്ദുള്ളയോടു ചോദ്യം ചോദിക്കുവാൻ ആ മുഗൾരാജകുമാരൻ നിശ്ചയിച്ചു. ഉടൻതന്നെ അതിന്നു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ഹൈദറാബാദ് പടയും ഭാഗ്യനഗരത്തിന്നു സമീപം എത്തിയില്ല. അപ്പോഴേയ്ക്കുതന്നെ, ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ ഒരു ദൂതൻ സുൽത്താനെക്കൊണ്ടുവാൻ വരുന്നുണ്ടെന്നു വർത്തമാനം നാടെങ്ങും പരന്നുവശായി. ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപൻ ആ ദൂതനെ ബഹുമാനപൂർവ്വം സ്വീകരിക്കുവാൻ ഒരുക്കവും തുടങ്ങി. എന്നുമാത്രമല്ല, ആ സന്ദേശവാഹകൻ ഏതാണ്ട് അടുത്തെത്തിയെന്നു കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളെല്ലാം അറിഞ്ഞുചെല്ലുവാൻ കാര്യർശിയായ ഹസ്സനാലിഖാനെ സുൽത്താൻ കല്പിച്ചയക്കുകയും ചെയ്തു. ഹസ്സനാലിഖാനും ഹൈദറാബാദ് അന്വേഷണങ്ങൾ ആചാരോപചാരങ്ങൾ നടത്തിയതിൽപ്പിന്നെ ഗുഹ്യമായ ഒരു സ്ഥലത്തു വെച്ചു ഒരു സംഭാഷണം നടത്തുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ അവസാനഭാഗം നമുക്കു കേൾക്കേണ്ടതാണ്.

ഒരംഗസീബ്:—ചെറിയൊരു യുദ്ധമെങ്കിലും വേണ്ടിവരുമെന്നു തോന്നുന്നുണ്ടോ ?

ഫസ്തനാലിഖാൻ:—ഇല്ല, തിരുമേനി, തിരുമേനിയെ സംബന്ധിച്ച പരമാത്മം ഇതുവരെ അന്യരായതന്നെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ല. യാതൊരു അപായശങ്കയും കൂടാതെയാണു് തിരുമേനിക്കു സ്വാഗതം നൽകുവാൻ സുൽത്താൻ ഒരുങ്ങി നില്ക്കുന്നതു്.

ഒരംഗസീബ്:—സുൽത്താന്റെ സൈന്യങ്ങൾ ?

ഫസ്തനാലിഖാൻ:—സൈന്യത്തിൽ അധികം ഭാഗവും ഗോൽ കൊണ്ടയിലാണു്. ഈ തലസ്ഥാന നഗരത്തിലും കുറച്ചുപേരെ നിർത്തിയിട്ടുണ്ടു്. ഇവിടെയുള്ളവർ ആരും തന്നെ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ആയുധപാണികളല്ല. സുൽത്താന്റെ അംഗരക്ഷകന്മാരായി നൂറോളം പേരുണ്ടു്. സുൽത്താൻ സന്തോഷസൂചകമായി തന്നെയച്ചതാണെന്നു വ്യാജം പറഞ്ഞു് ധാരാളം പണവും മദ്യവും സമ്മാനിച്ചു് അവരെ എല്ലാവരേയും അടിയൻ തൽക്കാലം ഇവിടെ നിന്നു അകറ്റിയിരിക്കുന്നു.

ഒരംഗസീബ്:— അംഗരക്ഷകന്മാരെ അടുത്തുകാണാഞ്ഞാൽ സുൽത്താൻ..... ?

ഫസ്തനാലിഖാൻ:— തിരുമേനിയെ സ്വീകരിച്ചു സൽക്കരിക്കുവാൻ ബലപ്പെട്ടുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന സുൽത്താനു അ വകയൊന്നും തന്നെ കാണുവാൻ ഇപ്പോൾ കണ്ണില്ല. അംഗരക്ഷകന്മാരോടു അകലത്തൊരുദിക്കിൽ തൽക്കാലം അടങ്ങി നില്ക്കുവാനാണു് സുൽത്താൻ കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ഒരംഗസീബ്:— ശരി. സുൽത്താനെപ്പിടിച്ചു ബന്ധിക്കുവാൻ ഏർപ്പാടു വല്ലതും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ ?

ഫസ്തനാലിഖാൻ:— ഉണ്ടു്, തിരുമേനി. ബലവാന്മാരായ ഇരുപതു അടിമകളെ ആ കാര്യത്തിന്നു മാത്രമായി ഒരുക്കി നിർത്തിയിട്ടുണ്ടു്.

ഔറംഗസീബ്:—അവരെ മാത്രം വിശ്വസിച്ചു മറ്റു ഏർ
പ്രാടൊന്നും ചെയ്യാതിരുന്നത് അബലം പിണയില്ലല്ലോ?

ഫസ്തനാലിഖാൻ.—ഇല്ല, തിരുമേനി. ആ അടിമകൾ
എന്തിനും പോന്നവരും വിശ്വസിക്കാവുന്നവരുമാണ്.

ഔറംഗസീബ്:—ശരി, നാം വഴിയെ വരുന്നുണ്ട്. വേഗം
ചെന്ന് കാര്യസിദ്ധിക്കുള്ള മാർഗ്ഗം ശരിപ്പെടുത്തിവെയ്ക്ക.

ഫസ്തനാലിഖാൻ:—കല്പനപൊലെ.

അവരുടെ സംഭാഷണം അവസാനിച്ചു. ഉടൻതന്നെ
ഫസ്തനാലിഖാൻ അതിവേഗം തിരികെചെന്ന് സുൽത്താനെ
കാണുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം നടന്ന സംഭവങ്ങളിൽ ഗോൽ
ക്കൊണ്ട നിരോധത്തിന്നു ഔറംഗസീബ് പുറപ്പെട്ടതുവരെയു
ള്ളതു വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവല്ലോ!

ഔറംഗസീബിന്റെ കൈയിലകപ്പെടാതെ കഴിച്ച്
ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ടയ്ക്കു പലായനം ചെയ്ത സുൽത്താൻ രണ്ടു
നാഴികക്കൂരം ചെല്ലുവാഴ്ചയ്ക്കും തന്റെ അംഗരക്ഷകന്മാർ വരു
ന്നതുകണ്ടു. മദ്യപാനത്താൽ മദ്യമന്തരായി അപമൃത്യുവെ
പ്പോലും തുണവൽഗണിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു അവരുടെ ആ
വരവ്. ആ അശ്വമേധാവി ആ സ്ഥലത്തുവെച്ചു കണ്ടപ്പോൾ
അബ്ദുള്ള അല്ലനേരം സ്തംഭിച്ചുപോയി. ഭൂതനെസ്വീകരിച്ച്
ആസനസ്ഥനാക്കുന്നതുവരെ ഒരു ദിക്കിൽ അടങ്ങിനില്ക്കുവാനും
അതിനുശേഷം അംഗരക്ഷയ്ക്കും അകമ്പടിക്കും വന്നുചേരുവാനു
മാണ് സുൽത്താൻ അവരോടു കല്പിച്ചിരുന്നത്. അതുപ്രകാരം
പ്രവർത്തിക്കാതെ ഉദ്യാനത്തിൽനിന്നു പോയി തെങ്ങിത്തിരിഞ്ഞ
ശേഷം തിരികെചെല്ലുന്ന ആ ഭടന്മാരെ ശാസിക്കുവാനോ അവ
രോടു സംസാരിച്ച് സമയം നഷ്ടമാക്കിക്കൊണ്ട് അവിടെ നില്ക്കു
വാനോ ഗോൽക്കൊണ്ടമന്നൻ അപ്പോൾ തുനിഞ്ഞില്ല. ഭക്ഷ
ണസാധനങ്ങൾ കിട്ടുന്നേടത്തോളം സമ്പാദിച്ച് വേഗം ഗോൽ
ക്കൊണ്ടക്കോട്ടയിൽച്ചെന്നു ചേരുവാൻ അദ്ദേഹം ആ ഭടന്മാ
രോടു കല്പിച്ച് അവരെ നൂറുപേരെയും നൂറുവഴിക്കു പാഞ്ഞ
യച്ചു. ആ വഴിയെ ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ടയ്ക്കു ചെല്ലുകയും
ചെയ്തു.

സുൽത്താൻ കോട്ടയിൽച്ചെന്നു കയറിയ ഉടനെ, ചെയ്തതു അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഭടന്മാരോട് നഗരത്തിലുള്ള സൈന്യങ്ങളേയും സൈന്യാധിപന്മാരേയും വേഗം കോട്ടയിൽ വരുത്തുവാൻ കല്പിക്കുകയാണു്. കോട്ടയെ ബലവത്തരമാക്കിത്തീർക്കുക, ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ ഒരുക്കുവാനു് മുതലായ കാര്യങ്ങളിൽ പിന്നീടാണു് അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധപതിപ്പിച്ചതു്. എന്നിരിക്കിലും, ആ കാര്യങ്ങൾ അവിടെ അതിജാഗ്രതയോടെ നടക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കും, ഔറംഗസീബ് രാജധാനിയിൽനിന്നയച്ച രാജ്ഞികളെല്ലാവരും അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നു. ആഹാരസാധനങ്ങൾ സമ്പാദിച്ചു് വേഗംചെല്ലുവാൻ നിയോഗിച്ചിരുന്ന ഭടന്മാരും തിരിച്ചെത്തി. അവരിൽ പ്രധാനനെ വിളിച്ചു് സുൽത്താൻ കുറച്ചൊന്നു വിസ്തരിക്കുകയുണ്ടായി. താൻ കണ്ണം ചിമ്മി വിശ്വസിച്ചിരുന്ന ഹസ്സനാലിഖാൻ ചതിച്ച ചതി അപ്പോൾ മാത്രമേ അബ്ദുള്ളയ്ക്കു മനസ്സിലായുള്ളു. ലുബ്ബശിരോമണിയായ ആ കാര്യഭർത്താക്കു പണംകൊണ്ടു് അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഔദാര്യം നടത്തുവാൻ മനസ്സുവരികയില്ലെന്നും ആ വഞ്ചകന്റെ പിന്നിൽ രാജദ്രോഹിയായ ഒരു ധനികൻ മറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നും ആ ദ്രോഹി തീർച്ചയായും മേർജ്ജംല തന്നെ ആയിരിക്കുമെന്നും സുൽത്താൻ അധികം ശ്രമപ്പെടാതെ ഉടമിച്ചറിയുകയും ചെയ്തു. അതോടുകൂടെ, ഔറംഗസീബിന്റെ ആ വരവിനെക്കുറിച്ചുള്ള പരമാർത്ഥവും അദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചു. എന്നിട്ടും കൂടെ, ഭയപ്പെട്ടുകാടുകയറുവാൻ തുടങ്ങിയതെ ഔറംഗസീബിനോടതിക്കുവാൻതന്നെയാണു് സുൽത്താൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതു്. അതിന്നുവേണ്ടുന്ന ഒരുക്കവും അദ്ദേഹം ആരംഭിച്ചു. എന്നാൽ, അധികം ദിവസം ആ കാര്യത്തിൽ നിർബാധം മനസ്സുവെയ്ക്കുവാൻ സുൽത്താൻ സാധ്യമായില്ല. അപ്പോഴേക്കും ഔറംഗസീബ് പടയോട്ടക്കൂടെയെത്തി കോട്ടവളഞ്ഞുനിരോധം തുടങ്ങി.

ഒമ്പതാം അദ്ധ്യായം.

രഘുനേരം. സമയം ഏതാണ്ട് ഒരു മണികഴിഞ്ഞു കാണാം. നല്ല നാട്ടുവെളിച്ചമുണ്ട്. ജനസഞ്ചാരം തീരെ നിലച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്ങും നിശ്ശബ്ദം. എങ്കിലും, അത്തർ എന്ന സൗരഭ്യലോകചക്രവർത്തിനിയുടെ ജനയിത്രിയായ ഉല്ലാസമോഹിനിയെ ഒന്നു ചെന്നു കണ്ടെ കഴിയു.

ആ മലർവാടിയിലുള്ള ലീലാമണ്ഡപത്തിൽ കേശാഭി പാദം കവചം ധരിച്ചിരിക്കുന്ന നാലു പടയാളികൾ പതിവു പോലെ പാറാവു നിൽക്കുന്നുണ്ട്. മണ്ഡപത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലുള്ള രാജോചിതങ്ങളായ ഇരിപ്പിടങ്ങളെ ജഹാനറയും ഹമീർസിംഹനും തങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യംമൂലം അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവർ ഏതോ കാര്യമായി കാര്യചിന്താർത്ഥം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അവർ നടത്തുന്ന സംഭാഷണത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം നമുക്കു കേൾക്കത്തക്കതാണ്.

ഹമീർസിംഹൻ !—ഒരുറംഗസീബ് ചെയ്തത് സൈന്യസമേതം ചെന്ന് ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ട വളയുകയല്ല. പുലിവാലു പിടിക്കുകയാണ്. പിടിച്ചതോ, ആളെപ്പിടിയൻ പുലിയുടെ വാലും. ആ വിവേകശൂന്യൻ കടുത്ത കൂട്ടിൽ കല്ലെറിഞ്ഞതിന്റെ ഫലം അധികം താമസിക്കാതെ നമുക്കു കണ്ടു സന്തോഷിക്കാറാകും.

ജഹാനറ :—രാജൻ പറയുന്നതിൽ നമുക്കു വിശ്വാസം വരുന്നില്ലല്ലോ. തെറ്റിലുരിക്കേണ്ടാ. രാജന്റെ വാക്കുകൾ നമുക്കു സമാധാനം തരുന്നില്ല. നാം പാഞ്ഞതിൽ അത്ര മാത്രമേ അർത്ഥമുള്ളൂ.

ഹമീർസിംഹൻ :—അതിലധികം ഉണ്ടെങ്കിൽക്കൂടെ എനിക്കു പരിഭവമില്ല. ദേവിയുടെ ഈ ഭയം അടിസ്ഥാനമില്ലാത്തതാണ്. ഗോൽക്കൊണ്ടയേയും, ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപനേയും നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ് ദേവി ഇങ്ങിനെ പരിഭവിക്കുന്നത്.

ജമാനാ :—നാം പരിഭ്രമിക്കുന്നതിലാണോ തെറ്റം ? സ്വപ്നം
 ഖനികളും രത്നഖനികളുംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന
 ഗോൽക്കൊണ്ടയുടെ ആധിപത്യം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞാൽ
 പ്പിന്നെ ഔരംഗസീബിനെ പിടിച്ചുനിർത്തുവാൻ ആരു
 ണ്ടാകും ? യുദ്ധമുണ്ടാകുന്നപക്ഷം അതിനുവേണ്ടിവരുന്ന
 ധനമുഴുവനും ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽനിന്നു നേടുവാൻ അവ
 നുസാധിച്ചു എന്നു വരില്ലേ ?

ഫമീർസിംഹൻ :—യുദ്ധമുണ്ടാകുന്ന കാര്യം തീർച്ചതന്നെ.
 അതിനു വേണ്ടിവരുന്ന ധനമുഴുവനും കൈക്കലാക്കു
 വാൻ ഔരംഗസീബിനു സാധിക്കുന്നത് ഗോൽക്കൊണ്ട
 പിടിച്ചടക്കിയാലല്ലേ ? അതു ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.

ജമാനാ :—എന്തുകൊണ്ട്, രാജ ?

ഫമീർസിംഹൻ :—ദേവി ! ദുർല്ലഭം ചിലർമാത്രമേ ഗോൽ
 കൊണ്ട പിടിച്ചടക്കിയിട്ടുള്ളൂ. അങ്ങിനെ ചെയ്തതു
 കൊണ്ട് അനന്തരമുള്ളല്ലാതെ ഗുണങ്ങളൊന്നുംതന്നെ
 അവർക്ക് ഉണ്ടായിട്ടില്ല. പിടിച്ചു ഉടനെ പിടിവിട്ട്
 പിന്തിരിഞ്ഞു പോരികയാണ് അവർ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

ജമാനാ :—കാരണം ?

ഫമീർസിംഹൻ :—കൊടുങ്കാടു കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന മലകളെ
 കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ഡക്കാൻ പീഠഭൂമിയുടെ ഒരു ഭാഗ
 മാണു് ഗോൽക്കൊണ്ട. വിദേശീയർക്ക് സഞ്ചാര
 സൗകര്യം തീരെ ഇല്ലതന്നെ. ആ മലനാട്ടുകാരുടെ
 സ്വഭാവംതന്നെ ആർക്കും കീഴടങ്ങാത്തതുമാണു്. നിറു
 ത്തിയില്ലെന്നു കണ്ടാൽ അവർ ശത്രുക്കൾക്കു കീഴടങ്ങി
 എന്നു നടിക്കും. വല്ലതും കാഴ്ചചെയ്ത് കണ്ണിൽ പൊടി
 യിട്ട് എതിരാളിയെ തിരിച്ചയയ്ക്കും. ശത്രു പിന്തിരി
 ഞ്ഞാൽക്കഴിഞ്ഞു അവരുടെ ആ നാട്ടും. സകലരും
 സ്വതന്ത്രരാകും. അതിന്നും പുറമെ, സൗകര്യം കിട്ടി
 യാൽ കാട്ടുകളുന്മാരെ അയച്ച് തങ്ങൾ കൊടുത്തതില
 ധികം ധനം ആ ശത്രുവിൽനിന്നു് കവർച്ചചെയ്യിപ്പിച്ചു്

എടുക്കുകയും ചെയ്യും. രാജ്യം പിടിച്ചടക്കാൻ പുറപ്പെട്ട പോയവന്നു ജീവനോടെ തിരികെപ്പോന്നുകിട്ടിയാൽ മതിയെന്നാകും.

ജമാനാ :—അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ എങ്ങിനെ ആ പീഠഭൂമിയിൽ ഒരു മുഗൾസംസ്ഥാനമുണ്ടായി?

ഹമീർസിംഹൻ :—വിന്ധ്യന്നു തെക്കുള്ള ഏതാനും മലംപ്രദേശങ്ങളും ബീരാറും അഹമ്മദ് നഗരം കോട്ടയും മാത്രമെ മുഗൾചക്രവർത്തിയുടെ ആധീന്യത്തിലുള്ളൂ. ഗോൽക്കൊണ്ടയും ബീജാപൂരവും സ്വാതന്ത്രരാജ്യങ്ങളാണ്. മഹാനായ അക്ബർചക്രവർത്തിക്കു ഗോൽക്കൊണ്ട പിടിച്ചടക്കുവാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നില്ലെ? ദേവിയുടെ പിതാവിന്നും ഗോൽക്കൊണ്ട പിടിച്ചടക്കുവാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നില്ലെ? ആ തിരുമേനികൾ രണ്ടുപേരും എന്തുകൊണ്ട് ആ കാര്യം നടത്തിയില്ല? നടത്തിയിരുന്നു എങ്കിൽ ഇപ്പോൾ ഡക്കാണിൽ ഒരു മുഗൾസംസ്ഥാനം ഉണ്ടാകയില്ലായിരുന്നു. ഗോൽക്കൊണ്ടയിലേയും ബീജാപൂരിലേയും സുൽത്താമാരുമായി സഖ്യംചെയ്ത് സ്റ്റേഫത്തിൽ വെത്തിച്ചു വരുന്നതുകൊണ്ടാണ് : ദേവിയുടെ പിതാവിന്നു ഡക്കാണിലെ സംസ്ഥാനം നിലനിന്നു വരുന്നത്. അക്ബർചക്രവർത്തിയും ദേവിയുടെ പിതാവും ഒന്നും കാണാതെയല്ലാ ആ രണ്ടു രാജ്യത്തിന്റെയും സ്വാതന്ത്ര്യം നശിപ്പിക്കാതിരുന്നത്. ആ തിരുമേനികൾ ശക്തരല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടാണോ?

ജമാനാ :—അല്ല, തീർച്ചയെന്നു. അക്ബർചക്രവർത്തിക്കും നമ്മുടെ പിതാവിന്നും പരധനത്തിൽ ആഗ്രഹമില്ലാത്തതുകൊണ്ടും പരദ്രോഹത്തിൽ അഭിരുചിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടും അവർ ആ രണ്ടു രാജ്യവും പിടിച്ചടക്കിയില്ലാ എന്നാണ് നാം വിചാരിക്കുന്നത്.

ഹമീർസിംഹൻ :—ആ വിചാരം തെറ്റാണ് ദേവി. ഡക്കാൻ ആക്രമിക്കുവാൻ തുനിഞ്ഞ ഉത്തരേന്ത്യയിലെ രാജാക്ക

മാക്കിക്കൊണ്ടു അവരുടെ ആ ഉദ്യമങ്ങൾ ആപൽക്കരങ്ങളായിത്തീരുകയാണു് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു്.

ജമാനാ :—പിതാവു് ഡക്കാണിൽ ഒരു സംസ്ഥാനം സ്ഥാപിച്ചില്ലെ ? അതുകൊണ്ടു് ആ തിരുമേനിക്ക് യാതൊരും പറ്റും വന്നിട്ടില്ലല്ലോ ?

ഫമീർസിംഹൻ :—ഇപ്പോൾ ഇല്ല. മേലാൽ ഉണ്ടാകയില്ലെന്നു് പറഞ്ഞുകൂടാ. ഡക്കാണിൽ ദേവിയുടെ പിതാവു ഒരു മുഗൾസംസ്ഥാനം സ്ഥാപിച്ചതു് ആ പീഠഭൂമി മുഴുവനും കൈയ്യേറിക്കയ്ക്കുവാക്കി മുഗൾസാമ്രാജ്യത്തോടു ചേർക്കുവാനല്ലാ. തെക്കുനിന്നുള്ള ആക്രമണം മൂലം മുഗൾ സാമ്രാജ്യത്തിൽ സമാധാനഭംഗം വന്നുചേരാതെ കഴിക്കുവാൻവേണ്ടി മാത്രമാണു് ആ തിരുമേനി ആ പ്രദേശങ്ങൾ പിടിച്ചടക്കിയതും അവിടെ ഒരു സൈന്യത്തെ നിർത്തിയതും. ചക്രവർത്തിയുടെ ഉദ്ദേശം മറിച്ചായിരുന്നു എങ്കിൽ ആ തിരുമേനി അന്നുതന്നെ ഗോൽക്കൊണ്ടയും ബീജാപുരവും പിടിച്ചടക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്തില്ലല്ലോ ! ഷാജമാൻതിരുമേനി തക്കതായ കാരണംകൂടാതെ ഗോൽക്കൊണ്ട പിടിച്ചടക്കാതിരിക്കുന്നതല്ലാ. അതിന്നു പറപ്പെട്ടാൽ, മഹാരാഷ്ട്രരുടെ വളന്നു വരുന്ന ശക്തി നശിപ്പിക്കുവാൻ ഡക്കാണിൽ മുഹമ്മദീയ രാജാക്കന്മാർ ഇല്ലാതായിത്തീരുമെന്നു കണ്ടിട്ടാണു് സമ്രാട്ടു് ആ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളേയും സ്വതന്ത്രരാജ്യങ്ങളായി വീട്ടുംവെച്ചു് തിരികെപ്പോന്നതു്. മഹാരാഷ്ട്രരെക്കുറിച്ചു ഇനിയൊരു അവസരത്തിൽ ഞാൻ വിസ്തരിച്ചു പറയാം. ഏതൊരു കാര്യം ചെയ്താൽ മുഗൾസാമ്രാജ്യത്തിന്നു ആപത്തുണ്ടാകുമെന്നു കണ്ടു് പിതാവു് അതു ചെയ്യാതിരുന്നുവോ ആ കാര്യംതന്നെ ചെയ്യുവാനാണു് പുത്രന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ പുറപ്പാടു്. പിന്നെ, ഗോൽക്കൊണ്ട

ഫമീർസിംഹൻ പെട്ടെന്നു സംസാരം നിർത്തിവെച്ചു് പാടിയെഴുന്നേറ്റു : അമ്പരന്നുകൊണ്ടുള്ള ജമാനറയുടെ ചോദ്യ

അർക്ക ഒരു ക്ഷരം പോലും മറുവടി കൊടുക്കാതെ വേഗം ലീലാ
 മണ്ഡപത്തിന്റെ വക്കത്തുചെന്നു: അക്ഷണം തന്നെ, സമീപം
 നില്ക്കുന്ന ഒരു പാറാവുകാരനോടു പ്രാണരക്ഷാത്മം ഖരഗ
 പ്രയോഗം നടത്തിക്കൊള്ളുവാൻ കല്പിച്ചുകൊണ്ട് അവന്റെ
 നേക്കും ചാടി. അതിമുച്ചയുള്ള കൃപാണങ്ങളുടെ അത്യാത്മം
 കയത്തുകൊണ്ടുള്ള കൂട്ടിമുട്ടൽ അല്പനേരം ഉണ്ടായി. കവച
 തോടുകൂടെ ശിരസ്സും അറാ പാറാവുകാരൻ നിലംപതിച്ചു.
 വിശേഷവിധിയായി യാതൊന്നും തന്നെ നടന്നില്ലെന്ന നാട്ടു
 തോടെ ഫമീർസിംഹൻ ചെന്നു ജഹാനറയുടെ സമീപം
 ഇരിക്കുകയും ചെയ്തു.....

നേരം കുറെ കഴിഞ്ഞു. സ്തംഭിച്ചവശായ വിഷവായ
 മണ്ഡലത്തിൽ ഒന്നിലും ഉന്നതം നില്ക്കുന്ന ഒരു പരമാണ
 വോടു സാമ്യം നേടിപ്പോയ ജഹാനറ പ്രകൃതിസ്ഥയായി.
 അതോടുകൂടെ ഉണ്ടായ ആ രാജകുമാരിയുടെ ഒരു ചോദ്യത്തിന്നു
 ഫമീർസിംഹൻ ഇങ്ങനെ മറുവടി പറഞ്ഞുതുടങ്ങി.

“ദേവി, നമ്മൾ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ (മരിച്ചു
 കിടക്കുന്നവനെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു്) ഇവന്റെ ശിരസ്സിലെ
 ശൃംഖലക്കവചം വല്ലാതെ അയഞ്ഞു ആടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്
 യദൃച്ഛയാ എന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടു. പാറാവുകാർ നാം
 ഉണ്ടാക്കിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ള കവചം അവരുടെ ശിരസ്സിന്നു
 നന്നെ യോജിച്ചവയും ചെവിരണ്ടും അമ്പെ അമർത്തിപ്പിടിച്ചു
 കൊണ്ടിരിക്കുന്നവയുമാണല്ലോ! അങ്ങിനെയിരിക്കെ, ഇവന്റെ
 കവചം മാത്രം സാമാന്യത്തിലേറെ ആട്ടം കൊള്ളുവാൻ കാരണ
 മെന്തു്? കവചം നാം ഉണ്ടാക്കിച്ചു കൊടുത്തതാണു്. അതിന്നു
 മാറമില്ല. അതു ധരിച്ചിരിക്കുന്നവന്നാണു് മാറം വന്നു
 സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു ക്ഷണം ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി.
 ചെറിയൊരു ശിരസ്സുള്ള ഏതോ ഒരുവൻ എങ്ങിനെയോ
 നമ്മുടെ പാറാവുകാരിൽ ഒരുവന്റെ കവചം കൈക്കലാക്കി,
 അതു ധരിച്ചവന്നു നില്ക്കുകയാണെന്നു ഉശ്ഛിച്ചറിയുവാനും

എന്നിങ്ങു പ്രയാസമൊന്നുമുണ്ടായില്ല. നമ്മുടെ സംഭാഷണംകേൾക്കുവാനല്ലാതെ മറെറാന്നിന്നുമായിരിക്കുകയില്ല ഈ അമ്പ്രൻ ഇവിടെ വന്നു കൂടിയിരിക്കുന്നതെന്നും ഞാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഉടനെ ഇവന്റെ കഥകഴിച്ചു. ഇനി ഇവൻ ആരെന്നറിയേണമെങ്കിൽ കവചത്തിനുള്ളിൽനിന്ന് ആ ശിരസ്സെടുത്തു നോക്കണം”.

മറുളള പാദാവുകാരെക്കൊണ്ടു് ജഹാനറ അങ്ങിനെ ചെയ്യിച്ചുനോക്കി. രോഗിനാദാബീഗത്തെ സേവിച്ചുപോരുന്ന ഒരുവന്റെയാണു് ആ ശിരസ്സെന്നു സകലരും കണ്ടറിഞ്ഞു.

അല്പനേരം പിന്നേയും കഴിഞ്ഞു. ജഹാനറയും ഫമീർ സിംഹനും വീണ്ടും ഇങ്ങനെ സംഭാഷണം തുടങ്ങി.

ജഹാനറ:—കടുവക്കൂട്ടിൽ തലയിട്ടതിന്റെ ഫലം ഇവന്നുകിട്ടി.

നമ്മുടെ ഇഷ്ടയീൽപ്പാന്റെ കവചമാണല്ലോ ഇവൻ കൈക്കലാക്കിയിരിക്കുന്നതു്. ഇതു് എങ്ങിനെ സംഭവിച്ചു?

ഫമീർസിംഹൻ:—തിർച്ചായയും ഇവൻ ഇഷ്ടയീലിനെ കൊന്നിട്ടുണ്ടാകും. നേരം പുലരട്ടെ. എന്നിട്ടു അതിനെ പറ്ററി അന്വേഷിക്കാം. നമുക്കു നമ്മുടെ വിഷയത്തിൽ പ്രവേശിക്ക. എവിടെയാണു് ഞാൻ നിർത്തിവെച്ചതു്?

ജഹാനറ:—നമുക്കു അതുതന്നെ ഓർമ്മയില്ല.

ഫമീർസിംഹൻ:—ശരി. ദേവിയുടെ പിതാവു് ഗോൽക്കൊണ്ടു പിടിച്ചുടക്കാതിരുന്നതു് മുഗൾസംസ്ഥാനത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയാണെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുവെച്ചു. തക്കതായ കാരണം കൂടാതെ ആ തിരുമേനി ഗോൽക്കൊണ്ടായിപ്പറന്നു മായി സഖ്യം ചെയ്തയില്ലെന്നും ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചു. ആ കാര്യങ്ങൾ അങ്ങിനെയിരിക്കട്ടെ. ഇപ്പോൾ ഗോൽക്കൊണ്ട നിരോധത്തിന്നു തുനിഞ്ഞിട്ടുള്ളതാരാണു്? അക്ബർ ചക്രവർത്തിയാണോ? അല്ല. ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിയാണോ? അതും അല്ല. വെറുമൊരു രാജകുമാരൻ. അതും, ചക്രവർത്തിയുടെ അനുമതികൂടാതെ

നാണ് നിരോധത്തിന്നു ചെന്നിട്ടുള്ളതും. ഔറംഗസീബിന്നു സൈന്യം പോരാതെവരും. ചക്രവർത്തിയോടു ചോദിക്കും. തന്റെ അനുമതികൂടാതെ നിരോധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാകകൊണ്ട് സാമ്രാട്ട് സൈന്യം കൊടുക്കില്ല. കൊടുക്കുവാൻ നമ്മൾ സമ്മതിക്കുന്നതുമല്ല. പിതാവും പുത്രനും തമ്മിൽ പിണങ്ങും. ചക്രവർത്തിയുടെ നിരസത്തിന്നു ആ പിതൃഭേഷി പാത്രമായും തീരും. പിന്നെ, ഗോൽക്കൊണ്ടായിപനായ സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള ആരെന്നാണ് ഭേദി കരുതിയിരിക്കുന്നത്? മേർജ്ജൂല അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടുപോയതുകൊണ്ട് സുൽത്താൻ ബലഹീനനായിത്തീർന്നിട്ടില്ല. ഔറംഗസീബിന്റെ ധിക്കാരമുണ്ടുവാൻ ആ ഗോൽക്കൊണ്ടായിപൻ മതി. നിരോധത്തിന്നുമുമ്പ് കോട്ടയിൽക്കൂടന്നു കൂടുവാൻ സാധിക്കാത്ത അസംഖ്യം പടയാളികൾ ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ ഉണ്ടാകും. അവരും പുരവാസികളും ഔറംഗസീബിന്റെ ധിക്കാരം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കില്ല. കോട്ടയ്ക്കു പുറത്തു അവരും കോട്ടയ്ക്കകത്തു അബ്ദുള്ളയും പടയും നിന്നുകൊണ്ടു ഔറംഗസീബിനെ ഞെക്കിക്കഴക്കും. അബ്ദുള്ളയോടും ആ മലനാട്ടുകാരോടും ഔറംഗസീബിന്റെ കൈയ്യുക്കൊന്നും ഫലിക്കില്ല.

ജഹാനം:—ഔറംഗസീബിന്റെ ചതിപ്രയാഗങ്ങളോ?

ഫമീർസിംഹൻ:—അതും ഫലിക്കില്ല. കൊളുക്കാതിരിക്കുമ്പോൾ ആർക്കും ഒരു തല്ലുകൊണ്ടു എന്നു വരും. അതു പോലെ അബ്ദുള്ളയും ഒന്നുകൊണ്ടു. അത്രയേ ഉള്ളൂ.

ജഹാനം:—ഔറംഗസീബിന്റെ ഉദ്യമം ഫലവത്താകുവാനാണ് സംഗതി എന്നു കണ്ടാൽ, നിരോധം നിർത്തിക്കൊള്ളുവാനുള്ള ഒരു അടിയന്തരക്കല്പന ചക്രവർത്തിയെക്കൊണ്ടു് ആ വഞ്ചകനു അയച്ചിരിക്കാം.

ഫമീർസിംഹൻ.—ശരി, അങ്ങിനെയും ചെയ്തിപ്പിക്കാം. സമരനിർമ്മാണം ജമാൽഖാനം ഔറംഗസീബിന്റെ ഉള്ളകളിൽ കളറിയുവാൻ ഗോൽക്കൊണ്ടയ്ക്കു ചെന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ!

എന്തിനും പ്രാപ്തിയുള്ള മൂന്നുപേർ കൂടെ വേഗം അവിടെ എത്തണം. എന്നാലേ കാഴ്ച മഴുവനം ഗ്രാമിക്കു ചാർ കഴിയൂ.....

ഏതാണ്ട് നേരം പുലരാറാകുന്നതുവരെ അങ്ങിനെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിൽപ്പിന്നെ ജഹന്നനായ ഫമീർ സിംഹനും അവിടം വിട്ടുപോയി.

ദിവസം രണ്ടുകഴിയുംമുമ്പേ, ജഹന്നനറ നിയോഗിച്ച ആൾക്കാരും ഇസ്തേഖീൽഖാന്റെ ശവം കണ്ടെത്തി.

പത്താം അദ്ധ്യായം.

സുഖീർഘമായ ഒരു നിരോധത്തിനു വേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ ഒരു ഗംഗസീബ് കാലേകൂട്ടി കരുതിക്കൊണ്ടുവന്നിരുന്നു. തന്നിമിത്തമാണ്, ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ടയ്ക്കു പുറം നിലയുറപ്പിച്ചിരിക്കുകൊണ്ട് നിർഭയം നിരോധം തുടങ്ങുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു നിഷ്പ്രയാസം സാധിച്ചത്.

ശത്രുക്കൾ കോട്ടവളഞ്ഞു എങ്കിലും, അതുകണ്ടു യേപ്പെട്ട അവരുടെ കാൽക്കൽപ്പതിയുവാൻ ഒരു ഭീരുവായിരുന്നില്ല അബ്ദുള്ള. ആ സുൽത്താൻ പരാക്രമ പഞ്ജരത്തിൽ കുടുങ്ങിയ ചെരരജക്കേസരിയോടു സാമ്യം നേടിപ്പോയെങ്കിലും അദ്ദേഹം താൻതന്നെ സേനയുടെ നേതൃത്വം വഹിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ഗംഗസീബിനോടൊക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായി. സാമാന്യം വലിയൊരു സൈന്യം കോട്ടയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട് മഗളരോട് ചെന്നേറു് ജന്യം തുടങ്ങി. ഗോൽക്കൊണ്ട ഭടന്മാർ അതിസാഹസത്തോടെ പോരാടിയെങ്കിലും അതുകൊണ്ടു യാതൊരു ഫലവും ഉണ്ടായില്ല. പരാക്രമശാലികളായ അയ്യായിരം അശ്വഭടന്മാരോടൊന്നിച്ചു ആയോധനത്തിനൊരുങ്ങി നില്ക്കുന്ന

ഒരംഗസീബ് ആ ഗോൽക്കൊണ്ടപ്പടയെ തീരെ പരാജയപ്പെടുത്തി പിന്തിരിച്ചു ഓടിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപനും പടയ്ക്കും പ്രാണരക്ഷയ്ക്കു കോട്ടയെത്തന്നെ ശരണം പ്രാപിക്കേണ്ടതായുപവാൻ.

സ്വരാജ്യശ്രിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യഭണ്ഡാഗാരം സംരക്ഷിക്കുവാൻ നടത്തിയ സമരം അപജയത്തിൽ കലാശിച്ചപ്പോൾ സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതു് ഒരംഗസീബിനെ എതിരില്ലാത്ത കനകവഷംകൊണ്ടു് ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽനിന്നു് ഒഴുക്കിക്കളയുവാനാണു്. ആ ഗോൽക്കൊണ്ട മന്നൻ രാജയാഗ്രഹിച്ചായ പൂവണിപ്പൊൻകൊട്ടകൾ നിറയെ രത്നങ്ങളും, പൊന്നണിക്കോപ്പുകൾകൊണ്ടു് അലങ്കൃതങ്ങളായ അസംഖ്യം ഗജാശ്വങ്ങളും നവരത്നചിതങ്ങളായ ഞനവധി കനകാഭരണങ്ങളും ഒരു സ്വർണ്ണപ്പല്ലക്കും ഒരംഗസീബിന്നു കൊടുത്തയച്ചു. എന്നുമാത്രമല്ല, ഗോൽക്കൊണ്ടയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം നശിപ്പിക്കാതിരിക്കുവാൻ ഭയമുണ്ടായാൽ ആവശ്യമുള്ളതോളം ധനം പാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ പിന്നേയും അടിയറവെക്കുന്നതാണെന്നു ഒരു ദൂതൻ മുഖേന ആ മുഗൾരാജകുമാരനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ, ഒരംഗസീബിന്റെ ശിവാഹുദയത്തിൽ ലേശംപോലും അനുകമ്പ വിളയിക്കുവാൻ ആ തിരുമുൽക്കാഴ്ചകൾക്കും വാഗ്ദാനത്തിന്നും ശക്തിയുണ്ടായില്ല. ആ മുഗൾ രാജകുമാരൻ മുറയ്ക്കു പ്രതിരോധം നടത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു.

ധനംകൊണ്ടു് ഒരംഗസീബിന്റെ ബാധയൊഴിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നു് അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുംകൂടെ മുഗളർക്കു് കീഴടങ്ങുവാൻ അബ്ദുള്ള ഒരുമ്പെട്ടില്ല. കണ്ണമ്പരിപ്പിക്കുന്ന കാഴ്ച സാധനങ്ങളും മനംമയക്കുന്ന മധുരവാക്കുകളുംകൊണ്ടു് ഒരംഗസീബിനെ ആമോദോന്മത്തനാക്കിത്തീർത്തു് ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽനിന്നു് തിരിച്ചയക്കേണ്ടുന്നതിനുവേണ്ടി സ്വന്തം മാതാവിനെ ശത്രുപാളയത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുവാൻ സുൽത്താൻ നിശ്ചയിക്കുകയും അതുപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ, നേടാക്കാവുന്ന കൂടെ നേടിക്കൊണ്ടു വരത്തക്ക വണ്ണം കാച്ചുപ്രാപ്തിയും കടന്നുസെത്തുവുമുണ്ടായിരുന്ന ആ രാജമാതാവിന്നു ഒരു കൂടിക്കാഴ്ചക്കുപോലും അനുവാദം കൊടുക്കാതെ ആ സ്രീമത്തത്തെ തിരിച്ചയയ്ക്കുകയാണു ഔറംഗസീബ ചെയ്തത്.

അത്യന്തം ഉദ്ധതനായ തുതീയ മുഗൾരാജകുമാരൻ നിരോധം നിർത്തിവെച്ച് ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽനിന്നു പോകുവാൻ താൻ ചെയ്ത മൂന്നാമത്തെ ശ്രമവും നിഷ്ഫലമായ് തീർന്നപ്പോൾ ഗോൽക്കൊണ്ടമന്നൻ ക്ഷോഭിച്ചവശായ ശത്രു വിശ്വപരാക്രമങ്ങളുടെ ഒരു കൊടുംകോമരമായിച്ചമഞ്ഞു. ആ പുരുഷകേസരി കിടുകീടെ വിറകൊണ്ടുകൊണ്ട് കോട്ടയിൽ അങ്ങമിങ്ങും ഓടിക്കൊടി നടന്ന് അതിജാഗ്രതയോടെ യുദ്ധത്തിന്നു വീണ്ടും കോപ്പുകൂട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. ഗോൽക്കൊണ്ട ഭടന്മാരെ ജീവനാൽക്കൊതിയില്ലാത്തവരാക്കിത്തീർക്കുവാൻ പിന്നെ മറ്റൊരുവേളം? കാലതാമസംകൂടാതെ, മുതീകരിച്ച കൊടുംകൊലയും കൂട്ടാളികളും കണക്കയുള്ള ഒരു സൈന്യം കോട്ടയിൽനിന്നു രണ്ടാമതും പുറപ്പെട്ടു. കത്തിക്കുളുന്ന പകയോടുകൂടെ പാഞ്ഞുചെന്ന് മുഗളരുമായി ഏറ്റുമുട്ടി. തരളായുധപാതതാളമോടെ തുടങ്ങിയ വീരലക്ഷ്മിയുടെ തുതീയ താണ്ഡവാരവംകൊണ്ട് പോർക്കളം ഭയങ്കരമാവണ്ണം ഇരമ്പി, ചുട്ടുപോര ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ട് അസംഖ്യം ആയോധനവീരന്മാർ വീരസ്വർഗ്ഗവും പ്രാപിച്ചു. എന്നിട്ടും, അവസാനിച്ചില്ല യുദ്ധം. അതു ശരിക്കു നടന്നുകൊണ്ടേ ഇരുന്നു.

അങ്ങിനെയിരിക്കെ, പോർക്കളത്തിൽ അങ്ങമിങ്ങും പാഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഔറംഗസീബിന്റെ നയനങ്ങൾ രേഖയ്ക്കൽ പെടുന്നു അടഞ്ഞു. ജീവനാധികളിൽക്കൂടെ വിദ്യകളുടെ ചുട്ടുപൊള്ളുന്ന ഒരു ഒളിച്ചോട്ടവുമുണ്ടായി. ഗോൽക്കൊണ്ട ഭടന്മാർ ഓരോരുത്തരും ഗതപ്രാണരായി നിലം പററുന്നതിന്നു മുമ്പ് പതുപ്പതു മുഗളരെ കൊന്നൊടുക്കുന്ന കാഴ്ചകണ്ട് ആ മുഗൾരാജകുമാരൻ ഒന്ന് നടുങ്ങി. എന്നല്ല,

സഹായസൈന്യത്തോടൊന്നിച്ച് താൻതന്നെ രണാങ്കണത്തിലിറങ്ങി പോരാടിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ തങ്ങൾ നിശ്ശേഷം നാമാവശേഷമായിത്തീരുകമെന്ന ഒരു തോന്നലും ആ പടനായകനുള്ളായി. എന്നിട്ടെന്താ? മഹാഭാഗ്യത്തോടു പടവെട്ടിയാലുണ്ടോ പരമം പലായനം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നു? ഔരംഗസീബ് പടക്കുളത്തിലിറങ്ങുവാൻ ഭാവിക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും, സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയും പടയും പടനായകൻ മുസ്സാംഖാനും യുദ്ധംനിർത്തിപ്പാഞ്ഞത് കോട്ടയിൽക്കൂടന്ന് കവാടം ബന്ധിക്കുന്നത് ആ മുഗൾരാജകുമാരൻ കൺകുളാക്ക് കാണുകതന്നെ ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഉടൻതന്നെ ആനപ്പുറത്തുനിന്നിറങ്ങി പ്രാർത്ഥന നടത്തുവാൻ ശിബിരത്തിലേയ്ക്കു ചെന്നു.

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം.

സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള രൊഷ്തയ്ക്കുള്ളിൽ കീഴടങ്ങാതെ വീണ്ടും പോരിന്നൊരുങ്ങുന്നതായാൽ അദ്ദേഹത്തെ പടയോട്ടകൂടെ ഉന്മൂലനം ചെയ്ത് ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ വേഗം മുഗൾസാമ്രാജ്യപതിയുടെ അധികാരക്കൊടി നാട്ടേണമെന്ന ഔരംഗസീബ് രണ്ടാം യുദ്ധം കഴിഞ്ഞദിവസം തീർച്ചപ്പെടുത്തി. എങ്കിലും, ഗോൽക്കൊണ്ടയിലുടൻ തൽക്കാലനിലയുറപ്പിച്ചുനിൽക്കുകയും ഗ്രഹിച്ചല്ലാതെ പോരിന്നിറങ്ങുന്നതു യുക്തമല്ലെന്നു തോന്നുകയാൽ ആ മുഗൾ രാജകുമാരൻ ഒന്നാമതായി ശ്രമം തുടങ്ങിയത് ആ കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാനാണ്. എന്നാൽ, എത്രയും ഗുഹ്യമായി ആരംഭിച്ച ആ പരിശ്രമങ്ങളിൽ ഒന്നെങ്കിലും ഫലിക്കുകയുണ്ടായില്ല ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ടയുടെ കവാടങ്ങളോടടുത്തുപോക ഔരംഗസീബിന്റെ ചാരമുൽഗരങ്ങൾ കരിമ്പിൻ തണ്ടുകൾ കണക്കെ പൊട്ടിത്തകൻ പോകുകയാണുണ്ടായത്. എന്നിരിക്കലും, അതുകൊണ്ടുണ്ടോ അബ്ദുള്ളയുടെ ഉള്ളികളിലൂടെയും കാര്യത്തിൽ തൃതീയ മുഗൾ രാജ

കുമാരൻ വിമുഖനായിത്തീരുന്നത്? തന്റെ പ്രഥമോദ്യമങ്ങൾ വിഫലങ്ങളായിത്തീർന്നപ്പോൾ ആ രാജകുമാരൻ പൂർവ്വാധികം വാശിയോടെ ആ കാര്യം നേടുവാൻ പ്രയത്നം തുടങ്ങി. ആ അശ്രാന്തചരിത്രമത്തിന്റെ ഫലം ആഴ്ച ഒന്നു കഴിയുമ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹത്തിന്നു ലഭിച്ചു, അത്യന്തം ദയനീയമാംവണ്ണം നെഞ്ഞത്തുതച്ച നിലവിളിക്കുന്ന സ്രീ ജനങ്ങളുടെ ആത്മനാദങ്ങളും അതികോപത്തോടെ അന്യോന്യം അധിക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ട് വെട്ടിക്കുത്തിക്കൊലചെയ്യുന്ന പോരാളികളുടെ കലഹകോലാഹലങ്ങളും കോട്ടയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട് ദിക്കെങ്ങും വിറപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ചാരന്മാർ മുഖേന ഔരംഗസീബിന്നു അറിവുകിട്ടി. ആ അഭ്യന്തരകലഹത്തിന്റെ കാരണം എന്തായിരിക്കുമെന്നാലോചിച്ചുകൊണ്ട് ആ രാജകുമാരനു അധികം സമയം കളയേണ്ടിവന്നില്ല. കാഴ്ചയ്ക്കു അതിയോഗ്യനാണെങ്കിലും വ്യസനംകൊണ്ടു വിളത്തു ശോഷിച്ചിരിക്കുന്ന വൃദ്ധനായ ഒരു മുഹമ്മദീയ പുരോഹിതൻ നല്ല അനുചരന്മാരോടുകൂടെ വെള്ളക്കൊടികളും വഹിച്ചുകൊണ്ട് കോട്ടയിൽനിന്നു പുറത്തിറങ്ങി. അവിടെ അതിജാഗ്രതയോടെ നില്ക്കുന്ന മുഗൾപ്പടയാളികൾ ആ പുരോഹിതനേയും അനുചരന്മാരെയും പിടിച്ചു അവരുടെ സൈന്യാധിപന്നു മുമ്പാകെ കൊണ്ടുചെന്നു. സേനാപതിയാകട്ടെ, കൈവശം കിട്ടിയ തടവു പുളികളെ ഔരംഗസീബിന്നു കാഴ്ചയ്ക്കും വെച്ചു. ആ മുഗൾ രാജകുമാരൻ പുരോഹിതാന ഭക്തിപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗമനോദ്ദേശ്യം മനസ്സിലാക്കുവാൻ ആ വൃദ്ധനോടു പലതും ചോദിക്കയുണ്ടായി. അതിന്നെല്ലാംകൂടെ പുരോഹിതൻ ഇങ്ങിനെ മറുപടി പറഞ്ഞു തുടങ്ങി.

“രാജകുമാര ! സുമാഹ്ന അറുന്തുറാളും ഭടന്മാർ മാത്രമെ ഇപ്പോൾ കോട്ടയിലുള്ള ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾക്കും കുറിനമായ ക്ഷാമം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആ സ്ഥിതിക്കു, ഇങ്ങിനെ ഗോൽക്കൊണ്ട ഭടന്മാരെ യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ലാതെ കൊലയ്ക്കു കൊടുക്കുന്നത് ശരി

യല്ലെന്നും, തിരുമേനിയുടെ ആജ്ഞയ്ക്കു കീഴടങ്ങി
 നാട്ടിൽ സമാധാനമുണ്ടാക്കാതിരിക്കുന്നത് സുൽത്താനു
 ധർമ്മമല്ലെന്നും പ്രമാണികളായ എട്ടുപത്തുചേർ ചേർന്നു
 അബ്ദുള്ളയോടു ഉണർത്തിക്കുകയുണ്ടായി. അതു കേട്ട
 അപ്പോൾ, യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ അത്യാഗ്രഹപ്പെട്ടുകൊണ്ടി
 രിക്കുന്ന സുൽത്താൻ കോപാന്ധനായിത്തീരുകയും
 അങ്ങിനെ ഉണർത്തിച്ച എല്ലാവരെയും പിടിച്ചു വധിക്കു
 കയും ചെയ്തു. ആ കാരണത്താൽ കോട്ടയിൽ കക്ഷികൾ
 മണ്ടുണ്ടായി. ഒരു കൂട്ടർ യുദ്ധം തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കേണ
 മെന്നും മറുപക്ഷക്കാർ വേഗം തിരുമേനിക്കു കീഴടങ്ങണ
 മെന്നും പറഞ്ഞു ശാഗ്ഗം തുടങ്ങി. കീഴടങ്ങേണമെന്ന
 അഭിപ്രായക്കാർ മേർജ്ജിച്ചയുടെ മിത്രങ്ങളും കൂട്ടുകാര
 മാണു്. അവർ യുദ്ധത്തിന്നു സന്നദ്ധരായില്ല. ക്രൂര
 നായ സുൽത്താൻ അതുകൊണ്ട് അടങ്ങിനില്ക്കുന്ന
 താനോ? അദ്ദേഹം സ്വപക്ഷക്കാരായ ഭടന്മാരോടു
 കൂടെചെന്നു് ആ എതിർ കക്ഷികളെ ആട്ടിത്തെളിച്ചു
 പിടിച്ചു് സ്ത്രീ പുരുഷ ഭേദം കാട്ടാതെ സഹോദരിക്കുവാൻ
 തുടങ്ങി. അപ്പോൾ ചെറിയൊരു സമരംതന്നെ അവിടെ
 നടന്നു. അതിൽ സുൽത്താനല്ലെ ജയിക്കുവാൻ തരമുള്ള?
 അദ്ദേഹം ആ വിജയോന്മേഷത്തോടെ തിരുമേനിയോടു
 യുദ്ധത്തിന്നായി മൂന്നാമതും ഒരുക്കം തുടങ്ങി. അന്നേരം
 നാം ചെന്നു സുൽത്താനെ തടുത്തു. എന്നുമാത്രമല്ല,
 മഹാശക്തനായ തിരുമേനിയോടു ചേർന്നു പുറപ്പെട്ടാ
 ലുണ്ടാകുന്ന വൈഷമ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു ചൂണ്ടിക്കാ
 ണിച്ചുകൊടുക്കുകയും കീഴടങ്ങുവാൻ ഉപദേശിക്കുകയും
 ചെയ്തു. എന്നാൽ, യുദ്ധോന്മത്തനായ ഒരു വിവേക
 ശൂന്യന്റെ ചെവികൾ സമാധാനപരങ്ങളായ ഉപദേശ
 ങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണോ? നാം ഒരു ഭീരുവെന്നു
 പറഞ്ഞു് നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചു വിടുകയാണു് സുൽ
 ത്താൻ ചെയ്തതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ ധിക്കാര
 പ്രവൃത്തി നമ്മെ വല്ലാതെ വ്യസനിപ്പിച്ചു. തന്നിമിത്തം

നാട്ടിൽ സമധാന മണ്ടാകേണ്ടതിന്നു തലസ്ഥാനനഗരത്തിലുള്ള മക്കാമസ്ജിയിൽച്ചെന്നു് അജ്ജാവിന്റെ പാടങ്ങളിൽ വീണു് പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻ നാം തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അതിന്നു അനുവാദം തരേണമെന്നു സുൽത്താനോടു് അപ്പോൾത്തന്നെ അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. നമ്മെ കോട്ടയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് യുക്തമല്ലെന്നു കണ്ടതുകൊണ്ടോ : എന്തോ, നമ്മുടെ അപേക്ഷ പ്രകാരം സുൽത്താൻ അനുവാദം തരികയുണ്ടായി. നാലു് അനുചരന്മാരോടൊന്നിച്ചു നാം കോട്ടയും വിട്ടു. യെയുണ്ടായി തിരുമേനിയും സമ്മതം തരുന്നപക്ഷം നാം ഇവിടെ നിന്നു നേരെ പള്ളിക്കു പുറപ്പെടുന്നതാണു്. ഒന്നുകിൽ ഈ നിരോധം നിർത്തി തിരികെപ്പോകുവാൻ തിരുമേനിയെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയോ, അല്ലാത്തപക്ഷം, തിരുമേനിയുടെ കല്പനയ്ക്കു കീഴടങ്ങുവാൻ സുൽത്താനെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യേണമെന്നു അജ്ജാവിനോടു് പ്രാർത്ഥിക്കുവാനാണു് നാം പള്ളിക്കു ചെല്ലുന്നത്. യുദ്ധം നിമിത്തമുള്ള നാശം കണ്ണിന്നു മുമ്പാകെ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുവാൻ നമ്മുടെ മനസ്സിന്നു ശക്തിയില്ലാ തിരുമേനി. നമ്മെ പള്ളിയിലേയ്ക്കു വേഗം അയയ്ക്കുവാൻ തീരുവുള്ള മണ്ടാകണം. എന്നാൽ, ഏകോദരസമോദരന്മാരെപ്പോലെ വർത്തിക്കേണ്ടുന്നവരായ നബിയുടെ മതക്കാർ അന്യോന്യം കൊത്തിക്കൊന്നൊഴുക്കുന്ന രക്തംകൊണ്ടു് അജ്ജാവിന്റെ തൃപ്പാദം അശുദ്ധമാകാതെ കഴിക്കുവാൻ നാം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതാണു്. തിരുമേനി എന്തു കല്പിക്കുന്നു ? ”

പുരോഹിതൻ മറുപടി പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തോടു അവിടെത്തന്നെ ഇരിക്കുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചും വെച്ചു് ഔറംഗസീബു് വേഗം പുറത്തു വന്നു; ആ വൃദ്ധനേയും അനുചരന്മാരേയും തന്നെയ്ക്കു കാഴ്ചവെച്ച സേനാപതി ഫസ്തുനാലിഖാനെ—അബ്ദുള്ളയുടെ കാമ്യദർശിയാചിരുന്ന ആ

വഞ്ചകനെ—ഗുഡമായ ഒരു സ്ഥലത്തു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെന്നു അദ്ദേഹത്തോടു ഇങ്ങനെ ചോദ്യവും തുടങ്ങി.

ഔറംഗസീബ്:—ഈ പുരോഹിതനെ മുമ്പു കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

ഫസ്സനാലിഖാൻ:—ഉണ്ട്? തിരുമേനി.

ഔറംഗസീബ്:—പരിചയം?

ഫസ്സനാലിഖാൻ:—അതും ധാരാളമുണ്ട്.

ഔറംഗസീബ്:—ഉണ്ടോ? എന്നാൽ, ഇദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ചിറുളള വിവരങ്ങളെല്ലാം വേഗം ചുരുക്കിപ്പറയൂ.

ഫസ്സനാലിഖാൻ:—നബിയുടെ മതക്കാരിൽ ഇദ്ദേഹത്തെ പോലെ സത്യസന്ധനായും സൽക്കർമ്മനിരതനായും ദയാലുവായും മറ്റൊരാളവൻ ഇതുവരെ ജനിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണ് ഈ രാജ്യത്തുള്ള ആബാലവൃദ്ധം ജനങ്ങൾ പറയുന്നത്. അടിയന്തരം ആ അഭിലാഷക്കാരൻ തന്നെയാണ്.

ഔറംഗസീബ്:—മതി. ഇദ്ദേഹത്തെ വിശ്വസിച്ചാൽ പശ്ചാത്തപിക്കേണ്ടിവരില്ലല്ലോ?

ഫസ്സനാലിഖാൻ:—ഇല്ലാ, തിരുമേനി.

ഔറംഗസീബ്:—അതിന്നു ജാമ്യം നില്ക്കുവാൻ ധൈര്യമുണ്ടോ?

ഫസ്സനാലിഖാൻ:—ഉണ്ട്, തിരുമേനി. ഇതാ അടിയന്റെ ശിരസ്സ് ജാമ്യമായിത്തരുന്ന.

ഔറംഗസീബ്:—ശരി. സമ്മതിച്ചു.

അവർ രണ്ടുപേരും സംഭാഷണം നിർത്തി; തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞു.

ആ വൃദ്ധപുരോഹിതനെ മൂന്നു ദിനം താമസിപ്പിച്ചശേഷം ഔറംഗസീബ് യാത്രയാക്കി. ഏകിലും, അദ്ദേഹത്തെ നാലു അനുചരന്മാരേയും അയയ്ക്കുകയുണ്ടായില്ല. അവരെ

165373

36301

032:3N15:11

JI

MUL

165373

കോട്ടയിലേയ്ക്കുതന്നെ തിരിച്ചയയ്ക്കുകയാണു് തൃതീയ മുഗൾ രാജകുമാരൻ ചെയ്തതു്. അവർക്കു് പകരം പുരോഹിതനെ ശുശ്രൂഷിക്കുവാൻ ആയുധപാണികളായ എട്ടു മുഗൾപ്പടയാളികളെ ആ രാജകുമാരൻ അയച്ചും കൊടുത്തു.

പന്ത്രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

പുരോഹിതൻ പ്രാർത്ഥന നടത്തുവാൻ പള്ളിക്കു ചെന്നതിന്റെ പത്താംപക്ഷമാണു്. കറുത്തവാരവും കാളരാത്രിയും ചേർന്നു് അന്യോന്യം കൈകോർത്തുപിടിച്ചുകൊണ്ടു് കൂത്താട്ടം കൊള്ളുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആശാമുഖങ്ങൾ കർമ്മത്തെ പുകഞ്ഞു പോയിട്ടുണ്ടു്. കറുത്തിരുണ്ടു നിർജ്ജീവപ്രായമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു് ഭൂമുഖം. ഒരു ഉണക്കിലപോലും ഒരുദിക്കിലെങ്കിലും ഇളകുന്നില്ല. അപമൃത്യുബാധിച്ച അനാഥ പ്രേതത്തിൽ അധിവസിക്കുന്ന നിശ്ശബ്ദത എല്ലാം വിഴുങ്ങി എങ്ങും നിറഞ്ഞു നില്ക്കുന്നതുണ്ടു്.

കല്യാണസ്വപരൂപിണിയായ നിശാ രാക്ഷസി അങ്ങിനെ നാടകം കീഴടക്കി ഭരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആ ദുര്യോഗത്തിൽ നിന്നു് ഔരംഗസീബിന്റെ പാളയത്തെമാത്രം ഒഴിവാക്കി വിട്ടിരിക്കുന്നു. ആ കൈനിലയെ തേജോമയമാക്കിത്തീർത്തുകൊണ്ടു് പതിനാറു മോഹനപ്രദീപങ്ങൾ അവിടെ അങ്ങിങ്ങു മായി ഉജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു്. കോട്ടയ്ക്കു ചുറ്റും വെടിയുണ്ടകളെത്താത്ത സ്ഥലങ്ങളിലായി നാട്ടിയിരിക്കുന്ന ഉന്നതസ്തംഭങ്ങളുടെ ശിഖരങ്ങളിലാണു് ആ വിളക്കുകൾ തൂക്കിയിരിക്കുന്നതു്. ജാഗ്രതയായിരിക്കുവാൻ അമ്പുച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് തെക്കും വടക്കും ലാതുന്ന കാവൽക്കാരും, നീലത്തു കളവിട്ടിച്ച ചിനച്ചുംകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന പടക്കുതിരകളും ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള സകല ജീവികളും ഉറക്കംകൊള്ളുകയാണു്. സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയെ കീഴടക്കിയാൽക്കിട്ടുന്ന

പൊരുളും പേരും പെരുമയുംകൊണ്ട് എന്തെല്ലാം മഹാ
കാര്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു ആലോചിച്ചു
ലോചിച്ചു ആനന്ദിച്ചുകിടന്നിരുന്ന ഔരംഗസീബ് കൂടെ മയ
ങ്ങിപ്പോയിരിക്കുന്നു.

അദ്ദേഹം അങ്ങിനെ കിടന്നുകൊണ്ടിരിക്കെ, മണി മൂന്നു
ടിച്ചു. ഏതാനും നിമിഷങ്ങളും കഴിഞ്ഞു. അപ്പോഴേയ്ക്കും,
സ്കന്ദേശ്വരന്റെ ശിഖരങ്ങളിൽ കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വലിയടീപ
ങ്ങൾ പതിനാറും നില്ക്കുന്നവീണകെട്ട് പൊട്ടിത്തകിട്. എങ്ങും
അന്ധകാരമയമായി. അതോടുകൂടെ, കണ്ണും ചെവിയുമില്ലാത്ത
മൃത്യുവിന്റെ പ്രവൃദ്ധമായ പ്രചഞ്ചലിലാകോലാഹലംകൊണ്ട്
ആ കൈനിലത്തട്ടൊട്ടാകെ തെളിക്കലുക്കിക്കീഴ് മേൽ മറിയു
വാനും തുടങ്ങി.

അമ്പുംതൂമ്പുമില്ലാത്ത ആ വമ്പിച്ച ബഹളം ആരംഭിച്ച
മാത്രയിൽ ഔരംഗസീബ് കൊരാവുകൊണ്ട് പെടകീട്ടിയതു
പോലെ പെട്ടെന്നു തെട്ടിയുണർന്ന് പുറത്തുചാടി. എങ്കിലും
അടിയൊന്നു മുന്നോട്ടു വെയ്ക്കുവാനോ, ആ ബഹളത്തിന്റെ
സ്വരൂപം അർക്കണ്ണപോലുംകണ്ടറിയുവാനോ ആ രാജകുമാരൻ
സാധ്യമായില്ല. ചാടുന്നചാട്ടത്തിൽ കണ്ണടച്ചുകിട്ടിയ അന്ധകാര
ത്തിന്റെ കഠിനപ്രഹരം അദ്ദേഹത്തെ അന്ധനും ബധിരനും
ക്കിത്തിർത്തിന്നുപുറമെ അല്പനേരം ചേഷ്ടാവിഹീനനാക്കിയ
യ്ക്കുകയുണ്ടായി. എന്നിരിക്കിലും, ആ പതികെട്ടനില
യിൽ നാലഞ്ചു നിമിഷമാത്രമെ അദ്ദേഹം നില്ക്കുകയുണ്ടായുള്ളു.
അപ്പോഴേയ്ക്കും മയൂരസിംഹാസനത്തിലെ മഹനീയരത്നങ്ങളിൽ
നിന്നു പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട ഒരു മിന്നൽപ്പിണർ ആ രാജകുമാര
ന്റെ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും ഒരു നവചൈതന്യം നൽകി. അ
ക്ഷണം, ആ തുതീയ മുഗൾരാജകുമാരന്റെ കണ്ണുകളിൽനിന്നു തീ
പ്പൊരികൾ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുകയും അദ്ദേഹം പ്രകൃതിസ്ഥനായി
ത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ ചുറ്റോട്ടു ചുറ്റും നടക്കുന്ന കൂട്ട
ക്കൊലയുടെ സ്വരൂപം കണ്ടറിയുവാൻ ആ രാജകുമാരൻ നാലു
പുറവും ഒന്നുനോക്കി. ഏറ്റവുംകൂർത്ത എഴുത്താണി കണ്ണിനെ
ക്കൂടി കയ്യിച്ചു ഒരിഞ്ചുപോലും മുന്നോട്ടുചെല്ലാൻ സമ്മതിക്കാത്ത
കൂരിയട്ടും, കൂടാരങ്ങൾക്കുള്ളിൽ മങ്ങിമങ്ങിക്കത്തിക്കൊണ്ടിരി

കുന്ന ചെറു ചെറു ദീപങ്ങളും തമ്മിൽ നടത്തുന്ന പോരാട്ടം കാണുവാൻ മാത്രമെ അദ്ദേഹത്തിന്നു അപ്പോൾ കഴിവുണ്ടായിരുന്നു. ഉടനെ, ആ രാജകുമാരൻ ഒരു അടിയന്തരകാര്യം നടത്തുവാൻ തന്റെ അനുചരന്മാരേയും അംഗരക്ഷകന്മാരേയും അത്യുച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുയർത്തി. ആരും വന്നു കണ്ടില്ല. അന്നേരം കൈയിൽത്തീച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹംതന്നെ അവിടെ നിന്നു പാഞ്ഞു. കുതിരകളുടെ തീറ്റയ്ക്കുകൊണ്ടുവന്ന് കോട്ടയ്ക്കു ചുറ്റും കുന്നുപോലെ കൂട്ടിയിരിക്കുന്ന ഉണങ്ങിയ പുൽക്കെട്ടു കൂമ്പാരങ്ങൾ കത്തിത്തുടങ്ങുവാൻ പിന്നെ അധികംനേരം കഴിയേണ്ടിവന്നില്ല. തീക്കത്തിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ അന്ധകാരം വിട്ടൊഴിഞ്ഞു. ആ കൈനിലത്തട്ടു മുഴുവനും ഔറംഗസീബിന്നു ദൃഷ്ടിഗോചരമായും ഭവിച്ചു.

തൃതീയ മുഗൾ രാജകുമാരൻ അമ്പരന്നുകൊണ്ട് നാലു പുറവും ഒന്നുനോക്കി. മുന്നോട്ടുകയറി തന്റെ ശിബിരത്തിൽക്കടന്ന് ആക്രമണം നടത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഒരു മുഗൾ സാദിസൈന്യത്തെ മറ്റൊരു മുഗൾ സാദിസൈന്യം ചുറ്റുപ്രയോഗത്താൽ തടുത്തുനിർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാഴ്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടു. എന്നുമാത്രമല്ല, മുഗൾപ്പടയാളികൾ തമ്മിൽ തമ്മിൽത്തന്നെ തെരുതെരെ തലങ്ങും വെലങ്ങും വെട്ടി മഹാമാരണകീഴ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നിടത്തും മുഗൾപ്പാളയം മുഴുക്കെ ഇളകിമറിഞ്ഞു ഇരമ്പിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും അദ്ദേഹം കണ്ടു. തൽക്ഷണം, ആ പടനായകൻ തന്റെ കുതിരപ്പുറത്തു ചാടിക്കയറി ആ സ്ഥലത്തെത്തി. അവിടെ അതിവാശിയോടെ ആക്രമികളെ തടുത്തുനിർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭടന്മാരിൽ അധികംപേരും ആ രാജകുമാരന്റെ അംഗരക്ഷകന്മാരും കാവൽക്കാരന്മാരായിരുന്നു. ആ പടയാളികൾ ഔറംഗസീബിന്റെ ആവിർഭാവം അളുവാൻ ഒരു നവീനപോർമിടക്കത്തെന്നെ നൽകി. അതോടുകൂടെ, അവർ അത്യുച്ചത്തിൽ ആ രാജകുമാരനു വിജയാശംസകൾ വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ട് പൂർവ്വാധികം ശൗര്യത്തോടെ എതിരാളികളോടേറ. ആ വൈരികളിൽ ഒരുവനെപ്പോലും ആ മുഗൾപ്പടയാളികൾ ജീവനോടെ ബാക്കിവെച്ചില്ല. സക

ലഭ്യം. കൊന്നൊടുക്കി. ആ വിജയോന്മേഷഭരിതർ ഉടൻതന്നെ ഔറംഗസീബിനു ചുറ്റും ചെന്നു നില്ക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നിരിക്കിലും, ഒട്ടാകെ അറുനൂറുപേരുണ്ടായിരുന്ന ആ സംഘക്കാരിൽ എട്ടുപേർമാത്രമേ ജീവനോടെ പോർട്ടുവിട്ട് തിരികെപ്പോന്നു. ആ മുഗൾരാജകുമാരൻ ചുറ്റും ചെന്നു നില്ക്കുവാൻ തരമായുള്ള.

ശത്രുക്കളേയും മിത്രങ്ങളേയും തിരിച്ചറിയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ആ വിഷമഘട്ടത്തിൽ ആ അദ്വൈതകലഹം ശമിപ്പിച്ചു. കൈനിലയിൽ സമാധാനമുണ്ടാക്കുവാൻ ചെയ്യുന്നത് ഏറ്റവും ആപത്കരമാണെന്നു കാണുകയാൽ ഔറംഗസീബ് അതിന്നു തുനിഞ്ഞില്ല. ആ രാജകുമാരൻ തന്റെ അംഗരക്ഷകന്മാരിൽ പ്രധാനനോടു് ആ കലഹത്തിന്റെ കാരണം പറയുവാൻ കല്പിച്ചശേഷം, ഏതാണ്ടു് അവസാനിക്കാറായ ആ പോരുംനോക്കിക്കൊണ്ടു് അവിടെത്തന്നെ നിൽക്കുകയാണു് ചെയ്തതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞപ്രകാരം ആ പടയാളി ഇങ്ങിനെ പറയുവാൻ അർഹിച്ചു.

“ തിരുമേനി ! കലഹത്തിന്റെ കാരണം അടിയങ്ങർക്കാക്കുതന്നെ അറിവില്ലാ. തിരുമേനിയുടെ പട്ടശ്രോതരത്തിന്നു സമീപമുള്ള ആ വലിയവിളക്കു് തെളിയിക്കുവാൻ നിയമിക്കപ്പെട്ടവൻ മണി മൂന്നടിച്ചപ്പോൾ പതിവുപ്രകാരം അവന്റെ ജോലി നടത്തേണ്ടുന്നതിന്നു ആ സ്ഥലത്തിൽ കയറുന്നതുകണ്ടു. അവൻ അതിവേഗം അതിന്റെ ശിഖർത്തിലെത്തി. ഉടനെ, വിളക്കു തെളിയിക്കുന്നതിന്നുപകരം, അടിയൻ നോക്കിനിൽക്കേ, അതിന്റെ തുക്കക്കയറ്റിൽ കത്തിവെച്ചു് അതിനെ നീലത്തു വിട്ത്തുകയാണു്, ആ വഞ്ചകൻ ചെയ്തതു്. അതുകണ്ടപ്പോൾ അവന്റെ കഥകഴിക്കുവാൻ അടിയൻ തോക്കുനീട്ടി. അപ്പോഴേക്കും, സമീപമുള്ള വലിയ വിളക്കുള്ളല്ലാം കെട്ടു. എങ്ങും ഇരുട്ടായി. അക്ഷണം അടിയൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി നമ്മുടെ പാളയത്തിൽ ശത്രുക്കൾ

കടന്നിട്ടുണ്ടെന്ന്. ആ വിവരം തിരുമേനിയെ ഗ്രാമി
 പിക്കുവാൻ പുറപ്പെടുവോഴെയ്ക്കും, സുമാർ അയ്മ്പ
 തോളം അശപഭേന്മാർ അതിവേഗം വരുന്നശബ്ദംകേട്ടു.
 അടിയൻ ഉടനെമനസ്സിലാക്കി അവർ ശതൃക്കളാണെന്ന്.
 തിരുമേനിയെക്കാണുവാൻ ഇവൻ പിന്നെ തുനിഞ്ഞില്ല.
 കാവൽക്കാരേയും മറ്റുള്ള ഭേന്മാരേയും വേഗം ഒന്നിച്ചു
 കൂട്ടി ആ എതിരാളികളുടെ നേരിട്ടു ചെല്ലുകയാണ്
 ചെയ്തത്. അടിയങ്ങൾ അടുത്തെത്തിയ മാത്രയിൽ
 അവർ വാർദ്ധ്യോഗം തുടങ്ങി. അപ്പോഴെയ്ക്കും,
 നമ്മുടെ പാളയം മുഴുവനും കലഹകോലാഹലംകൊണ്ടു്
 കലുങ്ങുവാൻ ആരംഭിച്ചു. അടിയങ്ങൾ അതിൽ ലേശം
 പോലും ശ്രദ്ധിക്കാതെ, സമരത്തിന്നു സന്നദ്ധരായിവന്നു
 ഏറ്റുമുട്ടിയിരിക്കുന്ന എതിരാളികളോടു പോരിന്നു പുറ
 പെട്ടു. വല്ലവീധവും മുന്നോട്ടുകയറി തിരുമേനിയുടെ
 ശിബിരത്തിൽക്കടക്കുവാനാണ് ശതൃക്കൾ ശ്രമിക്കുന്ന
 തെന്നു കണ്ടപ്പോൾ അടിയങ്ങൾ ആ അന്തരീകളെ അതി
 വാശിയോടെ തടുത്തുനിർത്തി. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോ
 ഴാണ് നമ്മുടെ പുൽക്കെട്ടു കൂമ്പാരങ്ങൾ കത്തിത്തുടങ്ങി
 യത്. അതുകാരണം ഇരുട്ടൊഴിഞ്ഞു. പാളയം മുഴു
 വനും ദുഷ്ടിഗോചരമായി. അടിയങ്ങൾ യുദ്ധംചെയ്തു
 തടുത്തു നിർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് നമ്മുടെ സ്വന്തം
 സൈന്യത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു വിഭാഗത്തെയാണെന്നു അടിയ
 ങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായത് അപ്പോഴാണ്. എന്നിട്ടും,
 അടിയങ്ങൾ യുദ്ധം നിർത്തിയില്ല. അടിക്കടി ആഞ്ഞു
 വെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ വൈരികളോടു് പോരാടി
 കൊണ്ടു നിൽക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. അങ്ങിനെ നിൽക്കു
 മ്പോഴാണ് തിരുമേനിയുടെ ആവിർഭാവം അവിടെ
 ഉണ്ടായത്. അടിയങ്ങൾക്കു് ഇത്രമാത്രമെ അറിവുള്ളു.”

ആ ഭേന്മാർ ഉണർത്തിച്ചതെല്ലാം കേട്ടപ്പോൾ ഭയംഗ
 സിബു് ഗാഢാലോചനയിൽ മുഴുകിവശായി. കുറച്ചു നേരം
 കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കിഴക്കും വെളുത്തു. ഉടനെ, ആ ഉൾ

പോരിന്റെ കാരണമെന്നെന്നും, അതുനിമിത്തം, തനിക്കു എത്രത്തോളം നാശം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അന്വേഷിക്കുവാൻ ആ മുഗൾരാജകുമാരൻ പുറപ്പെട്ടു. മുഗളരുടെ വേഷം ധരിച്ചു വന്ന് കൊലനടത്തിത്തുടങ്ങിയ ഗോൽക്കൊണ്ടഭടന്മാരും മുഗൾപ്പടയാളികളും തമ്മിൽ കലശലായ ഒരു രാത്രിയുദ്ധമുണ്ടായതല്ലാതെ തന്റെ സേനയിൽ അന്ത്യഃശ്ചിത്രം കടന്നുകൂടിയിട്ടില്ലെന്നു തുതീയ മുഗൾരാജകുമാരൻ മനസ്സിലായി. രണ്ടായിരത്തിലധികം മുഗൾപ്പടയാളികളും ഇരുനൂറ്റോളം ഗോൽക്കൊണ്ടഭടന്മാരും ഗതപ്രാണരായി രണ്ടാംഗണത്തിൽ കിടക്കുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം ആരാഞ്ഞറിഞ്ഞു. അതോടുകൂടെ, ആ രാജകുമാരന്റെ കടക്കുണ്ണൊന്നു പൂവന്നു. അദ്ദേഹം അപ്പോൾത്തന്നെ, മാർവദേശത്തുള്ള മുഗൾസേനാധിപതിയായ തന്റെ മാതൃലൻ ഷെയിസ്സ്ഖാൻ ഒരു അടിയന്തരക്കല്പന കൊടുത്തയച്ചു. ആ ദേശത്തുള്ള പ്രഭുക്കന്മാരെയും മുഗൾസൈന്യങ്ങളേയും ഒന്നിച്ചു കൂട്ടി വേഗം ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ എത്തിച്ചേരുവാനായിരുന്നു ആ കല്പന.

പതിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പടനായകനായ മുസ്താംഖാനും ഭടന്മാരും പെട്ടെന്നു യുദ്ധം നിർത്തിപ്പാഞ്ഞു കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽക്കടന്നു കവാടം കൊട്ടിയടച്ചുവല്ലോ! അടിയോടെ നശിപ്പിക്കുന്ന അപജയം നേരിട്ടതുകൊണ്ടോ, പടപെട്ടിമരിക്കുവാൻ മടിയുള്ളതു കൊണ്ടോ അല്ല! അവർ അങ്ങിനെ പോർക്കളം വിട്ട് പാഞ്ഞുപോയത്, അതിശൂരപരാക്രമന്മാരായ അവർ അത്യന്തം അവമാനകരമായ ആ പ്രവൃത്തിചെയ്യുവാൻ കാരണമെന്നെന്നു നമുക്കു അന്വേഷിക്കുകതന്നെ.

ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപനെ വഞ്ചിച്ച ഒരു മുഗൾ സൈന്യാധിപത്വം കരസ്ഥമാക്കിയ ഫസ്തൂനാലിഖാന്റെ ഏറ്റവും അടു

ത്തൊരു ബന്ധവായ ഒരു വൃദ്ധൻ കോട്ടയിൽ പാർക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അനിക്കു എത്രയും വേണ്ടപ്പെട്ട ഒരുവൻ ചതിച്ച ചതി ഗോൽക്കൊണ്ടനിരോധത്തിന്നു് കാരണമായതോത്തു് മനസ്സാ പപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണു് ആ ജരാൻ അവിടെ പാർത്തുവന്നിരുന്നതു്. അബ്ബുളയും മുസ്സാംഖാനും കോട്ടയിൽക്കുടന്ന ഉടനെ ആ വൃദ്ധനെ വിളിച്ചുവരുത്തി. സ്വരാജ്യത്തിന്റെ നന്മയ്ക്കു വേണ്ടി തലസ്ഥാന നഗരത്തിൽച്ചെന്ന ഒരു കാര്യം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തോടു അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. ആ വൃദ്ധനുകൂടെ, തന്റെ ശേഷക്കാരിൽ ഒരുവനായ ഹസ്സനാലിഖാൻ വരുത്തി കൂട്ടിയ ആ പത്തൊഴിക്കേണ്ടുന്നതിന്നു വേണ്ടുന്നതെല്ലാം പ്രവർത്തിക്കുവാനും, സേനകളും കിട്ടിയാൽ ആ കൊലച്ചതിയനെ ചവിട്ടിത്തേച്ചു കൊല്ലുവാനും സന്നദ്ധനായിക്കൊണ്ടാണു് പാർത്തുവന്നിരുന്നതു്. ഭരതുകാരണം, ഗോൽക്കൊണ്ടായി പൻ കല്പിക്കുന്നതെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു അദ്ദേഹം സന്തോഷപൂർവ്വം സമ്മതിക്കുകയുണ്ടായി.

മൂന്നുനാലു ദിവസം കഴിഞ്ഞു. അഞ്ചാംപക്കം ഗോൽക്കൊണ്ടായിപൻ ഇരുന്തുറോളം ഭടന്മാരെ വിളിച്ചുനിർത്തി, അവരെക്കൊണ്ടു് ഭയങ്കരവല്ലഭനായ ഒരു കൂട്ടിമുസമരം നടത്തിച്ചു. അസംഖ്യം സ്ത്രീജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അത്ഭുതത്തിൽ മാറ്റത്തുച്ചു മാറിച്ചികൂട്ടിച്ചു് ആ കപടയുദ്ധകോലാഹലം പൂർവ്വായികും പ്രവൃദ്ധമാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നത്തരം, മുൻപറഞ്ഞ വൃദ്ധനെ ഒരു പുരോഹിതന്റെ വേഷം കെട്ടിച്ചു് വേണ്ടുന്ന ഉപദേശങ്ങളും വെള്ളക്കൊടികളും കൊടുത്തു് നാലു് അനൗചരന്മാരോടുകൂടെ ഭാഗ്യനഗരത്തിലേയ്ക്കു യാത്രയുമാക്കി.

ആ വൃദ്ധപുരോഹിതനെപ്പിടി കൂടിയ മുഗൾപ്പടയാളികൾ അവരുടെ നേതാവായ ഹസ്സനാലിഖാന്റെ മുമ്പാകെ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു് ചെന്നു നിർത്തി. ആ സൈന്യാധിപൻ ആ പുരോഹിതനെക്കണ്ടപ്പോൾ അല്പനേരം ആശ്ചര്യ ഭരിതനായി നിന്നുപോയി. പിന്നീടു്, വൃദ്ധനെ ആദരവോടെ സ്വന്തം കൂടാരത്തിന്നകത്തു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുചെന്നു് ആസനസ്ഥ

നാക്കി. അവർ തമ്മിൽ അന്യരാരും കേൾക്കാതെ ഇങ്ങനെ സംഭാഷണവും തുടങ്ങി.

ഹസ്സനാലിഖാൻ:—ഇവിടുത്തെ ഈ വേഷത്തിന്റെ അർത്ഥം മെന്താണു്?

പുരോഹിതൻ:—ഞാൻ നിന്റെ രക്തസംബന്ധികളിൽ ഒരു വനാണെന്ന കാരണത്തിന്മേൽ അബ്ബുള്ള എന്നെ കുറിക്കുമായി ഭ്രാഹ്മിക്കുകയുണ്ടായി. ആ മുസ്സാംഖാൻ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ആ സുൽത്താൻ തീർച്ചയായും എന്നെ കൊല്ലുമായിരുന്നു. അത്രയ്ക്കുമാത്രം ഭേദം എന്റെ പേരിൽ ആ ഭയം വന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടു്. ആ ചണ്ഡാളന്റെ ഭ്രാഹ്മം നിമിത്തം കോട്ടയിൽപ്പാക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നുചട്ടം വന്നപ്പോൾ എന്നെ തലസ്ഥാനനഗരത്തിലേയ്ക്കു് അയയ്ക്കേണമെന്നു് ഞാൻ മുസ്സാംഖാനോടു് വളരെ കെഞ്ചിക്കിഴിഞ്ഞപേക്ഷിച്ചു. ആ സൈന്യാധിപൻ എന്നെ ഈ വേഷം കെട്ടിച്ചു് നാലു സേവകന്മാരോടുകൂടെ കോട്ടയിൽ നിന്നു് നിന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. സുൽത്താന്റെ അറിവുകൂടാതെയാണു് മുസ്സാംഖാൻ എന്നെ അയച്ചിരിക്കുന്നതു്.

ഹസ്സനാലിഖാൻ:—വന്നതു വളരെ നന്നായി. ഇവിടുത്തെ ഉപദ്രവിച്ചതിന്റെ ഫലം സുൽത്താൻ ഉടനെ അനുഭവിക്കുന്നതാണു്. ഇനി എന്തു വിചാരിക്കുന്നു? എന്റെ ഒന്നിച്ചു ഇവിടെ.....

പുരോഹിതൻ:—അതുവേണ്ടാ. യുദ്ധകോലാഹലം കേട്ടു കേട്ടു എന്റെ നെഞ്ചു പൊട്ടാറായിരിക്കുന്നു. ഈ നിരോധം കഴിയുന്നതുവരെ എനിക്കു ഒരുദിക്കിൽ പാർക്കുതന്നെ വേണം. ഞാൻ ഏതായാലും ഈ വേഷം കെട്ടിയ സ്ഥിതിക്കു് നാട്ടിൽ സമാധാനമുണ്ടാകുന്നതുവരെ മക്കാ മസ്ജിദ് ഡിൽച്ചെന്നു അജ്ഞാതനെ ഭജിച്ചുകൊണ്ടു പാർക്കുന്നതല്ലെ നല്ലതു്? എന്റെ ആഗ്രഹം അതാണു്.

എന്നേയും എന്റെ പരിചാരകന്മാരേയും നീ ഈ മുഗൾ
പാളയം കടത്തിവിട്ടു തരണം. അത്ര മാത്രം മതി.

ഹസ്സനാലിഖാൻ:—ഇവിടുത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യാം.

പുരോഹിതൻ:—ഞാൻ നിന്റെ ഒരു ഉററബന്ധുവെന്നെ
സംഗതി നീ ഔറംഗസീബിനെ അറിയിക്കരുത്. ഈ
വേഷം ഞാൻ തൽക്കാലം സ്വീകരിച്ചതാണെന്നും ആ
രാജകുമാരൻ ഗ്രഹിക്കരുത്.

ഹസ്സനാലിഖാൻ:—ഇവിടുത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ. ഔറംഗസീ
ബിന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ എനിക്കു ആരേയും ഈ
പാളയം കടത്തിവിടുവാൻ പാടില്ല. ഞാൻ ആ രാജകു
മാരന്റെ മുമ്പിൽ ഇവിടുത്തെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുചെല്ലാം.
ഇവിടുന്നു ഉചിതമായ വല്ല കളവും പറഞ്ഞു ആ രാജകു
മാരന്റെ പ്രീതിസമ്പാദിക്കണം. എന്തെല്ലാമാണ്
അവിടെ ഉണർത്തിക്കേണ്ടതെന്നും പറഞ്ഞു തരാം.
എന്നോടു അഭിപ്രായം ചോദിക്കാതെ ഗോൽക്കൊണ്ട
ജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഔറംഗസീബ് ഒന്നും തന്നെ
പ്രവർത്തിക്കുന്നതല്ല.

പുരോഹിതനും ഹസ്സനാലിഖാനും സംഭാഷണം നിർത്തി,
ഔറംഗസീബിന്റെ കൂടാരത്തിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. അവർ
അവിടെ എത്തിയതു മുതൽ പുരോഹിതൻ തലസ്ഥാന നഗര
ത്തിലേയ്ക്കു യാത്രയായതുവരെയുള്ള വിവരങ്ങൾ നാം അറി
ഞ്ഞിരിക്കുന്നുവല്ലോ!

പുരോഹിതനെ ഒരു നിമിഷംപോലും വിട്ടുപിരി
യാതെ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കേണമെന്നു ഔറംഗസീബ് ആ
എട്ടു അശ്വപടന്മാരോടും പ്രത്യേകം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.
എന്നു മാത്രമല്ല, ആ വൃദ്ധൻ രഹസ്യമായി അബ്ദുള്ളയുടെ
നന്മക്കുവേണ്ടി വല്ലതും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ അദ്ദേ
ഹത്തെ ഉടൻതന്നെ വധിക്കേണമെന്നുംകൂടെ ആ രാജകുമാരൻ
ആ പോരാളികളോടു ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

എന്നിരിക്കിലും, ഔറംഗസീബും ഹസ്സനാലിഖാനും ആ വൃദ്ധനെ ആദരിക്കുന്നതും ബഹുമാനിക്കുന്നതും കണ്ടിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം ഒരു മാന്യനായിരിക്കുമെന്നു ആ എട്ടു പടയാളികളും തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. തന്നിമിത്തം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം തീരെ നശിപ്പിക്കാതെ സാമാന്യം ആദരവോടുകൂടെയാണ് അവർ ശുശ്രൂഷയും കാവലും നടത്തുവാൻ തുടങ്ങിയത്.

അശപാത്രശമ്പനാരായ പാറാവുകാരോടൊന്നിച്ച് പള്ളിക്കു പുറപ്പെട്ട പുരോഹിതൻ അതിന്റെ നന്നെസ്സമീപമെത്തി. അന്നേരം, നിരത്തുവക്കത്തുള്ള ഒരു ഭവനത്തിന്നു മുന്നിൽ ഒരു ഗംഭീരപുരുഷൻ നില്ക്കുന്നത് ആ വൃദ്ധൻ കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തെ ആ ഗൃഹസ്ഥനും കാണാതിരുന്നില്ല. പുരോഹിതനെക്കണ്ട മാത്രയിൽ ആ വീട്ടുമസ്ഥന്റെ കണ്ണുകൾ രണ്ടും ചെട്ടെന്നു വട്ടം വെച്ചു വച്ചതായി. നാസികാഗ്രം തുടിച്ചു തടിച്ചു തുലോം വികസിച്ചു നിന്നു. വായ അല്പം തുറക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോഴേയ്ക്കും, ആ ഗൃഹസ്ഥന്റെ മുന്നിൽ പുരോഹിതൻ ചെന്നു നിന്ന് ഇങ്ങനെ അരുളിച്ചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി. “സംസാരിക്കുവാൻ പാടില്ലാ ദാഹംകൊണ്ട്, കുറച്ചുവെള്ളം കിട്ടിയത് നന്നായിരുന്നു. എന്റെ ഈ കൂട്ടാളികളുടേയും കുതിരകളുടേയും ദാഹംകൂടെ തീർത്തുതരുവാൻ ദയയുണ്ടായാൽ വളരെ വളരെ സന്തോഷം.” അതർത്ഥമായ സ്വപരത്തിൽ അത്യാധികം ഗൗരവത്തോടെ ആ വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞ ആദ്യത്തെ ഒന്നു രണ്ടു വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ ആ വീട്ടുമസ്ഥന്റെ മുഖമണ്ഡലം പൂർണ്ണ സ്ഥിതി പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹം പുരോഹിതനേയും പാറാവുകാരേയും ഭവനത്തിനകത്തു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെന്ന് സൽക്കരിച്ച് പള്ളിയിലേയ്ക്കു യാത്രയാക്കി.

അതിഥികൾ പോയെന്നു കണ്ടപ്പോൾ, ഗൃഹസ്ഥൻ ഗൂഢമായ ഒരു സ്ഥലത്തുചെന്ന്, മടിക്കുത്തിൽ തിരുകിവെച്ചിരുന്ന ഒരു കുഞ്ഞടുത്ത് ഇങ്ങനെ വായിച്ചുതുടങ്ങി.

“നമ്മുടെ അന്നഭാതാവായ സുൽത്താൻ തിരുമേനി അങ്ങയെ ഒരു വിവരം ഗ്രഹിപ്പിക്കേണ്ടുന്നതിനുവേണ്ടി

എന്നെ ഈ വേഷം കെട്ടിച്ച് കോട്ടയിൽ നിന്ന് ഉപായത്തിൽ അയച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഔറംഗസീബിന്റെ സൈന്യത്തെ നശിപ്പിക്കുവാൻ വഞ്ചനകൊണ്ടല്ലാതെ നേരായ മാർഗ്ഗംകൊണ്ട് സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നു സുൽത്താൻ തിരുമേനിക്കു ബോദ്ധ്യം വന്നിരിക്കുന്നു. വരുന്ന കറുത്ത വാവിൻനാറും രാത്രി മൂന്നുമണിക്കു, ശത്രുക്കൾ ഉറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, അവരുടെ ഇടയിൽ പെട്ടെന്നു ചാടി വീണ് ഒരു കൂട്ടക്കൊല നടത്തണമെന്നാണ് സുൽത്താൻ തിരുമേനി തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ആ കൊടും കൊലയ്ക്കു ഒരുങ്ങിച്ചെല്ലുന്ന ഗോൽക്കൊണ്ടഭടന്മാരെ എല്ലാവരേയും മുഗളരുടെ വേഷം ധരിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടുന്ന ഏർപ്പാടും നമ്മുടെ തിരുമേനി ചെയ്തു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

മുഗൾപ്പാളയം മുഴുവനും പ്രകാശമയമാക്കിത്തീർത്തുകൊണ്ടു വിളങ്ങുന്ന ആ വലിയ വിളക്കുകൾ പതിനാറും അണച്ചല്ലാതെ ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുവാൻ നിപുത്തിയില്ലാ. ആ വിളക്കുകൾ തുടച്ചു വൃത്തിയിലാക്കുവാനും അവയെ സംബന്ധിച്ച മറ്റു കാര്യങ്ങൾ നടത്തുവാനും ഔറംഗസീബ് പതിനാറുപേരെ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിത്യവും രാത്രി മൂന്നു മണിക്കു ആ വിളക്കുകളെല്ലാം തെളിയിക്കാത്തതാൽ മുഗൾപ്പാളയം മുഴുവനും ഇരുട്ടുകെട്ടിപ്പോകുന്നതാണ്. വരുന്ന അമാവാസിനാൾ രാത്രി അങ്ങയുടെ ഭടന്മാരിൽ പതിനാറുപേർ മുഗളരുടെ വേഷം ധരിച്ച് കാലേകൂട്ടിച്ചെന്നു് ആ വിളക്കുകൾക്കടുത്തുള്ള പുൽക്കെട്ടുകുന്മാരങ്ങൾക്കിടയിൽ പതിയിരിക്കണം. മണിമൂന്നടിക്കുന്നതിന്നു അല്പം മുമ്പ് ആ സ്തംഭങ്ങളിൽക്കയറികയർ അറുത്തു് ഭീപങ്ങച്ചെല്ലാം നിലത്തുവീഴ്ന്നു നശിപ്പിക്കുകയുംകൂടെ അവർ ചെല്ലേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, കോട്ടയിലെ പടയാളികൾക്കു എടുപ്പത്തിൽ കൊലനടത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. വിളക്കുകളെല്ലാം കെട്ടു് എങ്ങും അന്ധകാരമയമായിച്ചമഞ്ഞ മാത്രയിൽത്തന്നെ തുടങ്ങും ശത്രുവധം. അതിനുവേണ്ടി ഇരുന്തറോളം ഭട

നാറെ മുഗളരുടെ വേഷം കെട്ടിച്ച് കോട്ടയിൽ തയ്യാറാക്കി നിർത്തുന്നുണ്ട്. വിളക്കു കെടുന്ന കാര്യം മാത്രമെ അങ്ങു നടത്തേണ്ടതുളളൂ.

ഔറംഗസീംബും പടയും കോട്ടയ്ക്കു ഭിമുഖരായിനിന്നു കൊണ്ടാണ് നിരോധം നടത്തുന്നതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ! അതുകാരണം, കോട്ടയിൽനിന്നു ഭടന്മാരെ അയച്ച് വിളക്കുകൾ നശിപ്പിക്കുവാൻ ഒരു വിധത്തിലും സാധിക്കുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ട്, ആ കാര്യം നടത്തുവാൻ നമ്മുടെ തിരുമേനി ഇതാ ഞാൻ മുഖാന്തരം അങ്ങയോടു കല്പിക്കുന്നു. ആ കല്പനപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അങ്ങു തയ്യാറായാൽ ആ വിവരം സുൽത്താനെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്. കോട്ടയുടെ കിഴക്കു ഭാഗത്തായി, മുഗളരുടെ കണ്ണെത്താത്ത ഒരു സ്ഥലത്തു്, വലിയൊരു സ്തംഭംനാട്ടി അതിന്റെ ശിഖരത്തിൽ തീക്കത്തിച്ചാൽ അങ്ങുതയ്യാറായെന്നു സുൽത്താൻ മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളും.

നമ്മുടെ മക്കാമു സുജിഡ്ഡിനോടു തൊട്ടും കൈയെടുത്തും ആ ചെറിയ പുരയിലെ കിഴക്കെ മുറിയിൽ ഞാൻ ഉണ്ടായിരിക്കും. അങ്ങയുടേയും സുൽത്താന്റെയും ഉദ്യമങ്ങൾ എത്ര കണ്ടു ഫലിക്കുകയുണ്ടായെന്നും ശത്രുക്കളിൽ എത്രപേർ ചത്തൊടുങ്ങിയെന്നും അങ്ങു എന്നെയും അറിയിക്കണം. ഞാൻ പാർക്കുന്ന ആ മുറിയുടെ കിഴക്കെ ജനൽ എപ്പോഴും തുറന്നുകിടക്കുന്നുണ്ടാകും. ആ ജനലിന്നു താഴെത്തന്നെയായിരിക്കും എന്റെ കിടപ്പും. വിവരം എന്നെ അറിയിക്കുവാൻ വരുന്നതു വളരെ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുവേണമെന്നു പ്രത്യേകം ഞാൻ പറഞ്ഞായിരിക്കേണ്ടല്ലോ?

എന്റെ ഒന്നിച്ചുകണ്ട അശ്വമേധാവി എടുപേരും ഔറംഗസീബിനെ സേവിച്ചുപോരുന്നവരാണ്. ഞാൻ ആ രാജകുമാരനെ വിരോധമായി വല്ലതും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ ഉടൻതന്നെ എന്റെ ശിരഃമേധം നടത്ത

വാൻ അദ്ദേഹം ആ പടയാളികളോടു കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ ഭടന്മാർ എപ്പോഴും എന്നെ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടാകും. അവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെടാനേകണ്ട് ഈ കത്തഴുതുവാൻ ഞാൻ വളരെ കഷ്ടപ്പെടുകയുണ്ടായി. പ്രവർത്തിക്കുന്നതെല്ലാം വളരെ വളരെ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുവെന്നു മെന്നു ഇതാ ഞാൻ ഒരിക്കൽക്കൂടെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നു.”

ഔറംഗസീബ് നിരോധം തുടങ്ങുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ടയിൽ ചെന്നുചേരവാൻ സാധിക്കാതെ വന്നതിനാൽ പരിതപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ ഗുഹസ്ഥൻ, അബ്ദുള്ളയുടെ സൈന്യാധിപന്മാരിൽ ഒരുവനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം സുൽത്താന്റെ കല്പന പ്രകാരം വിളക്കുകളെല്ലാം നശിപ്പിച്ചതും, മുഗളരുടെ വേഷം ധരിച്ച ഗോൽക്കൊണ്ട ഭടന്മാർ മുഗൾപ്പാളയത്തിൽക്കടന്നു കൂട്ടക്കൊലനടത്തിയതും കഴിഞ്ഞ അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ !

മാർവദേശത്തുള്ള പ്രളക്കന്മാരേയും മുഗൾസൈന്യങ്ങളേയും ഒന്നിച്ചുകൂട്ടി വേഗം ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ എത്തിച്ചേരവാൻ ഷെയിസ്താബാനു ഒരു അടിയന്തരക്കല്പന കൊടുത്തയച്ച ശേഷം ഔറംഗസീബ് ഒന്നാമതായിച്ചെയ്തത് വിളക്കുകളെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്ന ഭടന്മാരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ട ചെല്ലുവാൻ ആളെ അയയ്ക്കുകയാണ്. എങ്കിലും, കഴുത്തിൽ ഷയറിട്ടു മുറുക്കിക്കൊന്ന നിലയിൽക്കിടക്കുന്ന ആ ഭടന്മാരുടെ ശവങ്ങൾ മാത്രമെ തുറുതീയ മുഗൾ രാജകുമാരന്മാർ കാണുവാൻ സാദ്ധ്യമായുള്ളൂ. ആ കാഴ്ച അദ്ദേഹത്തെ തുലാം കോപാന്ധനാക്കിത്തീർത്തു. അതോടുകൂടെ, അദ്ദേഹം ഗോൽക്കൊണ്ട തകർക്കേണ്ടുന്നതിന്നു അത്യന്താ വാശിയോടെ ഒരുക്കം കൂട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോഴേയ്ക്കും, പരോഹിതന്നു പാറാവുന്നില്ലാ വാനയച്ചിരുന്ന ഭടന്മാർ എടുപേരും തീരിച്ചെത്തി. അവരിൽ പ്രധാനൻ ഔറംഗസീബിന്റെ ഒരു ചോദ്യത്തിന്നു കൊടുത്ത മറുപടി താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

“തീരുമേനി! തലസ്ഥാന നഗരത്തിലുള്ള ഒരു ഗോൽക്കൊണ്ടസൈന്യാധിപനും ആ വൃദ്ധപരോഹിതനും

തമ്മിൽ മിന്നിത്തൊന്നു രാത്രി ഒരു ഗുഡസംഭാഷണം നടത്തിയിരിക്കുന്നു. ആ വൃദ്ധൻ കിടക്കുന്ന മുറിയുടെ ഒരു ജനലിനു അകത്തും പുറത്തും നിന്നുകൊണ്ടാണ് അവർ സംഭാഷണം നടത്തിയത്. അടിയൻ അതെല്ലാം ഒളിഞ്ഞുനിന്നു കേട്ടു. തലസ്ഥാനനഗരത്തിലുള്ള ഗോൽക്കൊണ്ടഭടന്മാരെ എല്ലാവരെയും വിളിച്ചുകൂട്ടി തീരുമേനിയോടെതിർക്കുവാൻ ആ സൈന്യാധിപനെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു ആ വൃദ്ധൻ ചെയ്തിരുന്നത്. ആ വഞ്ചകന്റേയും ആ സൈന്യാധിപന്റേയും കതന്ത്രങ്ങളുടെ ഫലമാണ് ഈ പാളയത്തിൽ നടന്ന കൂട്ടക്കൊല. അബ്ബുള്ള അതിനുവേണ്ടി ഒരു പുരോഹിതന്റെ വേഷം കെട്ടിയയച്ച ഒരു ചാരനും ഗോൽക്കൊണ്ടസൈന്യത്തിൽനിന്ന് അടുത്തുണർപററിപ്പിരിഞ്ഞ ഒരു സൈന്യാധിപനുമാണ് ആ വയസ്സൻ. അത്രമാത്രമല്ല, സേനാപതി ഹസ്സനാലിഖാൻബഹദൂരിന്റെ ഒരു ഉററ ബന്ധുവും കൂടെയാണ് ആ ജരൻ. അടിയൻ മറഞ്ഞുനിന്നു കേട്ട അവരുടെ സംഭാഷണത്തിൽ നിന്നാണ് ഈ വക സംഗതികളെല്ലാം അടിയന്നു മനസ്സിലായത്. പരമാവധി ഗ്രമിച്ച ഉടനെ അടിയൻ ആ സൈന്യാധിപനെ ഒളിയമ്പിന്നും ഇരയാക്കി. വൃദ്ധന്റെ ശിരശ്ചേറേയും കഴിച്ചു. അനന്തരം, ഇങ്ങോട്ടുപോരികയും ചെയ്തു."

ആ ഭടന്മാരെ എടുപേരേയും സമ്മാനിച്ചയച്ച ഉടനെ, ഔറംഗസീബ് ഹസ്സനാലിഖാനെ വിളിച്ചു വരുത്തി. അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടുവോഴ്ചയും, ആ രാജകുമാരന്റെ കണ്ണുകൾ കാലാഗ്നികണ്ഡങ്ങളായിച്ചുമാത്തു. എന്നല്ല, വണങ്ങി വിനീതനായി ഒരു ജീവശ്ലാഘകണക്കെ നില്ക്കുന്ന ആ പടനായകനോടു് അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ ഗർജ്ജിക്കുകയും ചെയ്തു.

"എടോ, സ്വാമിഭദ്രാഹി! ഈ ഔറംഗസീബ് സുൽത്താൻ അബ്ബുള്ളയല്ലെന്നു ഞാൻ നിണക്കു അനുഭവപ്പെടുത്തിത്തരുന്നുണ്ട്. അബ്ബുള്ളയുടെ ആ ഇളയപതി

യെക്കടന്നുപിടിച്ചു ലജ്ജകൂടാതെ ദ്രോഹിക്കുവാനൊരു
 വെട്ടു നിന്നെ നാം ആ അധർമ്മകർമ്മത്തിൽനിന്നു ശാസി-
 ച്ചു വിലക്കിയില്ല! അതുനിമിത്തം നിണക്ക് നമ്മുടെ
 പേരിൽ കലശലായ ദേഷ്യം കടന്നു കൂടിയിട്ടുള്ള കഥ
 നാം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു നീ കരുതേണ്ട. സുൽ-
 ത്താൻ അബ്ദുള്ളയുടെ ഒരു ചാരനും നിന്റെ ഒരു ഉററ
 ബന്ധുവുമായ ആ കപടപുരോഹിതനെ സഹായിച്ചു
 നമുക്കു നാശം വരുത്തിക്കൂട്ടിയ കുറ്റത്തിന്നു നിന്നെ
 ഇതാതു ക്ഷിക്കാല്ലവൻ കല്പിക്കുന്നു.”

പതിനാലാം അദ്ധ്യായം.

ഹസ്സനാലിഖാനെ ഘൃതവധം ചെയ്യുവാൻ ഔറംഗ-
 സീബ് കല്പിച്ചിട്ട് ദിവസം ഇരുപതു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.
 സമയം പത്തുനാഴികയിലധികം രാച്ചെന്നിട്ടുണ്ട്. അന്നേരം,
 മുഹമ്മദ്ഖാൻ മുഗൾപ്പാളയം വീട്ട് പുറത്തിറങ്ങി. ഔറംഗ-
 സീബിന്റെ പ്രത്യേകപ്രീതിക്കും വിശ്വാസത്തിന്നും താൻ പാത്ര-
 മായതു വിചാരിച്ചു തന്നെത്താൻ അഭിനന്ദിച്ചു കൊണ്ടാണ്
 ഖാൻ പുറത്തിറങ്ങിയത്. അദ്ദേഹത്തെക്കണ്ട ഉടനെ, നീണ്ടു
 നിവൻ ചൊടിയോടെ നിന്നുകൊണ്ട് തങ്ങളുടെ മുന്നടത്തിയ
 പാറാവുകാരെ നോക്കി മന്ദം മന്ദസ്തിതാനപിതം തലയാട്ടിയ
 ശേഷം ആ മുഹമ്മദീയയോദ്ധാവ് വേഗം നടക്കുവാൻ തുടങ്ങി.
 മുഗൾപ്പാളയം കടക്കുന്നതുവരെ അദ്ദേഹം പലതും വിചാരിച്ചു
 രസിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നു. അപ്പോഴേക്കും, കൊടുങ്കാടുകെട്ടിക്കിട-
 ക്കുന്ന നദോമണ്ഡലം ഘനംകൂടിയ കരിമ്പാറകളെടുത്തിട്ട് ആ
 പോരാളിവിരന്റെ ഉൾത്തട്ടുപൊട്ടിച്ചു പൊടിപൊടിയാക്കുവാൻ
 പുറപ്പെട്ടു. ഇഴുകിപ്പിടിച്ചു നില്ക്കുന്ന അന്ധകാരക്കുഴമ്പിലാറാ-
 ടിക്കൊണ്ട് പരദ്രോഹം ചെയ്യാനൊരുങ്ങിപ്പറപ്പെട്ട ഒരു
 ചണ്ഡാളസമീരണൻ ആ പടയാളിയുടെ ഉത്സാഹദീപവും

അണച്ചു. വീയർപ്പെന്ന വ്യാജേന സ്രവിച്ചുതുടങ്ങിയ സ്വപ്നം ജീവരക്തം കൊണ്ട് ആ ധീരന്റെ വസ്രങ്ങളെല്ലാം നന്നത്തും വശായി. അതോടുകൂടെ, അകക്കരത്തുള്ള ആ ആയോധന വിരന്റെ നില അല്പംതെറ്റി. ഗുഡമായി താൻ പണിതീർത്ത വരുന്ന ആകാശക്കോട്ട മുഴുമാക്കുവാൻ, അതിനെ ഭൂമിയിലിറക്കിക്കൊണ്ടുവന്ന് നിലയ്ക്കു നിർത്തുവാനും, അതിലിരുന്ന് മുഗൾ സൈന്യാധിപത്വം നടത്തുവാനും തനിക്കു ശേഷിയില്ലെന്നുള്ള ഒരു തോന്നലും ആ യോദ്ധാവിന് ഉണ്ടായി. അക്ഷണം, പടയിൽപ്പേരെടുത്ത പടയാളികൾക്കു മാത്രമുണ്ടാകുന്ന ഗൗരവത്തോടെ ആ ദീർഘകായൻ തലയെടുത്തു പിടിച്ചുനിന്നുകൊണ്ട് നെററി, ഒരിക്കൽ ചുട്ടുക്കി നിവർത്തി. വീരരസം കയറിനിന്നു തുള്ളിക്കളിക്കുന്ന കണ്ണുകൾ രണ്ടും അടച്ചുതുറന്നു. മീശപിടിച്ചു മുറുക്കിക്കൊണ്ടു നാലു പുറവും ഒന്നു നോക്കി. ഉത്സാഹത്തോടെ യാത്ര തുടരുകയും ചെയ്തു.

മുഹമ്മദ് ഖാൻ കഷ്ടിച്ചു ഒരു നാഴികദൂരം നടക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും, ഓരോരുത്തരായി നാലുപേർ ആ പടയാളിയുടെ ഒന്നിച്ചു കൂടി. അവർ എല്ലാവരും അടുത്തുള്ള ഒരു വട്ടപ്പാറയുടെ മുകളിൽക്കയറിയിരുന്നു. നന്നെത്താണുസ്വപരത്തിൽ ഇങ്ങനെ സംസാരിക്കുവാനും തുടങ്ങി.

മുഹമ്മദ് ഖാൻ:—ഗുലാം, നമ്മുടെ ഈ പുറപ്പാടിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം മനസ്സിലായോ?

ഗുലാംഖാൻ.—ഇല്ല; പുറപ്പെട്ടതിൽപ്പിന്നെ ഇവർ പലപ്പോഴും എന്നോടു ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. അറിയുവാൻ ആഗ്രഹം ഞങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കുമുണ്ട്.

മുഹമ്മദ് ഖാൻ:—അതിൽ തെറ്റില്ലാ. പുറപ്പാടിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം സംഘത്തിൽപ്പെട്ട എല്ലാവരും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ മാത്രമെ എല്ലാവർക്കും ഒത്തൊരുമിച്ചു ആപത്തിൽ നിന്നൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു കാര്യം നേടാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. അല്ല, കമാൽ?

കമാൽഖാൻ:—അതെ.

മുഹമ്മദ്ഖാൻ:—ഇലാം, കമാൽ, അമീറാലി, ബുഡാൻഖാൻ
നീങ്ങളെല്ലാവരും ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കണം. നമ്മുടെ പാ
ളയത്തിൽ എപ്പോഴും വന്നു ചികിത്സ നടത്തിപ്പോകാറു
ള്ള 'ഫക്കീർമാക്കിംഷാ'വിനെ നിങ്ങൾ അറിയുമല്ലോ !

ഇലാംഖാൻ:—നമ്മുടെ ഗുണകാംക്ഷിയായ ആ ഗുണചികിത്സ
കനെയല്ലെ പറയുന്നത് ?

മുഹമ്മദ്ഖാൻ:—അതെ, ആ സമത്വനെത്തന്നെ. അവൻ
ബന്ധുവല്ല, ശത്രുവാണ്.

അമീറാലി:—അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ആ ചെയ്ത്താനെന്നിന്നു
നമ്മെ ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു?

മുഹമ്മദ്ഖാൻ:—നമ്മുടെ സ്ഥിതിഗതികൾ അറിയുവാൻത
ന്നെ. ഒരംഗസീബ് തിരുമേനി നശിക്കുവാൻ സഭാ
പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജഹാനറബീഗത്തിന്റെ ഒരു
വിശ്വസ്തചാരനാണ് ആ സമത്വൻ. നമ്മുടെ ഗവണ്ണർ
പ്രഭുവിനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബന്ധുക്കളേയും സൈ
ന്യങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ച ആ ബീഗംസാഫിബിന്ന്
അറിയേണ്ടുന്ന വീവരങ്ങളെല്ലാം ഇവിടെ നിന്നു ഗ്രഹിക്കു
വാനും അതിനെ അപ്പപ്പോൾ അവിടെ അറിയിക്കുവാനും
ആ ബീഗം ആ ചാരനെ ഇങ്ങോട്ടു അയച്ചിരിക്കുകയാണ്.
“നേരം വെളുക്കുന്നതിന്നുമുമ്പ് ആ വീരനെപ്പിടിച്ചുകെട്ടി
ക്കൊണ്ടുവന്ന് നമുക്കു കാഴ്ച വെക്കേണം”മെന്നു പ്രഭു വള
രെ ഗൗരവത്തോടെ നമ്മോടു കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ കല്പന
നടത്തുവാനാണ് നാം പോന്നിട്ടുള്ളത്. എന്താ? അവ
നെ കെട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു കാഴ്ചവെച്ച് ഇസ്തംറീന്റെ പ്രീ
തിയും ഉദ്യോഗകയററവും നമുക്കു നേടിക്കൂടെ ?

ഇലാംഖാൻ:—ഹ് ഫ്ഫ, അതിന്നെന്താ പ്രചാസം ? അവനെ
പ്പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരാൻ ഈ അസമയത്ത് കാട്ടുകളുന്മാ
രെപ്പോലെ പററിപ്പളുങ്ങി നമ്മളെല്ലാവരും ചെല്ലേണ
മെന്നുണ്ടോ ? ഈ ബുഡാൻഖാനെ അയച്ചാൽ മതി
യല്ലോ !

മുഹമ്മദ് ഖാൻ:—എതിരാളിയെ മനസ്സിലാക്കാതെ വല്ലതും പറയേണ്ടാ ഗുലാം. രണ്ടുകൊല്ലം മുമ്പ് ദില്ലിയിൽ വെച്ച് ഒരു ആയുധാഭ്യാസപരീക്ഷ നടത്തിയ അവസരത്തിൽ അനേകം വീരയോദ്ധാക്കളെ നിഷ്പ്രയാസം മുട്ടുകുത്തിച്ച് ചക്രവർത്തിയുടെ തൂക്കുകയിൽനിന്ന് ഒന്നാം സമ്മാനം വാങ്ങിയില്ലെ ഒരു യോദ്ധാവ്. ആ അമാനുഷപരാക്രമനാണം നമ്മുടെ എതിരാളി.

ഗുലാംഖാൻ:—ആയ്, ആ.....?

മുഹമ്മദ് ഖാൻ:—അതെ ആ.....തന്നെ.

വാചകം പുത്തിയാക്കിക്കഴിഞ്ഞ ഉടനെ മുഹമ്മദ് ഖാൻ കല്പിച്ചുകൂട്ടി സംഭാഷണം നിർത്തി. ചെട്ടെന്നു ഘനത്തു മുന്നോട്ടൊടിഞ്ഞു വീഴുവാൻപോയ ശിരസ്സിന്നു രണ്ടുകൈകൊണ്ടും മുട്ടുകൊടുത്തശേഷം ഗുലാംഖാൻ മനസാതന്നെത്താൻ ശചിച്ച് അണുപോലുമനങ്ങളാതെ അങ്ങിനെ തന്നെ ഇരുന്നു. കരിഞ്ഞു പുകഞ്ഞുകരിക്കട്ടയായിത്തീർന്ന തലച്ചോറ് പൂർവ്വസ്ഥിതിയിലാകുവാൻ മാഗ്ഗ് കാണാതെ ആ അഹങ്കാരി നന്നെക്കഴുക്കുകയും ചെയ്തു. മറുജീവൻ തരിച്ചൊരു കരിങ്കൽ പ്രതിമകളെപ്പോലെ നിലകൊള്ളുകയുണ്ടായി. അങ്ങിനെ അല്പനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മുഹമ്മദ് ഖാൻ വീണ്ടും ഇങ്ങനെ സംഭാഷണം തുടങ്ങി.

മുഹമ്മദ് ഖാൻ:—എന്താ, ആരും ഒന്നും ശബ്ദിക്കാത്തതു്? മനസ്സു മടുത്തുപോയോ?

ഗുലാംഖാൻ:—ഇല്ല; കാര്യം നേടേണ്ടതു് എങ്ങിനെയാണെന്നു ആലോചിക്കുകയാണ്.

ബുധാൻഖാൻ:—എന്താ ആലോചിക്കുവാനുള്ളതു്? നമ്മൾ അഞ്ചുപേരുംകൂടെച്ചെന്നു് എങ്ങിനെയെങ്കിലും ആ ശത്രുവിനെപ്പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുവരണം.

കമാൽഖാൻ:—ആ വഞ്ചകൻ രണ്ടു ദിവസംമുമ്പ് നമ്മുടെ പാളയത്തിൽ വന്നിരുന്നപ്പോൾ പ്രയാസം കൂടാതെ കാര്യം നേടാമായിരുന്നു. ഇനിയും വരും.

മഹമ്മദ് ഖാൻ :—അതു വിചാരിച്ചു് ഇപ്പോൾ മടങ്ങിപ്പോകുവാൻ തരമില്ലാ, കമാൽ. സമത്വനായ പോരാളിവിരന്റെ സത്യാവസ്ഥ മുഴുവനും ഒരാംഗസീബ് ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്ന വിവരം ആ കപടഫക്കീർ ഇപ്പോൾ ഓറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അവന്റെ ഒരുകാർ നമ്മുടെ പാളയത്തിൽക്കുടന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് അവൻ അധികം താമസിക്കാതെ ആ വിവരം മനസ്സിലാക്കും. പിന്നെ ആരുതന്നെ ശ്രമിച്ചാലും അവനെ പിടികിട്ടുന്നതല്ല. അത്രയ്ക്കു മാത്രം ധീരനും വീരനും തന്ത്രജ്ഞനാണു് : ആ ചാരപ്രമാണി. ഗവണ്ണർ പ്രഭു ഇന്നു സന്ധ്യയ്ക്കു തുക്കിക്കൊന്ന സമരസിംഹനും ജമാൽഖാനും ആ ചാരപ്രമാണിയുടെ ഒരുകാരാണു്. രണ്ടുപേരെ കൊന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം മുഗൾപ്പാളയത്തിൽക്കുടന്നുകൂടിയിട്ടുള്ള അവന്റെ ഒരുകാർ മുഴുവനും ഒടുക്കിയെന്നു നമുക്കു തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കൂടാ. ഇനിയും എത്ര പേരുണ്ടെന്നു ആരു് കണ്ടു് ? അതുകൊണ്ടു്, സമരനും ജമാൽഖാനും ശിക്ഷകിട്ടിയ വിവരം ആ കപടഫക്കീർ അറിയുന്നതിന്നുമുമ്പുതന്നെ നമുക്കു് അവനെപ്പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു് പ്രഭുവിന്നു കാഴ്ചവെക്കണം.

അമീറാലി :—ഒരു പക്ഷം നാം അവിടെ എത്തുന്നതിന്നുമുമ്പുതന്നെ ആ ചെയ്ത്താൻ ഈ രാജ്യം വിട്ടു പോയിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ ?

മഹമ്മദ് ഖാൻ :—അങ്ങിനെ സംഭവിക്കുവാൻ തരമില്ല. ആ ഫക്കീറിനേയും സമരനേയും ജമാലിനേയും സംബന്ധിച്ച പരമാർത്ഥം നമ്മുടെ പ്രഭുവിന്നു മനസ്സിലായതു് ഇന്നലെ രാത്രിയാണു്. ദോശിനാറാഖീഗത്തിന്റെ കത്താണു് പ്രഭുവിനെ വീവരങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയതു്. വിവരം ഇന്നലെ രാത്രി ഗ്രഹിച്ചു എങ്കിലും സമരനേയും ജമാലിനേയും ഇന്നു സന്ധ്യയ്ക്കു മാത്രമേ പ്രഭു ശിക്ഷിക്കയുണ്ടായുള്ളു. അത്രയും സമയം ഹസുർ യാതൊന്നും അറിയാത്തവനെപ്പോലെ കണ്ണുചീമ്മി ഇരുന്നതും ഇന്നു സന്ധ്യയ്ക്കു് അവരെ വെട്ടെന്ന് പിടിച്ചു തുക്കിക്കൊന്നതും

എന്തിനുവേണ്ടിയാണെന്നു ആലോചിച്ചു നോക്കിൻ. നമ്മൾ അഞ്ചുപേരെയല്ലാതെ മറ്റാരെയും ഇന്നു സന്ധ്യയ്ക്കു ശേഷം പാളയത്തിൽനിന്നു പുറത്തു വിടരുതെന്നു പ്രഭുവരാവുകാരോടു പ്രത്യേകം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഗുലാംഖാൻ :—അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ആ വിരുതൻഫക്കീർ ചാടിപ്പോകുവാൻ സംഗതിയില്ലെന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടതു്. എങ്കിലും.....

മുഹമ്മദ്ഖാൻ :—എങ്കിലും, ഒരു പക്ഷം ചാടിപ്പോയെന്നും വരാം. അങ്ങിനെ വരുന്നതായാൽ, എന്തു കടംകൈ നടത്തിയിട്ടെങ്കിലും അവനെ വഴിക്കു തടഞ്ഞു പിടിച്ചു കൊണ്ടുവരുവാൻ പ്രഭു കാലേക്രട്ടി അയ്മ്പതു കുതിരപ്പടയാളികളെ കല്പിച്ചയച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെനിന്നു് ആഗ്രയ്ക്കുള്ള വഴിയിൽച്ചെന്നു നിൽക്കുവാനാണ് അവർക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ള കല്പന. അവർ സന്ധ്യയ്ക്കു മുമ്പുതന്നെ ആരുമറിയാതെ നമ്മുടെ കൈനിലയിൽനിന്നു് പോയിരിക്കുന്നു. ഗുലാം, ആ ഭയങ്കരൻ പാക്കുന്ന ഭവനം നീ അറിയില്ലേ? പ്രഭുവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം ഞാൻ ഇന്നു രാവിലെ ഉപായത്തിൽ അവിടെച്ചെന്നു കാണേണ്ടതല്ലാം കണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. നീ അവിടെ ചെന്നിട്ടുണ്ടോ?

ഗുലാംഖാൻ :—ഉണ്ട്. നമ്മൾ അവിടെച്ചെന്നാൽ ചെയ്യേണ്ടതെന്തല്ലാമെന്നെന്നു നമ്മൾ ഇപ്പോൾത്തന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തണം.

മുഹമ്മദ്ഖാൻ :—അതുവേണ്ടതു തന്നെ. നമുക്കു ആപത്തൊന്നുംകൂടാതെ കാര്യം നേടുവാൻ ഞാൻ ഒരു മാർഗ്ഗം കണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്.

രണ്ടുശൂരനായ ആ ഫക്കീറിനെ പിടിച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ താൻ കണ്ടുപിടിച്ച മാർഗ്ഗമെന്തെന്നു മുഹമ്മദ്ഖാൻ തന്റെ അനുചരന്മാർക്കു് നല്ലവണ്ണം വെളിവാക്കിക്കൊടുത്തു. തൽക്കലം മറ്റു യാതൊരു നിവൃത്തിയും കാണായ്കയാലാണ്

വീരനാർക്കു ഏറ്റവും അനുചിതമായ ആ മാർഗ്ഗം തനിക്കു സ്പികരിക്കേണ്ടിവന്നതെന്നും പറഞ്ഞു. പിന്നീട്, അവർ എല്ലാവരും എഴുന്നേറ്റു നടന്ന് ഫാക്കിംഷാ പാർക്കുന്ന ഭവനത്തിന്റെ പൂമുഖത്തിന്നുമുമ്പിൽചെന്നു നിന്നു; അകത്തു വല്ല ശബ്ദവും കേൾക്കുന്നുണ്ടായെന്നു ശ്രദ്ധിച്ചു; നാലുപുറവും ഒന്നു നല്ലവണ്ണം നടന്നുനോക്കി; ഒന്നുണ്ടു പ്രാവശ്യം വാതിലിൽ മുട്ടുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം, മുഹമ്മദ് ഖാൻ ചക്കക്കത്തിയോളംപോന്ന ചെറിയൊരു ഇഴർച്ചവാളുകൊണ്ടു ശബ്ദമടക്കി വാതിലിന്റെ സാക്ഷിണ്ടും ഇഴന്നു മുറിച്ചു. ആ വാളുകൊണ്ടുതന്നെ തഴിതു പൊന്തിച്ച് വാതിൽ മെല്ലെ ഉന്തിത്തുറക്കുകയും ചെയ്തു.

വാതിൽ തുറന്നു എങ്കിലും, അപ്പോൾത്തന്നെ അകത്തുകടക്കുവാൻ ബുദ്ധിശൂന്യനായിരുന്നില്ലാ അവർ അഞ്ചുപേരും. സാമാന്യം മൂന്നിഞ്ചുവീതിയും ആറു മുഴം നീളവുമുള്ള കുറെ തൂണിച്ചീന്തൽ കൈയിപ്പെടുത്തു് അമീറാലിയും ബുധാൻഖാനും കമാലിന്റെ അടുത്തുചെന്നു. ആ ഭേദന്റെ ഭേദത്തിൽ അവിടെവിടെ അവർ ആ ചീന്തലു് കൊണ്ടു് വ്രണം കെട്ടും പോലെ എടുപ്പത്തു കെട്ടു കെട്ടി, കൈവശം കരുതിയിരുന്ന രക്തം കൊണ്ടു് ആ കെട്ടെല്ലാം നനയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്നു ശേഷം, നാലുപേർക്കു കമാലിനെ താങ്ങിപ്പിടിച്ചെടുത്തു് പൂമുഖത്തു കടന്നു. നടവാതിലിൽ നിന്നു് അല്പം അകന്നൊരു സ്ഥലത്തു് അവർ ചുമടു് ഇറക്കിവെച്ചു. വലിയൊരു വിളക്കു കത്തിച്ചു് ഒട്ടകലത്തും വെച്ചു. അതിന്നിടയിൽ മുഹമ്മദ് ഖാൻ ശബ്ദപ്പെടുത്താതെ നടന്നു് ഭവനത്തിന്റെ പിൻഭാഗത്തുള്ള കട്ടിയൂടുത്തുചെന്നു. വാതിലിന്റെ വട്ടക്കണ്ണിയിൽ നല്ലൊരു കയറിട്ടു കോത്തു് വലിച്ചു് താഴ്വാത്തേിലെ കഴിക്കോലിൽ ബലമായിക്കെടുവാനാണു് ആ പടയാളി അവിടെ ചെന്നതു്. അദ്ദേഹം ആ കാമ്പും ഭംഗിയിൽ നിവ്വഹിച്ചു. ഉടൻതന്നെ പൂമുഖത്തെത്തുകയും ചെയ്തു.

അവിടെ എത്തിയ മാത്രയിൽ മുഹമ്മദ് ഖാൻ തന്റെ അതിമുച്ഛയുള്ള കൺമനക്കുന്തം കൊണ്ടു കത്തി അനുചരന്മാർ ഓരോരുത്തരുടേയും ആലസ്യം പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നീക്കി.

വിന്നീട്, അതിജാഗ്രതയോടെ അടിയുറപ്പിച്ചു നിന്നുകൊണ്ട് വാതിലിൽ ഉറക്കെ മുട്ടിമുട്ടി ഫാക്കീംഷാവിനെ വിളിയും തുടങ്ങി. മൂന്നാലു നിമിഷം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, “ആരാണത്? എന്തു വേണം?” എന്നു ഫാക്കീംഷാ അകത്തുനിന്നു ചോദിച്ചു. അതിനെത്തുടർന്നുകൊണ്ട് അവർ തമ്മിൽ ഇങ്ങനെ ചില ചോദ്യോത്തരങ്ങൾ ഉണ്ടായി.

ഫാക്കീംഷാ :—ആരു?—

മുഹമ്മദ്ഖാൻ :—ഞാൻതന്നെ, മുഹമ്മദ്ഖാൻ. ഗവർണ്ണർ പ്രഭുവിന്റെ അംഗരക്ഷകൻ.

ഫാക്കീംഷാ :—ആരു, നമ്മുടെ ഖാൻസാഹിബ്ബോ? എന്തു വേണം?

മുഹമ്മദ്ഖാൻ :—ഒരുവന്റെ മുറികെട്ടുവാനുണ്ട്. വേഗം വാതിൽ തുറക്ക.

ഫാക്കീംഷാ :—ഇതാം തുറക്കാം. പുറത്തു വിളക്കുണ്ടോ?

മുഹമ്മദ്ഖാൻ :—ഉണ്ട്.

ഫാക്കീംഷാ :—പൂമുഖത്തിന്റെ വാതിൽ എങ്ങിനെ തുറന്നു?

മുഹമ്മദ്ഖാൻ :—വളരെനേരം വാതിലിൽ മുട്ടിക്കൊണ്ട് അങ്ങയെ വിളിച്ചു. വിളികേൾക്കാഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾ കൈവാളിക്കൊണ്ട് ഉപായത്തിൽ വാതിൽ തുറക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

ഫാക്കീംഷാ :—ഇതാ കട്ടിലുവാതിൽ തുറന്നതരാം, ഉടുപ്പിട്ടു കഴിയട്ടെ.

ഫാക്കീംഷാ വാതിൽ തുറന്ന് പൂമുഖത്തു കടന്ന ഉടനെ രണ്ടുപേർ ആ പടയാളിയെ പൂണെണത്തു കൈയടക്കിക്കെട്ടി പിടിച്ചു. കറുത്തൊരു കമ്പിളിസ്സഞ്ചിയു തുറന്നു പിടിച്ചു തയ്യാറായി നിൽക്കുന്ന ഗുലാംഖാന്റെ കണ്ണും കൈയും ഒന്നി ചൊരേ മുഹൂർത്തത്തിലുയർന്ന് ഫാക്കീംഷാവിന്റെ ശിരസ്സിനു

മീതെയെത്തി. മറൊരാൾ ആ ഫക്കീറിന്റെ കാല് വാരി കീഴ്മേൽ മറിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. കമാൽ തട്ടിപ്പിടഞ്ഞപ്പോൾ കയറും കൊണ്ടുതു. അപ്പോഴേക്കും, ഫാക്കിഷ്യാവിന്റെ ഉത്തമാംഗം അതിവേഗം ചരിഞ്ഞു തിരിഞ്ഞു കീഴ് പോട്ടു താണ്. അതോടുകൂടെ, ആ പരാക്രമൻ പുവിയങ്കത്തിലെ പന്തിഞ്ഞാവിൽ പതിഞ്ഞു തുളളി മേല്ലോട്ടുവാടുകയും പകിരിതിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് നിലത്തിറങ്ങി നിലയുറപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനിടയിൽ ആ വാൾക്കാരന്റെ മുതളുവാൾ നെടുനീളെ നീണ്ടു നിവന്ന് നാലഞ്ചു ശിരസ്സുറത്തു നിലത്തു വീഴ്ത്തുകയുണ്ടായി.

പതിനഞ്ചാം അദ്ധ്യായം.

കാബൂസിലിക്ക കാപ്പം കെട്ടിപ്പറപ്പെട്ട മുഹമ്മദ്ഖാനും അനുചരന്മാരും മുന്നറിവുകൊടുക്കാതെ ഫാക്കിഷ്യാവിന്റെ ഭവനത്തിൽച്ചെന്നിട്ടും കൂടെ അവർക്കു അപജയവും അപമൃത്യുവും വന്നുചേരുകയാണല്ലോ ഉണ്ടായത്. അതിന്നു കാരണമെന്തെന്നു അന്വേഷിക്കുകതന്നെ.

രഹസ്യമായി എന്തോ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഫാക്കിഷ്യാ, അസ്സമിച്ച രണ്ടുമുന്നാഴിക കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, ആരോ പൂമുഖത്തുനിന്നുകൊണ്ട് വാതിലിൽപ്പതുക്കെ മുട്ടുന്ന ശബ്ദം കേട്ടു. ഉടനെ, ഞെട്ടിയെഴുന്നേറ്റു. എങ്കിലും, ഭയപ്പെട്ടു നില്ക്കുകയുണ്ടായില്ല. എഴുന്നേറ്റുവഴിയേ, എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കത്ത് വേഗം മറച്ചുവെച്ച് ഖരഗപാണിയായി വിളക്കോടുകൂടെ മന്ദം മന്ദം ചെന്നു വാതിൽതുറന്നു. തൽക്ഷണം, ചെറിയൊരു പട്ടിക്കട്ടി വാലാട്ടി വാലാട്ടിക്കൊണ്ട് ആ പടയാളിയുടെ കാൽമുട്ടുകളിൽ കൈരണ്ടും എടുത്തുവെച്ച് തെരുതെരെ ചുംബനവർഷം ചൊരിയുവാൻ തുടങ്ങി.

പട്ടിക്കുട്ടിയെക്കണ്ട മാത്രയിൽ പലതും ശങ്കിച്ചു പരിഭവമിച്ചുകൊണ്ട് ഫാക്കിംഷാ ഒന്നരണ്ടു നിമിഷം നിശ്ശേഷമായി നിന്നു. പിന്നീട്, കൈരണ്ടുകൊണ്ടും അതിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചെടുത്ത് അകത്തുകടന്നു. വാതിൽ ഭദ്രമായി അടച്ചുബന്ധിച്ചു. പട്ടിയുടെ കഴുത്തിലുണ്ടായിരുന്ന തോൽപ്പട്ട വേഗം അഴിച്ചെടുത്ത് അകത്തു കടന്നു: ഗുഡമായ ഒരു സ്ഥലത്തു ചെല്ലുകയും ചെയ്തു. രണ്ടും രണ്ടാക്കി വെച്ചേറെ എടുത്തുചെയ്യാവുന്ന രണ്ടുക്കുതോലുള്ള ഒരു പട്ടയായിരുന്നു അത്. ആ അടുക്കുകളുടെ ഇടയിലുള്ളതും പട്ടിയുടെ കഴുത്തിൽ കിടക്കുമ്പോൾ ആർക്കുതന്നെ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതുമായ ഒരു കുള്ളറയിൽനിന്ന് ഫാക്കിംഷാ ഒരു കത്തു വലിച്ചെടുത്തു. വിളക്കിനരികെചെന്ന് ഇരുന്ന് ഇങ്ങനെ വായിക്കുവാനും തുടങ്ങി.

“നമ്മുടെ പരമശത്രുവായ ഷോശിനാറാബീഗം ഒരറംഗസീബിനെ ചിലവിവരങ്ങൾ അറിയിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്തെല്ലാമാണ് അറിയിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു മനസ്സിലായിട്ടില്ലാ. സമരസിംഹനേയും ജമാൽഖാനേയും ഇതാ ഇപ്പോൾ ഒരറംഗസീബ് തുക്കിക്കൊല്ലുകയുണ്ടായി. നാല് ഭടന്മാരെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടി ഇന്നു രാത്രിതന്നെ അങ്ങയെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു വരുവാൻ ആ നിർദ്ദയൻ ഗുഡമായി മുഹമ്മദ് ഖാനോടു കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ ഖാന്റെ വലയിൽ കടുങ്ങാതെ അങ്ങ ചാടിപ്പോകുന്നപക്ഷം അങ്ങയെ വഴിക്കു തടഞ്ഞു പിടിച്ചുകൊണ്ടു വരുവാൻ അയ്വതു അശപഭടന്മാരേയും ഒരറംഗസീബ് കല്പിച്ചുയച്ചിരിക്കുന്നു. അവർ സന്ധ്യക്കു മുമ്പുതന്നെ ഈ പാളയം വീട്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങയെ വധിക്കുന്നത് ഒരറംഗസീബിനു ഇഷ്ടമല്ല. ഒരു നിസ്സല്പപരാക്രമനായ അങ്ങയെ എങ്ങിനെയെങ്കിലും പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന് ബഹുമാനപൂർവ്വം സൽക്കരിച്ച് തന്റെ പക്ഷം ചേർക്കണമെന്നാണ് ഒരറംഗസീബിന്റെ ആഗ്രഹം. അപമാനകരമായ ഒരു വാക്കുപോലും അങ്ങയോടു പറയരുതെന്നും ആ സൂത്രജ്ഞൻ എല്ലാവരോടും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഴിയുന്നതും വേഗം വേണ്ടതു ചെയ്യുകൊള്ളുമല്ലോ.”

ആ കത്തുവായിച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ, ഫാക്കിംഷാ അതിന്നൊരു മറുപടി എഴുതി: അതിനെ മുമ്പറഞ്ഞ കള്ളറയിൽ വെച്ചു: പട്ടയെടുത്തു പട്ടിയുടെ കഴുത്തിലിട്ടു: അതിന്നു ചോറുകൊടുത്തു വേഗം തിരിച്ചയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

പട്ടിക്കട്ടിയെ മടക്കി അയച്ചശേഷം, ഫാക്കിംഷാ അത്താഴത്തിന്നിരുന്നു. ആഫാരും കഴിച്ചു എന്നു വരുത്തിക്കൂട്ടുവാൻ മാത്രമെ അദ്ദേഹത്തിന്നു കഴിവുണ്ടായുള്ളൂ. ആ ചിന്താവിഷ്ണുൻ വേഗമെഴുന്നീറ്റു കൈകഴുകി തന്റെ ശയനഗൃഹത്തിൽച്ചെന്നു. വിളക്കിന്റെ നാളും ശോഷിച്ചു നീലിച്ചൊരു ബിന്ദുപ്രമാണമാകുന്നതുവരെ തിരി മെല്ലെ മെല്ലെ താഴ്ത്തി. കട്ടിലിൽ ചെന്നു ഇരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതോടുകൂടെ, ആ തരളഹൃദയന്റെ നെററിത്തടം പെട്ടെന്നു ചുളിഞ്ഞിടീഞ്ഞു കീഴ്പോട്ടിറങ്ങി: കവീരത്തടം രണ്ടും മേല്പോട്ടു കയറി വരവിട്ടുനിന്നു. അന്യോന്യം ചേർന്നുണ്ടാത്ത അവെ അമർപ്പുവാൻ തുടങ്ങിയ പല്ലുകൾക്കിടയിൽക്കൂടെ ഒരു സീൽക്കാരുവുമുണ്ടായി. തൽക്ഷണം, ആഭാസരംഗമായിത്തീർന്ന തന്റെ മുഖത്തു് അദ്ദേഹം രണ്ടുകൈകൊണ്ടും കുറച്ചുനേരം മർദ്ദനം നടത്തി. എന്നിട്ടും കിട്ടിയില്ലാ മനസ്സമാധാനം. പോരെങ്കിൽ, 'ശ്വാസം മുട്ടിപ്പിടഞ്ഞു ചത്ത സമരസിംഹന്റെ മുതശരീരം, കോച്ചി വലിച്ചു വളഞ്ഞ കൈയുമാലും തുക്കിയിട്ടു്, ഭയങ്കരമാവണ്ണം പല്ലിളിച്ചുകൊണ്ടു്, തുക്കമരത്തിൽ തുങ്ങുന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സങ്കല്പദൃഷ്ടിക്കു മുന്നിൽ ആവിർഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ, ഭയംകൊണ്ടല്ലെങ്കിലും, അദ്ദേഹം ഒന്നു നടുങ്ങി. "ഒരു രജപുത്രനായ സമരൻ യുദ്ധം ചെയ്തു് മരിച്ചിരുന്നു എങ്കിൽ എന്റെ ഹൃദയം ഇങ്ങനെ പൊളിയുകയില്ലായിരുന്നു." എന്നു തന്നോടുതന്നെ പറഞ്ഞു് ആ അഭിമാനി നെററിയിലെ വിയർപ്പു തുടച്ചുകളയുവാൻ പറ്റാപ്പാടും തുടങ്ങി. എന്നാൽ, അതിന്നായിപ്പൊങ്ങിയ കൈകൾ അങ്ങിനെതന്നെ മടിയിലിറങ്ങിച്ചെന്നു് തളൻകിടക്കുകയാണു് ഉണ്ടായതു്. കെട്ടഴിഞ്ഞു വീണു് നാലുപുറവും ചിന്നിപ്പുരന്നു കിടക്കുന്ന ഒരു പാരിച്ച കബരീഭരവും ; ആ ഉണങ്ങിവരണ്ട കരിമ്പായൽപ്പടർപ്പിന്നി

ടയിൽ മംഗല്യസൂത്ര വിഹീനമായ ശോഷിച്ച ഒരു കണ്ണനാളവും, അതിന്നുപരി വൈധവ്യവഹിതയോടു വാടിക്കരിഞ്ഞ ഒരു വടനാരവിന്ദവും; ആ അമംഗളക്കളത്തിൽ കോപാഗ്നി കത്തിക്കാളുന്ന രണ്ടു ആയുത രക്തനേത്രങ്ങളും, ആ വഹ്നി കണ്ഡങ്ങളിൽ കരിഞ്ഞുപുകഞ്ഞുകൊണ്ടു കിടക്കുന്ന ഔരംഗ സീബിന്റെ ശരീരാവശിഷ്ടങ്ങളും ഛാക്കിംഷാ കണ്ടു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പീനയുണ്ടോ നെററിയിലെ വിയർപ്പു തുടയ്ക്കുന്ന കാര്യം കൈകൾ നടത്തുന്നത്?

സ്വന്തം അന്തരംഗത്തിൽ വൈധവ്യ ചിഹ്നത്തോടുകൂടെ ആരോഹണം ചെയ്തു നിൽക്കുന്ന സമോദരിയെ കണ്ടമാത്രയിൽ താപവും കോപവും പ്രതികാരരൂപംകൊണ്ടു ഛാക്കിംഷാ തുലോം ഉന്മത്തനായിത്തീർന്നു. തൽക്ഷണം, ആ പോരാളി വീന്ദൻ തന്റെ ഉടുപ്പെല്ലാം വേഗം അഴിച്ചുവെച്ചു! പുതിയൊരു അരക്കച്ചയെടുത്ത് തുമ്പും വാലും വെയ്ക്കാതെ കെട്ടിച്ചുറ്റി മുറുക്കി. നാലടിപിന്നോക്കം മാറി നിന്നനിലയിൽ നിന്നു കൊണ്ടു മുന്നപിന്നും മറിച്ചെഴുത്ത് അംഗങ്ങൾക്കുള്ള ആയാസക്കുറവു നിശ്ശേഷം നീക്കി. കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന കത്തുകളെല്ലാമെടുത്തു കരിച്ചുകളഞ്ഞു: ചുരുട്ടുവാളെടുത്ത് കൈയിലടക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു മഹമ്മദ് ഖാന്റെ വരവും പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു കട്ടിലിൽ ചെന്നു ഇരിക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്നു അവിടെ ഇരിക്കപ്പെടുകിടയില്ലാ. ആ ആയോധനവീരൻ വേഗമെഴുന്നേറ്റു പൂമുഖത്തിന്നു തൊട്ട തളത്തിൽ ചെന്നു വട്ടമിട്ടുലാത്തു ചാൻ തുടങ്ങി. അങ്ങിനെ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, പൂമുഖവാതിലിൽ ആരോ മുട്ടുന്ന ശബ്ദം അദ്ദേഹം കേട്ടു. ഉടനെ, ദേഹത്തിൽ ഒരു കളിരോട്ടമുണ്ടായി. ഇന്ദ്രിയങ്ങളെല്ലാം പൊട്ടുന്ന ഉണർന്നു, പൗരൂഷത്തിന്നു പതിവിൽക്കുറവിനെ മൂച്ചുയറുകൂടി. അതോടുകൂടെ, ഛാക്കിംഷാ പെട്ടെന്നു നിന്നു ചെവികൂർമ്മിച്ചു ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടു പുറത്തുനടക്കുന്ന സംഭവങ്ങളെന്തെല്ലാമാണെന്നു ശബ്ദമൂലം മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമവും തുടങ്ങി.

ഭവനത്തിന്റെ പീൻഭാഗത്തുള്ള വാതിൽ അകത്തുനിന്നു നല്ലവണ്ണം ബന്ധിച്ചിരുന്നതിനാൽ ആ മാറ്റം ശത്രുക്കൾ കടന്നു വരുമെന്ന ഭയം ഫാക്കിംഷാവിനു ഒട്ടുംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തന്നിമിത്തം ആ പടയാളി ശ്രദ്ധമുഴുവനും പുറമുവത്തുതന്നെ പതിച്ചുകൊണ്ട് നിന്നിരുന്നവിടെത്തന്നെ നിന്നു. അദ്ദേഹം അങ്ങിനെ നില്ക്കുമ്പോഴാണ് മുഹമ്മദ്ഖാൻ വാതിലിൽ മുട്ടിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചുതന്നത്. അതിന്നുശേഷം നടന്ന സംഭവങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നു അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവല്ലോ !

ശത്രുസംഹാരം നടത്തിയതിൽപ്പിന്നെ ഫാക്കിംഷാ ഒരു മാമുദിയ ഭടന്റെ വേഷം ധരിച്ച് അവിടെ നിന്ന് ഇറങ്ങിപ്പോയി. ഔറംഗസീബിന്റെ അയയ്ക്കലു അശ്വഭടന്മാരെ കണ്ടു മുട്ടാതെ കഴിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ആഗ്രയിൽ എത്തി. ജഹാന്നാബീഗത്തെക്കാണുവാൻ ചെല്ലുകയും ചെയ്തു.

പതിനാറാം അദ്ധ്യായം

നവാബ് അലീഗാബീഗം—സുൽത്താന—അർജ്ജുൻ ഭാൻ—കുടുംബാബീഗം—മാതാജ് സൈമണി—എന്നും മറ്റുമുള്ള പേരുകൾകൊണ്ട് പ്രസിദ്ധയായിരുന്ന ത്രൈലോക്യസുന്ദരി, മാതാജ് മഹാളിൽ ഷാജഹാൻ തിരുമേനിക്കു ക്രിസ്തവർഷം 1614ൽ ജനിച്ച പ്രഥമസന്താനമാണ് ജഹാന്നാബീഗം. —അഥവാ, ബീഗംസാഹിബ്. ആ സീമന്തപത്നിയുടെ മുഖഭർത്താവിന്നു യോഗമുണ്ടായ കാലത്ത് ഷാജഹാൻ തിരുമേനി ഒരു രാജകുമാരൻ മാത്രമേ ആയിരുന്നുള്ളൂ. എന്നിരിക്കിലും ഒരു മുഗൾ ചക്രവർത്തിയുടെ സീമന്തകുമാരിയെ യോജിച്ചു പദവിയിൽത്തന്നെയാണു് ഷാജഹാൻ ആ പ്രഥമസന്താനത്തെ വളർത്തിവന്നത്. ജഹാന്നാബികളെ, മാതാപിതാക്കന്മാർ ശ്രദ്ധയോടെ നട്ടുനന്നുചേർന്ന വാത്സല്യാശോകഭ്രമത്തിന്റെ

അരുമക്കൊമ്പുകളിൽ ആനന്ദപ്പൂന്തേൻ സകന്തകൊണ്ടു കൊ
ഞ്ചിക്കളിക്കുന്ന ഒരു പൊൻതൂകപ്പെണ്മണിക്കുഞ്ഞായി വളരു
വാനും തുടങ്ങി.

പിതാവിനെ രാവു പകലും പിരിയാതെ പാതുപന്നി
രുന്നതിനാൽ ജഹാനറയുടെ കണ്ണും കരളും നന്നെ ചെറുപ്പ
ത്തിൽത്തന്നെ രാജഭരണതന്ത്രത്തിൽ പതിയുവാൻ സംഗതി
യായി. അതോടുകൂടെ, അന്തഃപുരം വിട്ട് ആസ്ഥാനമണ്ഡപ
ത്തിൽ വിഹരിക്കുവാനും, ഭരണയന്ത്രം നടത്തുന്നവരിൽ ഒരു
പ്രധാന അംഗമായിത്തീർന്ന് പേരും പെരുമയും നേടുവാനും
ആ രാജകുമാരിക്കു അളവറ്റ ആഗ്രഹം ജനിച്ചു. അതിനായി
അത്യാധികം ശ്രമവും തുടങ്ങി. തന്നിമിത്തം, യൗവനവനാ
ത്തത്തിൽ മദിച്ചു പളക്കുന്ന മതിശാലിനിയായ ഒരു മനോഹര
മത്തമാതംഗിയായിത്തീർന്നപ്പോഴേയ്ക്കും, മുഗൾ സാമ്രാജ്യം ഭാ
ഷിച്ചാൻ പോരുന്ന ഭരണനൈപുണ്യ ശ്രീയുടെ ഒരു ലളിതലീലാ
കേന്ദ്രമായി ചമഞ്ഞു ആ രാജകുമാരി. അതോടൊന്നിച്ച്,
ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിയുടേയും അനന്തകീർതിദാവകാശിയായ
ദാറയുടേയും അതിരുകടന്ന പ്രേമവും ആ മോഹനാംഗി അന്ധ
യാസേന കരസ്ഥമാക്കി. ജഹാനറയെക്കണ്ടു് തിരുമുൽക്കാഴ്ച
വെച്ചു തൃപ്തിപ്പെടുത്താതെ ചക്രവർത്തിയുടെ പ്രീതി ആർക്കും
തന്നെ ലഭിക്കുന്നതല്ലെന്നും വന്നു. രാജധാനിയിലേയും രാജ
കുടുംബത്തിലേയും ഒരു പ്രധാന അംഗമായിത്തീരുവാൻ
പ്രയാസം ജഹാനറയ്ക്കുണ്ടോ പിന്നെ?

സൗന്ദര്യത്തിൽ സ്വമാതാവിനെ കവിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടു
വളർന്ന ജഹാനറ യൗവനത്തിൽ കാലെടുത്തു വെച്ചപ്പോ
ഴേയ്ക്കും ലോകത്തിലെങ്ങുംതന്നെ ലാവണ്യവതി വേറെ ഇല്ലാ
തായി. ആ സുകുമാരകളേബരയുടെ കീർത്തിയെത്താത്ത
പ്രദേശം ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ ഇല്ലാതേയുമായി. അതോടുകൂടെ,
സ്ഥാനമാനാദികൾ തികഞ്ഞ അസംഖ്യം പുരുഷഃകുസരികൾ
ആ രാജകുമാരിയുടെ ഭർതുപദം നേടുവാൻ വരവു തുടങ്ങി.
എന്നാൽ, കത്തിജ്ജ്വലിക്കുന്ന അഗ്നിമണ്ഡലത്തെ ആശ്ലേഷി

കുമാരനാണ് തങ്ങൾ പുറപ്പെടുന്നതെന്നു മനസ്സിലാക്കുകയാൽ അവരിൽ അധികംപേരും ആ ഉദ്യമത്തിൽനിന്നു പിൻവാങ്ങിപ്പോകുകയാണ് ചെയ്തത്. തങ്ങൾക്കു എന്തുതന്നെ സംഭവിച്ചാലും വേണ്ടില്ലെന്നു കരുതി ആ രാജകുമാരിയുടെ പ്രേമം നേടുവാനും അപൂർവ്വം ചിലർ ഇല്ലാതിരുന്നില്ല. ചക്രവർത്തി അവരെ എല്ലാവരെയും അഗ്നിയ്ക്കും വിഷത്തിനും ഇരയാക്കിവരികയും ചെയ്തിരുന്നു. ആ കാരണത്താൽ, ഗാർഹസ്ഥ്യപാരാമത്തിൽ ചവുട്ടാതെ തന്നെ ജീവകാലം മുഴുവനും ആ രാജകുമാരിയ്ക്കു കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടതായും വന്നു.

ദാദ, ഷുജ, ഔറംഗസീബ്, മറാഠ് എന്നു നാലു സഹോദരന്മാരും രോശിനാദ എന്ന ഒരു സഹോദരിയും ജമാനറയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നു. ആ നാലുപുത്രന്മാരെയും ഒരുചോലെ വാത്സല്യത്തോടെയാണു് ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തി വളർത്തി വന്നതു. എന്നിരിക്കിലും, ഏകോദര സഹോദരന്മാരാണെന്ന വിചാരത്തോടെ അന്യോന്യം സ്നേഹിച്ചും സഹായിച്ചും കളിച്ചു വളരുവാനുള്ള ഭാഗ്യം ആ രാജകുമാരന്മാർക്കു ലേലംപോലുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സഹോദരസ്നേഹത്തിന്റെ അഭാവം നിമിത്തം സ്വാർത്ഥതല്പരന്മാരും കഠിനഹൃദയന്മാരുമായിത്തീർന്നു അവർ വിവാഹം കഴിച്ച് ജീവിതായോധനത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടപ്പോഴേയ്ക്കും അന്യോന്യം ബലവൈരികളായിപ്പരിണമിച്ചു. അതുകൊണ്ടു മാത്രം അവസാനിച്ചില്ല അവരുടെ ദുർദ്ദശ. മയൂരസിംഹാസനത്തിൽ അവരുടെ നാലു പേരുടേയും ദ്രഷ്ടികൾ അനൗശാസ്യമാംവണ്ണം പതിയുകയുണ്ടായി. എന്നു മാത്രമല്ല, ഏതു വിധമെങ്കിലും ആ അമോഘസിംഹാസനം കരസ്ഥമാക്കുവാൻ അത്യാഗ്രഹപ്പെട്ടുകൊണ്ടു അവർ ഓരോരുത്തരും, ചക്രവർത്തിയുടെ തൃക്കൈയിനും ചെങ്കോലിനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം അയഞ്ഞുപോകുന്ന അവസരം നോക്കിക്കൊണ്ടു പാക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു യുദ്ധം കൂടാതെ തങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം സഫലമാക്കുവാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കാണുകയാൽ അവർ നാലുപേരും ഗുഹമായി അതിനും ഒരുക്കം കൂട്ടാതിരുന്നതു മില്ല. ആ രാജകുമാരന്മാരുടെ ഉൾപ്പോർ ശമിപ്പിക്കേണ്ടതിന്നു

തുമ്പുകയോ അതിൽ പങ്കുകാരായി ചേരാതെ അകന്നു നില്ക്കുകയോ ചെയ്യുവാൻ മാത്രം സമാധാനേച്ഛയുള്ളവരായിരുന്നു നില്പാ ജഹാനറയും രോശിനാറയും. ജഹാനറ ഭാര്യയുടേയും രോശിനാറ ഔറംഗസീബിന്റെയും പക്ഷം പിടിച്ചു നില്ക്കുകയും സകല കാര്യങ്ങളിലും ആ രാജകുമാരന്മാരെ കഴിയാവണ്ണം സഹായിച്ചു വരികയും ചെയ്തിരുന്നു.

തികഞ്ഞ വയോവൃദ്ധരായിത്തീരുന്നതുവരെ രാജയോഗ്യങ്ങളായ സുഖാനുഭവങ്ങൾ അനുഭവരത്നം അനുഭവിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നാലുംകൂടെ അവയിൽ തൃപ്തരായി ഭവിക്കാത്ത ഒരു തരം ഉത്തംഗസൂക്തികളുണ്ട്. ആ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു അതിഭാഗ്യവാനായിരുന്നു ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തി. തന്നിമിത്തം, ആ രാജാധിരാജൻ പ്രായം ചെന്നപ്പോഴും സുഖാനുഭവങ്ങൾക്കല്ലാതെ അനൃചിന്തകൾക്കു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥലമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പിന്നെയുണ്ടോ ആ മുഗൾസാമ്രാട്ട് രാജകാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്നത്? കഴിഞ്ഞുപോയതും ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ളതുമടക്കം തനിയ്ക്കു ജനിച്ച പതിനാലു സന്താനങ്ങളുടേയും ജനയിത്രിയായ സൗഭാഗ്യവതി മംതാജ്മഹൽ 1631-ൽ മരിച്ചപ്പോൾ ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തി തന്റെ പ്രേമസാമ്രാജ്യച്ചേക്കോലും മുഗൾസാമ്രാജ്യച്ചേക്കോലും സീമന്തപുരീപുത്രന്മാരെ ഏല്പിച്ചു. അവർ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതുപോലെ രാജ്യം ഭരിക്കുവാനും തുടങ്ങി. അതോടുകൂടെ, ചക്രവർത്തിയെസ്സംബന്ധിച്ച സകല കാര്യങ്ങളും കൊണ്ടുനടത്തുവാനുള്ള ബാല്യതയും അധികാരവും ജഹാനറയ്ക്കായിത്തീർന്നു. ആ സർവ്വാംഗസുന്ദരിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ചക്രവർത്തിക്കു ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതായും ഭവിച്ചു. ആ കാരണത്താലാണ്, ആ രാജകുമാരിയുടെ കാമുകന്മാരെ എല്ലാവരേയും ആ രാജാധിരാജൻ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. ഔറംഗസീബിന്റെ ചതുലനായ ഷെയിസ്തഖാൻ ആ രാജനന്ദിനിയെ വിവാഹം ചെയ്യിക്കുവാനായി തിരഞ്ഞെടുത്തുകൂട്ടി കൊണ്ടുവന്ന നാസ്സർഖാൻ എന്നൊരു യോഗ്യപുരുഷനെക്കൂടെ ചക്രവർത്തി വിഷത്തിനു ഇരയാക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ജഹാനറയെപ്പിരിഞ്ഞു വാഴുന്നകാര്യം ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിക്കു

അത്രകണ്ടധികം ഹൃദയഭേദകമായിത്തീർന്നിരുന്നു. ആ രാജകുമാരിയുടെ ഭാര്യയോടു അസാമാന്യമായ പ്രതിപത്തിയുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ രാജകുമാരൻ ചക്രവർത്തിയുടെ പ്രത്യേകവാത്സല്യഭാജനമായിത്തീരുകയുണ്ടായി. ആ രാജാധിരാജൻ യുവരാജപട്ടം സീമന്തപുത്രൻ കൊടുക്കുകയും ആ രാജകുമാരനെക്കൊണ്ട് രാജകാര്യങ്ങൾ നടത്തിച്ചു വരികയും ചെയ്തു തുടങ്ങി. ജഹാനനാ തന്നാൽ ആവുന്നേടത്തോളം തന്റെ സഹോദരനെ സകലകാര്യങ്ങളിലും സഹായിച്ചുവരികയുമുണ്ടായി. ചക്രവർത്തിയുടേയും ജഹാനനയുടേയും ആ പ്രവൃത്തികൾ മറ്റുള്ള രാജകുമാരന്മാരെ അസുഖാപരവശന്മാരായും വിദ്വേഷത്തിന്റെ വിളനിലങ്ങളായുമാക്കിത്തീർത്തു. ആ വിവരം ഗ്രഹിച്ചിട്ടാകട്ടെ ജഹാനന ഭാര്യയെ സഹായിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നിന്നു പിന്മാറുകയോ ഗൃഹനായകിയുടെ നിലയിൽ സഹോദരന്മാരെ തമ്മിൽ യോജിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയോ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നില്ല.

നേരം പാതിരാവായെങ്കിലും, അതാ, ആ രാജകുമാരി ഉറക്കമൊഴിച്ചുവന്ന് ഉൽക്കണ്ഠയോടെ ഇരിക്കുന്നു. നാം മുമ്പുകണ്ട ലീലാമണ്ഡപത്തിൽത്തന്നെയാണ് ഇപ്പോഴും ഇരിക്കുന്നത്. സമീപം ഫമീർസിംഹനും ഉണ്ട്. പതിവുപോലെ നാല് പാറാവുകാരേയും കാണുന്നു. ജഹാനനയും ഫമീർസിംഹനും സംഭാഷണം തുടങ്ങുവാനുള്ള ഭാവമാണ്. അതാ, രാജകുമാരി ആരംഭിക്കുന്നു.

ജഹാനന:—രാജൻ ഇത്രവേഗം മടങ്ങിവരേണ്ടവനല്ലെങ്കിലും വന്നു, ഇല്ലേ?

ഫമീർസിംഹൻ:—വന്നു.

ജഹാനന:—എന്താ, താണുപരത്തിൽ പറയുന്നത്? വന്നതുകൊണ്ട് രാജന്റെ പേരിൽ നമുക്കു അത്രപ്പിയില്ലാ. സംഗ്രഹിച്ചേ ഉള്ളൂ. ഒരു കൂടിയാലോചനയ്ക്കു തരമായല്ലോ! ആദ്യം, വല്ല പ്രത്യേക കാരണവുമുണ്ടായിട്ടുവന്നതോ, അതോ, വളരെ ദിവസമായിട്ടു വിട്ടുപിരിഞ്ഞ ഈ രാജധാനിയെ ഒന്നു കണ്ടിട്ടുപോകുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം വന്നതോ?

ഫമീർസിംഹൻ:—ഒന്നു കാണുവാൻ മോഹമില്ലായ്മയില്ല. എങ്കിലും, അതിനുവേണ്ടി മാത്രം നമ്മുടെ കാര്യങ്ങളെ ബലികഴിച്ചു. ഇത്ര ദൂരം ഓടിപ്പോഞ്ഞു വരുവാൻ ഒരു അന്തസ്സാർവ്വഭൗമനാനാണോ ഞാൻ? അവിടെ പാർക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാഞ്ഞിട്ടു പോന്നതാണ്.

ജമാനറ:—എ? എന്തുകൊണ്ട്?

ഫമീർസിംഹൻ:—ഞങ്ങളിൽ ചിലരെ സംബന്ധിച്ച പരമാർത്ഥം ഔറംഗസീബ് അറിഞ്ഞുവശായിരിക്കുന്നു. അറിയിച്ചതു ഔശിനാറാഖീഗമാണ്.

ഫമീർസിംഹന്റെ ഭർത്താവിനെ വാക്ക് ജമാനറയെ ആനന്ദമയമായ ഒരു വിചാരത്തിൽ നിന്നു ഉണർത്തിവിട്ടു. ഒരു ഉത്തംഗപാരാവാതരംഗം കണക്കു ഉരുണ്ടുണ്ടു ചെന്നു പെട്ടെന്നു വീണു പൊട്ടിത്തകൻ പറയുന്ന ഒരു മേഘഗർജ്ജനാകേട്ട ചെറു ബാലികയെപ്പോലെ നടുങ്ങിക്കൊണ്ടാണ് ആ രാജകുമാരി ഉണർന്നു. തന്നിമിത്തം, ആ സ്മൃതത്തിന്റെ മുഖമണ്ഡലത്തിൽ ഒരു ഇളം നീലിമ ഒന്നു രണ്ടു നിമിഷം കളിയാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതു നിശ്ശേഷം നീങ്ങുന്നതുവരെ ജമാനറയെ സ്വസ്ഥയായിരിക്കുവാൻ ഫമീർസിംഹൻ അനുവദിച്ചു. അനന്തരം, പട്ടിയുടെ പട്ടയിൽനിന്നു താൻ കത്തെടുത്തു മുതൽ ആഗ്രയിൽ എത്തിച്ചേർന്നതുവരെയുള്ള വിവരങ്ങളെല്ലാം ആ ക്ഷത്രിയവീരൻ ആ രാജകുമാരിയെ അറിയിച്ചു. എന്നല്ല, വീണ്ടും ഇങ്ങിനെ പറയുവാൻ തുടങ്ങി.

ഫമീർസിംഹൻ:—ഞാൻ പോന്നു എങ്കിലും ജയചന്ദ്രനും മൂസാ ഫർഖാനും ഔറംഗസീബിന്റെ പാളയത്തിലുള്ളതുകൊണ്ട് അവടത്തെ വിവരങ്ങളെല്ലാം നമുക്കു അപ്പപ്പോൾ അറിവുകിട്ടുന്നതാണ്.

ജമാനറ:—അതുകൊണ്ടു മാത്രം പോരല്ലോ ! ഔറംഗസീബിനു ദിവസം ചെല്ലും തോറും ശക്തി വർദ്ധിച്ചു വർദ്ധിച്ചുതന്നു വരുന്നു. മേർജ്ജുലയുടെ സഖ്യം ലഭിച്ചതുകൊണ്ടുതന്നെ ആ ദുഷ്ടൻ വലിയൊരു ധനാധിനാധിനിധിയിൽനിന്നുട്ടുണ്ട്.

ഗോൽക്കൊണ്ട പിടിച്ചുടക്കുകയും കൂടെ ചെയ്താൽ പിന്നത്തെക്കഥ പറയുവാനുണ്ടോ? ഔറംഗസീബ് ലോകം മുഴുവനും മുടിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

ഫമീർസിംഹൻ:—അതിന്നു സംഗതി വരുന്നതല്ല, ദേവി. അബ്ദുള്ളയുടെ ഇരന്തരഭേന്മാരാണ് രണ്ടായിരത്തിലധികം മുഗൾപ്പടയാളികളെ കൊന്നൊടുക്കിയത്. ഇനിയും ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ സൈന്യങ്ങളുണ്ട്. തലസ്ഥാന നഗരത്തിലും ഭേന്മാരുണ്ട്. സൈന്യാധിപന്മാർക്കും കുറവിലു. അവർ ഔറംഗസീബിന്റെ ധിക്കാരം കണ്ടും കൊണ്ടിരിക്കുകയില്ല.

ജഹാനറ—വേണ്ടോ, അവർ ഔറംഗസീബിനോടതിക്കുട്ടെ. എന്നാലെന്താ? മാർവദേശത്തുനിന്നു ഷെയിസ്റ്റുവാൻ പടയും വന്നെത്തിയാൽ ഔറംഗസീബിന്നു അബ്ദുള്ളയെക്കാൾ സൈനികശക്തി കൂടുതലാകില്ലേ? മേർജുലതന്റെ പടയും പടക്കോപ്പുകളും ഔറംഗസീബിന്റെ പാടങ്ങളിൽ അടിയറവെയ്യുകയും ചെയ്യുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഔറംഗസീബിനെ തിരിച്ചോടിക്കുവാൻ ഗോൽക്കൊണ്ട ഭേന്മാർക്കു രണനെപ്പുണ്യം പോരെന്നു നാം പറയുന്നില്ല. ഔറംഗസീബിന്നുള്ളതുപോലെ സൈന്യം അബ്ദുള്ളയ്ക്കില്ലാത്തതിനാൽ യുദ്ധത്തിൽ ജയം ആ സുൽത്താന്നു കിട്ടില്ലെന്നു മാത്രമേ നാം പറയുന്നുള്ളൂ.

ഫമീർസിംഹൻ:—അങ്ങിനെ പറയാറായിട്ടില്ല, ദേവി.

ജഹാനറ:—ഇല്ലെങ്കിലും, കാലക്രമത്തിനെ നമ്മുടെ രക്ഷനമുക്കു നോക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. ഗോൽക്കൊണ്ട നിരോധം ഉടനെ നിർത്തിവെച്ച് ഔറംഗബാദിലേയ്ക്കു മടങ്ങുവാനുള്ള ഒരു അടിയന്തരക്കല്ലന ചക്രവർത്തിയെക്കൊണ്ടു ഔറംഗസീബിന്നു വേഗം അയപ്പിച്ചുകൂടാം.

ഫമീർസിംഹൻ:—അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നത് എല്ലാം കൊണ്ടും നല്ലതുതന്നെ.

ജമാനറ:—ആ കല്പന കഴിയുന്നതും വേഗം നാം അയപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഈ രോഗിനാര്യം മേർജ്ജ്വലയും അവ രാൽക്കഴിയുന്നത്ര ഔറംഗസീബിനെ സഹായിക്കട്ടെ. അതുകൊണ്ടെന്നും മയൂംസിംഹാസനം ആ പിതൃദേവിക്കു കിട്ടില്ല. ചക്രവർത്തിയുടെ പിൻകാലം അതു ദാറയ്ക്കുതന്നെ. ഔറംഗസീബിനു ശക്തി വർദ്ധിച്ചു വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് കുറച്ചുവെയ്ക്കുവാൻ ഇവിടെ നാമുണ്ട്. ചക്രവർത്തി സ്വർഗ്ഗംഗതനായ മാത്രവിൽ അവകാശക്രമ പ്രകാരം ദാറയുടെ ശിരസ്സിൽ വന്നുചേരും ഈ സാമ്രാജ്യ മകടം. അതിനെ തട്ടിപ്പറിച്ചെടുത്ത് സ്വന്തമാക്കുവാൻ ഷൂജയും ഔറംഗസീബും മറ്റാളും ഗുഹ്യമായി ഒരുക്കം കൂട്ടുന്നത് നമ്മൾ ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണ് ആ വിഡ്ഢികളുടെ വിചാരം. ആട്ടെ, ഇരിക്കട്ടെ. ഈ ജമാനറ ഒരു സ്രീയാണെങ്കിലും അവരോടു മല്ലിടുവാൻ ശക്തി ഇപ്പോഴുണ്ട് ഈ ബീഗം സാഫിബിനു. “വരുന്നതുവരട്ടെ വരുമ്പോൾക്കാണ്” എന്നു കരുതി കൈയും കെട്ടി ഇരിക്കുകയല്ലല്ലോ നമ്മൾ ചെയ്യുന്നത്? വലിയൊരു സൈന്യവും ആവശ്യത്തിലധികം സഹായികളും നമുക്കു ഇല്ലെ? ഈ രോഗിനാര്യം മേർജ്ജ്വലയും കളിക്കട്ടെ. അവരുടെ കളി അവതാളത്തിൽക്കലാശിപ്പിക്കുവാൻ ശേഷി ഇപ്പോൾ നമുക്കുണ്ട്. രോഗിനാര്യം.....

.....
 വെറുതെ പറഞ്ഞു കളഞ്ഞിട്ടു പ്രയോജനമില്ലല്ലോ. അസമയമാണെങ്കിലും രാജൻ വേഗം ചെന്നു കളിച്ചു വല്ലതും കഴിക്ക. സമരൻ മരിച്ചതുനിമിത്തം രാജന്റെ സോദരി വല്ല കടം കൈയും ചെയ്യാതെ സൂക്ഷിക്കുകയും വേണം.

.....
 ജമാനറയും ഫമീർസിംഹനും കുറച്ചുനേരംകൂടെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനുശേഷം, അവിടെനിന്നു പോയി.

പതിനേഴാം അദ്ധ്യായം.

ആഗ്രാനഗരത്തിലെ രാജമന്ദിരങ്ങളിൽ ഒന്നിനോടുതൊട്ട് വെണ്ണക്കല്ലുകൊണ്ട് പടുത്തുകൂട്ടിയ വലിയൊരു നീരാഴിയുണ്ട്. അതിന്റെ പടവുകളിൽ ഒന്നിൽ ഒരു സ്മിരതം ഇരിക്കുന്നു. ജമാനറയും ഫമീർസിംഹനും സംഭാഷണം നിർത്തി ലീലാ മണ്ഡപത്തിൽ നിന്നു പോയ്ക്കുഴിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ആ അസമയത്തു് നീരാഴിയുടെ വക്കത്തിരിക്കുന്ന ആ അംഗനാരത്നത്തിന്നു അവിടെ കാവ്യമെന്തെന്നു അറിയേണ്ടതാണ്.

ആ മഹിളാമണി ആരുടേയോ വരവിനെ അന്വൽക്കണ്ഠയോടെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയാണെന്നു തോന്നും ആ സുകുമാരിയുടെ ഭാഗം കണ്ടാൽ. അതു് എത്രയും ശരിയാണ്. ആവനിതാരത്നം അങ്ങിനെ അല്പസമയംകൂടെ അവിടെ ഇരുന്നപ്പോഴേയ്ക്കും, ഖരഗപാണിയായ ഒരു യോദ്ധാവു് അവിടെ ആഗതനായി. അദ്ദേഹത്തെ ആ ലാവണ്യവതി മന്ദസ്ഥിതപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചു് തന്റെ സമീപത്തുതന്നെ അസന്നദ്ധനാക്കി. അനന്തരം, അവർ രണ്ടു പേരും ഇങ്ങനെ സംഭാഷണം തുടങ്ങി.

സ്മി:—ഖാൻസാഹേബു്! ശത്രുക്കളിൽ ആരുമതന്നെ അങ്ങയെ പിന്തുടന്നു വന്നിട്ടില്ലല്ലോ?

യോദ്ധാവു്:—ഇല്ല. നാം തമ്മിൽ കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തുന്ന അവസരങ്ങളിൽ ഒന്നാമതായി ഈ ചോദ്യം ചോദിക്കുന്ന പതിവു് ഇനിയെങ്കിലും നിർത്തിക്കൂടെ? ഖരഗപാണിയായ നമ്മെ പിന്തുടരുവാൻ ശത്രുക്കളിൽ ആരുമതന്നെ ധൈര്യപ്പെടുന്നതല്ല.

സ്മി:—എങ്കിലും, അല്പം സൂക്ഷ്മക്കുറവു വന്നു പോയാൽ മണിയറമന്ത്രം കൂടെ അങ്ങാടിപ്പാട്ടായിത്തീരുന്ന ഇക്കാലത്തു് സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു ഭോഷമില്ലല്ലോ!

യോദ്ധാവു്:—അതില്ല.

സ്രീ:—അതുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു എന്നുവരിക. ആട്ട, കാലം സഫലമായോ?

യോദ്ധാവ്:—ഇവിടുത്തെ ബുദ്ധിയും യുക്തിയും ഇവയുള്ളവന്റെ കേതിയും ശക്തിയും ഒന്നിച്ചു കൂടിയാൽപ്പിന്നെ കാലം സഫലമാകാതെ വരുന്നതാണോ? ഇവിടുത്തെ ഉപദേശപ്രകാരം ഇവൻ സന്ധ്യകഴിഞ്ഞ ഉടനെ ആരും കാണാതെ ആ ഉദ്യാനത്തിൽക്കടന്നുകൂടി പല തരം വള്ളികൾ കൊണ്ടു വല്ലാതെ കാടുകെട്ടിക്കിടക്കുന്ന ആ ലീലാമണ്ഡപത്തിന്റെ മേല്പരമകളിൽക്കയറി ഒളിച്ചു കിടന്നു. അവിടെ ജഹാനാബീഗവും ഫമീർസിംഹനും തമ്മിലുണ്ടായ സംസാരം മുഴുവനും കേൾക്കുവാൻ ഇവനുണ്ടോ പിന്നെ പ്രയാസം? അവർ ആ ഉദ്യാനത്തിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടുപോയശേഷം മാത്രമെ ഇവൻ താഴ്ത്തിറങ്ങിപ്പോരികയുണ്ടായുള്ളൂ. ഫായ്, മേല്പരമേൽ ഒളിച്ചു കിടക്കുമ്പോൾ എന്തൊരു ചൊരിച്ചിലാണ് സഫിക്കേണ്ടിവന്നതെന്നു പറയുവാൻ വയ്യ. താഴ്ത്തിറങ്ങിയ വഴിയേ വേഗം കളിച്ചു വസ്ത്രങ്ങൾ മാറ്റിയ ശേഷമാണ് ഇവൻ ഇങ്ങോട്ടു പോന്നത്.

സ്രീ:—ഛാൻസാഫേബ് സമത്വൻ തന്നെ, സമ്മതിച്ചു. സഹനശക്തിയും അങ്ങയ്ക്കു ധാരാളമുണ്ട്. അങ്ങിനെ യൊരു ഒളിസ്ഥലം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ നമ്മുടെ ബുദ്ധിക്കു കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പോരാത്തവരായിത്തീരുമായിരുന്നു നമ്മളെല്ലാവരും. ആട്ടെ, കാലം സഫലമായല്ലോ! സന്തോഷമായി. സമാധാനമായി. ഇനി വർത്തമാനം മുഴുവനും പറയു. കേൾക്കുവാൻ നമുക്കു ബദ്ധപ്പാടു കുറച്ചൊന്നുമല്ല. ജഹാനാബീ കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തിയത് ആ ഫമീർസിംഹനുമായല്ലേ?

യോദ്ധാവ്:—അതെ, അതെ.

സ്രീ:—അപ്പോഴും നാം പറഞ്ഞില്ലെ ഗോൽക്കൊണ്ടു വർത്തമാനം കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്ന ഫമീർസിംഹനല്ലാതെ

മററാർത്തനെ ആയിരിക്കയില്ലെന്ന്. ഈ വക അസമയങ്ങളിൽ ഫമീർസിംഹന്നല്ലാതെ മററാർക്കുതന്നെ അങ്ങിനെയൊരു കൂടിക്കാഴ്ചയ്ക്കു ജഹാനറ അനുവാദം കൊടുക്കുന്നതുമല്ലാ. വർത്തമാനം മുഴുവനും പറയു.

ജഹാനറയും ഫമീർസിംഹനും തമ്മിൽ ലീലാമണ്ഡപത്തിൽവെച്ചു സംസാരിച്ചതെല്ലാം ആ യോഗാവും ആ സ്മിതനെത്ത അറിയിച്ചു. അതിനുശേഷം അവർ വീണ്ടും ഇങ്ങനെ സംഭാഷണം തുടങ്ങി.

സ്മി:—ഓഹോ, ഗോൽക്കൊണ്ടനിരോധം നിർത്തിവെപ്പിക്കുവാനാണല്ലെ പറഞ്ഞാത്! നല്ലതുതന്നെ. നിർത്തിവെപ്പിക്കട്ടെ. ജഹാനറ ചക്രവർത്തിയെക്കൊണ്ട് ആ കാര്യം ചെയ്യിക്കാതിരിക്കയില്ലെന്ന നാം കാലക്രമത്തിൽ അറിഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. നിരോധം നിർത്തിവെക്കുവാൻ ചക്രവർത്തി ഉടനെ കല്പിക്കുമെന്നും അതുകൊണ്ട്, ആ കല്പന കിട്ടുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ഗോൽക്കൊണ്ട കൈവശപ്പെടുത്തേണമെന്നും നാം ഔറംഗസീബിനെ അറിയിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവരുടെ കല്പന അവിടെ എത്തുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ഔറംഗസീബ് നേടേണ്ടതൊക്കെ നേടിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കും. തീർച്ചതന്നെ. ജയചന്ദ്രനും മുസാഫർഖാനും ഔറംഗസീബിന്റെ പാളയത്തിലുള്ളതുകൊണ്ട് അവിടത്തെ വിവരങ്ങളെല്ലാം അറിവുകിട്ടുമെന്ന ജഹാനറ ഇനി ആശിക്കേണ്ട. ഉടനെ നടത്തിച്ചേക്കാം അവരുടെ ശിരച്ഛേദനം. ഈ ജഹാനറയുടേയും ഫമീർസിംഹന്റെയും കരുത്തുങ്ങളുണ്ടോ നമ്മോടുചേലിക്കുന്നു? ഔറംഗസീബിന്റെ ശക്തി കുറയ്ക്കുവാൻ അവർ കഴിയുന്നതു ശ്രമിക്കട്ടെ. ഇവർ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ അതിന്നു സാധിക്കയില്ല അവർക്ക്. വലിയൊരു സൈന്യവും ആവശ്യത്തിലധികം സഹായികളും അവർക്ക് ഉണ്ടെങ്കിലും കൂടെ മയൂരസിംഹാസനം ഭാരയ്ക്കു കിട്ടുന്നതല്ലാ. അവരുടെ സൈന്യം! അവശ്യത്തിലധികം സഹായികൾ! ഹാ! ഹാ! ഹാ! ഹാ! ഖാൻസാഹേബ്, അവർക്ക്

ബന്ധുബലം ആവശ്യത്തിലധികമുണ്ട്, ഇല്ലെ? പറയൂ.
നമ്മുടെ മുഖത്തുനോക്കി മിഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്
പിന്നെയൊരം.

യോദ്ധാവ്—പിന്നെയൊരം!.....ശാപഗ്രസ്തമായ ഈ
രണ്ടുവാക്കുകളെ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽക്കൊണ്ടുവന്നു ചാടിച്ചു
കുത്തി നശിച്ചുപോകട്ടെ. നൈരാശ്യംകൊണ്ടുതന്നെ
അവൻ നശിച്ചുപോകട്ടെ.

സ്രീ:—അവൻ നശിച്ചുപോയാലും ഈ വാക്കുകൾ നശിച്ചു
പോകില്ലല്ലോ!

യോദ്ധാവ്:—എങ്ങിനെ നശിക്കും? ഇത്തരം പൂക്കൾപൊ
തിഞ്ഞ കല്ലുകളുടെ കൂടെപ്പിറപ്പുകളാണല്ലോ ആ
വാക്കുകൾ.

സ്രീ:—അതുപോലെ. പറയൂ. ജമാനറയ്ക്കും ദാരയ്ക്കും ബന്ധു
ബലം ആവശ്യത്തിലധികം ഉണ്ട്; ഇല്ലെ?

യോദ്ധാവ്:—ഓഹോ! അതില്ലെ പിന്നെ?

സ്രീയും:— } ഹാ ഹാ ഹാ ഹാ ഹാ ഹാ.
യോദ്ധാവും }

സ്രീ:—ഉം, പറയൂ. ചൊടിച്ചിരിക്കുവാനുള്ള സ്ഥലവും സമ
യവും ഇതല്ല.

യോദ്ധാവ്:—അല്ല. ചിരി പെട്ടെന്നു വന്നു പോയതാണ്.

സ്രീ:—എനിക്കും അങ്ങിനെ തന്നെ. ആദ്യം, പറയൂ. അവർക്ക്
ബന്ധുബലം ആവശ്യത്തിലധികം ഉണ്ട്; ഇല്ലെ?

യോദ്ധാവ്:—ഉണ്ടെന്നു വിശ്വസിച്ചു വരുന്ന അവരെപ്പോലെ
യുള്ള വിഡ്ഢികൾ അവരല്ലാതെ ഇ രണ്ടോകത്തിലുണ്ടോ
വേറെ? ഒരു വൻപട ദാരയുടെ ആധിപത്യത്തിലുണ്ടെന്നു
ഉള്ളതു വാസ്തവം തന്നെ. എന്നാൽ, മയൂരസിംഹാസന
ത്തിന്നു വേണ്ടി രാജകുമാരന്മാർ തമ്മിൽ യുദ്ധമുണ്ടാകുന്ന
പക്ഷം ആ വൻപട ദാരയ്ക്കു എത്രകണ്ട് ഉപകരിക്ക
മെന്നു കണ്ടറിയുക തന്നെ വേണം.

സ്രീ:—അറിയുവാനെന്നമില്ലാ. ഖാൻസാഹേബ് മാത്രം നമ്മുടെ പക്ഷം നിന്നാൽ മതി. അങ്ങിനെ നില്ക്കുന്നതിന്നു ഖാൻസാഹേബിന്നു കിട്ടുന്ന പ്രതിഫലം എന്താണെന്നു അറിയുമല്ലോ! ഔറംഗസീബ് ഗോൽക്കൊണ്ടു പിടിച്ചുകൊണ്ടു മയൂരസിംഹാസനം കൈക്കലാക്കിക്കഴിയുകയും ചെയ്യട്ടെ. നാം സ്വതന്ത്രയുമാവട്ടെ. അപ്പോൾ അറിയാറാകും ഈ രോശിനാറ എത്ര മാത്രം ഉപകാരസ്മരണയുള്ളവളാണെന്നു്. ഖാൻസാഹിബ് മാത്രം നമ്മുടെ പക്ഷം നിന്നാൽ മതി. മറ്റൊരുത്തർക്കുമില്ലാത്ത കരളിറപ്പുള്ളവനല്ലെ ഖാൻസാഹേബ്? ഏതു കാര്യം നടത്തുവാനും അങ്ങയ്ക്കു പ്രാപ്തിയുണ്ടു്. ഇല്ലെങ്കിൽ, നമ്മുടെ ദുഷ്ടി അതിദൂരെ നില്ക്കുന്ന അങ്ങയിൽ ഒരിക്കലും പതിയുകയില്ലായിരുന്നു. ഈ രോശിനാറയ്ക്കുപേണ്ടി വളരെ ഗോപ്യമായി ഒരു കാര്യം കൂടെ അങ്ങു് നടത്തേണ്ടതുണ്ടു്.

യോദ്ധാവു:—കല്പിക്കേണ്ട താമസമേയുള്ളു. കാര്യം സഫലമായെന്നു കരുതി സന്തോഷിക്കാം.

രോശിനാറ:—ഗോൽക്കൊണ്ടു നിരോധം നിർത്തിവെയ്ക്കുവാൻ ഒരു അടിയന്തര കല്പന ചക്രവർത്തി ഉടനെ ഔറംഗസീബിന്നു അയച്ചു എന്നു വരാം. അങ്ങിനെ വരുന്ന പക്ഷം, ആ രാജശാസനവും കൊണ്ടു ഗോൽക്കൊണ്ടയ്ക്കു പോകുന്ന ഭടനെ എങ്ങിനെയെങ്കിലും മാർഗ്ഗമല്ലെവെച്ചു നിഗ്രഹിക്കണം. ആ രാജകല്പന കൈക്കലാക്കണം. ഖാൻസാഹേബ് തന്നെ അതു ചെയ്യേണമെന്നില്ലാ. വിശ്വസ്തനായ വല്ലവനേയും അയച്ചു് ആ കാര്യം നടത്തിച്ചാൽ മതി. എന്നാൽ മാത്രമേ കടുസ്ഖാനെ കൊന്നതിന്നു പകരം ചെയ്യൂ എന്നു വരുള്ളു. എന്താ, അങ്ങയുടെ ഭടന്മാരെക്കൊണ്ടു് അങ്ങിനെ ചെയ്തിച്ചുകൂടെ?

യോദ്ധാവു:—തീർച്ചയായും ചെയ്തിക്കാം.

രോശിനാറ:—ശരി. സന്തോഷമായി.....

രോശിനാരാബീഗവും കാസിംഖാനും കയ്യിച്ച് ഒരു അഞ്ചുമിനുട്ടുകൂടെ അവിടെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അനന്തരം, ആ പടനായകൻ നടത്തിയ ചാരവൃത്തിക്കു പ്രതിഫലമായി തൽക്കാലം ഒരു മുത്തുമാല മാത്രം സമ്മാനിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ആ രാജകുമാരി അവിടെ നിന്ന് യാത്രയാക്കി. പന്നീട്, ആ പടനായകൻ കെട്ടിപ്പൊന്തിച്ചു വരുന്ന അതിമോഹക്കോട്ടയുടെ ബലഹീനതയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചു രസിച്ചുകൊണ്ട് ആ സ്മിരണം അല്പനേരം കൂടെ അവിടെ ഇരുന്നു. അതിന്നു ശേഷം, പെട്ടെന്നു പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ടെഴുന്നേറ്റ് തന്റെ ശയനഗൃഹത്തിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തു.

ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിക്കു മംതാജമഹളിൽ ജനിച്ച ദിനീയപുത്രിമാണ് രോശിനാരാബീഗ. ആ രാജനന്ദിനി, ജ്യേഷ്ഠസഹോദരിയായ ജഹാനറയെപ്പോലെ സൗന്ദര്യം കൊണ്ട് ലോകപ്രസിദ്ധയായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ആകാരസുഷമയും അതിന്നുയോജിച്ച ഹാവഭാവങ്ങളും കൊണ്ട് അനേകം വിരപുരുഷന്മാരെ കീഴടക്കി ഭരിച്ചുവന്നിരുന്ന ഒരു നവനീതാംഗി തന്നെ ആയിരുന്നു. രാജകാര്യങ്ങളിലുൾപ്പെട്ട് കീർത്തിനേടുവാനുള്ള ആഗ്രഹം ജഹാനറയ്ക്കു എത്ര മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നുവോ അത്ര മാത്രം രോശിനാരയ്ക്കും ഉണ്ടായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം, ജഹാനറ ദാറയുടെ ഭാഗം ചേർന്നിരുന്നതുപോലെ രോശിനാറ ഔറംഗസീബിന്റെ പക്ഷം പിടിച്ചു നില്ക്കുകയും ആ രാജകുമാരനെ സകല കാര്യങ്ങളിലും സഹായിച്ചു വരികയും ചെയ്തിരുന്നു. ആ കാരണത്താൽ, ആ സഹോദരികൾ തമ്മിൽ ജീവാവസാനംവരെ ശത്രുതയിൽത്തന്നെയാണ് കഴിഞ്ഞു വന്നിരുന്നത്. ജഹാനറയും ഫമീർസിംഹനും തമ്മിലുണ്ടായ സംഭാഷണത്തിലടങ്ങിയിരുന്ന കാര്യം മുഴുവനും ആ ദിനീയ രാജകുമാരിയ്ക്കു അറിവുകൊടുത്ത ആ സൈന്യാധിപൻ, ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ പ്രധാനപടനായകന്മാരിൽ ഒരുവനായ കാസിംഖാനാണെന്നു അറിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവല്ലോ.

പതിനെട്ടാം അദ്ധ്യായം.

രോശിനാരാബീഗവും കാസിംഖാനും നീരാഴിയുടെ വക്കത്തു നിന്ന് പോയിട്ട് ഏതാണ്ടു രണ്ടുനാഴിക കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കിഴക്കുവെട്ടത്തു. ഏകിലും, ധാരാളം ജനസഞ്ചാരം തുടങ്ങിയിട്ടില്ല. ജഹാനറയെഴുന്നേറ്റു. ദേഹത്തുലിചെയ്തുകഴിഞ്ഞയുള്ളു. അപ്പോഴേക്കും, ചില സംഗതികളുണ്ടാക്കുവാൻ ഫമീർസിംഹൻ സമയം കാത്തുനില്ക്കുന്ന വിവരം ഒരു പരിചാരിക ചെന്നു ആ രാജകുമാരിയെ അറിയിച്ചു. അല്പനേരത്തിനുശേഷം, ജഹാനറയും ഫമീർസിംഹനും തമ്മിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു സംഭാഷണമുണ്ടായി.

ജഹാനറ:—രാജ, കുളിച്ചു വല്ലതുംകഴിച്ചു കുറെ വിശ്രമിക്കാതെ വേഗം ഓടിവന്നു ; ഇല്ലേ ?

ഫമീർസിംഹൻ:—ദേവി, നാം തമ്മിൽ ഇന്നാല രാത്രി ലീലാ മണ്ഡപത്തിൽ വെച്ചു സംസാരിച്ചതെല്ലാം രോശിനാരാബീഗം അറിഞ്ഞുവശായിരിക്കുന്നു. അറിയിച്ചത് സേനാപതി കാസിംഖാനാണ്.

ജഹാനറ:—ആത് ? കാസിംഖാനോ ? നമ്മുടെ പിതാവിന്റെ പ്രധാനസൈന്യാധിപന്മാരിൽ ഒരുവനായ കാസിംഖാനോ ?

ഫമീർസിംഹൻ:—അതെ, ദേവി. രോശിനാരാബീഗത്തിന്റെ മാളികയ്ക്കടുത്തുണ്ടല്ലോ ഒരു നീരാഴി. അതിന്റെ താഴത്തെ പടവുകളിൽ ഒന്നിൽ ആ രാജകുമാരി കാസിംഖാനെ കാത്തുകൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ആ പടനായകൻ അവിടെച്ചെന്ന് വിവരങ്ങളെല്ലാം ആ രാജപുത്രിയെ നേരിട്ടു ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

രോശിനാരാബീഗവും കാസിംഖാനും തലേദിവസം രാത്രി സംസാരിച്ചതെല്ലാം ഫമീർസിംഹൻ ജഹാനറയെ അറിയിച്ചു.

അതിനുശേഷം, ആ രജപുത്രയോദ്ധാവ് വീണ്ടും ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി.

“രോശിനാരാബീഗത്തിനും കാസിഖാനും നന്നെസ്സമീപം ആ ജലാശയത്തിലേയ്ക്കു റക്കീ കെട്ടിയിട്ടുള്ള കുമതിലിന്റെ മറവിലായി, കഴുത്തുവരെ വെള്ളത്തിലാണ്ടു നിന്നുകൊണ്ടു അവരുടെ സംഭാഷണം മുഴുവനും ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായി.....ദേവി, ദേവി, ദേവി, എന്താ, ഒന്നും പറയാതിരിക്കുന്നത് ?

ജഹാനറ:—രാജ, നാം കുറച്ചുനേരം ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലാ. കാസിഖാന്റെ ചോരകുടിച്ചുകൊണ്ടു മരിച്ചു പളയുകയായിരുന്നു. പറഞ്ഞതെല്ലാം ഒരിക്കൽക്കൂടെ പറയൂ.

ഫമീർസിഫത്ത്:—(അങ്ങിനെ ചെയ്യശേഷം) ദേവി, ഇനി എന്താ ?

ജഹാനറ:—വരാട്ട, ആലോചിക്കാം. ജഹാനറയുടെ പക്ഷക്കാർ ആരുമെന്നെ രോശിനാറ പരിമാദുന്ന ആ പ്രദേശങ്ങളിൽ ചവുട്ടുകപോലും ചെയ്യാറില്ലല്ലോ. അങ്ങിനെയിരിക്കെ, രാജൻ എങ്ങിനെ ആ അസമയത്തു അവരുടെ സംഭാഷണം കേൾക്കുവാൻ അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നു? അതു പറയൂ ആദ്യം. അതിനുശേഷമാക്കാം കാസിഖാനെ സംബന്ധിച്ച കാര്യം തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നത്.

ഫമീർസിഫത്ത്:—ദേവി, ദേവിയുടെ കല്പനപ്രകാരം ഞാൻ ഉദ്യാനത്തിൽനിന്നു ഭവനത്തിൽച്ചെന്നു വസ്രങ്ങളെല്ലാം മാറ്റിയശേഷം വേഗം അവിടെനിന്നു പുറത്തുകടന്നു. കളിക്കുവാനായിരുന്നു അപ്പോഴത്തെ പുറപ്പാട്. എന്നാൽ ഭവനംവിട്ടു അല്പദൂരം നടന്നപ്പോഴേയ്ക്കും, കാസിഖാനെ കണ്ടുമട്ടി. സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളിൽ മുഴുകിയിരിക്കുന്ന മനോഹരങ്ങളായ പട്ടുപ്പുകൾ ധരിച്ച് കാമൻചമഞ്ഞുകൊണ്ടായിരുന്നു ഓൻ അപ്പോൾ പുറപ്പെട്ടിരുന്നത്. തന്റെ ഉദ്യോഗവലിപ്പത്തെ എടുത്തുകാണിക്കുന്ന ഉടുപ്പു

കളിലല്ലാതെ. ഖാനെ ഒരിക്കലേങ്കിലും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ലാ. ചക്രവർത്തിയാൽ ദത്തമായ സൈന്യാധിപന്റെ ഉടുപ്പുകൾ ധരിക്കാതെ അദ്ദേഹം ഭവനത്തിൽ നിന്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന പതിവിലെന്നു ഞാൻ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നതുമാണ്. അങ്ങിനെമിരിക്കെ, അദ്ദേഹം ആ അസമയത്തു് ആ രീതിയിൽ വസ്ത്രം ധരിച്ചു ചെല്ലുന്നത് എങ്ങോട്ടാണെന്നു കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ, അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു ഉടനെ എനിക്കു ആഗ്രഹം ജനിച്ചു. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ വളരെക്കുറച്ചുനേരം മാത്രമേ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുകയുണ്ടായുള്ളൂ. അപ്പോഴേയ്ക്കും, ഖാൻ യാത്ര പറഞ്ഞു് അവിടെനിന്നു പോയി. കളി തൽക്കാലം വേണ്ടെന്നുവെച്ചു്, ആ സൈന്യാധിപനറിയാതെ അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ പിന്തുടന്നു ചെന്നു. രോശിനാറാബീറവും ആ ഖാനും തമ്മിൽ കണ്ടുമുട്ടിയെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ വേഗം പിന്മാറി. എന്നല്ലാ, വളഞ്ഞുചെന്ന് ആ ജലാശയത്തിന്റെ മുകൾക്കരികിലുള്ള അശോകച്ചവട്ടിൽ വസ്ത്രങ്ങളെല്ലാമഴിച്ചു മറച്ചുവെച്ചു. പതുക്കെ നിഴൽപററിച്ചെന്നു് വെള്ളത്തിലിറങ്ങി മുക്കുകയും ചെയ്തു. പൊന്തിയതു് ശരിക്കു മുൻപറഞ്ഞ കന്മതിലിന്നു പിന്നിൽത്തന്നെയാണു്. അവർ സംഭാഷണം നിർത്തി അവിടെനിന്നു പോയെന്നു ബോധം വന്നപ്പോൾ, വിവരം ഭേദിയെ അറിയിക്കുവാൻ ഞാൻ ഇങ്ങോട്ടും പോന്നു. ആ ലീലാമണ്ഡപത്തിന്റെ മേല്പുറയിൽക്കയറിക്കാടുകെട്ടിക്കിടക്കുന്ന വള്ളികളെല്ലാം അത്രത്തുകളത്തു് അവിടം വേഗം ധൂത്തിയിലാക്കണം. ജന്മചന്ദ്രനേയും മൃസാഫർഖാനേയും വേഗം ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽനിന്നു് മടക്കിവിളിക്കുകയുംവേണം. അല്ലെങ്കിൽ സമരനേരവും ജമാലിനേരവും അനുഭവം അവർക്കു ഉണ്ടാകും.

ജഹാനറ:—അതിന്നിടവരുത്താതെ കഴിക്കണം. കാസിം ഖാനെ.....?

ഫമീർസിംഹൻ:—കുളിക്കാൻ ചെല്ലുമ്പോഴും ഏന്റെ കൈയിൽ ഖരഗമുണ്ടായിരുന്നു. കാസിംഖാൻ മറുജ്ജവരെപ്പോലെയാല്ലോ. ചക്രവർത്തിയുടെ സ്വന്തം സേവകനല്ല! അതുകൊണ്ടാണ്, ആ ഖാനെ ആ നീരാഴിയുടെ വക്കത്തുനിന്ന് ജീവനോടെ ഞാൻ വിട്ടയച്ചത്.

ജഹാനറ:—അങ്ങിനെ ചെയ്തതു ഉചിതമായി. നിരോധം നിർത്തിവെയ്ക്കുവാനുള്ള കല്പന ചക്രവർത്തിയുടെ തൂക്കുകയിൽനിന്നു കസ്തമമാക്കുവാൻ നമ്മൾ ശ്രമിക്കുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ ആ തിരുമേനിയെ ക്ഷോഭിപ്പിക്കുന്ന യാതൊരു കാര്യവും നമുക്കു ചെയ്യുവാൻ പാടില്ല.

ഫമീർസിംഹൻ:—അതു ശരിയാണ്. നിരോധം നിർത്തിവെയ്ക്കുവാനുള്ള ചക്രവർത്തിയുടെ കല്പനയ്ക്കൊണ്ട് ഗോൽക്കൊണ്ടെയ്ക്കു ചെയ്യുന്നവനെ വഴിക്കു വെച്ചു നിഗ്രഹിച്ചു. ആ രാജശാസനം കൈവശപ്പെടുത്തുവാൻ രോശിനാറാബീറും കാസിംഖാനെ ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിന്നു

ജഹാനറ:—അതിന്നു?.....ആട്ടെ, വഴിയുണ്ട്. ചക്രവർത്തിയുടെ കല്പന ഭരംഗസീബിന്നു തടസ്സം കൂടാതെ വേഗം കിട്ടുവാൻ ഞാൻ കണ്ടു പിടിച്ചു ഉപായം ഫമീർസിംഹനെ മനസ്സിലാക്കിയശേഷം ജഹാനറ—ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാലോ?

ഫമീർസിംഹൻ:—എന്നാൽ പറ്റാറി.

ജഹാനറ:—അങ്ങിനെ ചെയ്യാം. നിരോധം നിർത്തിവെയ്ക്കുവാനുള്ള കല്പന സമ്പാദിക്കുകയാണ് ഇനി നമ്മൾ ചെയ്യേണ്ടത്.

ജഹാനറ ഫമീർസിംഹനെ യഥായോഗ്യം സമ്മാനിച്ചു, തൃപ്തിപ്പെടുത്തിയശേഷം അവിടെ നിന്നു യാത്രയാക്കി.

ഹമീർസിംഹൻ മയൂരസിംഹാസനത്തെക്കാൾ വിലമതിക്കുന്ന ഒരു സമ്മാനമായിരുന്നു ജഹാനറയുടെ വക്കൽ നിന്ന് ആ രജപുത്രയോദ്ധാവിനു അപ്പേരം കിട്ടിയത്.

പത്തൊമ്പതാം അദ്ധ്യായം

ഹസ്സനാലിഖാനെ തൃക്കിക്കൊന്ന് തുലോംതുപ്തനായശേഷം ഔറംഗസീബ് വീണ്ടും അബ്ദുള്ളയുടെ നേക്കുതിരിഞ്ഞു. ഗോൽക്കൊണ്ടായിപ്പൻ ആഞ്ഞടിച്ച ഒരു ഇരുട്ടടികൊള്ളുമ്പോഴേക്കും നിരോധം വേണുന്നുവെച്ച് തിരികെപ്പാകുവാൻ ഒരു ആരംഭശൂരനല്ലല്ലോ ആ മുഗൾ രാജകുമാരൻ. ആ കർമ്മശൂരന്റെ കോറിനും കൂടിയ കരൾത്തട്ടിൽ വീണാൽ ഏതൊരു പ്രതിബന്ധം തന്നെ തകർന്നു തരിപ്പണമായിപ്പോകില്ലാ? സർവ്വ പ്രകാരേണയും രാജാധിരാജയോഗ്യമായ ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ വേരൂന്നിപ്പിടിച്ച പടർന്നു നില്ക്കുന്ന ഔറംഗസീബിന്റെ അത്യാഗ്രഹമുതൽ പഠിച്ചെറിയുവാൻ അബ്ദുള്ള ശ്രമിച്ചാലുണ്ടോ സാധിക്കുന്നത്? കഴിയുന്നതും വേഗം ഗോൽക്കൊണ്ട പിടിച്ചടക്കാതിരുന്നാൽ ആ കാര്യം അടുത്തകാലത്തൊന്നും തന്നെ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നവിചാരം രാജകുമാരൻ കാലേകൂട്ടി അറിവുകിട്ടിയിരുന്നു. തന്നിമിത്തം, തന്റെ കൈനിലയിൽ സമാധാനം സ്ഥാപിച്ചുക്കുണം ഔറംഗസീബ്, ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ടയോടൊന്നിച്ചു അബ്ദുള്ളയുടെ അഹങ്കാരക്കോട്ടയും തട്ടി തകർക്കുവാൻ പിന്നേയും കൊണ്ടുപിടിച്ച ശ്രമം തുടങ്ങി. എന്നാൽ, ഇരിമ്പുതകിട് കൊണ്ടു വിധിയാം വണ്ണം കെട്ടി ബലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നവയും കൂത്തു കൂർത്ത കുന്തങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നവയുമായ കോട്ടയുടെ കവാടങ്ങളോടു മല്ലിടുവാൻ ആ മുഗൾ രാജകുമാരന്റെ സൈന്യങ്ങൾക്കു മത്തേദുവീരന്മാർക്കു സാധ്യമായില്ല. കോട്ടമതിൽ തകർക്കുവാൻ

ഒറ്റക്കേടിനികരക്കും കഴിഞ്ഞില്ലാ. അതിശൂരന്മാരായ ഗോൽ
ക്കൊണ്ടേടൊൻ അനവരതം അതിജാഗ്രതയോടുകൂടെ കാത്തു
നിന്നിരുന്നതിനാൽ കോണിമാറ്റം കോട്ടമതിൽ കടന്നു് കൈ
യ്യേറ്റം നടത്തുവാനും മുഗളർക്കു സാധിച്ചില്ല. ഒടുവിൽ, മാർവ
ദേശത്തുനിന്നു് ഷെയിസ്റ്റുഖാനും പടയും വന്നുചേരുന്നതുവരെ
വമ്പിച്ചുരീതിയിൽ ആക്രമണം നടത്താതെ അടങ്ങിപ്പാർക്കുവാൻ
ഔറംഗസീബു് നിർബന്ധിതനായി. എങ്കിലും, നിലകിട്ടിയ
സ്ഥാനത്തു നിലയുറപ്പിച്ചുനിന്നുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം പ്രതി
രോധം മറയ്ക്കു നടത്തിക്കൊണ്ടേവന്നു.

അങ്ങിനെ വരവെ, ഒരു ദിവസം കാലത്തു് ഏതാണ്ടു
അഞ്ചുമണിക്കു, മാറമ്മദാലിയേയും അഹമ്മദാലിയേയും പിടിച്ചു
ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടു ചെല്ലുവാൻ ഔറംഗസീബു് അടുത്തു നില്ക്കുന്ന
ഭടന്മാരോടു കല്പിച്ചു. അക്ഷണം തന്നെ, അതിന്നായി ആയുധ
പാണികളായ അസംഖ്യം പേർ അവിടെ നിന്നു പാഞ്ഞു.
ആ രണ്ടു അശപാലകന്മാരും പാർക്കുന്നവിടെച്ചെന്നു നോക്കി.
അവരെ അവിടെ കണ്ടതേയില്ല. ആ മുഹമ്മദീയസഹോദര
ന്മാർ ഏങ്ങോട്ടു പോയിരിക്കുന്നു എന്നും എപ്പോൾ തിരിച്ചു
ത്തുടങ്ങും അറിവുള്ളവരായി ആരേയും അവർ കണ്ടതുമില്ല.
തിരയുവാൻ ചെന്ന ഭടന്മാർ അപ്പോൾത്തന്നെ ആ വിവരം
ഔറംഗസീബിനെ അറിയിച്ചു.

കൊട്ടം പാപിയായ ഒരു കോപിഷ്ഠൻ കലശത്തുവിന്റെ
അധിക്ഷേപോക്തികളെന്നപോലെയാണു് തുതീയമുഗൾരാജ
കുമാരൻ ആ വർത്തമാനം കേട്ടതു്. പിന്നീടുണ്ടോ അദ്ദേഹ
ത്തിന്നു അടങ്ങിപ്പാർക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നു? കാണാതായ മുഹ
മ്മദീയസഹോദരന്മാരെ തിരഞ്ഞുപിടിക്കുവാൻ ആ മഹാ
സേനാനി അപ്പോൾത്തന്നെ പുറപ്പെട്ടു. മുന്നൂറിലധികം ഭട
ന്മാരെ നെിച്ചുകൂട്ടിക്കൊണ്ടാണു് അദ്ദേഹം ആ കാര്യത്തിന്നു
പുറപ്പെട്ടതു്. ആ തുതീയമുഗൾ രാജകുമാരൻ തിരച്ചിൽ
നടത്തട്ടെ. നമുക്കു മറ്റൊരു സ്ഥലത്തു ചെല്ലേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മുഗർപ്പാളയത്തിൽ അങ്ങിങ്ങുമായി അസംഖ്യം വൃക്ഷങ്ങൾ നില്ക്കുന്നുണ്ട്. അപയിലൊന്നു തൂലോംവലിയതും വല്ലാതെ ഉണക്കത്തട്ടിയതുമാണ്. പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയത്തക്കവണ്ണം ഇലകളൊ ശാഖോപശാഖകളോ ഒന്നുംതന്നെ അതിനില്ല. ഏതാണ്ട് ഇരുപതടി ഉയരവും പതിനെട്ടടി വണ്ണവും കാണുന്ന തടിമരവും ഒന്നു രണ്ടു കൊമ്പുകളും മാത്രമെ അതിന്റെ പൂവ് കാലത്തെ പ്രഭാവത്തെ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുവാൻ ഇപ്പോഴുള്ളൂ. അവതന്നെ വല്ലാതെ ദ്രവിച്ചു ഉള്ളെല്ലാം പോടകത്തിപ്പോയവയുമാണ്.

നിലംവിട്ടു, സുമാർ എട്ടടി മേല്പോട്ടായി, തന്മൂലത്തിൽ തന്നെയുണ്ട് വലിയൊരു പോട്ട്. ഏതൊരു മഹാകായനും ഞെരുക്കുകൂടാതെ കടന്നിറങ്ങിയിരിക്കത്തക്ക സ്ഥലപ്പെരുപ്പമുള്ളതാണ് തടിമരത്തിലെ ആ കോരം. ആരുതന്നെ അതിലിറങ്ങിയിരുന്നാലും അവരെ അന്യർക്കുക്കുതന്നെ പാമെനിനു കൊണ്ട് കണ്ടെത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

ആഴംകൂടിയ ആ പൊത്തിലുണ്ട് ഒരാൾ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു. വിശേഷവിധിയായി വസ്രങ്ങളൊന്നുംതന്നെയില്ല. നഗ്നത മറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടുന്ന ഒരു ഒറ്റവസ്രം മാത്രമേയുള്ളൂ. ശ്വാസോച്ഛവാസം ചെയ്യുന്നുണ്ടോയെന്നു ആരും സംശയിക്കും ഇരുത്തം കണ്ടാൽ. അത്രയ്ക്കുമാത്രം അടുങ്ങിയൊതുങ്ങി അനക്കം കൂടാതെയാണ് ഇരിക്കുന്നത്. വളരെ നേരമായിരിക്കുന്നു അങ്ങിനെ പളുങ്ങിക്കൂട്ടുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ട്. എന്നിട്ടും, എഴുനേറ്റു പുറത്തുവരുവാനുള്ള ഭാവമേയില്ല. തന്നെത്താൻ ഇങ്ങനെ വിചാരവീഥിയിൽ ഓടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് ആ മനുഷ്യൻ.

“.....

.....

.....എന്നുചെയ്യാം! കാലത്തു ഭേദഗ്രാശി ക്ഷായി പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോഴാണല്ലോ ശത്രുക്കൾ വന്ന വിവരം ജലാലുധിൻ അറിവുതന്നത്. ഖൾഗമെങ്കിലും കൈയിലെടുക്കാമായിരുന്നു. അതിനുംകൂടെ സമയം കിട്ടി

യില്ലല്ലോ! അപ്പോഴേയും, ആ ക്രൂരന്മാർ വന്ന് ഞങ്ങളുടെ ഭവനം വളഞ്ഞുകഴിഞ്ഞില്ല! വിഷംകെട്ടൊരു കാടുകളെക്കൊണ്ടോലൊ എന്നിങ്ങനെ ഇതിനുള്ളിൽക്കുറന്നു കൂടേണ്ടതായും വന്നു.....

.....മരിക്കുവാൻ എന്നിങ്ങനെ മടിയില്ലാ. തുക്കമരത്തിൽത്തുങ്ങാതെ തികഞ്ഞൊരു വീരപുരുഷനെപ്പോലെയുലംചെയ്തു മരിക്കേണമെന്നു ആഗ്രഹമുള്ളു. ആയുധം കൈയിലുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ ഞാൻ ഒരു കാലത്തും ഇങ്ങനെ ഒളിച്ചിരിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. ആവുന്നോടത്തോളം അരാതികളെ കൊന്നു കൊന്നു രണ്ടാംഗണത്തിൽ വീണു മരിക്കുകയേ ഉള്ളു. ശൂരന്മാർക്കു തുലോം അനുചിതമായ ഈ നിന്ദകർമ്മത്തിന്നു ഞാൻ—ഞങ്ങൾ—തന്നെയുണ്ടെന്നായിരുന്നു. ഇനി പറഞ്ഞു വേദിച്ചിട്ടുള്ള ഫലം?

.....ജയചന്ദ്രൻ എവിടെച്ചെന്നു ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു? ഭാഗ്യം കൊണ്ട് ഇവിടെനിന്നു രക്ഷപ്പെടുവാൻ സാധിച്ചാൽ ആ വഴിയമ്പലത്തിൽവെച്ചു ഒന്നിച്ചുകൂടാമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിട്ടാണ് ഞങ്ങൾതമ്മിൽ പിരിഞ്ഞത്. അതുപ്രകാരം ഒന്നിച്ചു കൂടുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്തോ? നേരം അസ്തമിക്കട്ടെ. ജനസഞ്ചാരാനിലൂടെ ഒരു ഖരംഗം കിട്ടുവാൻ മാഗ്ഗ്മില്ലല്ലോ! കിട്ടിയിരുന്നുഎങ്കിൽ ഫമീർ സിംഹന്റെ ഈ ശിഷ്യൻ ശത്രുസംഹാരം ചെയ്യുന്നത് എങ്ങിനെയാണെന്നു ഔരംഗസീബിനു കാണിച്ചുകൊടുക്കാമായിരുന്നു.....

.....ഞങ്ങളുടെ പരമാർത്ഥം ഔരംഗസീബ് എങ്ങിനെ അറിഞ്ഞുവശായി? ശരി, ആഗ്രയിൽ രോഗിനാറാബീഗമുണ്ടല്ലോ.....

.....എന്നാലും, ജയചന്ദ്രനും മസാഫർ ഖാനും ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരുമാണെന്നു ആ ട്രഷ്യൻ എങ്ങി

നെ മനസ്സിലാക്കി? ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും തീരെ മാറി
 യിട്ടാണല്ലോ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഈ പാളയത്തിൽ
 കടന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളത്. പിന്നെയെങ്ങിനെ ഔറംഗസീബ്
 ഞങ്ങളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു?.....

.....ശരി, ശരി, ഞങ്ങൾ ഔറംഗസീ
 ബിന്റെ സേവകരായിച്ചേർന്നിട്ട് അധികം കാലമായിട്ടി
 ല്ലല്ലോ! മറ്റുള്ളവരെക്കെ പഴയ പ്രവൃത്തിക്കാരും
 ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേർ മാത്രം പുതിയവരുമാണല്ലോ! പരി
 ചിതരും അപരിചിതരും. ആ നിലയ്ക്കു്, പുതുതായി
 പ്രവൃത്തിക്കു ചേർന്നുകൂടിയ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരുമായിരിക്കും
 ജയചന്ദ്രനും മുസാഫർഖാനും എന്നു ഔറംഗസീബ്
 ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ടാകും. ആ ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ടായോ എന്നു
 പരിശോധിക്കുവാനായിരിക്കണം ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരെയും
 പിടിച്ചുകൊണ്ടു ചെല്ലുവാൻ ആ സൂത്രജ്ഞൻ ആജ്ഞാ
 പിിച്ചത്. എന്നെ പരിശോധിച്ചാൽ തകരാറൊന്നും
 വരില്ല. അതുപോലെല്ലല്ലോ ജയചന്ദ്രനെപ്പരിശോധി
 ച്ചാലുണ്ടാകുന്ന ഫലം.....
ആട്ടെ, നേരം അസ്തമിക്കട്ടെ. ജനസ
 ബ്ധാരം നിലയ്ക്കട്ടെ.”

ഇത്രത്തോളം ആത്മഗതം കൊള്ളുവാൻ മാത്രമെ മുസാ
 ഫർഖാനു തരം കിട്ടിയുള്ളു. അപ്പോഴയ്ക്കും, കത്തിയെരിയുന്ന
 സാമാന്യം വലിയൊരു എണ്ണത്തുണിക്കെട്ടു് ആ ഖാൻസാഹി
 ബിന്റെ ശീരസ്സിൽവന്നു വീണു. അപ്രകൃതമായ ഒരു അപ
 ശ്യാബ്ദം ആ പൊത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങി. എങ്കിലും, പുറത്തു
 വന്നില്ല. വരുവാൻ സമയമുണ്ടായില്ല. അപ്പോഴയ്ക്കും,
 കത്തിക്കാളുന്ന എണ്ണത്തുണിക്കെട്ടുകൾ നാലെണ്ണം കൂടെ വഴിക്കു
 വഴിയേ ആ കോടരത്തിൽപ്പതിച്ചു. ചില ചീറലും തുമ്പലും
 അതിന്നുള്ളിൽ മുഴങ്ങി. അതോടുകൂടെ, മുസാഫർഖാൻ
 പൊരിഞ്ഞു പിടഞ്ഞു ശ്വാസം മുട്ടിക്കൊണ്ടു് വേഗം എഴു

നേരം. മുഖവും പുറത്തുകാണിച്ചു. അക്ഷണം തറച്ചു കൂട്ടി
ത്തിൽത്തന്നെ കണ്തം രണ്ടു്.

അനലൻ ഉള്ളും പുറവും ഒരുപോലെ പടൻ പിടിച്ചു
വെണ്ണിറാക്കുവാൻ തുടങ്ങിയ ആ തന്മരത്തിനുള്ളിൽ നിന്നു്
ഒരാംഗസീബു് ഏതാനും ഭേദമാരെക്കൊണ്ടു് മസാഫർ
ഖാന്റെ കരിഞ്ഞു പുകഞ്ഞ ശവശരീരം വലിച്ചു പുറത്തിടി
യിച്ചു. അനന്തരം, ആ പ്രേതം നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചു്
ആളെത്തിരിച്ചറിഞ്ഞ ശേഷം വഴിപോലെ മറചെയ്യുവാൻ
നാലഞ്ചു ഭേദാരോടു കല്പിച്ചും വെച്ചു് തുതീയമുഗൾരാജകുമാ
രൻ മറയ്ക്കു പടയാളികളെ ഒന്നിച്ചു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു അവിടം
വിട്ടുപോയി. ചെന്നതു്, വീറകിന്നു കൊണ്ടുവന്നു കൂട്ടിയിരി
ക്കുന്ന മരത്തുണ്ടുകിട്ടുള്ളതേയ്ക്കാണ്. അദ്ദേഹം അവിടെ
എത്തുന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ നമുക്കെത്തണം.

—:0:—

ഇരുപതാം അദ്ധ്യായം.

മരത്തുണ്ടുകൾ കൂട്ടിയിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു് ഇരുനൂറ്റിലധി
കം ഭേദാർ നെടുനീളെ നിരന്നുനിന്നു് അത്യുത്സാഹത്തോടെ
ജോലിചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു്. നീണ്ടുയന്നൊരു വരമ്പു
കണക്കെക്കിടക്കുന്ന മരമുട്ടികളെ മറിച്ചുമാറിയിട്ടു് അവിടെ
യെങ്ങും ജയചന്ദ്രനെത്തിരയുകയാണു് അവർ. ആ പടയാ
ളികൾ അങ്ങിനെ ഒരു മണിക്കൂർ നേരം തിരയുമ്പോഴേയ്ക്കും
മസാഫർഖാനെ ചുട്ടുകരിച്ച ഭേദാരോടൊന്നിച്ചു് ഒരാംഗ
സീബു് അവിടെ എത്തി. അതോടുകൂടെ പോരാളികളെല്ലാ
പ്പേരും ചേർന്നു് അത്യന്തം ആഗ്ലാഭത്തോടെ തിരച്ചുൽജോലി
നടത്തുവാൻ തുടങ്ങി. അവരുടെ നേതൃത്വം വഹിച്ചുകൊണ്ടു്
അശപാത്രാധിപായ ഒരാംഗസീബു് ദൂരത്തു നിന്നു.

അങ്ങിനെ പടയാളികൾ മുറയ്ക്ക പ്രവൃത്തി നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കെ, അമ്പരിൽ ഒരുവൻചെന്ന് വലിയൊരു മരമുട്ടിയിൽ കടന്നു പിടികൂടി. എത്രതന്നെ പ്രയത്നിച്ചിട്ടും അതിനെ ഇളക്കുവാൻപോലും ആ യോദ്ധാവിന്നു കഴിഞ്ഞില്ല. തന്നിമിത്തം ആ പോരാളിക്കു സമീപം നില്ക്കുന്ന രണ്ടുപേരുടെ സഹായം ആവശ്യപ്പെട്ടേണ്ടതായി വന്നു. അതിന്നുശേഷം, ആ മൂന്നു പേരും ഒത്തൊരുമിച്ചുകൊണ്ടാണ് ആ മരത്തുണ്ടു മരിച്ചിട്ടുവാൻ ശ്രമം തുടങ്ങിയത്. എന്നിട്ടും അവർക്കു അതിന്നു സാധ്യമായില്ല. പിടി മുറുകെപ്പിടിച്ച് മരമുട്ടിയെ മരിച്ചിട്ടുവാൻ വേണ്ടുന്ന അംഗസൗകര്യം തക്കതാക്കില്ലെന്നും അതിന്നു കാരണം അരയിൽത്തുങ്ങുന്ന ഒരു കോൽപ്പരിചയും നെടുംവാളുമാണെന്നും ആ ഭടന്മാർക്കു അല്പനേരത്തെ പരിശ്രമത്തിനുശേഷം മനസ്സിലായി. നിലത്തു നല്ലൊരു സ്ഥാനത്തു ആയുധങ്ങളുണ്ടായിട്ടുവെങ്കിലും അവർ പിന്നെ മടിച്ചുനീന്നതേയില്ല. അംഗലാഘവം വേണ്ടുന്നത്ര കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു എന്നു കണ്ടപ്പോൾ ആ മൂന്നുപേരും വീണ്ടും മരമുട്ടിയോടുചെന്നുവന്നു. ഏറ്റവും എഴുന്നയുള്ള; അതിനെ മരിച്ചിട്ടുകയുണ്ടായില്ല അതിന്നുമുമ്പ്, ഉടലും തലയും രണ്ടും രണ്ടായി ആ മൂന്നുപേരും മരിച്ചുവീണു. മരത്തുണ്ടുകൾക്കിടയിൽ നിരായുധനായി ഒളിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്ന ജയചന്ദ്രൻ പെട്ടെന്നു ചാടിച്ചെന്നു നല്ലൊരുവാളും പരിചയും കൈക്കലാക്കിക്കൊണ്ടു നടത്തിയ കൈക്കളിയല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല ആ മൂന്നു പടയാളികളും കഴുത്തറു കീഴ്പ്പെട്ടിരിക്കുവാൻ കാരണം.

ജയചന്ദ്രൻ ചാടിയതും ഒരു ഖരഗവും പരിചയും കൈവശപ്പെടുത്തിയതും അവിടെ പ്രവൃത്തിയെടുത്തുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന ആരുടേയും ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടില്ല. ഗോളാകൃതിയിലുള്ള എന്തോ ഒന്ന് തങ്ങളുടെ മുന്നിൽ നിന്നു തലയ്ക്കുമീതെ അതിവേഗം പറന്നുപോയെന്നു മാത്രമേ അടുത്തുനില്ക്കുന്നവർ ഗ്രഹിക്കുകയുണ്ടായുള്ളു. ഒരു മനുഷ്യനാണ് പോയതെന്നുംകൂടെ അപ്പോൾ അവർ ധരിച്ചതേയില്ല. എങ്കിലും, അത് എന്താണെന്നറിവാൻ അത്യുൽക്കണ്ഠയോടെ ആ ഭടന്മാർ ഉടൻ തിരിഞ്ഞു

നോക്കി. നോട്ടം ജയചന്ദ്രനിൽച്ചെന്നു പതിക്കും മുൻപെ, ആ രജപുത്രയോദ്ധാവ് വാളുരുന്ന 'ണിം' എന്ന് ശബ്ദം അനേകം പേർ കേട്ടു. കായ്ത്തിന്റെ പരമാത്മം അവരെല്ലാവരും കണ്ടറിയുകയുണ്ടായി. അക്ഷണംതന്നെ, ആയുധങ്ങളെഴിച്ചു വെച്ചവർ മൂന്നുപേരും അമ്പരന്നുലറിക്കൊണ്ടു് ജയചന്ദ്രന്റെ നേക്കു കരിച്ചുചാടി ഉത്തമാംഗങ്ങളാർ ആ അവിവേകികൾ നിലത്തു വീണു.

കഠിനമായ ഒരു പാദപ്രഹരമേറ്റു വലിയൊരു തോൽപ്പത്തു കണക്കെ ജയചന്ദ്രൻ വിറകിൻതുണ്ടുകൾക്കിടയിൽനിന്നു് പൊങ്ങിയ മാത്രയിൽത്തന്നെ അതു് ആ ക്ഷത്രിയവീരനാണെന്നു് തൃതീയ മുഗൾരാജകുമാരൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ഉടൻതന്നെ, ആ യോദ്ധാവിനെപ്പിടിക്കുവാൻ ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു കല്പിച്ചുകൊണ്ടു് ആ മുഗൾരാജകുമാരൻ കുതിരയെ കുറച്ചൊന്നു മുന്നോട്ടു നടത്തി. അത്രമാത്രമെ ചെയ്തുള്ളു. അപ്പോഴുള്ളും, തന്റെ ഭടന്മാരിൽ മൂന്നുപേർ കഴുത്തറു വീഴുന്ന കാഴ്ച ആ രാജകുമാരനും കൺകലങ്ങളേ കാണേണ്ടതായി വന്നു. അദ്ദേഹം ഒരടിപോലും പിന്നെ മുന്നോട്ടു കുതിരയെ നടത്തിയില്ലാ. ഭടന്മാർ വീണേടത്തുണ്ടായ കലാപത്തിന്റെ കലാശം കാണുവാൻ കാംക്ഷിച്ചാടേ, ഇളകാതെന്നില്ലെന്ന കുതിരപ്പറ്റത്തുതന്നെ ഇരിക്കുകയാണു് ചെയ്തതു്.

ജയചന്ദ്രൻ തന്റെ നേരിട്ടെതിർത്തവരുടെ തല കൊയ്തുകഴിഞ്ഞില്ലാ: അതിനുമുമ്പുതന്നെ, അസംഖ്യം ഖരഗങ്ങൾ ആടിതുതേജ: പ്രചാധിനിയിൽ ആറാടിക്കൊണ്ടു് ആ ക്ഷത്രിയവീരനെ സംഹരിക്കുവാൻ ചാടിപ്പുറപ്പെട്ടു. ആയുധപാണികളായി കലിനകാണ്ടു കോമരങ്ങളെന്നപോലെ കൊടുമ്പിരിക്കൊണ്ടുകൊണ്ടു് കൊലയെല്ലാരുങ്ങിയടുക്കുന്ന ശത്രുക്കളോടു നേരിടുവാൻ ആ രജപുത്രയോദ്ധാവുണ്ടോ പിന്നെ മടിച്ചുനില്ക്കുന്നു? പ്രതിയോഗികൾക്കു പുഷ്പം കാണിച്ചുകൊണ്ടു പലായനം ചെയ്തു് പ്രാണനെ രക്ഷിക്കുവാൻ ഒരു ഭീരുവല്ലല്ലോ ആ ആയോധന വീരൻ. രക്ഷപ്പെടുന്ന കാര്യം തീരെ അസാധ്യവുമല്ലെ?

ഫമീർസിംഹന്റെ ശിഷ്യനായ ആ രജപുത്രവ്യാഘ്രം മൂന്നുപേരെ കഴുത്തുറത്തു വീഴ്ത്തിപ്പോഴെയും. ആ പോരാളിയോടു അസംഖ്യംപേർ ചെന്നുറു. പ്രതികാരേച്ഛയുള്ളവരായ ആ മുഗൾപ്പടയാളികളുടെ ആർപ്പം വിളിയും അട്ടമാസങ്ങളും കൊണ്ട് ആ കൊലസ്ഥലം തുലോം കോലാഹലമയമായി. അതോടുകൂടെ, നാലുഭാഗത്തുനിന്നും തന്റെ ശിരസ്സിന്നുനേരെ ഉരക്കോടെ പതിക്കുന്ന ഒരു ഖരഗസമൂഹത്തെത്തന്നെ ജയചന്ദ്രൻ തടുക്കേണ്ടതായി വന്നു. 'മെയ്യകണ്ണാകുന്നതുവരെ' പയററുഭൂസിച്ച് തെളിഞ്ഞ സിംഹതുല്യപരാക്രമനായൊരു യുദ്ധവിദഗ്ദ്ധനും മാത്രം സാധിക്കുന്ന ആ അമാനുഷകർമ്മം അനായാസേന നടത്തിക്കൊണ്ട് ആ ക്ഷത്രിയവീരൻ ഏതാനും സമയം നിന്നിരുന്നവിടെത്തന്നെ നീല്ക്കുകയുണ്ടായി. അതിലകത്തു ആ വാർക്കാരന്റെ കാല്ക്കൽപ്പതിച്ചത് അയ്മ്പതിലധികം അരാതികളുടെ ശിരസ്സുകളാണ്, മുസാഫർഖാനെപ്പോലെ അർദ്ധനഗനായിരുന്ന ആ രജപുത്രന്റെ ദേഹത്തിൽനിന്ന് ഒരു തുള്ളി രക്തംപോലും കളയുവാൻ മുഗളർ കഴിഞ്ഞതുമില്ല. തന്നിമിത്തം, താപവും കോപവും അവർക്കു സഹിക്കാവതായി. ആ യുദ്ധതന്ത്രജ്ഞർ പോരിന്റെ മട്ടൊന്നുമാറി. ഖരഗങ്ങൾക്കുപുറമെ കൂറമ്പുകളും കന്തം, വടി, കട്ടാരം, വെണ്മഴ മുതലായ ആയുധങ്ങളുംകൂടെ ആ കോപാവിഷ്ഠർ ജയചന്ദ്രന്നുനേരെ പ്രയോഗിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അതിന്നിടയിൽ മുപ്പതുപേരെക്കൂടെ ആ ക്ഷത്രിയയോദ്ധാവ് വെട്ടിവീഴ്ത്തുകയുണ്ടായി.

നേരിട്ടുവരുന്ന ആയുധങ്ങളുടെ എണ്ണവും തരവും പ്രതിനിമിഷം വലിക്കുന്ന എന്നു കണ്ടപ്പോൾ ജയചന്ദ്രൻ പെട്ടെന്നു തന്റെ ഒരുക്കോൽപ്പരിചയുള്ളിൽപ്പതുങ്ങിയൊതുങ്ങിക്കൊണ്ട് നിലംപററി നിലയുറപ്പിച്ചു. അതിന്നുശേഷം, കാലചക്രംപോലെ അതിവേഗം ചുറ്റിത്തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചെമ്പുപരിചയല്ലാതെ അതിന്നിടയിലുള്ള പടയാളിയുടെ ശരീരം ഒരു കണ്ണുകാണുവാൻപോലും ആർക്കുതന്നെ കിട്ടുകയുണ്ടായില്ല. അന്നേരം മുഗളർ ചെയ്തത് ആ പരിച തകർക്കുവാൻ പ്രയത്നം തുടങ്ങുകയാണ്. കണ്ണിൽക്കണ്ട ഘനംകൂടിയ

പാറക്കല്ലുകളും മററുമെടുത്ത് അതിന്മേൽ അവർ അതിശക്തിയോടെ മീതെയും മീതെ വെയ്ക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. അവരുടെ ആ പരിശ്രമവും ഫലിച്ചില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, പരിചയിൽ പ്പതിക്കുന്നതെല്ലാം പകിരിതിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് നാലുപാടും തെറിച്ചുപോകുന്ന കാഴ്ചകണ്ട് അവരെല്ലാവരും ഭയപ്പെട്ടു നടുങ്ങിപ്പോകയുമുണ്ടായി. എങ്കിലും, തങ്ങളുടെ ഉദ്യമത്തിൽനിന്ന് അവർ പിൻവാങ്ങിയതേയില്ല. പരിച തകർന്നുവാൻ തങ്ങളാൽ കഴിയുംവണ്ണം പിന്നെയും ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടേയിരുന്നു. നവെച്ചു, ജയചന്ദ്രന്റെ വാളെത്തുന്നേടത്തേയ്ക്കു അവർ അടുക്കുകയുണ്ടായോ? അതൊട്ടില്ലതാനും.

അങ്ങിനെയിരിക്കെ, ജയചന്ദ്രന്റെ അമാനുഷമായ പരാക്രമവും അഭ്രാസവൈശിഷ്ട്യവും കണ്ട് പേടിച്ചുരണ്ടു മുഗൾ പടയാളികളിൽ ചിലർ വേഗം അവിടെ നിന്ന് പാഞ്ഞു. ആ രാജപുത്രനെ കൊല്ലാതെ ജയിച്ചു പിടിച്ചു ബന്ധിക്കുവാൻ മുഗൾ പടയാളികൾ കാലതാമസം വരുത്തുന്നതോളം കപിതനായിക്കൊണ്ട് കുതിരപ്പറ്റത്തു ഇരിക്കുന്ന ഔറംഗസീബിനടുക്കൽ ആ ഭടന്മാർ ചെന്നു കൈകൂപ്പി. അവർ സകലസംഗതികളും ആ രാജകുമാരനെ അറിയിച്ചു. ജയചന്ദ്രൻ കേവലം ഒരു മനുഷ്യനല്ലെന്നും ചെയ്ത്താന്റെ ഒരു അവതാരമാണെന്നും സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടാണ് ആ പടയാളികൾ തുതീയ മുഗൾരാജകുമാരനെ വിവരം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുത്. അതു കേട്ടപ്പോൾ ആശ്ചര്യഭരിതനായിത്തീർന്ന ഔറംഗസീബ് തന്റെ മഞ്ഞേഭവീരന്മാരിൽ മൂന്നു നാലെണ്ണത്തെക്കൊണ്ട് ആ ധിക്കാരിയെ ചവുട്ടിത്തേച്ചുരച്ചു കൊല്ലിക്കുവാൻ ആ കിങ്കരന്മാരോടു സഗൗരവം ആജ്ഞാപിച്ചു. ആ കാര്യം നടത്തുവാൻ അദ്ദേഹംതന്നെ അങ്ങോട്ടു ചെല്ലുകയും ചെയ്തു.

ഇരുപത്തൊന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഒറ്റംഗസീബ് ആ ലഹളസ്ഥലത്തു ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ടുകാഴ്ച ആ രാജകുമാരൻ മുമ്പു കാണുകയും കേൾക്കുകയുമുണ്ടാകാത്ത ഒന്നായിരുന്നു. വലിയൊരു രക്തക്കുളത്തിൽ അങ്ങിങ്ങുമായിക്കിടക്കുന്നു പത്തു നൂറു ഭടന്മാരുടെ ഉടലും തലയും. ഒരു ഒരുക്കോൽച്ചെമ്പു പരിചയുണ്ട് ആ കബന്ധങ്ങൾക്കിടയിൽക്കിടന്നു പരന്നൊരു പമ്പരത്തിന്റെ അവസാനത്തിരിച്ചിൽ തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു; വേഗത്തിന്നു മാത്രം അരുതി വന്നിട്ടില്ലാ: അത് ശതസഹസ്രം മടങ്ങു കൂടുന്ന ലാണ്. ആ പരിചയ്ക്കു ചുറ്റും ഒട്ടകാല വട്ടം തട്ടി നില്ക്കുന്നുണ്ട് മുഗൾപ്പടയാളികൾ, എങ്കിലും, അവരിൽ ആരുമെന്നെ അതിന്നടുത്തു ചെല്ലുന്നതേയില്ലാ. പരിച തകർന്നവൻ പരിശ്രമങ്ങൾ പലതും നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് അവർ.

തീരെ അസാധ്യമായ ഒരു കാര്യത്തിലാണ് ആ ഭടന്മാർ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നു ആ കാഴ്ച കണ്ടമാത്രയിൽത്തന്നെ ഒറ്റംഗസീബ് തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

അലോകസാധാരണമായ ആ കാഴ്ച ഒറ്റംഗസീബ് അല്പം നേരം ഇമ തല്ലാതെ നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. അപ്പോഴയ്ക്കും, ആ രാജകുമാരന്റെ ഉള്ളിലിരുന്നു. ഹൃദയകവാടം തുറന്നു. ആദിത്യകിരണങ്ങൾ അകത്തുകടന്നു. സ്വപ്നവാതിൽ തുറന്നു വന്ന തീർത്ഥപാദനായ ഒരു മന്ദാനിലന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം മൂലം ഉൾക്കളം കളുത്തും വശായി. എന്നല്ലാ, ചിൽപ്രേമ ശാശ്വതമനോജ്ഞമുത്തിയായ അള്ളാവിന്റെ പരമോദ്ദേശ്യമെന്തെന്നുള്ള ജ്ഞാനവും അവിടെ ഉദിച്ചു. രോമാഞ്ച കണ്യകിതനായിച്ചമഞ്ഞ ആ മുഗൾ രാജകുമാരൻ ഉടനെ കല്പിച്ച മത്തേള വീരന്മാരെ അവിടെ കൊണ്ടു വരേണ്ടെന്ന്. അത്രമാത്രമല്ല, നവീനമായ ഒരു പരിശുദ്ധ വികാരത്തിന്നു വശംവദനായി കൊണ്ടു മുഗൾപ്പടയാളികളെ വിലക്കി വിലക്കി ആ രാജകുമാ

രൻ മുന്നോട്ടും കടന്നു ചെന്നു. ചെന്നപാടെ, ജയചന്ദ്രന്റെ പരിചമേൽ ശിലാവർഷം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവരെയും തോക്കും നിറച്ചു വെടിവെയ്ക്കുവാൻ തയ്യാറായി നില്ക്കുന്നവരെയും ആ കമ്ബങ്ങളിൽനിന്ന് തടഞ്ഞു നിർത്തുകയും ചെയ്തു.

ഏതാനും നിമിഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. രാത്രിയാകുന്നതുവരെ എങ്ങിനെയെങ്കിലും സ്വപരക്ഷമാത്രം നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന ശേഷം പെട്ടെന്നു ചാടി കിട്ടുന്നേടത്തോളം ശത്രുക്കളെക്കൊന്നു കൊന്നു പോക്കുതതിൽ വീണു മരിക്കുകയോ അല്ലാത്തപക്ഷം ഓടി രക്ഷപ്പെടുകയോ ചെയ്യാമെന്നു കരുതി, പരിച മുഴുറി പ്രാണനെക്കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജയചന്ദ്രൻ ഇങ്ങനെ ഔരംഗ സീബിന്റെ ഒരു അരുളപ്പാടു കേട്ടു.

“ഹേ, വീരശിഖാമണേ, ജയചന്ദ്ര! മുഗൾസാമ്രാജ്യപതിയായ ഷാജഹാൻ തിരുമേനിയുടെ തുതീയ പുത്രൻ ഔരംഗസീബ് നിന്നിൽ പ്രസാദിച്ചിരിക്കുന്നു. പരാക്രമം കാണിച്ചതു മതി. ഇനിവേണ്ട. ഇത്രമാത്രംകൊണ്ടു തന്നെ മൃത്യുവിനെ നീ ജയിച്ചുകഴിഞ്ഞു. നാം നിന്നെക്കു അഭയം തന്നിരിക്കുന്നു. മീവാറിനെ ഒരു അമോഘവീരമാതാവാക്കിയ ഹേ ക്ഷാത്രവീര്യപ്രദീപമെ ! വരു. വന്ന് നമ്മുടെ ആതിഥ്യം സ്വീകരിച്ച് സുഖമായി ആഗ്രയ്യം ചെയ്യൂ ”

അതാ, ഔരംഗസീബിന്റെ വെൺപട്ടുകുടാരത്തിനകത്തു ആ മുഗൾരാജകുമാരനും ജയചന്ദ്രനും രാജോചിതങ്ങളായ ആസനങ്ങളിൽ ഇരുന്ന് സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് അമുതത്തു നടത്തുന്നു.

ഔരംഗസീബ്:—ജയചന്ദ്രാ, അങ്ങിനെ പറയേണ്ടോ. നിന്നെക്കു ഒരു മുഗൾസൈന്യാധിപസ്ഥാനം നാം തരുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ അംഗരക്ഷകന്മാരിൽ പ്രഥമസ്ഥാനവും നിന്നെക്കു

തന്നെ. നീ ജമാനറയുടെ പക്ഷം വിട്ട് നമ്മുടെ പക്ഷം ചേരണം.

ജയചന്ദ്രൻ:—തിരുമേനി, തിരുവുള്ളക്കേടുണ്ടാകരുത്. ആഗ്രയിലെ തെരുവുകളിൽ അന്നവസ്ത്രാദികളില്ലാതെ അലഞ്ഞു നടന്നിരുന്ന അടിയനെ ഈ നിലയിലെത്തിച്ചത് കാരുണ്യമുന്തിയായ ആ പുണ്യമാതാവാണ്. അടിയൻ അടിയന്റെ ആ വളർത്തമ്മയെ എങ്ങിനെ ഉപേക്ഷിക്കട്ടെ. അതീന്നുമാത്രം കഠിനമായ ഒരു ഹൃദയം അടിയന്നു ഇല്ലാ, തിരുമേനി. കൃതഘ്നനായി ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാര്യം ഒരു രജപുത്രൻ ഒരിക്കലും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതല്ലല്ലോ! ചെയ്യുന്നതല്ലല്ലോ! ബുദ്ധിമുട്ടേറിയവന്നാൽപ്പോലും ചെയ്യുന്നതല്ലല്ലോ! അയ്യോ, ആ കാര്യം വിചാരിക്കുവാൻ പോലും അടിയന്നു വയ്യല്ലോ, തിരുമേനി.

ഒരംഗസീബ്:—അതു വാസ്തവംതന്നെ, ജയചന്ദ്ര. അല്ലെന്നു നാം പറയുന്നില്ലാ. നീ നമ്മുടെ ഹൃദയം കവൻ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു പറയുന്നതാണ്. കേൾക്ക. നാം മയൂരസിംഹാസനത്തിൽ ഇരുന്ന് മുഗൾസാമ്രാജ്യാധിപത്വം നടത്തുമ്പോൾ നമ്മുടെ ചെങ്കോലിന്നു പ്രതാപം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ട് നീ പ്രധാന സൈന്യാധിപസ്ഥാനത്തു പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. നമ്മുടെ വിജയപതാകയ്ക്കു അക്ഷയകാന്തി നൽകുന്ന സമ്പൂർണ്ണ ജയചന്ദ്രനായി നീ എന്നെന്നും കാരാഴിഞ്ഞ ഈ സാമ്രാജ്യ നഭസ്സിൽ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. നമ്മുടെ ആഗ്രഹം അതാണ്. എന്നാൽ, ഈ വമ്പിച്ച സാമ്രാജ്യഭാരം വഹിക്കുവാൻ നമ്മുടെ ഈ ചുമലിന് അധികം ശ്രമപ്പെടേണ്ടതായി വരില്ലാ. തീർച്ചതന്നെ.

ജയചന്ദ്രൻ:—തിരുമേനി അടിയനിൽ പ്രസാദിച്ചു അരുളുന്നതു സത്യമാണ്. അടിയന്റെ അഭ്യുന്നതിക്കു വേണ്ടിയാണ്. എങ്കിലും, അടിയന്റെ പേരിൽ തിരുവുള്ളക്കേടുണ്ടാകരുത്. ദയകൂടാതെ—ലജ്ജകൂടാതെ—കൃതജ്ഞതകൂടാ

തെ—ജഹാനറബീഗത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു അടിയൻ ഒരു കാലത്തും തിരുമേനിയെ സേവിക്കുന്നതല്ല. തിരുമേനിയുടെ പ്രീതിക്കുവേണ്ടി അടിയൻ രണ്ടു കാര്യം ചെയ്യുന്നതാണ്. ഈ ദേഹത്തിൽ ജീവനുള്ളകാലത്തോളം—അടിയൻ ശ്വാസോച്ഛ്വാസം ചെയ്യുന്നകാലത്തോളം—തിരുമേനിക്കെതിരായി ഈ ദാസൻ വാളെടുക്കുന്നതല്ല. തിരുമേനിയുടെ തിരുവുള്ളത്തിന്നു അസുഖം നൽകുന്നയാതൊരു കാര്യവും പ്രവർത്തിക്കുന്നതുമല്ല. അതിന്നു പകരമായി ഒരു കാര്യം ചെയ്യാമെന്നു തിരുമേനിയും അടിയന്നു വാക്കുതരുന്നു.

ഒരംഗസീബ്:—വീര. നാം ഇന്നേവരെ ഇത്രത്തോളം ഒരുവന്നു വശംവദനായിത്തീർന്നിട്ടില്ല. നമ്മുടെ സ്വന്തം സാമ്രാജ്യച്ചേക്കോൽ കൈവശപ്പെടുത്തിയ നിന്റെ പ്രീതിക്കുവേണ്ടി നാം എന്തും ചെയ്യുന്നതാണ്. നീ ആവശ്യപ്പെടുന്നതെന്താണെന്നു പറയു. വാക്കു നാം തരുന്നുണ്ട്.

ജയചന്ദ്രൻ:—എന്നാൽ പറയാം. തിരുമേനി മയൂരസിംഹാസനത്തിന്നു വേണ്ടി മുഗൾ സമ്രാട്ടിനെപ്പിടിച്ചു തടവിലിട്ടു എന്നുവരാം. തിരുമേനിയുടെ ജ്യേഷ്ഠാനുജമാരെ നിഗ്രഹിച്ചു എന്നും ധരവുന്നതാണ്. അതിന്നൊന്നിന്നും അടിയന്നു വിരോധമില്ല. എന്നാൽ, അടിയന്റെ വളർത്തമ്മയായ ജഹാനറബീഗത്തെ—തിരുമേനിയുടെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരിയെ—മുഗൾരാജകുടുംബത്തിലെ നായികയെ—എന്തുതന്നെ ആയാലും ഉപദ്രവിക്കയില്ലെന്നു തിരുമേനി അടിയന്നു വാക്കുതരുന്നു.

ഒരംഗസീബ്:—സഹോദര, നിന്റെ അഭീഷ്ടപ്രകാരം നാം പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണെന്നു ഇതാ വാക്കുതരുന്നു. ഖുറാൻ കൈയിലെടുത്തു അജ്ഞാവിനു മുമ്പാകെ നിന്നുകൊണ്ടു "ഒരംഗസീബ് ഇതാ നിന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണെന്നു നിണക്കു വാക്കുതരുന്നു.....

അമൂല്യങ്ങളായ സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തു തൃപ്തനാക്കിയ തിരുപ്പിന്നെ ഔറംഗസീബ് ജയചന്ദ്രനെ ആഗ്രയ്യം വഴി കൂട്ടി വിട്ടു.

നരമാംസഭോജിയായ ഒരു അതിക്രൂരവ്യാഭൂതന്റെ ഘോരദംഷ്ട്രങ്ങൾക്കിടയിൽ നിന്നു ജയചന്ദ്രൻ രക്ഷപ്പെടുകയുണ്ടായല്ലോ! എന്നാൽ, ആ രജപുത്രനു ആഗ്രയിലെത്തുവാൻ നിയതിയുടെ നിയോഗമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ ക്ഷത്രിയവീരൻ മാഗ്ഗ്മലേയ ഒരു ദിവസം അന്തിതക്കിയ ഒരു ഭവനത്തിലെ നായികക്കു ആ യോഗാവിന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ചില സാധനങ്ങളിൽ ആഗ്രഹം ജനിച്ചു. സ്രീ തുനിഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ തടുക്കുവാനാരുണ്ട്? വിഷം കലർത്തിയ ആഹാരം കൊടുത്ത് ജയചന്ദ്രനെ നിഗ്രഹിച്ച് ആ സ്രീ ആ സാധനങ്ങളെല്ലാം അപഹരിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു.

നാലുമാസത്തിനുശേഷം ജഹാനറയുടെ ഭടന്മാർ ആ സ്രീയെ കടുംബത്തോടൊന്നിച്ചു ചുട്ടെരിച്ചു ചാമ്പലാക്കുകയുണ്ടായി.

ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽനിന്നു വേഗം തിരികെച്ചെല്ലുവാൻ ജഹാനറാബീഗം ജയചന്ദ്രനും മുസാഫർഖാനും അയച്ചു കല്പനയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു് ആഗ്രയിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ട ഭടനെ രോശിനാരാബീഗത്തിന്റെ കിങ്കരന്മാർ വധിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, ഈ കഥയിലെ മൂന്നു അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ച സംഭവങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നതല്ലായിരുന്നു.

അതല്ല, ഒരു കാര്യം തീരെ മറന്നു. ജയചന്ദ്രന്റെയും മുസാഫർഖാന്റെയും ഒളിസ്ഥലങ്ങൾ ഔറംഗസീബ് കണ്ടു് പടിച്ചതെങ്ങിനെയെന്നു നമുക്കു അന്വേഷിച്ചറിയേണ്ട?

മുഹമ്മദാലിയേയും അഹമ്മദാലിയേയും തിരഞ്ഞുപിടിച്ചു ബന്ധിച്ചു കൊണ്ടു വരുവാനയച്ചവരിൽ നിന്നും ആ രണ്ടു് അശ്വപാലകന്മാരും ആ പാളയത്തിലെങ്ങും തന്നെയില്ലെന്നുള്ള വിവരം ഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ ഔറംഗസീബ് താൻ തന്നെ ആ കാര്യത്തിന്നു ഭടന്മാരോടൊന്നിച്ചു പുറപ്പെടുകയുണ്ടായല്ലോ!

തന്റെ പ്രത്യേക സമ്മതപത്രമില്ലാതെ ആ കൈനിലയിൽ നിന്നു പതിവുകാരെക്കൂടെ മറുകല്പനവരെ പുറത്തു വീടരുതെന്നു തടയന്ന രാത്രിതന്നെ ഔറംഗസീബ് കാവൽക്കാർക്കു കല്പന കൊടുത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. കാവലിന്നു കൂടുതൽ ഭേദമാരെ അപ്പോൾ മുതൽ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആരേയും പുറത്തു വീടരുതെന്നു പരാവുകാർക്കു പ്രത്യേക കല്പന കൊടുക്കുമ്പോൾ ആ രണ്ടു അശപാലകന്മാരും ആ പാളയത്തിന്നകത്തുള്ള അവരുടെ പാർപ്പിടങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നുതാനും. തന്നി മിത്തം, കണക്കിലേറെ ബലമുള്ള ഉപരക്ഷണത്തേയും കാവൽ സൈന്യത്തേയും കടന്നു് ആ രണ്ടു മുഹമ്മദീയ സഹോദരന്മാരും അവിടെനിന്നു ചാടിപ്പോകുവാനിടയില്ലെന്നും എങ്ങാനും ഒളിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടാകുമെന്നും തൃതീയമുഗൾ രാജകുമാരൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തുക തന്നെ ചെയ്തു. അശപാത്രശനായ ആ രാജകുമാരൻ ഉടൻ തന്നെ നാലു പാവും കണ്ണോടിച്ചു കൊണ്ടു് അങ്ങുമിങ്ങും സഞ്ചരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അധികം നേരം കഴിയും മുമ്പെ, ഒട്ടകയെ നില്ക്കുന്ന മുൻപാഞ്ഞു ഉണക്ക മരവും കോടരവും ആ രാജകുമാരന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടു. ആ പൊത്തിലേയ്ക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചെറിയൊരു പട്ടിക്കട്ടിയെ ആ മരച്ചുവട്ടിൽ അദ്ദേഹം കാണുകയുമുണ്ടായി. സമരസിംഹനും കൂട്ടുകാരും വളർത്തിവന്നിരുന്ന പട്ടിക്കട്ടിയാണെന്നു തന്റെ അനുചരന്മാരിൽനിന്നു് ഔറംഗസീബ് മനസ്സിലാക്കി. ജയചന്ദ്രനോ മുസാഫർഖാനോ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ ആ കോടരത്തിൽ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നിശ്ചയിക്കുവാൻ തൃതീയ മുഗൾരാജകുമാരനുണ്ടോ പിന്നെ പ്രയാസം?

ശബ്ദപ്പെടുത്താതെ മന്ദം മന്ദം ചെന്നു് ആ പൊത്തിന്നകത്തു ആരെങ്കിലും പതുങ്ങിയിരിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു നോക്കിവരുവാൻ സമർത്ഥനായ ഒരു ഭേദനെ നിയോഗിച്ചയയ്ക്കുകയാണു് ഔറംഗസീബ് പിന്നെ ചെയ്തതു്. ഒരാൾ അതിന്നകത്തു് ഉണ്ടെന്നു മനസ്സിലായപ്പോൾ അകലെക്കിടക്കുന്ന വിറകുമട്ടികൾക്കിടയിൽ മറേറവനും ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു ആ രാജകുമാരൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതിൽ അതുതപ്പെടുവാനില്ലല്ലോ!

ഇരുപത്തിരണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

ഗോൽക്കാണ്ട നിരോധം നിർത്തിവെപ്പിക്കുവാനുള്ള രാജകല്പന ചക്രവർത്തിയെക്കൊണ്ടു എഴുതിച്ചുവാങ്ങുവാൻ ജഹാനറ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. രാജകുമാരിയുടെ ആ ഉദ്യമം എത്ര കണ്ടു ഫലിക്കുന്നുണ്ടായെന്നു അറിയേണമങ്കിൽ, വര.

ആപാതമനോഹരമായ പ്രഭാതകസ്മരണക്കെ നവകോമളകുളുബായും ആറ്റാദ പ്രദായി നിയമായ ജഹാനറ തുമധുതുകും തുമന്ദമാസം ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ ശയനഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ആ സാവ്യഭ്രമൻ തന്റെ സീമന്തപത്നിയെ വിളിച്ചു അരികിൽനിൽക്കി. ആ പിതാവും പുത്രിയും അല്പംനേരം അന്യോന്യം ക്ഷേമാന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അനന്തരം, ആ രാജനന്ദിനി തന്റെ കാര്യസിദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ടു് സന്ദോഷണരൂപേണ ഇങ്ങിനെ പ്രയത്നം തുടങ്ങി.

ജഹാനറ:—പിതാവേ, ലോകത്തിൽ എത്രയെത്രയോ സാമ്രാജ്യാധിപതികൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ഇനിയും ഉണ്ടാകുന്നതുമാണു്. എന്നാൽ, തിരുമേനിയെപ്പോലെ സന്താനവത്സലനായ ഒരു സാമ്രാട്ടു് ഇതുവരെ എങ്ങുംതന്നെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലാ. ഇനി ഉണ്ടാകുന്നതുമല്ല. സന്താനവാത്സല്യം മുതുകിരിച്ച ഒരു മഹാനഭാവൻതന്നെയാണു് തിരുമേനി. അങ്ങിനെയുള്ള പിതാവിന്നു ഒരു വിധത്തിലും യോജിച്ചവരായില്ലാ പുത്രന്മാരിൽ അധികംപേരും. പിതൃവാത്സല്യത്തിന്റെ കണികപോലും അവക്കാക്കുതന്നെയില്ല.

ഷാജഹാൻ:—ജഹാനറാ, അവർ കുട്ടികളല്ലേ! തന്റേടം ഉറച്ചിട്ടില്ലല്ലോ! അതിന്നുമുമ്പു് അവരെക്കുറിച്ചു അങ്ങിനെ അഭിപ്രായപ്പെടരുതു്.

ജമാനറ:—പിതാവേ, പുത്രന്മാർ വയോവൃദ്ധരായിത്തീർന്നാലും കൂടെ തിരുമേനിയുടെ ഭൃഷ്ടിയിൽ അവരെ കട്ടികളായിട്ടേ കാണുകയുള്ളൂ. അതിൽ ഞാൻ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നില്ല. പിതാവും മുമ്പുസാമ്രാജ്യപതിയുമായ തിരുമേനി ജീവിച്ചിരിക്കേ, മയൂരസിംഹാസനം കൈയ്ക്കുലാക്കുവാൻ ഷൂജയം ഔറംഗസീബും മറ്റും ഗുഡമായി ശ്രമം തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഭർമ്മാട്ടികളും ഭരാനാധികളുമായ ആ കമാരന്മാരെ ഏതുവിധമെങ്കിലും സന്മാട്ടികളാക്കിത്തീർക്കുവാൻ ഇവിടുന്നു തുനീയാതിരിക്കുന്നതിലാണ് ഇവർ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നത്.

ഷാജമാൻ:—മകളേ, ജമാനറ! അവർ അങ്ങിനെ ചെയ്തില്ല. എന്റെ കട്ടികൾ—തള്ളയില്ലാത്ത എന്റെ കട്ടികൾ—അങ്ങിനെ ചെയ്തില്ല. മകളേ, നിന്നെ ആരോ തെറ്റി ഓർപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ജമാനറ:—എന്നെ തെറ്റി ഓർപ്പിക്കുകയോ! ഞാൻ തെറ്റി ഓർക്കുകയോ! ശിക്ഷയായി, പിതാവിന്റെ ജീവിത സർപ്പസ്വപ്നം സന്താനങ്ങളായ ഞങ്ങളുടെ ഏകാലംബന വുമായിരുന്ന മഹാരാജ്ഞി സ്വർഗ്ഗംഗതയായതിൽപ്പിന്നെ തിരുമേനിയേയും സഹോദരസഹോദരികളേയും സംബന്ധിച്ച സകല ഭാഗവും ഈ കടുബനായകിയായ എന്റെ ശിരസ്സിലാണ് വന്നു വീണു കിടക്കുന്നതെന്നു പിതാവു ഓർക്കുന്നുണ്ടോ? അത്ര കണ്ടു ഭാരവാഹിത്വമുള്ള ഈ ശിരസ്സ് വെച്ചുകൊണ്ട് നടക്കുന്ന ഞാൻ എന്റെ സഹോദരന്മാരേയോ സഹോദരികളേയോ കുറിച്ച് വല്ല ഭരണപ്രായവും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് അവരുടെ നടവടികളിൽ വല്ല തെറ്റും കണ്ടിട്ടായിരിക്കുമെന്ന് തിരുമേനി വിചാരിക്കാത്തത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന്? എന്റെ സഹോദരന്മാരുടേയും സഹോദരികളുടേയും തലകളിൽ അകാരണമായി അപരാധം കയറ്റി വെയ്ക്കുവാൻ അന്തസ്സാര വിഹീനനായ ഒരു ഭൃഷ്ടയാണോ തിരുമേനിയുടെ ഈ സീമന്തകുമാരി—ഈ

രാജകുടുംബത്തിലെ നായകി? അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ അതു പറയു പിതാവെ. അസംബന്ധപ്രലാപം ചെയ്യുന്ന ഒരു അന്തസ്സാരവിഹീനയാണോ തിരുമേനിയുടെ ഈ വാത്സല്യഭാജനം ?

ഷാജഹാൻ:—തീർച്ചയായും അല്ല, മകളേ. മയൂരസിംഹാസനത്തിൽ ഇരുന്ന് ഈ മുഗൾസാമ്രാജ്യം ഭരിക്കുവാൻ വേണ്ടുന്ന തന്റേടവും പ്രാപ്തിയുമുള്ള ഒരു ധീരാംഗനാർത്ഥമാണ് എന്റെ സീമന്തപുത്രിയായ നീ. അതുകൊണ്ടാണ് എന്നെ സംബന്ധിച്ച സകലഭാരവും നിന്റെ ചുമലിൽ ഞാൻ ഏറ്റിവെച്ചിരിക്കുന്നത്. രാജകാര്യങ്ങൾ നിന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം ഞാൻ നടത്തുന്നതും അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ്. ഷൂജയെ ബങ്കാർ ഗവണ്ണറായും ഔറംഗസീബിനെ ഡക്കാൻ ഗവണ്ണറായും മറാഠിനെ ഗുജറാത്തിലെ ഗവണ്ണറായും നിയമിച്ചയച്ചതു നീ പറയുക കൊണ്ടല്ലേ ? ദാറയെ മുൾട്ടാനിലെ ഗവണ്ണറായി നിയമിച്ചു എങ്കിലും, എന്റെ ആ പുത്രനെ ഞാൻ അങ്ങോട്ടയയ്ക്കാതെ ഇവിടെ ഒന്നിച്ചു പാർപ്പിച്ച് അമ്പനെക്കൊണ്ട് രാജകാര്യങ്ങൾ നടത്തിച്ചുവരുന്നതും നീ പറയുക കൊണ്ടല്ലേ ? ഷൂജയേയും ഔറംഗസീബിനേയും മറാഠിനേയും ഈ തലസ്ഥാനനഗരത്തിലോ ഇതിന്നു സമീപമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലോ പാർപ്പിച്ചാൽ ദാറയ്ക്ക് മയൂരസിംഹാസനം കിട്ടുന്നതല്ലെന്നു നീ പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ ഒരു വാക്കെങ്കിലും നിന്നോടു മറിച്ചു പറയുകയുണ്ടായോ ? ഇല്ലല്ലോ ! എന്റെ ആ മൂന്നു മക്കളേയും ഞാൻ ചേഗം ഇവിടെനിന്നു അയയ്ക്കുകയല്ലെ ചെയ്തത് ? നീ അന്തസ്സാരവിഹീനയായ ഒരു കടിലചിത്തയാണെന്നാണ് എന്റെ ധാരണ എങ്കിൽ ഞാൻ അങ്ങിനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതല്ലല്ലോ !

ജഹാനറ:—എന്നാൽപ്പിന്നെ ഷൂജയേയും ഔറംഗസീബിനേയും മറാഠിനേയും കുറിച്ച് ഞാൻ പറയുന്നതൊന്നും

തന്നെ പിതാവു വിശ്വസിക്കാത്തതെന്തുകൊണ്ടാണു് ? എന്തുകൊണ്ടാണു് അവരെ ശാസിച്ചു സദ്വൃത്തരാക്കിത്തീർത്തതു് ? ഞാൻ കല്പിച്ചുകൂട്ടി കളവു പറയുകയാണെന്ന വിചാരം കൊണ്ടല്ലേ ?

ഷാജഹാൻ:—അല്ല, ജഹാനറ. നിന്നെക്കുറിച്ചു അങ്ങിനെ വിചാരിക്കുവാൻ ഏതെന്തു ന്യായം നിന്റെ പിതാവു്. നിന്റെ സഹോദരന്മാരും എന്റെ മക്കളുമല്ലേ അവർ ? അവരെ ഞാൻ എങ്ങിനെ ശാസിക്കട്ടെ ? എങ്ങിനെ ശിക്ഷിക്കട്ടെ ? പറയൂ, ജഹാനറ, എന്റെ കുട്ടികളെ ഞാൻ എന്തു ചെയ്യണം ? എന്തൊരു അപരാധമാണു് അവർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു് ? പറയൂ, ജഹാനറ.

ജഹാനറ:—എന്തിന്നു എന്നോടു ചോദിക്കുന്നു പിതാവു് ? ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ താതൻ വിശ്വസിക്കയില്ലല്ലോ ! മതി, ജീവിച്ചിരുന്നതു മതി. പിതാവിന്റെ അതൃപ്തിക്കും അവിശ്വാസത്തിന്നും പാത്രമായിത്തീർന്ന ഈ അനാഥയ്ക്കു ഇനി എന്തിന്നു ജീവിതം ? നിഷ്പ്രയോജനമായ ഈ ജീവിതഭാഗ്യവും ചേറിക്കൊണ്ടു് ഞാൻ ഭൂമിയിൽ സ്ഥലം മുടക്കി വാഴുന്നതു് ആർക്കുവേണ്ടി ?

ഷാജഹാൻ:—ജഹാനറ, ഇങ്ങിനെ മനസ്സാധപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് സംസാരിക്കുന്നതെന്താണു് ? നിന്റെ പേരിൽ എനിക്കു അതൃപ്തിയും അവിശ്വാസവും ലേശംപോലുമുണ്ടായിട്ടില്ലല്ലോ. ഉണ്ടെന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ചു വ്യസനിക്കേണ്ട, മകളേ. സന്താനങ്ങളുടെ വ്യസനം കാണുവാൻ ഉണ്ടാവിരണ്ട ഒരു മരപ്പാമ്പയല്ലോ നിന്റെ പിതാവു്. പറയൂ, മകളേ, പറയൂ. തന്നെത്താൻ വെറുക്കുവാൻ മാത്രം നിന്നെക്കു എന്തുവന്നു സംഭവിച്ചു ? നിന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടുന്ന ശക്തി ഇന്നുണ്ടു് നിന്റെ പിതാവിന്നു. നീ പറയുന്നതെന്താണു് ?

ജഹാനറ:—ഷുജയുദേയും ഔറംഗസീബിന്റേയും മറാട്ടിന്റേയും ദ്രോഹം മൂലം കഷ്ടപ്പെടുന്ന പാവങ്ങൾ ആ മൂന്നു

കുമാരന്മാരെ മാത്രമല്ല അവരുടെ പിതാവായ തിരുമേനിയേയും ജ്യേഷ്ഠസഹോദരിയായ എന്നേയ്ക്കൂടെ ശപിക്കുന്നു. നാം രണ്ടുപേരും ആ കുമാരന്മാരെക്കൊണ്ടു സാധുക്കളെ ദ്രോഹിപ്പിക്കുകയാണെന്നാണ് നാട്ടുകാർ പറയുന്നത്. ജനങ്ങളുടെ ആ അധിഷ്ഠിതം കേട്ടുകേട്ടു എനിക്കു മതിയായി. ഇനിയെങ്കിലും ആ മൂന്നു പുത്രന്മാരേയും യഥോചിതം ശാസിച്ചൊതുക്കി പ്രജാക്ഷേമതല്പരന്മാരാക്കിക്കൂടെ ?

ഷാജഹാൻ :—എന്റെ കുട്ടികൾ സാധുക്കളെ ദ്രോഹിക്കുന്നുണ്ടോ ജഹാനറ ? ഉണ്ടെങ്കിൽ അവരെ ആ പാപകർമ്മത്തിൽനിന്നു വിലക്കേണ്ടത് എന്റേയും നിന്റേയും കർത്തവ്യകർമ്മമാണ്. അവരെ ഞാൻ എന്തു ചെയ്യണം ? നീ പറയുംപോലെ ഉടനെ ഞാൻ ചെയ്യുന്നതാണ്.

ജഹാനറ.—അവരെ—എന്റെ കൂടെപ്പിറപ്പുകുളായ ആ കുമാരന്മാരെ—തിരുമേനിയുടെ ഉഗ്രകോപത്തിന്നു ഇരയാക്കിത്തീക്കേണമെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. അവരെപ്പിടിച്ചു കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടടയ്ക്കേണമെന്നും ഞാൻ പറയുന്നില്ല. ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ നിന്നു പിരിച്ച് അവരെ തേജോവധം കഴിച്ചു കാണുവാനും ഞാൻ കാംക്ഷിക്കുന്നില്ല. അതിന്നു മാത്രം കലഭേഷിണിയല്ലാ ഞാൻ. അവർ സാധുക്കളെ ഉപദ്രവിക്കാതെ പ്രജാക്ഷേമതല്പരന്മാരായി ഭരണം നടത്തുന്നതു കാണുവാൻ മാത്രമേ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുള്ളൂ. അതിന്നു അവരോടു കല്പിക്കുക മാത്രം വിതാവു ചെയ്യാൽ മതി. ഷുജ കൗക്കിലധികം നികുതി പിരിക്കുന്നുണ്ട്. സന്താനവിഹീനന്മാരായ ധനവാന്മാരിൽ ആരെങ്കിലും മരിച്ചാൽ, അവർക്കു അകന്ന ദായദന്മാരുണ്ടെങ്കിലും കൂടെ, അവരുടെ സ്വത്തുക്കളെല്ലാം ആ കുമാരൻ കണ്ടുകെട്ടി എടുക്കുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല, പ്രമാണികളിൽ വല്ലവരും രാജശിക്ഷയ്ക്കു പാത്രങ്ങളായിത്തീരത്തക്കവണ്ണം കുറ്റങ്ങളും ചെയ്താൽ അവരുടെ വക്കൽനിന്നു കൈക്കൂലി

വാങ്ങി അവരെ ആ കമാരൻ ശിക്ഷിക്കാതെ വിടുന്നതു മണ്ടു്. തന്നിമിത്തം, തിരുമേനിയുടെ പ്രജകളിൽ പാവങ്ങളായവരെ പ്രമാണികൾക്കു എന്തും ചെയ്യാമെന്നായിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങളെ കണക്കിലേറാ കശക്കിപ്പിഴിഞ്ഞു ക്കുന്ന ആ ധനം മുഴുവനും യുദ്ധത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഉപയോഗിക്കുകയാണു് ഷൂജ ചെയ്യുന്നതു്. ഞാൻ അധികം വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു് പിതാവിനെ ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നില്ലാ. ഷൂജ എന്തെല്ലാം പ്രവൃത്തിക്കുന്നുണ്ടോ അതെല്ലാം മറ്റാളും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. അവരോടു രണ്ടുപേരോടും അവരുടെ ആ നീതികെട്ട പ്രവൃത്തികൾ നിന്തിവെയ്ക്കുവാൻ തിരുമേനി ഉടനെ കല്പിക്കണം. പരദ്രോഹത്തിൽ ആ രണ്ടു സമോദരന്മാരേയും കവിച്ചു വെയ്ക്കുന്നുണ്ടു് ഔരംഗസീബു്. അവൻ ഡക്കാണിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ളതും ഇപ്പോൾ നടത്തുന്നതുമായ കടും കൈകൾക്കു കണക്കില്ലാ.”

മേർജുംലയുടെ കത്തുകിട്ടിയതു മുതൽ ഹസ്സനാലിഖാനെ തുക്കിക്കൊന്നതുവരെയുള്ള ഔരംഗസീബിന്റെ പ്രവൃത്തികളെ യെല്ലാം ജഹാനറ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു് ചക്രവർത്തിയെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു. അതിന്നു ശേഷം ആ രാജകുമാരി വീണ്ടും ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു തുടങ്ങി.

“പിതാവെ, ഇത്തരം ക്രൂരകർമ്മങ്ങളും വഞ്ചനപ്രവൃത്തികളും നടത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു രാജകുമാരൻ ഈ രാജകുടുംബത്തിൽ ഇതിന്നു മുമ്പു് ജനിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ പറയു, പിതാവെ. കേവലം കൊള്ളയ്ക്കുമാത്രമായി പരമശുദ്ധനായ ഗോൽക്കൊണ്ടായിപനെ വിശ്വസിച്ചിച്ച് ചതിച്ച ഔരംഗസീബു് ആരുടെ പുത്രനാണെന്നോർക്കുമ്പോൾ, പ്രേമമയനും സത്യസന്ധനുമായ തിരുമേനിയുടെ ദേഹം കോച്ചുനില്ലേ? ഹൃദയം പൊട്ടിത്തകരുന്നില്ലേ? തങ്ങൾ ബഹുമാനപുരസ്സരം എതിരേറു് സിംഹാസനത്തിൽ ആരോഹണം ചെയ്തിക്കുവാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചെല്ലുന്നതു് മുഗൾ സാമ്രാജ്യപതിയുടെ ദൂതനെ

യല്ലെന്നും സൈന്യസമേതം കൊള്ളയ്ക്കുവന്നിരിക്കുന്ന
 ഔരംഗസീബിനെയാണെന്നും കണ്ടറിഞ്ഞപ്പോൾ, ആ
 രാജകുമാരനെ സ്വീകരിക്കുവാൻ അബ്ദുള്ള നിയോഗിച്ചി
 രുന്ന സ്രീജനങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടു നടുങ്ങി ബോധംകെട്ടു
 വീണിട്ടില്ലായിരുന്നു എങ്കിൽ അവരുടെ രോദനം കേട്ട്,
 അതാ, ആക്കാണെന്നു പാവന കടീരത്തിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന
 —തിരുമേനിയുടെ ആ ശാശ്വത യശോമണ്ഡലത്തിൽ
 പ്രകാശസ്വരൂപിണിയായിപ്പരിലസിക്കുന്ന—ആ താജ്
 മഹളിനുള്ളിൽ പള്ളികൊള്ളുന്ന—കാരുണ്യവിഗ്രഹം
 ഞെട്ടിയെഴുന്നേറ്റു പൊട്ടിക്കരഞ്ഞൊഴുകുന്ന കണ്ണനിൽ
 പ്രവാഹത്തിൽ ഈ രാജധാനിയും രാജകുടുംബവും ഒഴുകി
 പോകുമായിരുന്നുവല്ലോ !

ഷാജഹാൻ:—ജഹാനറ, മതി മതി മതി. ആ ഭൃഷ്ടനെ—ആ
 വഞ്ചകനെ—ആ പാപിയെ—ആ ചെയ്ത്താണെ—
 ഞാൻ എന്തുചെയ്യണം പറയൂ.

ജഹാനറ:—പിതാവേ, ഔരംഗസീബ് പാപിയും ഭൃഷ്ടനും
 വിശ്വാസംമാതകനുമാണെങ്കിലും തിരുമേനിയുടെ പുത്ര
 നായിട്ടാണ് ജനിച്ചിരിക്കുന്നത്—എന്റെ സഹോദരനാ
 യിട്ടാണ് ജനിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട്, ആ
 കുമാരനെ—എന്റെ ആ കൂടെച്ചിറ്റപ്പിനെ—തിരുമേനി
 യുടെ കോപത്തിന്നു പാത്രമാക്കാതിരിക്കുവാൻ തിരുവുള്ള
 മുണ്ടാകണം.

ഷാജഹാൻ:—അതുവേണ്ടതുതന്നെ, മകളേ. അവൻ എന്റെ
 പുത്രനാണ്—നിന്റെ സഹോദരനാണ്—എന്റെ
 മംതാജ് പ്രസവിച്ചു കട്ടിയാണ്. അവനെ ശിക്ഷിക്കു
 വാൻ പാടില്ലാ. സദ്വൃത്തനാക്കിത്തീർക്കുവാനേ പാ
 ടുള്ളൂ.

ജഹാനറ:—അത്രമാത്രം ചെയ്താൽ മതിയെന്നാണ് ഞാനും
 പറയുന്നത്. ഗോൽക്കൊണ്ടനിരോധം വേഗം നൽതി
 പെച്ച് ഔരംഗബാദിൽച്ചെന്നു് പ്രജാക്ഷേമതല്പരനായി

ഭരണം നടത്തുവാൻ പിതാവു് ആ കമാരൻ ഉടനെ ഒരു അടിയന്തരക്കല്പന അയക്കണം. പന്നീടു്, നമുക്കു സൗകര്യം പോലെ ആലോചിച്ചു വേണ്ടുന്നതെല്ലാം പ്രവർത്തിക്കാം.

ഷാജമാൻ :—അങ്ങിനെ ചെയ്യാം; മകളെ. കല്പന ഈ മാത്രയിൽത്തന്നെ അയക്കാം. വേഗം എഴുത്തുസാധനങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ടുവരൂ. കല്പന നമ്മുടെ കൈയക്ഷരത്തിൽത്തന്നെയാകട്ടെ.

ജമാനറ അപ്പോൾത്തന്നെ ചക്രവർത്തിയെക്കൊണ്ടു് ഒരു റംഗസീഖിനുള്ള അടിയന്തരക്കല്പന എഴുതിച്ചുവാങ്ങി.

ആ രാജകുമാരി ഉടനെ ചെയ്തതു് സേനാപതി കാസിം ഖാന്റെ ആ ശയനഗൃഹത്തിൽ വരുത്തുകയാണു്. ഖാൻ സാഫിബു അവിടെ വന്നെത്തിയക്ഷണം, ആ പ്രൗഢാംഗനാമണി നിരോധം തീർത്തിവെയ്ക്കുവാനുള്ള രാജശാസനം സൈന്യാധിപന്റെ കൈയിൽക്കൊടുത്തു. ചക്രവർത്തി കേൾക്കുന്നില്ലെങ്കിലും കേൾക്കുന്നുണ്ടെന്ന നാട്യത്തോടെ ആ പടനായകനോടു ഇങ്ങിനെ ആ ധീരാംഗനാരത്നം പന്തികെട്ടൊരു പരുഷസുപരത്തിൽ പറയുകയും ചെയ്തു.

“സേനാപതേ, അതാ ആ ഇരിക്കുന്ന മുഗൾ സാമ്രാജ്യപതിയായ ഷാജമാൻ തിരുമേനിയുടെ സീമന്തപുത്രി ജമാനറാ ബീഗമണു് നാം എന്ന് ഇതുവരെ ഖാൻ സാഫിബു് ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലെന്നു നമുക്കു അറിവു കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. നാം ഒരു സ്ത്രീയാണെന്നു കരുതി ഖാൻ അധികമൊന്നും അതിരുകടന്നു കളിക്കേണ്ടാ. ലീലാമണ്ഡപത്തിന്റെ മേൽപ്പുറമേൽ കാടുകെട്ടിക്കിടന്നിരുന്ന വള്ളികളെല്ലാം നാം അവിടെനിന്നു് നീക്കം ചെയ്യിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിന്നു കാരണമായ ഖാന്റെ ഭളിച്ചുകളിക്കു തക്ക ശിക്ഷ ശിക്ഷേദനമാണു്. അതിന്നു ഫമീർ സിംഹൻ വേണമെന്നില്ലാ. വെറുമൊരു അബലയാണെന്നു ഖാൻ കരുതിയിരിക്കുന്ന ഈ നാത്തനെ മതി. (അരയിൽ തുങ്ങുന്ന ഉറയിൽനിന്നു വാളമറിക്കൊണ്ടു്) അല

കാരത്തിനുവേണ്ടി മാത്രമല്ലാ ജഹാനറ ഇതു കൈവശം
 വെച്ചു വരുന്നു. ഖാനെപ്പോലെയുള്ള രാജദ്രോഹിക
 ള്ളേയും വിശ്വാസപാതകന്മാരുടേയും ശിരച്ഛേദനം നട
 ത്തുവാനും കൂടെയാണ്. ശിക്ഷിക്കാതെ ഇത്തവണ
 ഖാനെ" മാപ്പു തരണമെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ തന്നെ ഈ
 രാജകുല്പന ഖാൻതന്നെ വേഗം ഹൈദറാബാദിനു
 കൊണ്ടുവന്നു കൊടുത്ത് തിരികെപ്പോന്നു നമ്മെ വിവര
 മറയിക്കണം. നമ്മുടെ കുല്പനയാണ്. നമ്മുടെ കുല്പന
 രാജകുല്പനയെക്കാൾ ഗൗരവം കൂടിയതാണെന്നു ഖാനു
 അറിയാമല്ലോ! നാം ആജ്ഞാപിച്ചതുപ്രകാരം പ്രവ
 ത്തിച്ച് ഖാൻ നമ്മെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ ഖാനെറ
 ഭവനത്തിനു ചുറ്റും നമ്മുടെ ഭടന്മാർ കാവലുണ്ടാകും.
 അവർ ഇപ്പോൾത്തന്നെ കാവൽ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.
 ഖാൻ വല്ല തകരാറും കാണിച്ചാൽ ഖാനെറ കുടുംബ
 ത്തിൽ ഒരു കുട്ടിപോലും ജീവനോടെ ഉണ്ടായിരിക്കയി
 ല്ലെന്ന് ഓർമ്മയിരിക്കട്ടെ. രാജകുമാരികൾ തെരുവിലെ
 പെണ്ണുങ്ങളല്ല. നീരാഴിയുടെ പടവുകൾ രാജദ്രോഹി
 കൾക്ക് രാത്രികാലങ്ങളിൽ ഉല്ലസിപ്പാനുള്ള സ്ഥലവു
 മല്ലാ. ഉം; പൊയ്ക്കൊടു."

കാസിംഖാൻ ഒരുക്കുരമ്പോലും ശബ്ദിക്കാതെ ജഹാന
 റയെ തൊഴുതു കമ്പിട്ട് രാജകുല്പനയും കൊണ്ടു അവിടെനിന്നു
 പോയി. ചക്രവർത്തിയുടെ നീരാട്ടിനു വേണ്ടുന്നതെല്ലാമൊരു
 ക്കുവാൻ ജഹാനറയും പുറപ്പെട്ടു.

ഇരുപത്തിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

കോലം നോക്കിക്കലം നിണ്ണയിക്കാതിരിക്കുന്ന പക്ഷം, മനുഷ്യകോലത്തിൽ കാണുന്നവരിൽ മനുഷ്യമെന്ന പേരിന്നു അർഹതയുള്ളവർ നന്നെ ചുരുക്കമാണെന്നു കാണാം. ശീലം നോക്കി തരംതിരിക്കുന്നതായാൽ മനുഷ്യരും മൃഗങ്ങളും മാത്രമല്ലാ രക്ഷോഗണങ്ങളും കൃമികീടാദികളുംകൂടെ മത്സ്യശരീരികളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. ദേവഗണത്തിൽപ്പെട്ടതാകുന്നവരായി ഭർപ്പഭം ചില മഹാത്മാക്കളെ സൃഷ്ടികർത്താവ് സൃഷ്ടിക്കാതിരുന്നിട്ടുമില്ല. എന്നാൽ, മാനവകുലത്തെ ഒട്ടാകെയടക്കിപ്പറയുമ്പോൾ ആ അമാനുഷന്മാരെ നാം കൂട്ടത്തിൽ കൂട്ടാതെ ഭയഭക്തിബഹുമാനപുരസ്സരം ഒരു പ്രത്യേക സ്ഥാനം കൊടുത്തു ഇരുത്തുകതന്നെ വേണം. മാനസസരസ്സടത്തിലെ മാധുര്യമയങ്ങളായ വിലപഹലങ്ങൾ പോലെ അവർ അപൂർവ്വസൃഷ്ടികളാണ്. ലോകത്തിന്നു നേർ വഴികാട്ടിക്കൊടുക്കുവാൻ ഉദിച്ചുപൊങ്ങുന്ന ഉജ്ജ്വലതാരങ്ങളുമാണ് ആ തീർത്ഥപാദന്മാർ. ഉലകത്തെ ഉടച്ചുവാക്കുന്ന ജിണ്ണാലാരകന്മാരും അവരല്ലാതെ മറ്റാരുമല്ല. വിജ്ഞാനസ്വരൂപിണിയായ പ്രകൃതിപ്പുറമകയുടെ തിരുമടിയായിരിക്കും അവരുടെ വിഹാരകേന്ദ്രം. അവർ ആനന്ദത്തിന്റെ മഹനീയകേടാരങ്ങളാകയാൽ അതിനുവേണ്ടി ഒരിക്കലും അലഞ്ഞു നടക്കുന്നതല്ല. ആത്മചൈതന്യമല്ലാതെ കായബലമോ മറ്റു വല്ലതുമോ ആയിരിക്കയില്ല അവരെ വിജയശ്രീരംഗത്തിലേയ്ക്കു ആനയിക്കുന്ന ശക്തി. അവരുടെ ശരീരത്തെ മാത്രമെ വാലങ്കും ബാധിക്കയുള്ളൂ. മനസ്സിനെ തീണ്ടുകപോലും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.

ആ പുണ്യപാദന്മാരെക്കഴിച്ചുരുപ്പിന്നെ, ആകൃതികൊണ്ടെന്നപോലെ പ്രകൃതികൊണ്ടും മനുഷ്യചക്രത്തിൽച്ചേർക്കുന്നവരാണ് സർവ്വപ്രകാരേണയും ആദരണീയന്മാരും ഗണനീയന്മാരുമായവർ. ആ അനപത്ഥനാമാക്കളിൽ കളിയാടുന്ന

സതപാജസ്തഃമാതുഷ്ടഭയേ ബുദ്ധിശക്തിയുടേയം തോതി
 നന്നസരിച്ചു അവരേയും പല വർഗ്ഗക്കാരായി വിഭാഗിക്കാം.
 എങ്കിലും, കാര്യമായി മൂന്നു തരക്കാരാണ് അവരിൽ ഉള്ളത്.
 ആ മൂന്നിൽവെച്ച് മുന്നണിയിൽക്കയറി വിജയഭേരീഭവം മുഴ
 ക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നത് “ഭരിക്കാൻ ജനിച്ച വീരപുരുഷന്മാ
 രുടെ വർഗ്ഗ”മാണ്. എന്നിരിക്കിലും, ഏറ്റവും സ്തുത്യർഹമാം
 വണ്ണം പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ട് ലാലസിക്കുന്നത് “ലോകത്തിന്നു
 ഉണർവും ഉശിരും നൽകുന്ന മഹാശയന്മാരുടെ വിഭാഗ”മാണെ
 ന്നുള്ളതിന്നു രണ്ടു പക്ഷമില്ല. “ഭരിക്കപ്പെടുവാൻ ജനിച്ച
 സാധാരണന്മാരാണ് മൂന്നാമത്തെ വകപ്പിൽപ്പെട്ടവർ.

ലോകരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ആ മൂന്നാം തരക്കാരാണ്.
 ഭിന്നപ്രകൃതികൊണ്ട് അന്യോന്യമകന്നു ചിന്നിച്ചിതറി നി
 ല്ലുന്ന അത്തരക്കാരുമുൾപ്പെട്ട വല്ലതും പറയുചെന്നൊരുങ്ങുന്ന
 തിന്നെക്കാൾ ഒരുങ്ങാതിരിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമം.

അമാനുഷമായ പ്രതിഭാവീലാസം മൂലം പ്രകാശിച്ചുകൊ
 ണ്ടിരിക്കുന്ന മാനുഷമായ മനോമുകുരത്തോടുകൂടിയവരാണ്
 രണ്ടാമതായിപ്പറഞ്ഞ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ. എന്നിരിക്കിലും,
 ഇതരവർഗ്ഗക്കാരെ നിന്ദിച്ചാട്ടില്ലായിക്കാതെ അവരോടൊന്നി
 ചുതന്നെ നായിരിക്കും ആ മഹാമനസ്സരുടെ അപസാനംവരെ
 യുള്ള ജീവിതയാത്ര. ആ പൈതൃകപുഷ്പങ്ങളിൽനിന്ന് അതി
 ശക്തിയോടെ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്ന വാങ്മധുതരംഗിണികളുടെ
 ഒഴുകുന്ന ധീനൃങ്ങളാകുകൊണ്ട് മാത്രമാണ് ഈ സമുദായങ്ങളും
 രാഷ്ട്രങ്ങളും പൊടിയോടും ചുണയോടും കൂടെ മുന്നോട്ടു ഗമിക്കു
 ന്നത്. ലോകോപകാരാത്ഥം എന്തും തൃപ്തിക്കുന്ന മഹാത്മാ
 ഗികൾ അവർ തന്നെയാണ്. അവർ തന്നെയാണ് മരി
 ച്ച ലോകമരിക്കാത്ത മഹാപുരുഷന്മാരും.

ഇതരവിഭാഗങ്ങളിലെന്നപോലെ ഭരിക്കാൻ പിറന്ന
 വർഗ്ഗത്തിലും പലതരക്കാരുണ്ട്. എങ്കിലും, അനന്യസാധാരണ
 മായ ശേഷിയും അതിമുച്ഛുയുള്ള ശേഷിയും കൊണ്ട് ഭാണാ
 ധികാരം ബലാൽ കൈവശപ്പെടുത്തി നടത്തുന്ന പ്രബലന്മാരും

ഭരണാധികാരത്തോടെ ജനിച്ച ഗർഭശ്രീമാനാരുമാണ് ആ വസ്തുതിലെ രണ്ടു പ്രധാന വിഭാഗക്കാർ. അവരിൽ കൈയ്യക്കും മറുപടിക്കൊണ്ടു ഭരണാധികാരനേടിയിട്ടുള്ളവനെ വിരശിവാ മണികരക്കു മാത്രമെ ഇവിടെ സ്ഥാനം നൽകാൻ ഒരുങ്ങുന്നുള്ളൂ.

ആ അധികാരസ്ഥാപകന്മാരിൽ അധികംവേരും അപ്രധാനകുടുംബങ്ങളിൽ പിറന്നവരായിരിക്കും, രാജകുടുംബങ്ങളിൽ ജനിച്ചവരായി ഒർപ്പും ചിലരും ഇല്ലെന്നില്ലാ. ആ അസാധാരണ പുരുഷന്മാർ കടലിൽ പിറന്നവരായാലും കൊട്ടാരത്തിൽ പിറന്നവരായാലും വേണ്ടില്ല, പ്രസ്താവയോഗ്യമായ എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേകത ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അവരിൽ കളിയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി കാണുകുന്നതാണ്. കല്പിക്കുവാനല്ലാതെ കല്പന കേട്ടുനടക്കുവാൻ അവരുടെ അധികാരഭാവം അവരെ ചെറുപ്പത്തിൽപ്പോലും അനുവദിക്കുന്നതല്ലാ. കടുപ്പം കൂടിയ കരുക്കളെക്കൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചുവീടുന്ന അത്തരം പുരുഷസിംഹങ്ങൾ യാതൊരുവിധ നിർബന്ധത്തിനും വഴിപ്പെടുന്നതുമല്ലാ. മലതന്നെ വന്നു വീണാലും ഉടഞ്ഞു തകൻപോകാത്ത മനഃസ്ഥൈര്യവും കർമ്മശക്തിയും അവർക്കു നൈസർഗ്ഗികമായിത്തന്നെ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. അന്തരംഗത്തിന്നു സ്രീസഹജമായ മാർദ്ദവം വരുത്തിക്കൂട്ടുകയും തന്നിമിത്തം ജീവിതായേധനത്തിൽ ഏല്ക്കാകുന്ന ചരംഗപാതം സഫിക്കുവാൻ അശക്തരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഏതുതരം വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും അഭിരുചി അവർക്കു ലേശംപോലും ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ലാ. എന്നുവെച്ചു, വിദ്യാവിഹീനരായ മൃഗപ്രായന്മാരായിരിക്കും അവർ എന്നു ആരും കരുതിപ്പോകരുതു്. ജനനാലുള്ള താഴ്ന്ന നിലയിൽനിന്നു് ക്ലേശഭ്രയിഷ്ടമായ മാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂടെ പടിപടിയായി മേൽപ്പോട്ടു കയറുവാനും; കയറുമ്പോൾ നേരിട്ടെതിർക്കുന്ന പ്രതിബന്ധങ്ങളെ നിശ്ശങ്കം ഭജാമുസലംകൊണ്ടടിച്ചുകുറുവാനും; കയറിക്കഴിഞ്ഞാൽ മൃത്യുചിഹ്നം ഭാഷ്യങ്ങൾക്കിടയിൽനിന്നു് ധൈര്യസമേതം ഭരണാധികാരം പിടിച്ചു പഠിച്ചെടുക്കുവാനും; പഠിച്ചെടുത്താൽപ്പിന്നെ സ്വാർത്ഥഭ്രമം പര

രാഷ്ട്രഭഞ്ജനം മുതലായ കാര്യങ്ങൾ യഥോചിതം നടത്തുവാനും ആവശ്യമായ സകലവിധ പരിപാടികളും ആ ഉൽക്കർഷ്ടരായുള്ളവർ ജനസിദ്ധമായിത്തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. അധികവും സ്വപ്രയത്നങ്ങളായിരിക്കും അവരുടെ ഗുണനാഥന്മാർ. വാഗ്മികളായ ആ മേധാവികളുടെ തുലോം ധീരമായ നേതൃത്വത്തിൻകീഴിൽ മാത്രമേ മനുഷ്യർ ആത്മബലിക്കൊരുങ്ങിയ അനുയായികൾ ഉണ്ടായിരിക്കയുള്ളൂ. കാര്യസിദ്ധിക്കായി അവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന നയത്തിന് യാതൊരുവിധ വ്യവസ്ഥയും ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല. ഓരോരോ അവസരത്തിൽ ഓരോന്നായിരിക്കും അവർ എടുത്തു പ്രയോഗിക്കുക. നയവും നീതിയും നിഷ്പ്രയോജനങ്ങളായിത്തീരുന്നേടത്തു കാര്യബുദ്ധനായ ചർമ്മപ്രയോഗംകൊണ്ടു കാര്യം നേടുവാനും മടിക്കാത്തവരാണ് അവർ. ഉററവരും ഉടയവരും ഉടപ്പിറന്നവരും ഉയഴിക്കുയിലന്റെ ഉടവാളിനില്ലെന്നു പഴമക്കാർ പറയുന്നതു പരമാർത്ഥമാണെന്നു തെളിയിക്കുന്നവരായിരിക്കും ആ കർമ്മന്മാരുടെ പ്രവർത്തികൾ ഓരോന്നും. ലോകത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന ഏറ്റവും ആപത്കരങ്ങളായ ഏതുതരം പ്രശ്നങ്ങൾക്കും ഉടനടി നീവൃത്തിമാറ്റം കാണുന്ന പ്രയത്നമതികൾ ഒരംഗസീബിനെപ്പോലെയുള്ള അത്തരം ലോകതന്ത്രജ്ഞന്മാരാണ്. അത്ര പരഞ്ഞാൽപ്പോലും; ധീരോദാത്തന്മാരായ അത്തരം മേധാവികളിൽ തൃതീയമുൾരാജകുമാരൻ പ്രഥമഗണനീയനാണെന്നുതന്നെവേണം പറയുവാൻ. നിരോധം നിർത്തിവെച്ച് ഒരംഗബാധിതപ്പെടുന്ന പ്രജകളെ ദ്രോഹിക്കാതെ ഭരണംനടത്തുവാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ ഉഗ്രശാസനം കിട്ടിയിട്ടും കൂടെ ആ മുൾരാജകുമാരൻ പ്രവർത്തിച്ചതെന്തെന്നു നോക്കുക !

ഇരുപത്തിനാലാം അദ്ധ്യായം.

ഷെയിസ്സുഖാനും പടയം ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ വന്നെത്തിയത് സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയുടെ മനോരാജ്യത്തിന്നു ഒരു അനുബോധപത്രം തന്നെയായിത്തീർന്നു. അതോടുകൂടെ, ഔറംഗസീബിനെ തീരെ പരാജിതനാക്കി ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽ നിന്ന് തിരിച്ചോടിക്കുവാൻ സാഹസപ്പെട്ടു പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപന്റെ ധൈര്യവും ഉത്സാഹവും നിശ്ശേഷം നശിച്ചു. അസ്തിവാരം തെളിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നപോയാൽപ്പിന്നെ ഭവനത്തിന്നെന്തു ബലം? വല്ലാതെ കലങ്ങിക്കല്ലോലജാലങ്ങളെ ജനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാനസസരസ്സിൽ ആഘാദപന്ദൻ അകങ്കളാൽ പ്രതിബിംബിക്കുന്നതുമല്ലല്ലോ! അന്തരംഗത്തിൽ ആഗോയാസ്രം വന്നു തറച്ചതിൽപ്പിന്നെ സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള മുഗൾപ്പാളയത്തിന്നുനേരെ കല്ലെറിയുവാൻപോലും തുനിയുകയുണ്ടായില്ല. അദ്ദേഹം മന്ത്രിമാരുമായി ആലോചിച്ചു് ഔറംഗസീബിന്നു കീഴടങ്ങുവാൻ തന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ആ വിവരം രാജകുമാരനെ അറിയിക്കുവാൻ ഒരുദൂതനെ അപ്പോൾത്തന്നെ മുഗൾപ്പാളയത്തിലേയ്ക്കു അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ സന്ദേശവാഹകൻ തൃതീയമുഗൾരാജകുമാരന്റെ ശിബിരത്തിലെത്തുന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ അവിടുത്തെ സ്ഥിതിഗതികൾ എങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു എന്നു നമുക്കു അറിയുകതന്നെ വേണം.

മുഗളരുടെ പടവീടുകൾക്കിടയിലുണ്ട് വലിയൊരു ചെൺ പട്ടു കൂടാരം. അതിന്നകത്തു്, വിശാലമായ ഒരു സ്ഥലത്തു് ഔറംഗസീബ് ഇരിക്കുന്നു. മനോഹരമായ ഒരു പട്ടുപ്പുറവതാനി നിവിർത്തിട്ടു് അതിന്മേൽ വീരാസനത്തിലാണു് ഇരിക്കുന്നതു്. നീണ്ടുരുണ്ടു വണ്ണമുകുടിയ ഓരോ പട്ടുത്തലയിണ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇടത്തും വലത്തും വെച്ചിരിക്കുന്നു.

എങ്കിലും, ആ രാജകുമാരൻ അവയെ തിരിഞ്ഞു നോക്കുക പോലും ചെയ്യുന്നില്ല. രക്തപാനത്തിന്നു ബലപ്പെട്ടിട്ടെന്ന പോലെ ഉറയിൽനിന്നു തുളിച്ചാടുവാൻ ശ്രമം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഒരു ഭയങ്കര ഖരഗം മടിയിൽക്കിടക്കുന്നുണ്ട്. അതിനെ താലോലിച്ചു തടവി സമാധാനിപ്പിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ആ സൈന്യാധിപന്റെ വലം കൈ. ഇടം കൈയിലുണ്ട് മുഗൾ സാമ്രാജ്യപതിയുടെ ഒരു തിരുവെഴുത്തു്. കലാങ്ങിമറിഞ്ഞ കണ്ണുകൊണ്ട് ആ രാജകല്പനയെ അദ്ദേഹം കൂടെ കൂടെ നോക്കുന്നു. ആ രാജകുമാരൻ എത്രയും വേണ്ടപ്പെട്ടവരായ പത്തുപന്ത്രണ്ടു മിത്രങ്ങളെ അദ്ദേഹത്തിന്നഭിമുഖമായി അർപ്പണാക്രമത്തിൽ ഇരുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അവരോടൊന്നിച്ചു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹം. ആ സംഭാഷണത്തിന്റെ അവസാനഭാഗമാണ് താഴെ കൊടുക്കുന്നതു്.

ഔറംഗസീബ്:—(കൈയിലുള്ള രാജകല്പനയെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട്) മിത്രങ്ങളെ! ഗോൽക്കൊണ്ടനിരോധം ഉടനെ നിർത്തിവെച്ചു, ഔറംഗബാദിൽച്ചെന്നു പ്രവൃത്തി നോക്കുവാൻ ചക്രവർത്തി നമുക്കു അയച്ചിരിക്കുന്ന അടിയന്തരകല്പനയാണ് ഇതു്.

മേർജ്ജം:—ഹസ്സർ, വിജയം കരസ്ഥമാക്കുവാനടുത്ത ഈ ഘട്ടത്തിലാണോ ഇങ്ങിനെയൊരു കല്പന?

ഔറംഗസീബ് !—അതെ. ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപനെ നമ്മുടെ കാൽപൊടിയിലിട്ടുരുട്ടുന്നതിന്നു മുമ്പായി തലസ്ഥാന നഗരത്തിൽനിന്നു് ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഉഗ്രശാസനം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതു നമുക്കു അറിവുകിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് കഴിയുന്നതുംവേഗം അബ്ദുള്ളയെ കീഴടക്കുവാൻ ഇത്രയൊക്കെ സാധനപ്പെട്ടു ശ്രമിച്ചതു്. എന്തു ചെയ്യാം? ചന്ദനമരത്തെ സർപ്പങ്ങളെന്നപോലെ ശുദ്ധഹൃദയനായ ചക്രവർത്തിയെ ചില ചണ്ഡാളപ്പരിഷകൾ ചുറ്റിപ്പറ്റിക്കൂടിയിട്ടുണ്ട്. അവർ നമ്മുടെ പരമ ശത്രുക്കളാണു താനും. ആ കുടിലമതികൾ പറയുന്നതെല്ലാം കണ്ണുചിമ്മി വിശ്വസിക്കുവാൻമാത്രമെ ചക്രവർത്തിക്കു

ഇപ്പോൾ തന്റേതുമുള്ള. അവരുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം അദ്ദേഹം പ്രവർത്തിക്കുകയുണ്ടാകട്ടെ ചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ! വൈഷമ്യങ്ങൾ മുഴുവനും വരുത്തിത്തീർക്കുന്നത് അതാണ്. നാം നശിച്ചു കാണുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന ആ കസ്യപ്പികൾ പ്രയോഗിച്ച കത്തന്ത്രങ്ങളുടെ ഫലമാണ് ഈ രാജശാസനം.

ഷെയിസ്റ്റവാൻ:—ഇങ്ങിനെയൊരു കല്പന ഇവിടെ കിട്ടിട്ടുള്ള വിവരം അബ്ദുള്ള അറിഞ്ഞാൽ.....

ഔറംഗസീബ്:—അറിഞ്ഞാൽ ആ ധിക്കാരിക്ക് അഹങ്കാരം വർദ്ധിയ്ക്കും. നമ്മോടെതിർക്കുകയാൽ അർദ്ധപ്രാണ നായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ആ സുൽത്താൻ കീഴടങ്ങാതെ ഇനിയും യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെടും. ആ ജീവശ്ശവം നമ്മെ ശരണം പ്രാപിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നു കേട്ടു. ഈ കല്പനയുടെ വിവരമറിഞ്ഞാൽ ആ അഹങ്കാരി തീർച്ചയായും അതിന്നു തുനിയുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ട് ഇങ്ങിനെയൊരു കല്പന ഇവിടെ കിട്ടിയിട്ടുള്ള വിവരം ആരുംതന്നെ പുറത്തുവിടരുതെന്നു ഇതാ നാം കല്പിക്കുന്നു.

മേർജുല—തിരുമേനിയുടെ കല്പനപോലെ. കഷ്ടം! ഒരാഴ്ച കൂടെ കഴിഞ്ഞിട്ടാണ് ഈ കല്പന വന്നിരുന്നത് എങ്കിൽ,

ഔറംഗസീബ്—(മേർജുലയോട്) വിഷാദിക്കേണ്ട. (തന്റെ പാദം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച്) അബ്ദുള്ളയെ ഈ കാലടിപ്പണിയിച്ചല്ലാതെ ഔറംഗസീബ് ഗോൽക്കൊണ്ടയിൽനിന്നു പോകുന്നതല്ല. ആ സുൽത്താന്റെ ഒരു ഉററബന്ധുവായിരുന്ന അങ്ങ് എന്തിന്നുവേണ്ടി നമ്മെ ശരണം പ്രാപിച്ചുവാ ആ കാര്യം അങ്ങയ്ക്കു സാധിച്ചിട്ടുതരുവാൻവേണ്ടുന്ന ശക്തി ഇന്ന് ഉണ്ട് നമുക്ക്. വ്യസനിക്കേണ്ട. നാം ഉള്ളപ്പോൾ അങ്ങയുടെ കുടുംബവും സ്വത്തും അടക്കിവെച്ച് ജീവിച്ചിരിക്കുവാൻ അബ്ദുള്ളക്ക്

സാധിക്കും എന്ന് സ്വപ്നത്തിൽപ്പോലും കരുതേണ്ടാ. തീർച്ചയായും ഇന്നല്ലെങ്കിൽ നാളെ ആ സുൽത്താൻ വന്ന് നമ്മുടെ പാദത്തിൽ വീഴുന്നതാണ്. അതിന്നു ശേഷം, കാര്യങ്ങളെല്ലാം നമ്മുടെ അഭീഷ്ടപോലെ നടക്കുന്നതുമാണ്.

മേർജ്ജംല ഔറംഗസീബിന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ സമാധാനഭരിതനായിച്ചുവരുന്നു. തന്റെ നെഞ്ഞത്തു കയറി കൂടിയിരുന്ന ഒരു തച്ഛശിലാഖണ്ഡം അവിടെനിന്ന് പെട്ടെന്നു പോയിമറഞ്ഞതുപോലെ ആ പാർസിപ്രമാണിക്കു തോന്നുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം ഒരിക്കൽ നീണ്ടുനില്പന്ന് ഇളകി ഇരുന്നു. ആ സന്ദർഭത്തിലാണ് സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ളയുടെ ഭൂതൻ അവിടെ എത്തിയത്.

ഭൂതൻ ഔറംഗസീബിനേയും മറുത്തുവരേയും പലതവണ വന്ദിച്ചു വിനീതനായി നിന്നുകൊണ്ട് ഇങ്ങനെ പറയുവാൻ തുടങ്ങി.

ഭൂതൻ:—(ഔറംഗസീബിനോടു്) സർവ്വശക്തനായ മഹാപ്രഭോ! ഗോൽക്കൊണ്ടായിപറയായ സുൽത്താൻ അബ്ദുള്ള അടിയൻ മുഖേന-തിരുമേനിയെ സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിക്കുകയും തിരുമേനി ഉത്തരോത്തരം വിജയിച്ചു വിളിക്കുവാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് തിരുവുള്ളമുണ്ടാകേണ്ടതിന്നു അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഔറംഗസീബ്!—നല്ലത്. സുൽത്താന്റെ ബുദ്ധി ഇപ്പോഴൊക്കിലും നേർവഴിക്കു തിരിഞ്ഞു കണ്ടതിൽ നാം സന്തോഷിക്കുന്നു. നമ്മുടെ തിരുവുള്ളം മാത്രമല്ലാ മൈത്രിയുംകൂടെ സുൽത്താനു നിഷ്പ്രയാസം ലഭിക്കുന്ന ഒരു അവസരമുണ്ടായിരുന്നു. അത് കഴിഞ്ഞുപോയി. ഇനി അപേക്ഷിച്ചിട്ടു ഫലമെന്ത് ?

ഭൂതൻ:—ജഹാപന; തിരുമേനിയുടെ ആശ്രിതനായ സുൽത്താനെ തെറ്റിദ്ധരിച്ച് ഇവിടുന്നു കോപിക്കരുത്. പെട്ടെന്നു ഉണ്ടായ ബഹളം കണ്ടപ്പോൾ ബുദ്ധി ഭ്രമിച്ചു്

വിവേകശൂന്യനാചിത്തീന്തുനിമിത്തം സുൽത്താൻ വല്ല അപരാധവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതെല്ലാം ക്ഷമിക്കുവാൻ തിരുവുള്ളമുണ്ടാകണം.

ഒരംഗസിബ്—“വല്ല അപരാധവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ” ? എന്തു പറഞ്ഞു? സ്വപ്നസുഖങ്ങളെയെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച് സുൽത്താന്റെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി രാവും പകലുമൊരുപോലെ അധ്വാനിച്ചിരുന്ന ഒരു മന്ത്രിയാണ് (മേർജൂംലയെ ചൂണ്ടിക്കാണു്) ഇദ്ദേഹമെന്നു നമുക്കറിയാം. അങ്ങിനെയുള്ള ഈ മഹാപുരുഷന്റെ കടുംബവും സ്വത്തും യാതൊരു കാരണവും കൂടാതെ സുൽത്താൻ അടക്കിവെച്ചു. ഇദ്ദേഹത്തെപ്പിടിച്ചു ബന്ധിച്ച് കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടയ്ക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായി. മുഗൾസാമ്രാജ്യപതിയുടെ ഒരു പ്രത്യേക ആശ്രിതനായ ഈ മേർജൂംലയും സുൽത്താനും തമ്മിലുണ്ടായ കലഹം ശമിപ്പിക്കുവാൻ ചക്രവർത്തിനുമോടു കല്പിച്ചതിന്നനുസരിച്ച് നാം മദ്ധ്യസ്ഥം സംസാരിക്കുവാൻ വന്നപ്പോൾ അബ്ദുള്ള ഓടിയൊളിച്ച് നമ്മെ അനാദരിക്കുകയും അവമാനിക്കുകയുമല്ലെ ചെയ്തത് ?

ഭൂതൻ—മഹാപ്രഭോ ! കഴിഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായെടുത്തു പറയുന്നതായാൽ തിരുമേനിയുടെ ഭയയ്ക്കു സുൽത്താൻ അർഹനല്ലെന്നു തെളിയുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടു്, ആ കാര്യം ചെയ്യാതിരിക്കുവാൻ അടിയൻ ഇതാ തിരുമേനിയോടു വീണ്ടും വീണ്ടും അപേക്ഷിക്കുന്നു. ആശ്രിതന്മാരെ ചവിട്ടിത്തള്ളാത്ത ഉദാരമനസ്സുനാണല്ലോ തിരുമേനി.

ഒരംഗസിബ്—അതുകൊണ്ടു് ? നമ്മെ കല്പിച്ചുകൂട്ടി അപമാനിക്കുന്ന ധിക്കാരികളുടെ താന്തോന്നിത്തം നാം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കണമെന്നാണോ പറയുന്നതു് ?

ഭൂതൻ—അല്ല, തിരുമേനി. വിവരമില്ലായ്മയാൽ അപരാധം ചെയ്തശേഷം ചെയ്തപരാധമായിപ്പോയെന്നുള്ള ബോധത്തോടെ തപിച്ചുകൊണ്ടു് തിരുമേനിയോടു മാപ്പു ചോദിക്കുകയും ഈ തൃപ്പാദങ്ങളിൽ ശരണംപ്രാപിക്കുകയും

ചെയ്യുന്ന സുൽത്താനെ ഒരു മിത്രമായി സ്വീകരിക്കുവാൻ തിരുവുള്ളമുണ്ടാകേണമെന്നാണ് അടിയൻ ഉണർത്തിക്കുന്നത്.

ഒരംഗസീബ്:—ആ കാര്യത്തിൽ ഈ ഇരിക്കുന്ന എല്ലാവരും പ്രത്യേകിച്ചു മേർജ്ജം ചെയ്യേയും അഭിപ്രായങ്ങൾ അറിഞ്ഞതിനുശേഷം മാത്രമേ ഒരു മറുപടി പറയാൻ നമുക്കു തരമുള്ളൂ.

ദൂതൻ:—തിരുവുള്ളംപോലെ.

ഒരംഗസീബ്:—(സദസ്വരോട്) ദൂതൻ ഉണർത്തിച്ചതെല്ലാം കേട്ടില്ലേ? നിങ്ങൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതുപോലെ പ്രവർത്തിക്കുവാനാണ് നാം തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

ഷെയിസ്തഖാൻ:—ആശ്രിതന്മാരെ രക്ഷിക്കുവാൻ മഹാരാജാക്കന്മാർ എപ്പോഴും സന്നദ്ധരായിരിക്കേണ്ടതാണ്. സുൽത്താൻ കളങ്കമറ്റ പശ്ചാത്താപത്തോടുകൂടെയാണ് ഈ അപേക്ഷ ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ നാം തീർച്ചയായും അദ്ദേഹത്തെ ഒരു മിത്രമായി സ്വീകരിക്കുക എന്ന വേണം.

മേർജ്ജം:—സുൽത്താൻ ചെയ്ത അപരാധത്തിനു അദ്ദേഹത്തെ കുറച്ചൊന്നു ശിക്ഷിച്ചശേഷം മാത്രമേ മിത്രമായി സ്വീകരിക്കാവൂ എന്നാണ് അടിയന്റെ അഭിപ്രായം. ഈ വക ഘട്ടങ്ങളിൽ സുൽത്താനു ഊചിതമായ ഒരു ശിക്ഷ വിധിക്കുവാൻ പ്രാപ്തി തിരുമേനിയുടേതല്ലാതെ മറ്റാർക്കും തന്നെയില്ല.

ഒരംഗസീബ്:—ശരി. (ദൂതനോട്) നമുക്കേയും നമ്മുടെ ഈ മിത്രങ്ങളുടേയും ഒരു ബന്ധുവാകുവാൻ സുൽത്താൻ കാണിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ചിലകാര്യങ്ങൾ ചെയ്തെങ്കിലും എല്ലാവരേയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

ദൂതൻ:—പ്രഭോ! തിരുമേനി കല്പിക്കുമ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സുൽത്താൻ തയ്യാറാണല്ലോ!

ശരംഗസീബ്:—എന്നാൽ, ഒന്നാമതായി അബ്ദുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സീമന്തപുത്രിയെ നമ്മുടെ ഈ സീമന്തകുമാരൻ മുഹമ്മദിനു കല്യാണം കഴിച്ചു കൊടുക്കണം. എന്നു മാത്രമല്ല, സുൽത്താന്റെ അഭാവത്തിൽ നമ്മുടെ ഈ പുത്രനു ഗോൽക്കൊണ്ടാധിപത്വം കൊടുക്കാമെന്നു വാക്കു തരികയും അതിന്നനുസരിച്ചു രാജകീയ ചടങ്ങുകൾ സുൽത്താൻ ഇപ്പോൾത്തന്നെ നടത്തുകയും വേണം. അതിന്നും പുറമെ, ഭീമനഗരക്കോട്ടയും അതിന്നു ചുറ്റുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളുമായിരിക്കണം ഈ മുഹമ്മദിനു സുൽത്താൻ കൊടുക്കുന്ന സ്രീധനം. രണ്ടാമതായി, മുഗൾചക്രവർത്തിയുടെ ചെങ്കോലിൻ കീഴിലിരിക്കുന്ന ഒരു സാമന്തരാജാവാണ് താൻ എന്ന് അബ്ദുള്ള ബഹുജനസമക്ഷം സമ്മതിക്കേണ്ടതെന്നു വേണം. മുഗൾ സാമ്രാജ്യപതിയുടെ രാജകീയമുദ്രാങ്കിതങ്ങളായിരിക്കണം ഗോൽക്കൊണ്ടമന്നൻ മേലാൽ ഈ രാജ്യത്തു നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നത്. ആ കാര്യാന്തെ സംബന്ധിച്ച അത്രമാത്രം ചെയ്യാൽമതി. സുൽത്താൻ അടക്കിവെച്ചിരുന്ന ഈ മേർജ്ജ്വയുടെ കുടുംബവും സ്വത്തും പടയും പടക്കോപ്പുകളും യാതൊരു കോട്ടവും കുറവും കൂടാതെ ഇദ്ദേഹത്തിന്നുതന്നെ വിട്ടു കൊടുക്കുകയാണ് സുൽത്താൻ ചെയ്യേണ്ടുന്ന മൂന്നാമത്തെ കാര്യം. അത്രമാത്രം കൊണ്ടായില്ല. ഒരു കാര്യം കൂടെ സുൽത്താൻ ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. സമാധാന പാലനത്തിന്നു വന്ന നമ്മെ അപമാനിച്ചുകൊണ്ടാണ് നാം ഗോൽക്കൊണ്ട നിരോധം തുടങ്ങിയത്. അതു കൊണ്ട്, അതിനുവേണ്ടി വന്നിട്ടുള്ള ചിലവു മുഴുവനും സുൽത്താൻതന്നെ വഹിക്കുകയും ആ സംഖ്യ നമ്മുടെ കൈയിൽ റൊക്കം തരികയും വേണം. ഇപ്രകാരമല്ലാം സുൽത്താൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നതായാൽ അദ്ദേഹത്തെ നാം മിത്രമായി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം, നാം ഗോൽക്കൊണ്ടക്കോട്ട തട്ടിത്തകർത്ത് നിലത്തോടൊപ്പം നിരത്തുകതന്നെ ചെയ്യും. അതിന്നുംപുറമെ, സുൽത്താനെ കുടുംബസമേതം ചങ്ങലകൊണ്ടു ബന്ധിച്ചു

തെരുവീഥികളിൽക്കൂടെ നടത്തിച്ചുകൊണ്ടുചെന്ന് ഗാള
കോട്ടയിലെ കാരാഗൃഹത്തിലിട്ടയക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ
കുറന്ന മേർജ്ജലയെ നാം ഗോൽക്കൊണ്ടായിപറയാ
മാണ്. ഓർമ്മയിരിക്കട്ടെ.

ഭൂതൻ:—ജയാപന, തിരുമേനിയുടെ അഭിഷേകപോലെ
സുൽത്താൻ ഉദൻതന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്.

ഭരംഗസീബ്:—ശരി. ചേഗംചെന്ന് നമ്മുടെ
അബ്ദുള്ളയെ അറിയിക്ക. ആ സുൽത്താനെക്കു
അതുപ്രകാരമെല്ലാം പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യ.

ഭൂതൻ:—കല്പനപോലെ.

ഭരംഗസീബ്:—അങ്ങിനെയാകട്ടെ.

ഭൂതൻ ഭരംഗസീബിനേയും മറുജ്ജവരേയും വന്ദിച്ചു
അനുജന്മാവാങ്ങിയശേഷം അവിടെനിന്നുപോയി.

സുൽത്താൻമുഹമ്മദിന്റെ വിവാഹം മുഗൾരാജകുടും
ബത്തിനു യോജിച്ച ആഘോഷത്തോടുകൂടെത്തന്നെ ഗോൽ
ക്കൊണ്ടായിപൻ നടത്തിച്ചു.

ശ്രദ്ധം.

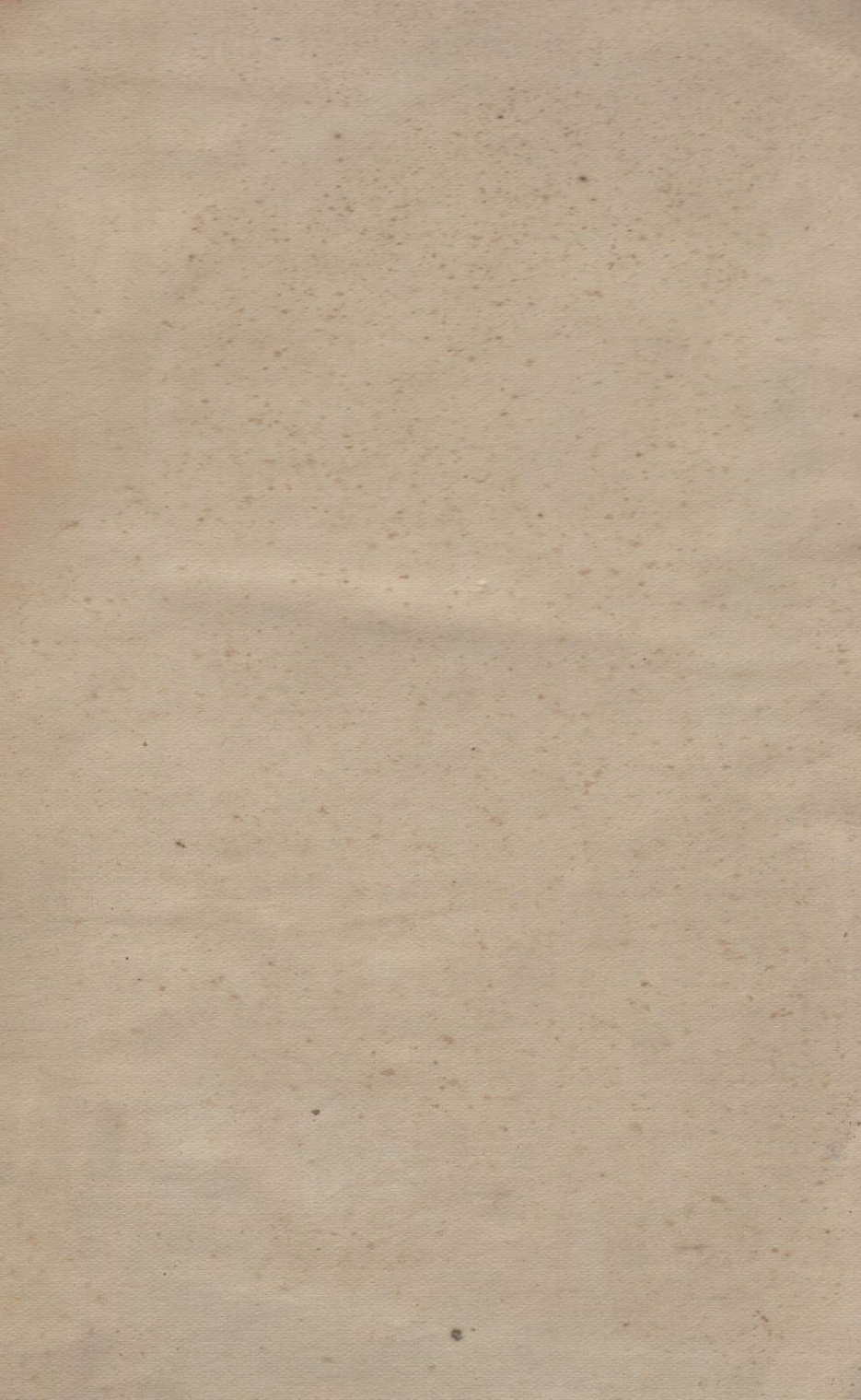
165373

36301

032:3N15:11

71

100
24.6.50

18 JUN 1950

